

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 11.12.2007
KOM(2007) 803 endelig
DEL I

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL DET EUROPÆISKE RÅD

**Strategisk rapport om den fornyede Lissabon-strategi for vækst og beskæftigelse:
Igangsætning af den nye cyklus (2008-2010)**

Opretholdelse af forandringstempoet

DA

DA

OPRETHOLDELSE AF FORANDRINGSTEMPOET

Ved på ny at igangsætte Lissabon-strategien i 2005 og igen at fokusere på vækst og beskæftigelse er Europa kommet en lang vej. Der er allerede sket en betydelig og permanent ændring i den måde, Unionen arbejder på: Et snævert partnerskab og en klar adskillelse af ansvarsområder mellem medlemsstaterne og Kommissionen har gjort det muligt at tage et stort skridt fremad.

Resultaterne er allerede synlige. Økonomien klarer sig meget bedre end i 2005. Væksttallene er overbevisende. Der er skabt omkring 6,5 mio. nye arbejdspladser i de sidste to år. Der forventes skabt yderligere 5 mio. arbejdspladser frem til 2009. Bag disse tal står der millioner af europæere, som er kommet ud af håbløs arbejdsløshed, og hvis liv er ændret til det bedre.

Selvfølgelig er en del af det nuværende opsving konjunkturbestemt. Men de strukturreformer, som er gennemført i medlemsstaterne og Unionen inden for rammerne af Lissabon-strategien i de seneste år, har gjort en forskel, og de er den bedste beskyttelse mod en konjunkturedgang.

Lissabon-strategien er det instrument, som EU har iværksat for at ledsage ændringerne. Dette gør den til en væsentlig del af Unionens reaktion på globaliseringen, idet den hjælper europæerne med at forme dette nye sæt af udfordringer og muligheder.

Reformer kan gøre ondt. De er somme tider upopulære. Men reformvejen er den eneste, der er i samklang med nutidens behov. Den succes, vi har haft indtil nu, skulle anspore os til en yderligere indsats i næste fase af strategien.

Dette betyder opretholdelse af forandringstempoet. Der er stadig for mange ubeskæftigede europæere. Vi har stadig ikke de bedste vilkår for et blomstrende erhvervsliv. Europa er stadig opsplittet, når vi taler innovation og forskning og udvikling; bidraget fra den private sektor er stadig utilstrækkeligt. Vi er først nu begyndt at ændre EU til en kulstoffattig økonomi. Da der er risiko for en global afmatning i væksten, er det vigtigt, at vi presser på med reformer og øger vores økonomiers modstandsdygtighed.

Lissabon-strategien kræver stærkt lederskab. Når Europa viser dette lederskab, følges det op af handling. De prioriterede aktioner, der blev aftalt på forårsmødet i Det Europæiske Råd (2006), har skabt virkelig fremdrift. Det er nu meget lettere og hurtigere at påbegynde virksomhed i alle medlemsstaterne. Der er aftalt fælles principper om flexicurity. Dette giver os en stærkt udgangspunkt for nye politiske initiativer.

Vi må udnytte denne fremdrift og blive enige om en fokuseret liste med ambitiøse nye aktioner. Her er nogle få eksempler på, hvad vi er nødt til at gøre i fællesskab:

- få antallet af elever, der forlader skolen tidligt, bragt ned, så vi sikrer, at ingen lades tilbage i globaliseringens tidsalder,
- give Europa en ny "femte frihed", fri bevægelighed for viden, for at give Europa mulighed for at drage fuld nytte af sit kreative potentiale,
- udbrede højhastighedsinternettet for at stimulere til innovation og holde Europa på forkant med internetudviklingen,

- stimulere små og mellemstore virksomheder ved hjælp af en europæisk lov om små virksomheder,
- mærkbart forbedre energieffektiviteten i vores bygninger og anvende vores enorme offentlige indkøbsbudgetter til at tvinge ændringer igennem,
- styrke uddannelses-, forsknings- og innovationstrekanten, navnlig i kraft af etableringen og driften af Det Europæiske Institut for Innovation og Teknologi (EIIT) og de fælles teknologiinitiativer.

Europa har en enestående lejlighed til at ændre sig selv til en kreativ, moderne, innovationsvenlig og kulstoffattig økonomi med et dynamisk erhvervsklima, en højtuddannet arbejdsstyrke og uddannelse af høj kvalitet, som er understøttet af en stærk social model. Lissabon-strategien for vækst og beskæftigelse er et led i indsatsen for at bringe velstand til europæerne i kraft af en dagsorden for bedre adgang, bedre muligheder og større solidaritet, som vil sætte os i stand til at drage fordel af at være åbne over for den omkringliggende verden og forme globaliseringen, så den afspejler europæiske værdier.

José Manuel Durão Barroso

Bruxelles, den 11. december 2007

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	Indledning	5
2.	Strukturreformer gennemført i løbet af den første Lissabon-cyklus (2005-2008).....	6
3.	Uddybning af Lissabon-strategien i den næste Lissabon-cyklus	7
3.1.	En forstærket indsats for at gennemføre reformer på nationalt plan.....	7
3.2.	Styrkelse af samordningen af den økonomiske politik	8
3.3.	Reformer, der er nødvendige på fællesskabsplan, herunder Fællesskabets Lissabon-program	9
3.4.	Opstilling af den eksterne dagsorden	9
3.5.	Integrering af Fællesskabets, nationale og internationale aktioner i en effektiv politisk respons.....	10
4.	Aktioner på de fire prioritetsområder.....	11
4.1.	Investering i mennesker og modernisering af arbejdsmarkedet.....	11
4.2.	Frigørelse af forretningsmulighederne, navnlig hos små og mellemstore virksomheder.....	13
4.3.	Investering i viden og innovation.....	14
4.4.	Energi og klimaændringer.....	16
5.	Opfølgning efter Det Europæiske Råds forårsmøde i 2008	17

1. INDLEDNING

Med den nye igangsættelse af Lissabon-strategien i 2005 forpligtede Den Europæiske Union og dens medlemsstater sig til et nyt partnerskab, der tager sigte på at sikre varig vækst og beskæftigelse.

Næsten tre år senere er resultaterne af dette partnerskab helt tydelige. Den økonomiske vækst er steget fra 1,8% i 2005 og forventes at nå op på 2,9% i 2007 og 2,4% i 2008. Selv det meste af det nylige opsving er konjunkturbetinget, har strukturreformer i medlemsstaterne også ydet et bidrag. Der er skabt omkring 6,5 mio. nye arbejdspladser i de sidste to år. Der forventes skabt yderligere 5 mio. arbejdspladser frem til 2009. Arbejdsløsheden forventes at falde til under 7%, hvilket er det laveste niveau siden midten af 80'erne. Beskæftigelseskvoten, som for tiden ligger på 66%, har bevæget sig tættere på det overordnede Lissabon-mål på 70%. For første gang i ti år har en kraftig stigning i beskæftigelsen været akkompagneret af en robust vækst i produktiviteten. Levestandarden i de medlemsstater, der for nylig har sluttet sig til EU, er tydeligvis for opadgående.

Det er imidlertid ikke alle medlemsstaterne, der har iværksat reformer med samme beslutsomhed. Reformen på nogle områder, såsom åbning af markeder og en indsats over for segmenteringen af arbejdsmarkedet, er sattet agterud. Samtidig er forholdene blevet mindre gunstige som følge af en global økonomisk afmatning, uro på finansmarkederne og højere råvarepriser.

På det uformelle møde i Det Europæiske Råd i Lissabon i oktober 2007 drøftede stats- og regeringscheferne den europæiske respons på globaliseringen¹. De bekræftede, at den fornyede Lissabon-strategi spiller en central rolle, og de opfordrede til, at den kommer at spille en endnu større rolle i den næste cyklus. De understregede også, at EU bør benytte strategien til at hjælpe med at forme globaliseringen i overensstemmelse med egne værdier og interesser. Unionens udviklingsmodel, der kombinerer konkurrenceevne med solidaritet og bæredygtighed, og dens lange erfaring med økonomisk integration, kan være betydningsfulde aktiver i globaliseringens tidsalder. Med undertegnelsen af Lissabon-traktaten vil EU gå ind i en ny fase. Efter at have løst de centrale institutionelle spørgsmål kan EU nu rette sin opmærksomhed mod spørgsmål, der direkte påvirker borgerne i deres dagligdag.

Den første del af denne meddelelse til Det Europæiske Råd i foråret 2008, redegør for Kommissionens forslag til videreførelse af strategien. Den understreger betydningen af makroøkonomisk stabilitet, men også behovet for at gennemføre udestående reformer for at styrke de fundamentale betingelser, der er nødvendige for at opretholde en solid økonomisk vækst i fremtiden og hjælpe EU med at modstå tilbageslag i den globale økonomi.

Den anden del består af en vurdering af de fremskridt, hver medlemsstat (og euroområdet) har gjort med hensyn til gennemførelse af sit nationale reformprogram og de landespecifikke henstillinger vedtaget af Rådet². Tredje del er et ledsagende dokument, der indeholder en detaljeret vurdering af fremskridtene på hvert politikområde³. Lissabon-pakken indeholder desuden: (1) et forslag til en henstilling fra Rådet om at ajourføre de landespecifikke henstillinger og "fokuspunkter"; (2) et forslag til henstilling fra Rådet om at bekræfte de

---

¹ "Europæisk interesse: at opnå fremgang i globaliseringens tidsalder" - KOM(2007) 581.

² Rådets henstilling 2007/209/EF af 27. marts 2007 (EUT L 92 af 3.4.2007).

³ Hvad angår beskæftigelsesdelen, tjener dette også som grundlag for den fælles beskæftigelsesrapport. Den omfatter også et resumé af midtvejsvurderingen af vækstinitiativet.

integrerede retningslinjer for vækst og beskæftigelse; (3) et nyt Lissabon-program for Fællesskabet og (4) en analyse af omlægningen af strukturfondene til støtte for vækst og beskæftigelse.

2. STRUKTURREFORMER GENNEMFØRT I LØBET AF DEN FØRSTE LISSABON-CYKLUS (2005-2008)

Selv om der er bred enighed om, hvad der skal gøres, er reformerne ikke blevet gennemført i samme tempo. Alle medlemsstaterne har gennemført gennemgribende reformer siden 2005, men nogle har gjort en mere robust indsats i forhold til udfordringerne end andre. Der har i de sidste tolv måneder været visse tegne på "reformtræthed".

På den positive side er budgetunderskuddene blevet reduceret fra 2,5% af BNP i 2005 til 1,1% som prognosticeret i 2007, mens den offentlige gæld er faldet fra 62,7% i 2005 til lige under 60% i 2007. Ikke desto mindre har man ikke i fuldt omfang benyttet sig af muligheden for med udgangspunkt i de forholdsvis gode vækstbetingelser at mindske strukturunderskuddene, især i euroområdet.

I nogle medlemsstater er de stadig bedre vækstbetingelser blevet ledsaget af en gradvis opbygning af ubalancer, hvilket de store underskud på de løbende poster med tegn på overophedning, tabet af konkurrenceevne, den større gældsætning hos husholdningerne og de hurtigt stigende ejendomspriser bærer vidnesbyrd om.

Euroen har været en stabiliserende faktor. Den har haft en positiv indflydelse på det indre markeds funktion til fordel for euroområdet og EU som helhed. Den potentielle skønnede BNP-vækstrate i euroområdet er steget med 0,2 procentpoint siden 2005 til 2,25%, hvilket delvis skyldes virkningerne af strukturreformerne.

Væksten i produktiviteten nåede op på 1,5% i 2006, sammenlignet med en årlig vækstrate på 1,2% mellem 2000 og 2005. Europa sakker imidlertid stadig bagud i forhold til andre førende økonomier, både med hensyn til investeringer i informations- og kommunikationsteknologier (IKT) og med hensyn til disse investeringers anvendelse til at øge produktiviteten. Det er gået langsomt med at åbne netværksindustrier og tjenesteydelser op for konkurrencen, og der er stadig betydelige hindringer for markedsadgangen. Nogle medlemsstater sakker bagud med gennemførelsen af direktiverne om det indre marked. På lignende måde har bestræbelserne på at forbedre rammerne for intellektuel og industriel ejendomsret og øge standardiseringstempoet ikke båret frugt.

EU's dagsorden for bedre regulering er gradvis ved at blive ført ud i livet, selv om mange medlemsstater stadig mangler at gennemføre de nødvendige instrumenter, herunder konsekvensvurdering og metoder til at måle og mindske de administrative byrder.

Det er nu meget lettere og billigere at påbegynde virksomhed i alle medlemsstaterne. Europa som helhed har imidlertid endnu ikke en dynamisk iværksætterkultur. Alt for ofte er indsatsen for at forbedre erhvervs klimaet for ukoordineret i stedet for at være del af en integreret strategi, der er rettet mod små og mellemstore virksomheders vækst. Mens medlemsstaterne har fastsat mål, hvor de forpligter sig til i betydelig grad at øge investeringerne i FoU, hvilket ville hjælpe EU med at nærme sig målet på 3% af BNP inden 2010, viser erfaringerne ikke, at denne ambition er opfyldt.

Væksten i beskæftigelsen har været imponerende, selv om nogle regioner og grupper har draget mindre fordel heraf. Mange medlemsstater er begyndt at reformere deres pensionssystemer og deres systemer for tidlig tilbagetrækning. Dette har bidraget til en stor og vedholdende stigning i beskæftigelseskvoten for ældre arbejdstagere, selv om der stadig mangler en del for at nå målet på 50%. Beskæftigelsesfrekvensen for kvinder er steget markant (med 57,2% er den ved at nå målet på 60%), selv om medlemsstaterne bør tage yderligere skridt til at fremme ligestillingen mellem kønnene på arbejdsmarkedet.

Omkring halvdelen af medlemsstaterne har udformet - eller er ved at udforme - politikker på grundlag af en "flexicurity"-strategi. Alligevel er den politiske respons fragmenteret. Der er sat en vedholdende bevægelse i gang, væk fra en passiv til en aktiv arbejdsmarkedspolitik. Medlemsstaterne er i færd med at reformere socialsikringssystemerne, især ved hjælp af ændringer i deres skatte- og ydelsessystemer, så der skabes en bedre balance mellem rettigheder og forpligtelser. Der er indført mere fleksible arbejdskontrakter for særlige kategorier (f.eks. nye jobsøgende), men dette er ikke i tilstrækkelig grad fulgt op af muligheder for at erhverve nye kompetencer, som hjælper arbejdstagerne med at avancere på arbejdsmarkedet. Den vanskeligere opgave med at reformere reglerne for andre former for kontrakter har kun fået liden opmærksomhed. Som et resultat heraf er mange arbejdsmarkeder forblevet segmenterede med godt beskyttede fastansatte og flere løst ansatte på kontrakter med usikre fremtidsudsigter.

På lignende måde lever livslang læring ikke op til, hvad der kræves, især blandt de lavtuddannede, som har mest brug for det. Uddannelsessystemerne som helhed er ikke i tilstrækkelig grad indrettet på at tilfredsstille arbejdsmarkedets behov.

EU har taget de første skridt til at gå over til at blive et kulstoffattigt samfund. Der er gjort fremskridt med at nå det overordnede Kyoto-mål for EU, og på mødet i Det Europæiske Råd i foråret 2007 forpligtede EU sig til ambitiøse mål for nedbringelse af drivhusgasser og for forøgelse af andelen af vedvarende energi senest i 2020.

En detaljeret redegørelse for fremskridtene på medlemsstatsniveau findes i del II til denne meddelelse.

3. UDDYBNING AF LISSABON-STRATEGIEN I DEN NÆSTE LISSABON-CYKLUS

Selv om EU's økonomi er i bedre form end i 2005, går EU ind i den nye Lissabon-cyklus på baggrund af en langsommere global vækst og risici, der skyldes uroen på finansmarkederne og stigende olie- og råvarepriser. Det er derfor nu, at der skal træffes beslutning om at sætte kraftigere ind med gennemførelsen af strategien for at stive tilliden af og styrke de grundlæggende økonomiske forhold, så man er i stand til at modstå eventuelle økonomiske tilbageslag.

3.1. En forstærket indsats for at gennemføre reformer på nationalt plan

Den vigtigste udfordring for medlemsstaterne i den næste cyklus er at gennemføre de udestående reformer, især på de områder, som er beskrevet detaljeret i de landespecifikke henstillinger og "fokuspunkter".

Da det tager tid at gennemføre reformer og se resultaterne heraf, foreslår Kommissionen at opretholde de nuværende sæt henstillinger i så godt som uændret form og at finjustere dem i lyset af de fremskridt, der er gjort, siden de blev vedtaget i foråret 2007.

For at maksimere deres indvirkning på vækst og arbejdspladser er det kravet, at den nye generation af EU's programmer for samhørighedspolitikken skal "øremærke" over 60% af disse midler⁴ til støtte for de nationale reformprogrammer (NRP). Der vil stå 347 mia. € til rådighed for samhørighedspolitikken i perioden 2007-2013. Dette vil blive suppleret med national offentlig og privat medfinansiering på omkring 160 mia. €. I alt vil der årligt blive mobiliseret 70 mia. € indtil 2013, hovedsagelig til støtte for de nationale reformprogrammer. Nu hvor programmeringsfasen er afsluttet, er det vigtigt at sikre, at udgifterne afspejler forpligtelserne til øremærkning, og at de ikke efterfølgende flyttes over på lavere prioriterede områder.

De lokale og regionale myndigheder er allerede aktivt involveret i den fornyede Lissabonstrategi gennem programmering og gennemførelse af øremærkede samhørighedsprogrammer. Det er nødvendigt med en yderligere indsats for at styrke en større involvering fra interessenternes side og at intensivere udvekslingen af erfaringer, ideer og bedste praksis, som allerede står meget stærkt i strategien. I denne sammenhæng hilser Kommissionen den store interesse velkommen, som er kommet til udtryk hos Europa-Parlamentet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget for især at følge med i omfanget af interessenternes involvering i strategien.

3.2. Styrkelse af samordningen af den økonomiske politik

Medlemsstaternes økonomier er i høj grad indbyrdes afhængige. Der er mange fordele at hente, hvis alle bevæger sig i samme retning, og hvis reformerne afpasses efter hinanden i tide. Den nye styring af Lissabonstrategiens med dens vægt på partnerskab mellem EU og medlemsstaterne har bestået sin prøve. De integrerede retningslinjer er et nøgleinstrument for en snævrere økonomisk-politisk samordning under den nye strategi. De udgør de generelle rammer, inden for hvilke medlemsstaterne på forskellige udviklingsstrin og med forskellige sociale systemer og institutionelle rammer kan gennemføre deres egne nationale reformagendaer, og er tilstrækkeligt bredt anlagte til at give mulighed for tilpasninger i lyset af ændringer i det politiske klima. Der er også bred konsensus mellem medlemsstaterne og interessenterne om, at retningslinjerne ikke bør ændres, og at fokus skal fastholdes på gennemførelsen⁵.

Af disse grunde foreslår Kommissionen at bekræfte de nuværende retningslinjer for den næste cyklus, samtidig med at der foretages en opdatering af de forklarende bemærkninger, som forklarer den kontekst, inden for hvilken retningslinjerne bør gennemføres. Dette omfatter f.eks., at der lægges større vægt på foranstaltninger, der tager sigte på at investere mere i mennesker og på at modernisere arbejdsmarkedet. Medlemsstaterne bør tage deres nationale reformplaner op til revision for at sikre, at det er ajourført til den nye cyklus, og de bør fortsætte med at inddrage en bred vifte af interessenter i udviklingen og gennemførelsen af disse planer.

---

⁴ De øremærkede kategorier skal tegne sig for mindst 60% i de mindre udviklede regioner, der er støtteberettigede under konvergensprogrammerne, og 75% i de relativt mere velstående regioner, der er støtteberettigede under konkurrenceevne- og beskæftigelsesprogrammerne. Disse tærskler gælder på frivillig basis for de medlemsstater, der sluttede sig til EU efter maj 2004.

⁵ Evaluation of the Integrated Guideline Package for Growth and Jobs, Draft Final Report, October 2007, Eureval and Rambøll Management, og Ecofin-Rådet konklusioner (13.11.2007).

Erfaringerne over de sidste tre år har vist, at koordineringen af reformerne bør styrkes yderligere. Kommissionen foreslår derfor, at medlemsstaterne drøfter deres specifikke politiske holdninger til de landespecifikke henstillinger og "fokuspunkter" som led i den multilaterale overvågningsproces i Rådet. For at strukturere debatten bør hver medlemsstat som led i sin gennemførelsesrapport forelægge en handlingsplan, hvori den redegør for de foranstaltninger, den vil træffe for at følge op på henstillingerne og/eller fokuspunkterne.

Desuden er argumentet for at koordinere reformerne endnu stærkere i euroområdet. Forslag om mere effektiv koordinering og styring i euroområdet vil indgå som led i gennemgangen af ØMU'en i anledning af dennes tiårsdag, som Kommissionen vil forelægge før sommeren 2008.

3.3. Reforme, der er nødvendige på fællesskabsplan, herunder Fællesskabets Lissabon-program

Fællesskabets nye Lissabon-program (FLP) er Fællesskabets bidrag til den fornyede Lissabon-strategi. Programmet skal ses som modstykke til nationale reformprogrammer, og det fastlægger de fællesskabsforanstaltninger, som tilføjer medlemsstaternes reformer den størst mulige merværdi, og som giver den største indvirkning på vækst og beskæftigelse. Mens nogle FLP-foranstaltninger kun kræver vedtagelse i Kommissionen, kræver de fleste også først og fremmest vedtagelse i Rådet og Parlamentet. Der er behov for en samordnet politisk indsats fra alle EU-institutionernes side for at nå til enighed om disse foranstaltninger inden for den næste cyklus for at fremme vækst og beskæftigelse. Hele FLP er gengivet i en særskilt meddelelse.

Det er vigtigt på fællesskabsplan at lukke de resterende huller i det indre marked, især med hensyn til tjenesteydelser, så man kan høste de fulde fordele af de nationale reformer. Kommissionen har for nylig forelagt sin vision for det indre marked i den 21. århundrede⁶. Nogle af de foreslåede foranstaltninger vil blive gennemført via FLP. De sigter mod at give forbrugere og små virksomheder større indflydelse og forbedre gennemførelsen og håndhævelsen af det indre markeds regler, f.eks. i kraft af "centre for det indre marked" på nationalt plan og regelmæssig overvågning af forbrugerprisudviklingen. Håndhævelse af forbrugerlovgivningen vil hjælpe forbrugerne med at foretage deres valg af producenter, hvorved konkurrenceevnen fremmes.

3.4. Opstilling af den eksterne dagsorden

Selv om EU er nødt til at beskytte sine borgere, interesser og værdier, kan protektionisme ikke være løsningen. Som verdens førende handelsmagt og investor betyder Unionens åbenhed lavere omkostninger for industrien, lavere priser og flere valgmuligheder for forbrugerne, en konkurrencemæssig stimulering af erhvervslivet og nye investeringer.

Globalisering er den kontekst, inden for hvilken Lissabon-strategien opererer, og dette skal indbygges mere effektivt gennemførelsen af denne. Det kan gøres på flere måder:

- Unionen bør benytte alle sine instrumenter til at sikre, at dens åbenhed opretholdes og matches af øget adgang til tredjelandes markeder for dens virksomheder.

---

⁶ "Et indre marked for Europa i det 21. århundrede" - KOM(2007) 724.

Multilaterale forhandlinger, især den succesrige afslutning af Doha-handelsrunden, og igangværende bilaterale handelsforhandlinger skal bruges til at åbne for nye markedsmuligheder og fjerne told- og andre handelshindringer⁷. De bør også benyttes til at fremme en regelbaseret tilgang til støtte for høje sociale og miljømæssige beskyttelsesstandarder. Desuden vil Kommissionen årligt rapportere om markedsadgang og udpege de lande og sektorer, hvor der stadig er betydelige hindringer. Dette skulle normalt give anledning til konsultationer med de pågældende lande. Hvis problemet varer ved, bør det overvejes at benytte Fællesskabets handelsinstrumenter og/eller skride til handling gennem WTO. Opmærksomheden vil især være henledt på at forbedre adgangen til de offentlige indkøbsmarkeder og håndhævelse af intellektuelle ejendomsrettigheder, fair konkurrence samt markedsadgang for SMV'er.

- EU bør ajourføre sine strategiske dialoger med centrale tredjelande for at finde frem til løsninger, der er i begge parter interesse, fremme højere standarder og opnå større regulatorisk konvergens.

Takket være sine erfaringer med det indre marked kan EU bidrage med specifik ekspertise (f.eks. om markedsintegration, social beskyttelse, beskæftigelse og arbejdstageres rettigheder, sundhedsvæsen, miljøbeskyttelse, konkurrenceregler, told), som kunne være til fordel for dets partnere, mens drøftelserne også kunne føre til løsninger på områder, hvor EU har strategiske interesser (f.eks. markedsadgang, energi, klimaændringer, styring af indvandringen, anstændige arbejdsforhold, teknologisk standarder og intellektuelle ejendomsrettigheder samt en SMV-politik). Der bør opstilles nye strategier under hensyntagen til hver af parternes specifikke forhold, såsom det for nylig oprettede transatlantiske økonomiske råd. Man bør have opmærksomheden særlig henledt på Unionen naboer.

3.5. Integrering af Fællesskabets, nationale og internationale aktioner i en effektiv politisk respons

På mødet i Det Europæiske Råd i foråret 2006 blev der opnået enighed om fire prioritetsområder, der skulle udgøre pillerne i den fornyede strategi (viden og innovation, frigørelse af forretningsmulighederne, investering i mennesker og modernisering af arbejdsmarkedet og energi/klimaændringer). Disse områder er indbyrdes forbundne; hvis der føres en parallel politik på disse områder, udgør de en integreret politisk strategi.

På hvert af disse områder vedtog Det Europæiske Råd på sit møde i foråret 2006 også et begrænset antal specifikke, konkrete aktioner, der skal være gennemført ved udgangen af den første cyklus. Succesraten for gennemførelse af disse aktioner er god. For eksempel er det nu muligt i næsten alle medlemsstaterne at påbegynde virksomhed inden for en uge i kraft af et fælles henvendelsessted (one-stop-shop). Der er blevet opnået enighed om et fælles sæt flexicurity-principper. Der blev sat yderligere skub i mindskelsen af de administrative byrder som følge af en beslutning truffet af Det Europæiske Råd om at fastsætte et mål på 25%. Disse eksempler viser, at den fornyede Lissabon-strategi kan benyttes til at tilbyde erhvervslivet og borgerne direkte og håndgribelige fordele. Alt dette udgør en solid platform, hvorfra Det Europæiske Råd kan sende en yderligere impuls til gennemførelse af strategien

---

⁷ "Det globale Europa - i konkurrencen på verdensmarkedet - et bidrag til EU's strategi for vækst og beskæftigelse" - KOM(2006) 567.

ved at blive enige om et begrænset sæt yderligere aktioner, der skal være afsluttet senest i 2010.

Den fornyede strategi bygger på en partnerskabstilgang, hvor det erkendes, at hvert niveau skal spille sin fulde rolle for at tage de fælles udfordringer op. Prioritetsområderne er en måde, hvorpå de forskellige niveauer kan bringes sammen. I de tilfælde, hvor aktionerne skal gennemføres af medlemsstaterne, skulle de kunne blive en del af de nationale reformplaner: Hvis der kræves handling på fællesskabsniveau, bør aktionerne gennemføres gennem FLP. Desuden kan mange af dem kun realiseres, hvis de bakkes op af en proaktiv politik udadtil, der skal hjælpe EU med at forme globaliseringen og drage fordel af de muligheder, denne tilbyder.

4. AKTIONER PÅ DE FIRE PRIORITETSOMRÅDER

4.1. Investering i mennesker og modernisering af arbejdsmarkedet

"Flexicurity" skaber en balance mellem fleksibilitet (flexibility) og sikkerhed (security) på arbejdsmarkedet. Formålet er at sikre, at alle borgere kan nyde en høj grad af sikkerhed i beskæftigelsen, dvs. at de let kan finde et godt job i hver fase af deres erhvervsaktive liv. Den hjælper i lige høj grad arbejdstagere og arbejdsgivere til at gribe de muligheder, som globaliseringen tilbyder. Efter den enighed, der er kommet i stand mellem arbejdsmarkedets parter opfordres Det Europæiske Råd til at slutte op bag Kommissionens forslag om fælles principper for "flexicurity"⁸. Medlemsstaterne bør nu gennemføre dem og tilpasse dem deres egne specifikke situation.

Det er af afgørende betydning at få skærpet indsatsen for at bekæmpe fattigdom og social udstødelse og for at integrere marginalgrupper, især ved en aktiv integrationspolitik. Det ligger centralt i den fornyede Lissabon-strategi, at fattigdommen skal mindskes, idet strategien lægger vægt på vækst og beskæftigelse og gennemførelsesforanstaltninger, som investerer i folks evner, skaber lige muligheder, en passende social beskyttelse og gode beskæftigelsesmuligheder. Støtten til lavtuddannede arbejdstagere, indvandrere og handicappede skal forstærkes, navnlig ved at fremme udviklingen af kompetencer.

Flere investeringer i uddannelse og kompetencer gennem folks levetid er ikke blot af afgørende betydning for Europas succes i globaliseringens tidsalder, men også en af de mest effektive måder til at bekæmpe ulighed og fattigdom. Det er i en meget tidlig alder, at børn udvikler evnen til at tilegne sig viden gennem resten af livet. Senere i undervisningen på primær- og sekundærtrinnet bliver læsefærdighed en forudsætning for at klare sig i det videre uddannelsesforløb. Imidlertid kan en ud af hver femte femtenårige i Europa ikke læse tilstrækkeligt godt. En ud af hver sjette 18-24-årige er gået ud af skolen kun med en uddannelse på folkeskoleniveau. Dette gør det meget vanskeligt for dem at komme ind og bide sig fast på arbejdsmarkedet. Mange ender som langtidsledige. Europa har ikke gjort synderlige fremskridt i forsøget på at nå målene på dette område. Der må gøres en beslutsom indsats for at øge unge menneskers kompetencer og sætte drastisk ind for at reducere for tidlig skoleafgang. Det, der er behov for, er at koncentrere ressourcerne over en årrække for at skabe en kursændring.

---

⁸ "Mod fælles principper for flexicurity: Flere og bedre job ved hjælp af fleksibilitet og sikkerhed" - KOM(2007) 359.

Uddannelse i udlandet kan være en vigtig stimulans for personlig udvikling og indlæring af nye sprogfærdigheder. Erasmus-programmet har gjort det muligt for næsten to millioner unge europæere at studere i udlandet. Flere unge mennesker burde have mulighed for at gøre dette, så det med tiden bliver en fast bestanddel i en universitetsuddannelse.

Ved at sikre, at de kvalifikationer, man har erhvervet i en arbejdssammenhæng, anerkendes i hele Europa, vil i høj grad øge incitamentet hos folk til at fortsætte med at erhverve nye kompetencer gennem et helt arbejdsliv. Den europæiske referenceramme for kvalifikationer, der for nylig blev opnået enighed om, vil hjælpe med at realisere dette, forudsat at medlemsstaterne arbejder hurtigt og relaterer deres nationale kvalifikationssystemer og -rammer til den europæiske referenceramme.

Kompetenceudvikling og livslang læring støtter flexicurity-politikken ved at øge fleksibiliteten, beskæftigelsesikkerheden og arbejdspladsmobiliteten. Der skal udformes mere slagkraftig og mere fokuseret erhvervsuddannelsespolitikker til at tage udfordringen fra aktiv aldring op og bidrage til at hæve produktiviteten og beskæftigelsesegnetheden. Den Europæiske Socialfond kan bidrage markant til en sådan indsats.

Der bør gøres mere for at forudsige og styre fremtidens behov for kompetencer, og i betragtning af den presserende mangel på arbejdskraft og kompetencer i et stigende antal sektorer vil det være nødvendigt for Europa at forbedre den regionale og nationale arbejdsmobilitet og udforme en reguleret indvandringspolitik. En sådan politik skal ledsages af foranstaltninger for at forbedre den økonomiske og sociale integration af indvandrere.

I forbindelse med undersøgelsen af det indre marked har Kommissionen forelagt sin vision for en dagsorden for bedre adgang, bedre muligheder og større solidaritet og har iværksat en offentlig høring for at få meningstilkendegivelser om disse afgørende spørgsmål. Dette vil komme til at indgå i den fornyede sociale dagsorden, der skal vedtages i midten af 2008.

Flere investeringer i mennesker ud fra princippet om livslang beskæftigelse og uddannelse for at modernisere arbejdsmarkedet og styrke den sociale integration:

EU's indsats:

- kommissionen vil foreslå en fornyet **social dagsorden** i midten af 2008, som er baseret på bedre muligheder, bedre adgang og større solidaritet, og som tager hensyn til Europas nye sociale realiteter og især dækker sådanne spørgsmål som ungdom, uddannelse, indvandring og demografi;

- kommissionen vil fremsætte forslag om løsning af problemet med kompetencekløften ved at forbedre forudsigelser og styring af **fremtidens kompetencekrav** i Europa;

- kommissionen vil fremsætte forslag om en fælles **indvandringspolitik** i 2008.

Medlemsstaterne bør:

- gennemføre de aftalte fælles principper om "**flexicurity**" ved at definere nationale tilgange inden for deres nationale reformplaner ved udgangen af 2008;

- øge udbuddet af børnepasning af god kvalitet og til en rimelig pris i overensstemmelse med Fællesskabets og medlemsstaternes egne nationale mål;

- udarbejde handlingsplaner og fastsætte mål for markant at reducere **den for tidlige skoleafgang** og forbedre **læsefærdigheden**;
- etablere en forbindelse mellem nationale og regionale programmer og **Erasmus-programmet** for at øge antallet af studerende, der deltager i internationale udvekslinger;
- senest i 2010 opstille nationale **referencerammer for kvalifikationer**, der er tilpasset den europæiske ramme.

4.2. Frigørelse af forretningsmulighederne, navnlig hos små og mellemstore virksomheder

Erhvervsklimaet i Europa er blevet forbedret som følge af medlemsstaternes gennemførelse af de beslutninger, der blev truffet på Det Europæiske Råds forårsmøde i 2006, om at indføre one-stop-shops og reducere den tid, der går med at oprette en virksomhed, til en uge eller mindre. EU skal nu gå et skridt videre og nå til enighed om en integreret politisk strategi, som tager fat om hindringerne på alle trin i udviklingen af SMV'er, og som sætter flere af de små virksomheder i stand til at udvikle sig til større virksomheder, som konkurrerer med succes på den globale markedsplads. Denne strategi kunne danne grundlag for en lov om små virksomheder, der både fastsætter principper og konkrete foranstaltninger med henblik på at støtte SMV'erne i hele deres levetid.

Det er en klar prioritet for Unionen at lukke de betydelige huller i det indre marked, især med hensyn til tjenesteydelser, så man kan høste de fulde fordele af de nationale reformer. Den fuldstændige og rettidige gennemførelse af servicedirektivet vil ikke blot skabe en ægte indre marked for tjenester, men tilbyder også en stor mulighed for at strømline procedurer, fjerne bureaukratiske procedurer, lette markedsadgangen og fremskynde indførelsen af samvirkende e-forvaltningsapplikationer.

Europas bedre reguleringsdagsorden er ved at skabe resultater, og de administrative byrder skulle være mindsket med 25% på EU-plan. Medlemsstaterne har forpligtet sig til lige så ambitiøse mål på nationalt niveau. Et vigtigt led i forbedringen af erhvervsklimaet for SMV'er og en undervurderet kilde til innovation er moderniseringen af de offentlige administrationer, navnlig med hensyn til deres indførelse af IKT. Som led i en bedre reguleringsdagsorden er mange administrationer allerede gået i gang med at opfylde de voksende forventninger; virksomheder og borgere behandles som kunder, der benyttes nye teknologier, den sociale innovation fremmes, og der foretages organisatoriske ændringer for at skabe en gennemsigtig og forudsigelig service og en effektiv klageadgang. Kommissionen vil arbejde for, at der udveksles gode eksempler.

Frigørelse af forretningsmulighederne:

EU's indsats:

- der skal vedtages en **europæisk lov om små virksomheder**, der fastsætter en **integreret politisk strategi** for at frigøre vækstpotentialet på hvert trin i **SMV'ernes** levetid;
- der skal arbejdes i retning af målet om at mindske de **administrative byrder i EU med 25%** senest i 2012 og at gennemføre et **ambitiøst forenklingsprogram**;

- det indre marked skal styrkes, konkurrencen indenfor tjenesteydelser skal øges, og der skal tages yderligere skridt til at integrere markederne for finansielle tjenester.

Medlemsstaterne skal i deres aktioner:

*- gøre en vedholdende og konsekvent indsats for at gennemføre **servicedirektivet** ved udgangen af 2009, afslutte screeningen og vurderingen af den nationale lovgivning før udgangen af 2008 og parallelt hermed oprette enkelte kontaktpunkter og indføre elektroniske procedurer samt et effektivt system for administrativt samarbejde over grænserne;*

*- fastsætte og bebude nationale mål for **mindskelse af den administrative byrde** før mødet i Det Europæiske Råd i foråret 2008;*

*- gøre fuld brug af de muligheder, der opstår i forbindelse med gennemførelsen af servicedirektivet dagsordenen for bedre regulering, så **moderniseringen af de offentlige administrationer** kan fortsættes.*

4.3. Investering i viden og innovation

Som følge af beslutningerne truffet på mødet i Det Europæiske Råd i foråret 2006 har medlemsstaterne fastsat mål og taget skridt til at øge investeringerne i forskning og udvikling. Det Europæiske Forskningsråd og adskillige fælles teknologiinitiativer er ved at komme i stand på grundlag af Kommissionens forslag. Det Europæiske Institut for Innovation og Teknologi (EIT) forventes at begynde sit arbejde i 2009. I de nye programmer for samhørighedspolitikken vil der blive stillet mere end 85 mia. € til rådighed for investeringer i viden og innovation.

Disse første skridt går i den rigtige retning, men der er behov for mere, hvis Europas ambitioner skal opfyldes. Medlemsstaterne bør træffe yderligere foranstaltninger til at opfylde deres investeringsmål for FoU for 2010. Dette er særlig påtrængende, da EU's FoU-rate faldt en smule i 2006, da væksten i FoU-investeringerne ikke fulgte med den kraftige vækst i BNP.

Med globaliseringen udliciteres FoU i stigende grad til andre dele af verden. I Europa er omkostningerne ved at beskytte og håndhæve innovation for høje. Licenser til at distribuere indhold er stadig nationalt baseret. Procedurene for fastsættelse af indbyrdes kompatible standarder er alt for langsomme. Frekvenserne forvaltes stadig på en fragmenteret måde, hvilket sætter en bremseklods på udviklingen af ny højteknologiske produkter og grænseoverskridende tjenesteydelser. Alt for mange barrierer, herunder juridiske, forhindrer universiteter, forskningsinstitutter, virksomheder og forskere i at arbejde sammen. Dette virker også begrænsende på en af Europas stærke sider: dens befolknings kreativitet og opfindsomhed.

For at vende denne tendens behøver Europa en "femte frihed" – fri bevægelighed for viden – til at supplere de fire friheder, fri bevægelighed for varer, tjenesteydelser, mennesker og kapital. Denne "femte frihed" skulle fremme EU's overgang til en innovativ, kreativ videnøkonomi.

- En dimension er et ægte europæisk forskningsområde, hvor der ikke blot findes de rette rammebetingelser til at stimulere og belønne innovation, men hvor EU og national FoU-programmer supplerer hinanden; hvor ressourcer allokeres på konkurrencemæssige betingelser til videnskabelig ekspertise, hvor det er let for universiteterne og virksomhederne at samarbejde, hvor grader anerkendes fuldt ud, og hvor studerende, akademikere, forskere og højt kvalificerede arbejdstagere kan bevæge sig frit rundt og let indgå i et samarbejde med det internationale videnskabelige samfund.
- Europa må også samle sine ressourcer i en pulje med henblik på den næste generation af større faciliteter til fremtidige laboratorier og instrumenter, hvilket er absolut nødvendigt, hvis EU forsat skal være helt fremme i frontlinjeforskningen i de næste årtier. Der er aftalt en fælles dagsorden for identifikation af de prioriterede forskningsfaciliteter lige fra lasere, teleskoper og havundersøgelser til databaser for kræftforskning. Da de ressourcer, der er nødvendige for at igangsætte dem, overstiger hver enkelt medlemsstats kapacitet, er det nødvendigt at træffe nationale beslutninger om, hvordan man forener kræfterne.
- Informations- og kommunikationsteknologier, drevet frem af højhastighedsinternettet, er nøglen til at øge produktiviteten og stimulere innovationen i Europa. Alt for mange små virksomheder og borgere har endnu ikke forbindelse til højhastighedsinternettet, hvilket hæmmer deres udvikling og innovationspotentiale. I takt med den stigende konkurrence på telemarkederne er der behov for nationale planer til at sikre, at 30% af Europas befolkning bruger højhastighedsinternettet i 2010.

Hvordan den "femte frihed", fri bevægelighed for viden, bliver en realitet:

EU's indsats:

- en forbedring af de centrale **rammebetingelser** for innovation ved en integreret patentjurisdiktion og et fælles patent på økonomisk rimelige vilkår, strømlining af de i dag fragmenterede regler for intellektuelle ejendomsrettigheder, især for at lette udbredelsen af indhold, fremskyndelse af indførelsen af indbyrdes kompatible standarder og skridt i retning af en mere fælles frekvensforvaltning, og forbedring af adgangen til risikokapital;
- fjernelse af hindringerne for grænseoverskridende **forskermobilitet**, baseret på et europæisk "pas";
- **samling af EU's og medlemsstaternes FoU-ressourcer i en fælles pulje for at sikre den mest effektive anvendelse** ved før udgangen af 2008 at aftale områder for fælles programmer og iværksættelse af fælles indkaldelse af projekter før udgangen af 2010;
- iværksættelse af en **ny generation af forskningsfaciliteter i verdensklasse** ved inden udgangen af 2009 at udarbejde køreplaner for iværksættelsen af de 35 fælles aftalte projekter⁹. For disse projekter af global rækkevidde skal der indledes en dialog med interesserede internationale partnere i løbet af 2008.

⁹ Det Europæiske Strategiforum for Forskningsinfrastrukturer, Europæisk køreplan for forskningsinfrastrukturer, rapport 2006 + Rådets konklusioner af 21-22.5.2007.

- forbedring af konkurrencen for **højhastighedsinternettet** ved at vedtage telereformen senest i maj 2009.

Medlemsstaterne bør:

- i højere grad koordinere bestræbelserne på at forbedre rammebetingelserne for **innovation**;
- bebude, hvordan de nationale **FoU-investeringsmål** for 2010 vil blive opfyldt, og hvordan deres FoU-strategier vil bidrage til at skabe et europæisk forskningsområde;
- fjerne hindringerne for **forskermobiliteten** mellem offentlige og private forskningscentre;
- senest i 2008 udarbejde nationale strategier for at identificere den **nye generation af forskningsfaciliteter i verdensklasse**, hvori de vil deltage;
- som led i deres nationale reformprogrammer fastsætte mål for brugen af **højhastighedsinternettet**¹⁰ og stræbe mod en dækningsgrad på 30% af den europæiske befolkning og opkobling for alle skoler i 2010.

4.4. Energi og klimaændringer

På mødet i foråret 2007 forpligtede Det Europæiske Råd sig til at ændre Europa til en kulstoffattig økonomi med en sikker, bære- og konkurrencedygtig energiforsyning. Man blev enig om ambitiøse mål til at begrænse udledninger af drivhusgasser, øge energieffektiviteten og fremme anvendelsen af vedvarende energi senest i 2020. Udfordringerne i den næste cyklus vil være at få rammer og instrumenter på plads for at nå disse mål og arbejde sammen med resten af verden for at nå til enighed om lignende ambitiøse aktioner inden for FN's rammer.

Hele økonomien vil være nødt til at omstille sig for at nå disse vidtrækkende mål. Markedsbaserede instrumenter, såsom emissionshandelsordningen, giver de økonomiske aktører incitament til at begrænse deres emissioner på den mest omkostningseffektive måde. En styrket emissionshandelsordning bør suppleres af en indsats for at få opstillet juridisk bindende mål for drivhusgasser og vedvarende energi: Dette vil betyde en blanding af målrettet regulering, effektiv anvendelse af økonomiske instrumenter, såsom subsidier, skattemæssige incitament eller offentlige indkøb samt skridt til at øge gennemsigtigheden, såsom mærkning eller grønne regnskaber. De hurtigste gevinster kan opnås inden for energieffektivitet, hvor regeringerne kan spille en pionerrolle. Alle disse bestræbelser skal ledsages af vedholdende investeringer i forskning og udvikling og aktiv overtagelse af nye teknologier, som det for nylig blev skitseret i Kommissionens forslag til en strategisk plan for energiteknologi¹¹.

¹⁰ Kommissionen vil overvåge udviklingen i EU's internetøkonomi i kraft af et bredbåndskvalitetsindeks, der vil blive indført i 2008.

¹¹ "Mod en strategisk energiteknologiplan for EU" - KOM(2006) 847.

Et mere konkurrencedygtigt og integreret energimarked vil udgøre et betydeligt bidrag til at opnå sikker, vedvarende og konkurrencedygtig energi til EU. Dette indebærer nye investeringer til at forbedre infrastrukturer og sammenkoblinger, bedre lagerforvaltning, solidaritetsmekanismer og et mere diversificeret energimix. Samtidig vil det være nødvendigt, at alle politikker tilpasser sig virkningen af klimaændringerne. Selv om klimaændringer kan holdes inden for acceptable rammer med en beslutsom global indsats, så kan de ikke forhindres. De politikker, der føres, skal indregne denne realitet som en faktor, og de skal reducere de sociale, miljømæssige og økonomiske virkninger til et minimum, samtidig med at man udvikler potentialet i nye teknologier for at øge EU-industriens konkurrenceevne.

Europas overgang til en kulstoffattig og energieffektiv økonomi:

EU's indsats:

- der skal vedtages lovgivningsmæssige forslag for at fuldende **det indre marked for el og gas** og **klimaændringspakken** med henblik på at opstille rammerne for at realisere en formindskelse på mindst 20% af emissionerne af drivhusgasser og nå op på en energiandel for vedvarende energi på 20% senest i 2020;

- der skal arbejdes for en industripolitik, der er rettet mod **mere bæredygtig produktion og forbrug**, hvor der fokuseres på vedvarende energi og kulstoffattige og ressourceeffektive produkter, tjenesteydelser og teknologier;

- **direktivet om energifgifter** bør tages op til revision for at knytte det nærmere til EU's energi- og miljømål;

- kravene bør skærpes i direktivet om **bygningers energimæssige ydeevne**.

Medlemsstaterne bør:

- **tage deres økonomiske instrumenter op til revision**, herunder beskatning, subsidier og gebyrer for at sikre, at de bidrager til kampen mod klimaændringer på en omkostningseffektiv måde;

- de kontraherende myndigheder bør opfordres til systematisk at lade **energieffektivitet** indgå som et af tildelingskriterierne i forbindelse med offentlige indkøb;

- der bør fastsættes bindende mål for reduktion af energiforbruget i offentlige bygninger;

- **sammenkoblingen af energinet** bør forbedres.

5. OPFØLGNING EFTER DET EUROPÆISKE RÅDS FORÅRSMØDE I 2008

Den fornyede Lissabon-strategi for vækst og beskæftigelse er allerede ved at give resultater. Europa har nu en fælles integreret dagsorden, et sæt instrumenter til at arbejde i partnerskab om fælles udfordringer samt en effektiv årlig overvågning af fremskridtene i kraft af forårsmøderne i Det Europæiske Råd.

Alt er klart til, at Det Europæiske Råd på forårsmødet i 2008 kan **igangsætte den næste ambitiøse cyklus** ved:

- at vedtage aktionerne inden for de fire prioriterede områder som fastsat i afsnit 4,
- på ny at bekræfte de integrerede retningslinjer for de næste tre år,
- at slutte op om Kommissionens forslag om landespecifikke henstillinger og "fokuspunkter",
- at opfordre medlemsstaterne til at gennemføre de resterende reformer i deres nationale reformprogrammer og sikre, at de har ajourførte nationale reformprogrammer til den nye cyklus, at opfordre medlemsstaterne til som led i deres årlige gennemførelsesrapporter at forelægge Rådet og Kommissionen konkrete handlingsplaner med angivelse af deres specifikke politiske reaktioner og tidsplaner for gennemførelse af de landespecifikke henstillinger og "fokuspunkter",
- at slutte op om det nye Lissabon-program for Fællesskabet,
- at opfordre medlemsstaterne til at arbejde sammen med de nationale og regionale parlamenter med henblik på at afholde årlige drøftelser om gennemførelsen af deres nationale reformprogrammer og landespecifikke henstillinger,
- at opfordre medlemsstaterne til at sikre, at samhørighedsfondene anvendes i overensstemmelse med bestemmelserne om øremærkning, så de får den maksimale indvirkning på vækst og beskæftigelse,
- at ansøre de nationale Lissabon-koordinatorer til at fortsætte med at udveksle reformerfaringer, især på de fire prioriterede områder, om erfaringerne med hensyn til at styrke involveringen af interessenterne,
- at opfordre Europa-Parlamentet til at spille en aktiv rolle i den næste cyklus, herunder ved hjælp af sin dialog med de nationale parlamenter.

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 11.12.2007
KOM(2007) 803 endelig
DEL II

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL DET EUROPÆISKE RÅD

**Strategisk rapport om den fornyede Lissabon-strategi for vækst og beskæftigelse:
Igangsætning af den nye cyklus (2008-2010)**

Opretholdelse af forandringstempoet

Vurdering af det nationale reformprogram

Statistisk bilag til landeoplysningerne – forklarende bemærkninger

Det statistiske bilag viser 14 udvalgte strukturelle indikatorer, så vidt muligt fordelt på køn, uddraget af Det Europæiske Statistiske System.

Den komplette database med strukturelle indikatorer, herunder data og metadata vedrørende EU's medlemsstater, tiltrædelses- og kandidatlandene, USA, Japan og EFTA-landene, er offentlig tilgængelig på Eurostats websted for strukturelle indikatorer: <http://ec.europa.eu/eurostat/structuralindicators>. For hver medlemsstat findes alle 14 indikatorer i en tabel og to diagrammer.

De 14 udvalgte indikatorer

<i>BNP per capita i købekraftsstandarder</i>	Bruttonationalprodukt (BNP) i købekraftsstandarder (KKS) (EU-27 = 100)
<i>Arbejdsproduktivitet pr. beskæftiget</i>	BNP i købekraftsstandarder (KKS) pr. beskæftiget i forhold til EU-27 (EU-27 = 100)
<i>Beskæftigelsesgrad*</i>	Antal beskæftigede 15-64-årige som andel af den samlede befolkning i samme aldersgruppe
<i>Beskæftigelsesgrad for ældre arbejdstagere*</i>	Antal beskæftigede 55-64-årige som andel af den samlede befolkning i samme aldersgruppe
<i>Nationale bruttoudgifter til F&U (BUFU)</i>	Nationale bruttoudgifter til F&U i procent af BNP
<i>Ungdomsuddannelsesniveau*</i>	Procentdel af befolkningen mellem 20 og 24 år, der som minimum har afsluttet uddannelse på gymnasialt eller tilsvarende niveau
<i>Relativt prisniveau</i>	Relativt prisniveau for private husholdningers endelige forbrug inkl. indirekte skatter (EU-27 = 100)
<i>Erhvervsinvesteringer</i>	Den private sektors faste bruttoinvesteringer i procent af BNP
<i>Fattigdomsrisiko efter sociale overførsler*</i>	Procentdel af personer med en disponibel indkomst under fattigdomsgrænsen, som er sat til 60 % af den nationale disponible middelindkomst
<i>Spredning i regionale beskæftigelsesgrader*</i>	Variationskoefficient for beskæftigelsesgraderne på tværs af regionerne (NUTS 2-niveau) inden for landene

<i>Langtidsarbejdsløshedsprocent*</i>	Langtidsarbejdsløse (12 måneder og derover) i procent af den samlede erhvervsaktive befolkning
<i>Samlede drivhusgasemissioner</i>	Indeks for drivhusgasemissioner og mål herfor i henhold til Kyoto-protokollen/EU-rådsbeslutning for 2008-2012 (indeksbasisåret = 100)
<i>Økonomiens energiintensitet</i>	Indenlandsk bruttoenergiforbrug divideret med BNP (i faste priser, 1995=100), målt i kgoe (kilogram olieækvivalenter) pr. 1000 EUR
<i>Fragtmængde/BNP</i>	Indeks for indenlandsk godstransportmængde i forhold til BNP, målt i tons-km/BNP (i faste priser, 1995 = 100)

* Indikatorer fordelt på køn

Tabellen

Tabellen for det enkelte land viser data fra 2000, 2003-2006 for det pågældende land og gennemsnittet for EU-27. I datatabellerne anvendes følgende symboler:

b	databrud i en tidsserie	f	forventet
e	skøn	:	foreligger ikke
p	foreløbig værdi	-	ikke relevant

Diagrammerne

De 14 indikatorer er afbildet i to diagrammer, hvor den pågældende værdi sammenholdes med værdien for EU-27¹; deraf fremgår det, på hvilke områder resultaterne for en given medlemsstat er bedre eller dårligere end EU-gennemsnittet.

Indikatoren for ”fattigdomsrisikoen” er udtryk for den relative fattigdom i et givet land, og gennemsnittet for EU-27 er her beregnet ved en vægtning af de enkelte nationale værdier i forhold til befolkningstallet. Det kan derfor være vanskeligt at fortolke en sammenligning af nationale værdier med gennemsnittet for EU-27, og en sådan sammenligning kan give et andet resultat end en beregning af fattigdomsrisikoen på grundlag af en almindeligt anvendt referencetærskel. Under den omstilling til data i overensstemmelse med EU-SILC-forordningen, som alle medlemsstater har foretaget med virkning fra 2005, blev indikatorerne beregnet på grundlag af nationale kilder, som ikke altid er fuldt harmoniserede. Indikatorerne beregnes ved hjælp af et indkomstbegreb, der indtil 2007 ikke omfatter imputerede lejeindtægter og realkreditrentebetalinger.

Af hensyn til overskueligheden er indikatorerne i diagrammerne opdelt i to grupper:

¹ Værdierne i diagrammet = den nationale værdi / værdien for EU-27 * 100

- Første diagram: viser de indikatorer, for hvilke stigende værdier er udtryk for en positiv trend, dvs. hvor en indikatorværdi på over 100 i forhold til gennemsnittet for EU-27 er et relativt godt resultat.
- Andet diagram: viser de indikatorer, for hvilke faldende værdier er udtryk for en positiv trend, dvs. hvor en indikatorværdi på under 100 i forhold til gennemsnittet for EU-27 er et relativt godt resultat.

Diagrammerne viser også de to centrale EU-mål, der går ud på i 2010 at bringe udgifterne til forskning og udvikling op på 3 % af BNP og opnå en samlet beskæftigelsesgrad på 70 %. På samme måde som indikatorerne sammenholdes med EU-værdien, er målene blevet omregnet til et forhold, der viser EU-målet sammenholdt med den faktiske værdi for EU-27 i 2006 (eller det seneste år, der foreligger data for).

Datakilder

Alle indikatorer er uddraget af Eurostats database den 19. november 2007. Datakilden er i alle tilfælde Eurostat, undtagen for så vidt angår drivhusgasemissioner (Det Europæiske Miljøagentur og The European Topic Centre on Air Climate Change (europæisk temacenter for luftkvalitet og klimaændringer)) og nationale bruttoudgifter til F&U (Eurostat og OECD).

Det Europæiske Råd har opfordret medlemsstaterne til at opstille nationale mål for beskæftigelsesgrad og nationale bruttoudgifter til F&U udtrykt i % af BNP. De nationale mål, der vises, er taget fra de nationale reformprogrammer.

Forklaring af forkortelserne

EU-27: Den Europæiske Union (27 lande)

Euroområdet: Euroområdet (13 lande for alle årene)

Danmark

1. Danmark klarer sig godt med hensyn til både vækst og beskæftigelse. I de seneste år har væksten i BNP været særlig stærk (over 3 % i 2005 og 2006) på grund af det private forbrug og et boom på boligmarkedet, men nu begrænses væksten af mangelen på arbejdskraft. På grund af den hurtige stigning i beskæftigelsen nåede arbejdsløsheden medio 2007 ned på 3,3 %, hvilket er det laveste niveau i 30 år og det laveste niveau i EU. Danmark har også den højeste beskæftigelsesfrekvens i EU med 77,4 % i 2006, mens produktiviteten og arbejdstiden ligger forholdsvis tæt på gennemsnittet for EU-15.
2. Danmark har fortsat konsolideringen af de offentlige finanser for at forberede sig på befolkningens aldring; med henblik herpå er der gennemført en reform af velfærdssystemerne. Den strukturelle ledighed er blevet mindsket takket være arbejdsmarkedsreformer på grundlag af flexicurity-modellen. I betragtning af den allerede høje beskæftigelsesfrekvens ligger muligheden for at øge arbejdsudbuddet særlig i en forhøjelse af antallet af arbejdstimer og en forøgelse af arbejdsmarkedsdeltagelsen, især blandt ældre og blandt indvandrere og efterkommere.

DEL I: GENEREL VURDERING

3. Alt i alt har Danmark gjort store fremskridt med gennemførelsen af det nationale reformprogram i perioden 2005-2007. Sammenlignet med det store antal tiltag, som blev iværksat i første halvår af 2006, er udviklingen gået noget langsommere i det sidste år. Der sker dog stadig gode fremskridt. I august 2007 fremlagde Danmark planen "Danmark 2015", som beskriver målene på mellemlang sigt og de krav, som skal opfyldes for at sikre den finanspolitiske holdbarhed på lang sigt. Planen omfatter også forslag, der skal øge arbejdsudbuddet, forbedre effektiviteten i den offentlige sektor og sikre et løft i de offentlige investeringer. Sideløbende med planen fremlægges der forslag, som skal forbedre kvaliteten af den offentlige service, og man er nået til enighed om gradvis at nedsætte skatten på arbejdsindkomst i 2008 og 2009.
4. Der blev ikke fremsat nogen landespecifikke henstillinger for Danmark, men Rådet konkluderede, at der burde lægges særlig vægt på at øge arbejdsudbuddet på mellemlang sigt, gennemføre de foreslåede reformer af konkurrencelovgivningen, få el- og gasmarkederne til at fungere bedre, indføre emissionsbegrænsende politikker og tiltag, forbedre folkeskolen og ungdomsuddannelserne og øge antallet af studerende, der gennemfører en ungdomsuddannelse eller en videregående uddannelse. På disse områder er der sket store fremskridt det sidste år, specielt med hensyn til reformen af konkurrencelovgivningen. Der er fortsat fokus på at øge arbejdsudbuddet, men en stor del af de bebudede tiltag, som skal øge arbejdsudbuddet, er endnu ikke blevet gennemført. Der er gjort begrænsede fremskridt med at forbedre sammenkoblingen af energinettene. Danmark har taget en række initiativer på uddannelsesområdet, men det er stadig usikkert, om de er tilstrækkelige. Det er blevet undersøgt, hvad der kan gøres for at reducere drivhusgasudledningen, og de foreslåede tiltag skal nu vedtages og gennemføres.

5. Kommissionen fastslog i sin årlige statusrapport fra 2006, at Danmark var nået langt med at efterkomme de tilsagn, som blev givet på Det Europæiske Råds møde i foråret 2006 på en række vigtige indsatsområder, nemlig viden, iværksætteri, beskæftigelse og energi. Siden da er der sket store fremskridt med hensyn til de tilsagn, som skal være gennemført inden udgangen af 2007.
6. Høringerne og bestræbelserne på at udvikle ejerskabet til de nationale reformprogrammer på alle myndighedsniveauer og blandt arbejdsmarkedets parter er fortsat positive. Lissabon-koordinationsudvalget med repræsentanter for forskellige ministerier og berørte organisationer bliver hørt om det danske bidrag. I Danmarks fremskridtsrapport præsenteres der en bred vifte af initiativer for perioden 2005-2008, herunder initiativer og bidrag til Lissabon-processen fra arbejdsmarkedets parter og andre interesserede parter. Kommunalreformen faldt sammen med starten på den nye strukturfonds- og samhørighedsfondsperiode, hvilket gjorde det muligt at forbedre sammenhængen mellem gennemførelsen af det nationale reformprogram og programmerne under strukturfondene og Samhørighedsfonden. Hovedparten af strukturfondsmidlerne skal bruges til at nå målene for vækst og beskæftigelse.

DEL II: VURDERING AF DE ENKELTE POLITIKOMRÅDER

Makroøkonomisk politik

7. Danmark klarer den makroøkonomiske udfordring med at forberede sig på befolkningens aldring godt og sikrer den finanspolitiske holdbarhed. Stabile priser, en stabil valutakurs og en høj beskæftigelse er hjørnestenene i den mellemfristede finanspolitiske strategi. Et centralt element er planen "Danmark 2015", som sigter mod at sikre den finanspolitiske holdbarhed ved at fastholde overskud på de offentlige finanser, samtidig med at de offentlige udgifter får lov til at stige i takt med BNP i stedet for i en mere begrænset takt. Skattestoppet fastholdes, hvilket implicit begrænser kommunernes udgifter. For at sikre den nødvendige holdbarhed kræves der nye initiativer for at øge beskæftigelsen, samtidig med at den nuværende arbejdstid fastholdes. Det er nødvendigt at gennemføre disse initiativer, hvis målene skal nås.
8. Generelt opfylder Danmark de makroøkonomiske løfter, som blev givet i det nationale reformprogram, og der er gjort glimrende fremskridt i perioden 2005-2007.

Mikroøkonomisk politik

9. Danmark har i perioden 2005-2007 gjort store fremskridt med gennemførelsen af den politik, som skal gøre det muligt at klare de mikroøkonomiske udfordringer med at styrke konkurrencen i visse sektorer, øge effektiviteten i den offentlige sektor, udvikle et videnbaseret samfund, sikre miljø- og energimæssig bæredygtighed og fremme iværksætteri.
10. Danmark gør fortsat store fremskridt inden for et konsekvent og omfattende system, der gør det muligt at finde frem til og gøre en indsats inden for sektorer med konkurrenceproblemer. Desuden er der iværksat en række nye initiativer, der skal gøre fusionskontrollen mere effektiv, styrke indsatsen mod karteller og sikre en mere effektiv håndhævelse af udbudsreglerne.

11. Danmark er stadig et af de lande, hvor det går bedst med at udvikle videnssamfundet. Der er i perioden 2005-2007 gjort store fremskridt inden for forskning, udvikling og innovation i overensstemmelse med de bebudede planer. Den budgetramme for forskning og udvikling, som blev vedtaget i 2006, er blevet gjort mere konkret, så målet om at øge de offentlige investeringer i forskning og udvikling til 1 % af BNP i 2010 er realistisk. Der er iværksat en række initiativer for at fremme forskning, udvikling og innovation i den private sektor. Danmark er et af de lande, der har den højeste bredbåndsdækning og den største brug af digital signatur. Politikken fokuserer fortsat på integration af IKT-systemerne og på standardisering. Effektiviteten i den offentlige sektor behandles i en pakke af forslag; man er nået til enighed om nogle af dem, men de fleste er endnu ikke blevet vedtaget og gennemført. Efter overgangsproblemer i forbindelse med strukturreformen og kommunalreformen er det vigtigt, at man høster effektivitetsgevinster i den nærmeste fremtid.
12. Danmark er i gang med at forbedre sit allerede attraktive erhvervmiljø yderligere, specielt med hensyn til hurtigtvoksende virksomheder og mindske af de administrative byrder, hvor man har opstillet en målsætning om en reduktion på 25 %. Kvikskranken for virksomheder i opstartsfasen er et 100 % webbaseret system, der gør det muligt med det samme at registrere en virksomhed online. Efter planen skal momsregistrering integreres i online-systemet i januar 2008. Der er planer om foranstaltninger vedrørende uddannelse i iværksætteri for alle elever i folkeskolen og på ungdomsuddannelserne. Der er også gjort fremskridt med at høre små og mellemstore virksomheder om lovgivningsprocessen og give dem lettere adgang til offentlige indkøb. De administrative omkostninger er blevet reduceret med 9,7 % i perioden 2001-2006.
13. På det mikroøkonomiske område henviste Rådet til behovet for at fokusere på gennemførelse af de foreslåede reformer af konkurrencelovgivningen og sikring af, at de relevante myndigheder udøver deres nye konkurrencebeføjelser aktivt, yderligere foranstaltninger vedrørende sammenkobling af energinet for at få el- og gasmarkedene til at fungere bedre og udarbejdelse af yderligere emissionsbegrænsende politikker og tiltag.
14. Danmark har gjort store fremskridt med at forbedre konkurrencelovgivningen for at bekæmpe karteller. Med ændringen af konkurrenceloven i juli 2007 er der blevet indført et nyt straffempelsesprogram, og Konkurrencestyrelsen har fået øgede beføjelser. Det vil nu vise sig, om denne nye ordning er effektiv. Kommissionen vil fortsat følge med i fremskridtene i den praktiske gennemførelse af den nye ordning.
15. Danmark har tidligere gjort en indsats for at forbedre sammenkoblingen af energinettene. Kapaciteten på udvekslingsforbindelsen mellem Danmark og Tyskland er blevet forøget med 15-20 %, og der forhandles om en yderligere udvidelse. En kabelforbindelse mellem Øst- og Vestdanmark er under etablering og vil kunne tages i brug i 2010. Der er planer om en udvidelse af kapaciteten i kablet mellem Danmark og Norge. Selv om konkurrencen i energisektoren er vokset, efterhånden som markedene gradvis er blevet liberaliseret, er det stadig nødvendigt at gennemføre foranstaltninger, der skal øge kapaciteten på samkøringslinjerne for el og gas, for at forbedre markedsintegrationen.

16. Danmark har opnået gode resultater med hensyn til miljømæssig bæredygtighed, specielt når man ser på indikatorer som energiintensitet, elektricitet fra vedvarende energikilder og miljøteknologi. Der er i 2007 fremlagt en række foranstaltninger vedrørende klimaændringer, transport, luftforurening og affaldshåndtering, og der vil blive vedtaget en omfattende Energistrategi 2025. I den danske plan for reduktion af drivhusgasudledningen beskrives de foranstaltninger, Danmark vil iværksætte for at nå sit Kyoto-mål. Denne plan indeholder dog stadig en række uspecificerede elementer, hvor de planlagte reduktioner i udledningerne afhænger af foranstaltninger, som endnu ikke er udarbejdet.
17. Generelt er Danmark i gang med at gennemføre tiltag, der skal gøre det muligt at opfylde de fleste af de mikroøkonomiske løfter, som blev givet i det nationale reformprogram. Der er gjort store fremskridt på konkurrenceområdet. Der er planlagt en række tiltag til reduktion af drivhusgasudledningen, og der gøres fremskridt med de tiltag, der skal forbedre sammenkoblingen af energinettene.

Beskæftigelsespolitik

18. Danmark har opfyldt sit Lissabon-mål for beskæftigelsesfrekvensen og klarer sig glimrende med hensyn til andre beskæftigelsesindikatorer. Med Velfærdsaftalen fra 2006 blev der gjort en indsats for at takle den langsigtede udfordring med en aldrende befolkning ved gradvis at forhøje pensionsalderen fra 2019. Velfærdsaftalen løser dog ikke problemerne på kort og mellemlang sigt. I de seneste år er arbejdsudbuddet vokset på grund af en stigning i den gennemsnitlige arbejdstid og i erhvervsfrekvensen blandt unge, ældre og indvandrere. Blandt de unge er erhvervsdeltagelsen steget fra 68,1 % i 2005 til 72,6 % i 2007, mens den samlede erhvervsdeltagelse er steget fra 79,8 % til 80,3 % i samme periode. Den samlede arbejdstid er steget med 2,2 % fra 2005 til 2006. I perioden 2005-2007 har Danmark gjort fremskridt med den arbejdsmarkedspolitiske udfordring om at øge arbejdsudbuddet. Mangelen på arbejdskraft udgør dog stadig en udfordring, både i den private og i den offentlige sektor.
19. Rådet henviste til behovet for at fokusere på tiltag, der sigter mod at øge arbejdsudbuddet på mellemlang sigt, frem til 2015, herunder yderligere initiativer, der kan styrke incitamenterne til at arbejde, og yderligere bestræbelser på at integrere ældre og indvandrere på arbejdsmarkedet. Planen "Danmark 2015" og en række yderligere tiltag sigter mod at øge arbejdsudbuddet svarende til 8 000 fuldtids-personer. Desuden sigter Danmark mod yderligere at øge beskæftigelsen med 20 000 personer frem mod 2015, samtidig med at der mindst sikres en uændret gennemsnitlig arbejdstid. Den danske regering har for nylig taget initiativer til at forbedre incitamentet til at arbejde, skabe bedre match mellem ledige og ledige job, sætte yderligere gang i uddannelsesreformen, øge beskæftigelsen blandt ældre og indvandrere og fremme indvandringen. Der er stadig behov for at forbedre de incitament, der skal få ældre medarbejdere til at blive på arbejdsmarkedet i stedet for at gå på efterløn. Alt i alt betragter Kommissionen det danske svar som positivt, men der må fortsat gøres en indsats på dette område, da arbejdsmarkedet vil blive ved med at være stramt.
20. Rådet henviste også til behovet for en styrkelse af de eksisterende målrettede tiltag, der sigter mod at forbedre folkeskolen og ungdomsuddannelserne og øge antallet af studerende, der gennemfører en ungdomsuddannelse eller en videregående

uddannelse, hvis foranstaltningerne viser sig at være utilstrækkelige til at nå de ambitiøse mål, som er fastsat. Danmark har taget en række initiativer, herunder en styrkelse af lærernes grunduddannelse, obligatoriske test og evalueringer fra og med 2. klasse, tilskyndelse til hurtigere afslutning af uddannelse ved at belønne dem, der påbegynder en videregående uddannelse inden for to år efter afslutningen af en ungdomsuddannelse, og styrkelse af erhvervsrettede ungdomsuddannelser. De offentlige udgifter til uddannelse er de højeste i EU med 7,9 % af BNP i 2005. Det er vigtigt at sikre, at disse investeringer resulterer i en højere kvalitet, der afspejles i deres omkostningseffektivitet. Det er afgørende, at de eksisterende initiativer gennemføres på en effektiv måde og evalueres, og at der om nødvendigt overvejes yderligere tiltag, hvis man skal nå de ambitiøse uddannelsesmål.

21. Det tætte samarbejde mellem arbejdsmarkedets parter og regeringen om flexicurity-modellens fire elementer er kendetegnende for det danske arbejdsmarked. Et fleksibelt aftalesystem, der giver en relativt fri adgang til at ansætte og afskedige, kombineres med et højt dagpengeniveau, der sikrer de ledige en indtægt. De løbende bestræbelser på at styrke den aktive arbejdsmarkedspolitik og en forbedret strategi for livslang uddannelse gør det muligt for arbejdsmarkedet at tilpasse sig til de ændrede økonomiske forhold. Den danske flexicurity-model tilpasses løbende ved at justere incitamenterne for at sikre, at alle, der kan arbejde, også kommer i arbejde. Arbejdsmarkedets parter deltager aktivt på alle relevante politikområder.
22. Generelt er det lykkedes Danmark at gennemføre tiltag, der vil gøre det muligt at opfylde de beskæftigelsespolitiske løfter, som blev givet i det nationale reformprogram. Selv om der er gjort en effektiv indsats på de områder, som kræver særlig opmærksomhed, er der behov for yderligere initiativer og gennemførelse, og Kommissionen mener derfor, at der stadig er grund til at holde øje med disse punkter.

DEL III: KONKLUSIONER

23. I lyset af den danske fremskridtsrapport for 2007 og Kommissionens vurdering af de fremskridt, som er gjort med gennemførelsen af en række vigtige strukturreformer, og på grundlag af de integrerede retningslinjer for vækst og beskæftigelse kan der drages følgende konklusioner:
24. Danmark har gjort glimrende fremskridt med gennemførelsen af det nationale reformprogram i perioden 2005-2007. Danmark har gjort gode fremskridt med at efterkomme de tilsagn, som blev givet på Det Europæiske Råds møde i foråret 2006 på de fire prioriterede indsatsområder.
25. Den danske fremskridtsrapport viser, at der er fundet gode politiske løsninger på de områder, som det ifølge Rådet var nødvendigt at fokusere på.
26. Et af de positive aspekter, som omtales i den danske fremskridtsrapport for 2007, er en omfattende, integreret tilgang til planlægning og gennemførelse af reformer inden for rammer, som sikrer en langsigtet finanspolitisk holdbarhed, kombineret med en aktiv deltagelse fra de berørte parter side.

27. Det er vigtigt, at Danmark i den periode, som det nationale reformprogram dækker, fokuserer på følgende udfordringer: fortsat gennemførelse af foranstaltninger vedrørende sammenkobling af energinet for at få el- og gasmarkederne til at fungere bedre, forøgelse af arbejdsuddannelsen og arbejdstiden på mellemlang sigt, herunder yderligere initiativer, der skal styrke incitamenterne til at arbejde, og yderligere bestræbelser på at integrere ældre, indvandrere og efterkommere på arbejdsmarkedet, og en omkostningseffektiv styrkelse af tiltag, der sigter mod at forbedre folkeskolen og ungdomsuddannelserne og øge antallet af studerende, der gennemfører en ungdomsuddannelse eller en videregående uddannelse, med henblik på at nå de ambitiøse mål, som er fastsat.

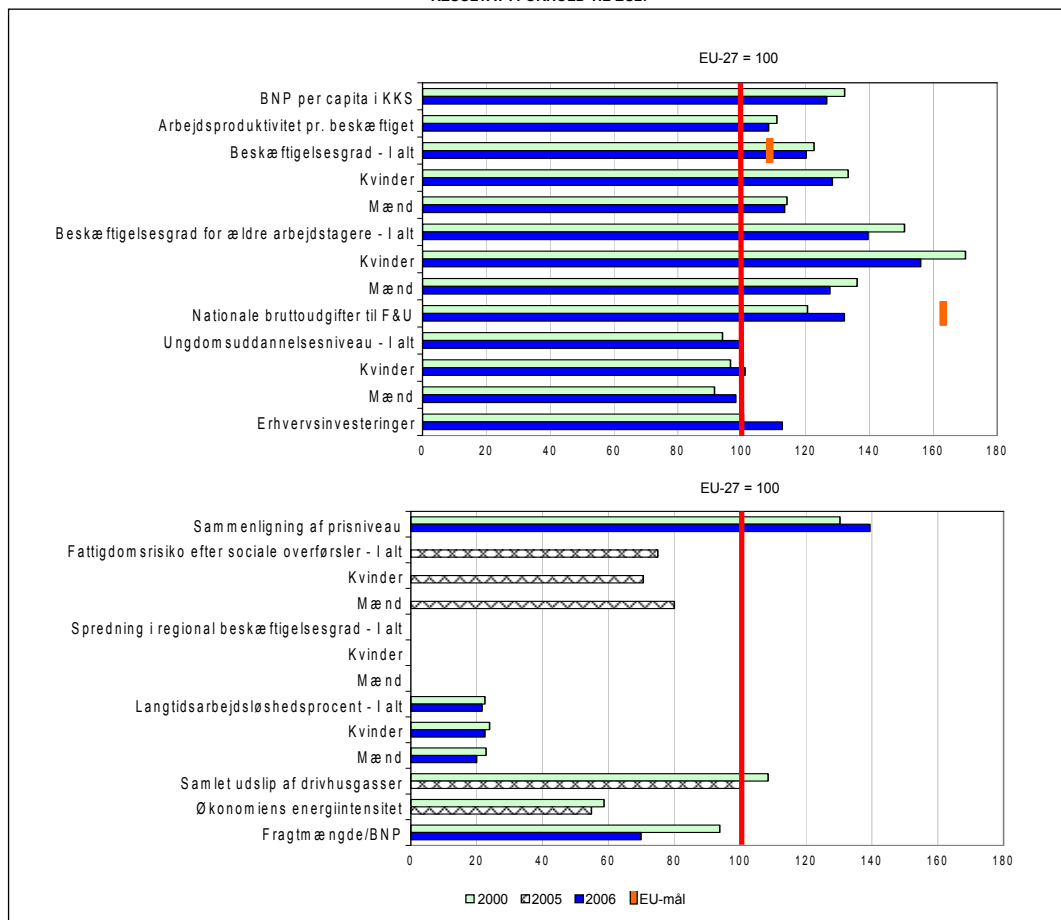
DEL IV: STATISTISKE FIGURER OG DATA

DANMARK

	DK						EU27			
	2000	2003	2004	2005	2006	2010 Nationalt mål	2000	2005	2006	2010 EU mål
BNP per capita i KKS	132.2	124.7	124.5	126.3	126.6		100.0	100.0	100.0	
Arbejdsproduktivitet pr. beskæftiget	111.0	106.4	106.8	108.5	108.4		100.0	100.0	100.0	
Beskæftigelsesgrad						:				70.0
I alt	76.3	75.1	75.7	75.9	77.4		62.2	63.4p	64.4p	
Kvinder	71.6	70.5	71.6	71.9	73.4		53.7	56.2p	57.2p	
Mænd	80.8	79.6	79.7	79.8	81.2		70.8	70.8p	71.6p	
Beskæftigelsesgrad for ældre arbejdstagere										
I alt	55.7	60.2	60.3	59.5	60.7		36.9	42.3p	43.5p	
Kvinder	46.6	52.9	53.3	53.5	54.3		27.4	33.5p	34.8p	
Mænd	64.1	67.3	67.3	65.6	67.1		47.1	51.5p	52.6p	
Nationale bruttoudgifter til F&U	2.24	2.58	2.50	2.45	2.43	3.0	1.86e	1.84e	1.84e	3.0
Ungdomsuddannelsesniveau										
I alt	72.0	76.2b	76.2	77.1	77.4		76.6	77.4	77.8	
Kvinder	76.5	78.5b	78.1	80.5	81.5		79.3	80.1	80.7	
Mænd	67.5	73.8b	74.3	73.8	73.4		73.8	74.7	74.8	
Sammenligning af prisniveau	130.3	141.1	139.6	140.1	139.4		100.0	100.0	100.0	
Erhvervsinvesteringer	18.5	17.7	17.6	18.7	20.5		18.4	17.8	18.2	
Fattigdomsrisiko efter sociale overførsler *										
I alt	:	12.0b	11.0	12.0	:		:	16.0e	:	
Kvinder	:	12.0b	11.0	12.0	:		:	17.0e	:	
Mænd	:	11.0b	11.0	12.0	:		:	15.0e	:	
Spredning i regional beskæftigelsesgrad										
I alt	-	-	-	-	-	-	13.0	11.9	11.4	
Kvinder	-	-	-	-	-	-	20.0	16.8	16.2	
Mænd	-	-	-	-	-	-	9.6	9.7	9.3	
Langtidsarbejdsløshedsprocent										
I alt	0.9	1.1	1.2	1.1	0.8		4.0	4.1p	3.7p	
Kvinder	1.1	1.0	1.3	1.2	0.9		4.6	4.5p	4.0p	
Mænd	0.8	1.2	1.1	1.1	0.7		3.5	3.8p	3.5p	
Samlet udslip af drivhusgasser	98.4	107.0	98.4	92.2	:		90.7	92.1	:	
Økonomiens energiintensitet	125.0	126.1	121.1	114.1	:		213.1	208.1	:	
Fragtmængde/BNP	93.0	87.9	87.5	84.3	74.6		99.1e	105.4e	106.7e	

* Alternativ beregning for Danmark, hvor der anvendes en indkomstdefinition, der imputerer huslejeindtægter og renter for hypoteklån: 2003 10.0b, 2004 10.0 og 2005 10.0

RESULTAT I FORHOLD TIL EU27

COMMISSION OF THE EUROPEAN COMMUNITIES

Brussels, 11.12.2007
COM(2007) 803 final
PART III

COMMUNICATION FROM THE COMMISSION TO THE EUROPEAN COUNCIL

Strategic report on the renewed Lisbon strategy for growth and jobs: launching the new cycle (2008-2010)

Companion document

TABLE OF CONTENTS

I. Macro-economic part	5
Summary and conclusions.....	5
1. Economic performance during the 1 st Lisbon cycle (2005-07) and prospects for the 2 nd cycle (2008-10).....	7
2. Assessing progress with reforms that contribute to macroeconomic stability	14
II. Micro-economic part.....	27
Summary and conclusions.....	27
1. Economic effects of microeconomic reforms	29
2. Three years in the new reform agenda: an assessment of progress by policy area....	30
3. Implementing priorities for action	48
III. The Commission Draft of the Joint Employment Report 2007/8.....	51
Summary and conclusions.....	51
1. Progress in achieving the objectives of the European Employment Strategy.....	52
2. Implementing priorities for action	55
IV. THE GENERAL APPROACH USED BY THE EUROPEAN COMMISSION TO ASSESS PROGRESS WITH STRUCTURAL REFORMS.....	63
V. THE EUROPEAN GROWTH INITIATIVE	65
1. The improved framework for investment – Preliminary results	66
2. The Growth Initiative within the Lisbon Strategy for Growth and Jobs.....	68

INTRODUCTION

In March 2005, the Lisbon strategy was re-launched placing growth and jobs at the top of European political priorities. This focus stemmed from the recognition that economic growth in Europe had been disappointing relative to the most dynamic economies in the world, and that the Union faced major challenges in coping with globalisation and ageing populations. Euro area countries faced the additional challenge of improving the capacity of their economies to adjust to economic shocks in the absence of national monetary or exchange rate policies.

The re-launched Lisbon strategy provides a comprehensive framework for reform efforts to raise growth and jobs potential, encompassing measures which promote macroeconomic stability, increase labour utilisation and enhance labour productivity: The Lisbon strategy places considerable emphasis innovation and promoting a knowledge-based economy, through policies which enhance market entry and flexibility, plus higher investment in education, training and R&D.

The end of the revised strategy's first-three year cycle is an appropriate moment to draw some conclusions about how well it is succeeding. Europe's economic situation has improved considerably since the Lisbon Strategy was re-launched in 2005, although recent months have witnessed growing downside risks. Average annual real GDP growth since 2005 has been 2.6%. Growth has been increasingly driven by domestic demand, leaving Europe better placed to cope with adverse external shocks. Budget deficits have been reduced from 2.5% of GDP in 2005 to a forecasted 1.1% in 2007, whilst public debt has declined from 62.7% in 2005 to just below 60% in 2007. Almost 6.5 million extra jobs have been created in EU27 in the last two years, with 5 million more projected to be created by 2009. Unemployment is expected to fall below 7%, the lowest level since the mid-80s. For the first time in a decade, robust employment increases have gone hand in hand with robust productivity growth. In some Member States, improving growth conditions have been accompanied by a gradual build-up of imbalances with signs of overheating, as witnessed by large current account deficits, a loss of competitiveness, increasing household indebtedness and rapidly increasing house prices.

The business environment has benefited from a series of structural reforms. The EU's better regulation agenda is gradually being put into place, although many Member States still need to implement the necessary instruments, including impact assessments and methods to measure and reduce administrative burdens. It is now much easier and cheaper to start a business in almost all Member States. Europe, as a whole, however does not yet have a dynamic, entrepreneurial culture. Too often, efforts to improve the business environment are made in a piecemeal way as opposed to being part of an integrated approach geared towards the growth of SMEs. Whilst Member States have set targets committing themselves to significantly increasing R&D investments which would help the EU approach its 3% of GDP target by 2010, the evidence does not yet reflect this ambition. The EU has made the first steps towards transforming itself into a low carbon society. There is progress in meeting the overall EU Kyoto target and at the Spring 2007 European Council the EU committed itself to ambitious targets for greenhouse gas reduction and increasing the share of renewable energies by 2020.

In some countries, unfortunately, reform seems to be slowing down. However, it is imperative that reforms continue. Most Member States still lag behind leading economies, for example in labour utilisation and labour productivity, and the challenges of globalisation and population

ageing will continue into the next decades. Moreover, structural reforms will not only help enhance growth and jobs potential over the medium-run, they also play an essential role helping economies adjust and cope with the shocks and pressures that sparked the recent financial turmoil and heightened economic uncertainty.

A crucial question on the threshold of a new three-year Lisbon cycle is what part structural reforms played in the improved economic performance. Commission analysis has found evidence of structural improvement in the functioning of labour markets. In particular, sustained increases in the employment rates of women and older workers seem partially due to previously enacted policy reforms. The trend decline in productivity growth that entrenched itself in the early 1990s seems to have halted in recent years; since mid-2005, labour productivity growth has accelerated.

This Companion Document accompanies the Strategic report on the renewed Lisbon strategy for growth and jobs: launching the new three-year-cycle. It aims at providing further detail on the underlying rationale for carrying out coordinated policy reforms. It also takes stock of the main developments in policy reform since the re-launch of the Lisbon strategy in 2005.

The paper is divided in five sections. The first, second, and third sections take stock of the main progress, in terms of policy reforms, in the macroeconomic, microeconomic and employment pillars of the Lisbon strategy. The fourth section outlines the Commission's methodology in assessing structural reforms and the Implementation Reports. The fifth provides a mid-term evaluation of the European Growth Initiative.

I. MACRO-ECONOMIC PART

Summary and conclusions

Overall, over the period 2005-2007, there has been some progress with macro economic reforms, although the pace has slowed in the last 12 months.

Consolidation of public finances has advanced, though it remains a challenge in several Member States. The nominal EU27 budget deficit was 2.5 % of GDP in 2005 and it is forecast to drop to 1.1 % in 2007. This mainly reflects reduced government expenditures (as a share of GDP), although revenues (as a share of GDP) have increased. At the start of 2006, twelve countries were in excessive deficit, but only six by end-2007. However, fiscal adjustment seems to have slowed somewhat in the last year; the opportunity to use relatively strong growth conditions to reduce structural deficits by the 0.5% of GDP benchmark in the Stability and Growth Pact (applicable to euro area and ERM II countries) has not been fully taken in all Member States. Indeed, most countries still have some way to go to achieve medium-term budgetary positions that would allow the budget to fully play its stabilising role.

Stability-oriented policies have made some positive contributions. Headline inflation in the EU27 has hovered just above 2% over the last 3 years and is expected to remain at this level. However, in some Member States, improving economic growth has been coupled with a gradual build-up of imbalances with large current account deficits and signs of overheating: poor competitiveness developments, increasing household indebtedness and rising house prices. There is therefore a strong case for macro-economic policies to restrain demand in several Member States as well as further reforms to improve adjustment capacity to shocks and the functioning of the supply side of the economy.

The significant challenge in most countries of keeping intact the long-term sustainability of public finances and the urgency takeoff taking additional measures has increased. At the same time, better budgetary positions and several important pension and health care reforms in some countries have improved the situation in the last few years. The EU27 debt/GDP ratio has declined, from 63 % of GDP in 2005 to just below 60 % in 2007. Pressing ahead with ambitious reform plans and avoiding damaging policy reversals is important.

A primary EU policy objective is to bring more of the working age population into work. Policies need to support wages developing in line with productivity so as to achieve high employment and contain inflation. In the aggregate, wage moderation has continued to support price stability over the period 2005-2007, including the last 12 months, despite a tightening labour market and the closing of output gaps. However, the situation varies across countries. Within countries, across sectors and regions only partial progress has been made to make wage dispersion reflect productivity differentials.

It is important to continue with policies that improve incentives to become employed. Several Member States have indeed taken measures to improve incentives to work, from reforms in the benefit system (both levels of benefits and availability criteria) to labour taxation. However, less has been done to relax employment protection legislation. While many countries have taken measures that go in the right direction, the overall impact is relatively limited in many cases and thus there is a need to further pursue such strategies along the

principles of flexicurity. A challenge is how to lower labour taxes without endangering fiscal consolidation.

This part of the annex focuses on the Integrated Guidelines package that addresses policies to ensure a stable and sustainable macroeconomic environment. A first section takes a closer look at economic developments during the three years of the 1st Lisbon cycle (2005 to 2008). It examines whether the economic upturn is cyclical (transitory) or structural (potentially due to the positive impact of past structural reforms) in nature. It also considers the reform agenda facing the EU for the next three year cycle (2008-2010) in the face of challenges resulting from globalisation and ageing populations, as well as the urgent need to address climate change. A second part of the annex reviews progress with structural reforms in several key macroeconomic domains, with a particular emphasis placed on reform efforts over the past year.

1. ECONOMIC PERFORMANCE DURING THE 1ST LISBON CYCLE (2005-07) AND PROSPECTS FOR THE 2ND CYCLE (2008-10)

Economic performance has improved since 2005

Economic performances have improved considerably since the re-launch of the Lisbon Strategy in 2005. Economic growth was 3.0% in the EU27 in 2006 compared with 1.8% in 2005, and is forecast to remain at 2.9% and 2.4% in 2007 and 2008. Thirteen million jobs have been created since 2000, and more than half of that after 2005, and unemployment has fallen steeply from 8.6% to 6.9% over the 2005-2007 period. An especially welcome development is that for the first time since 1997, job creation and productivity improvements have occurred simultaneously¹. As a result of the improved growth performance, the Commission estimates the output gap is merely -0.1 p.p. % in 2007 compared with 1 p.p. negative gap in 2005. Moreover, the gap in GDP per capita with the US has closed slightly, from 65.4% of the US-level for EU-27 and 72.1% in the euro area in 2005 to 67.1% and 73.5% respectively in 2007. Although it is difficult to disentangle the impact of cyclical and structural factors on growth, it is an encouraging sign that the Commission's calculations suggest that potential GDP growth, i.e. net of cyclical factors, has improved from 2.3% in 2005 to 2.5% in 2007 for the EU-27, and from 2.0 to 2.2% for the euro area. The three Baltic states, Slovakia, Slovenia and the Czech Republic have experienced an especially rapid convergence. The recovery has also spread to EU15 countries, most remarkably to Germany, which seems to have overcome its role as growth laggard in the EU.

In addition to higher growth rates, the composition of growth has become more favourable to domestic drivers over time, which bodes well for increased resilience to adverse external factors. As shown in Table 1, the contribution to growth of fixed capital investment had been particularly weak in the first half of the decade. Since 2005, it has strengthened, returning to growth rates comparable to the ones observed in the late 1990s which raise hopes that firms' higher investment, through the diffusion of technological progress, translates into higher productivity growth. Though private consumption contributed less to growth in 2005-2007 than in the late 1990s, an upward shift in the contribution of private consumption spending is now clearly evident from the data on consumer expenditures as well as from the recovery in consumer confidence underpinned by the declining rates of unemployment. Moreover, as can be seen from a more detailed breakdown of the growth performance (Graph 1) productivity gains accounted for more than half of the average economic growth recorded in EU27 2005-2007, with labour inputs accounting for the remaining part. Labour inputs benefited from net migration, and to a lower extent an increasing native population, while the rise in participation rates, especially of women and older workers, was partly offset by the decline in average hours worked per person employed and the decline in youth participation. As regards

---

¹ A recent Commission publication entitled Moving Europe's productivity frontier reviews different explanations of the trade-off between productivity and employment growth and provides an empirical assessment of the size of this trade-off and of how it has been changing over time, see the EU Economy 2007 Review:
http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/european_economy/2007/the_eu_economy_review2007_en.htm

labour productivity, technical progress appears to have been a stronger driving force than capital accumulation and rise of labour initial education. Compared to the 2000-2004 period a key difference is the positive contribution to growth from the reduction in unemployment rates, which should be partly attributed to the cyclical recovery.

Due to sound economic fundamentals, most Member States are in a good position to withstand the strains from the financial turbulence witnessed in summer 2007. According to the autumn 2007 forecast of the European Commission², growth in the EU-27 is predicted to be 2.9% in 2007 and 2.4% in 2008. For a few Member States (LV, LT, EE), however, accumulated macroeconomic imbalances such as high inflation, large current account deficits and excess housing price increases bear important risks in the current juncture. Also in BG and RO, external deficits are large and inflation high. In other countries such as EL, ES and PT deteriorating economic growth is likely to jeopardise the sustainability of competitiveness, foreign debt or households' indebtedness. Such countries need to closely survey financial stability and, in case of a further widening of the external deficit, vigorous structural reforms to restore cost competitiveness.

Table 1. Economic developments 2000-2009, key figures, EU27

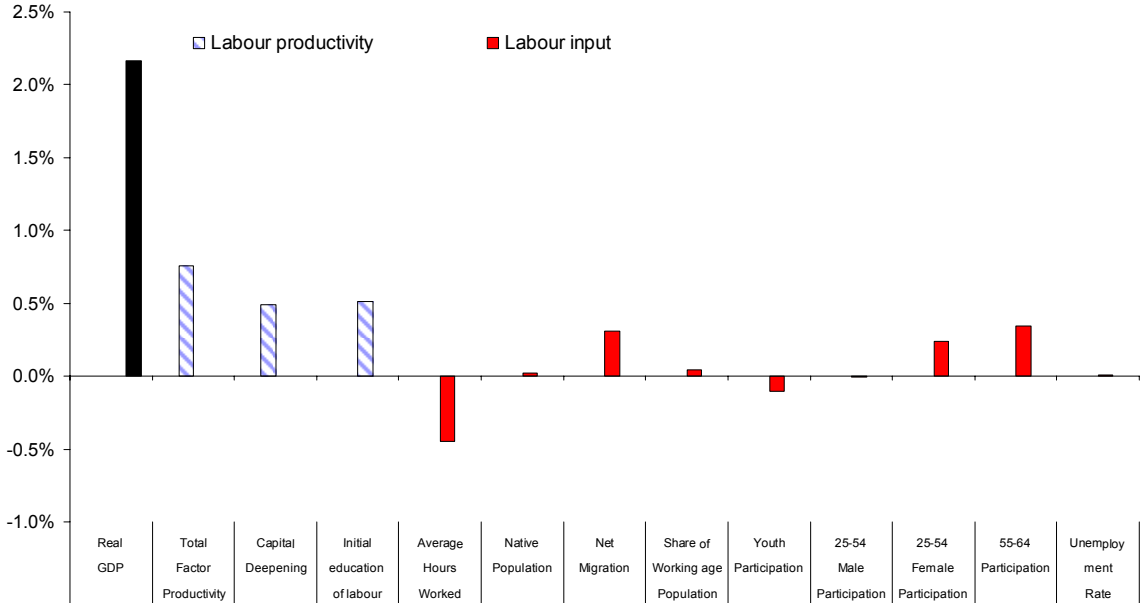
	2000-04	2005-2007	2007	2008-09
GDP growth	2.2	2.6	2.9	2.4
Consumption growth	2.2	2.0	2.2	2.2
Investment growth	1.6	4.8	5.6	3.4
Employment growth	0.9	1.4	1.6	1.0
Unemployment rate (% labour force)	8.8	8.1	7.1	6.7
Inflation rate	2.7	2.3	2.3	2.3
Government balance (% of GDP)	-1.8	-1.7	-1.1	-1.1
Government debt (% of GDP)	61.5	61.4	59.7	57.8
Current Account (% of GDP)	0.0	-0.6	-0.8	-0.9

Source: Commission Autumn Forecast

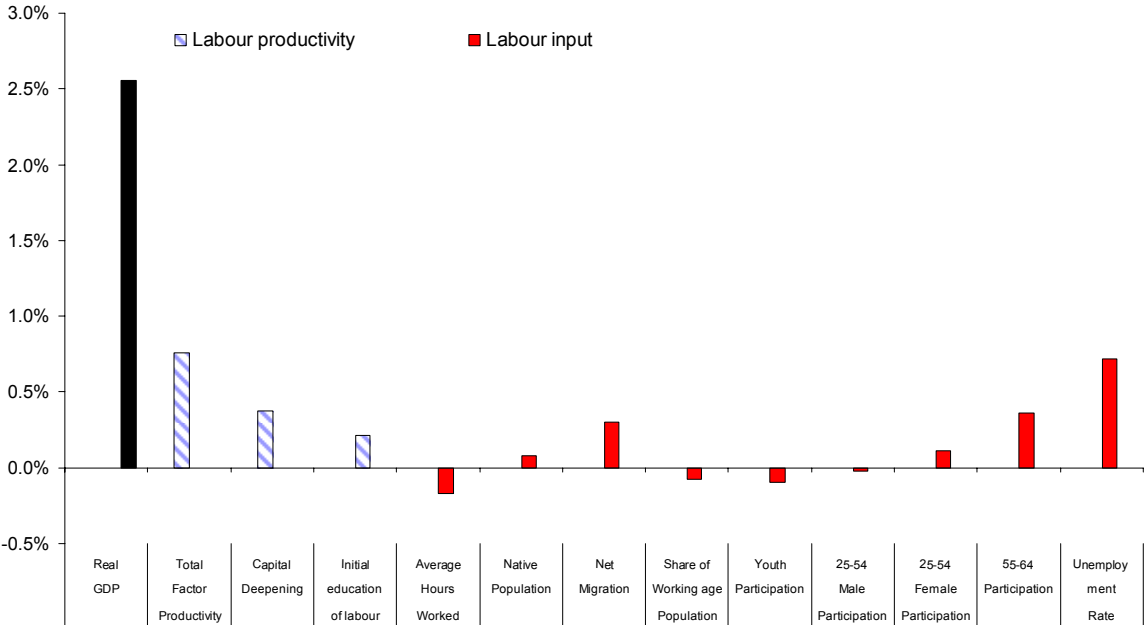
² See the 2007 Autumn Economic Forecast of the European Commission, http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/european_economy/forecasts_en.htm

Graph 1. Real GDP growth and its components in EU27, 2000-2004 and 2005-2007

EU-27 , 2000-2004

EU-27 , 2005-2007

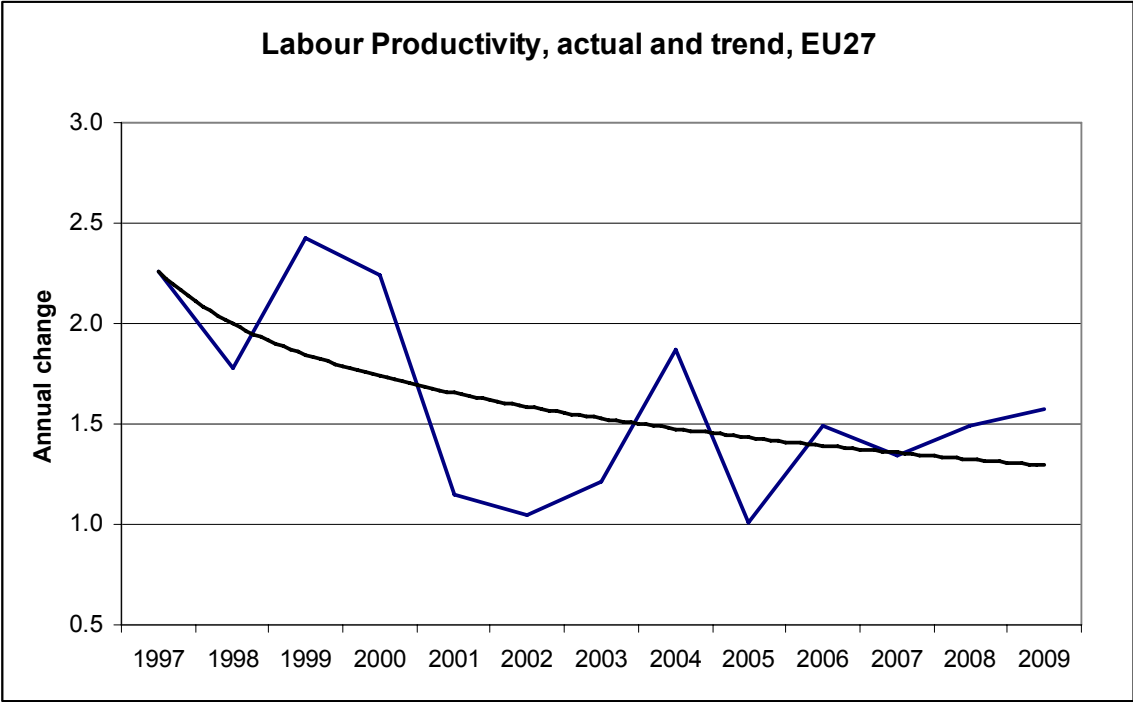
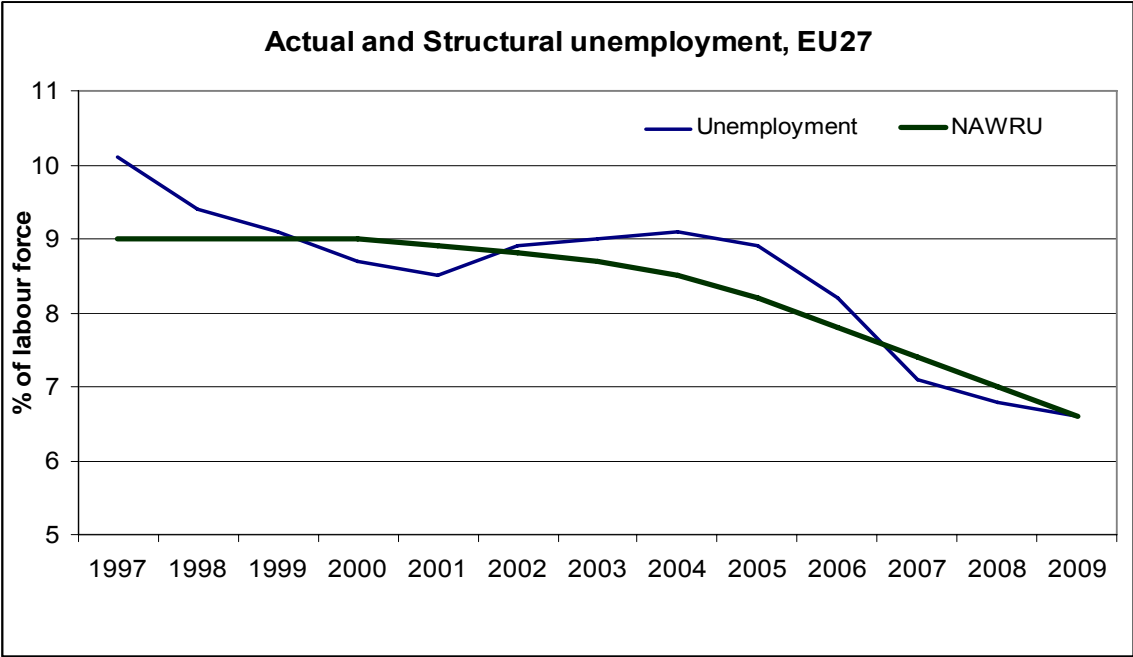

Are past reforms starting to pay dividends?

One of most important questions as the EU enters a new three-year Lisbon cycle is whether the improved economic performance is in part due to the effects of structural

reforms. Establishing a causal link between the progresses made in the Lisbon agenda and economic performance is not straightforward. This is because the observed changes in economic variables can be due to several factors, some of which are beyond the direct or immediate influence of government policies, e.g. the economic cycle, globalisation, technological developments and demographic changes. Also, analysis suggests that reforms need a considerable time before their benefits become visible in growth numbers, and thus relevant reforms may pre-date the revision of the Lisbon strategy. Moreover, it is difficult to establish the extent the new Lisbon governance structures have contributed to overcome reform resistance in individual Member States, as many reforms have a clear domestic rationale and governments may have undertaken them independently of co-ordination efforts at EU level.

Graph 2: Employment and labour productivity growth, actual and structural, 1997-2009

Notwithstanding the caveats mentioned above, analysis by the Commission suggests that, there is a structural component linked to past structural reforms enacted by EU Member States and in a number of policy areas there are a visible EU level dimension which is expressed through common targets and actions.

There is evidence of structural improvement in the functioning of labour markets³. As regards labour utilisation, employment grew by more than 1% each year since 2005, leading to almost 6.5 million new jobs in the EU by 2007. Although sustained efforts will be required to bring the employment rate of 70% by 2010 closer, female employment rates have increased from 54% in 2000 to 56% in 2005 to about 58%⁴ in 2007, and the Lisbon employment target of 60% is within reach. There has also been a substantive increase in the employment rates of older workers (aged 55 to 64) from 37% in 2000 to 42% in 2005 and 44%⁴ in 2007. Moreover, the effective retirement age has increase by 1 year between 2001 and 2005, which is welcome reversal of long standing historical trends. Analysis suggests that part of this is due to lagged effects of pension reforms: preliminary econometric estimates⁵ suggest that the participation rates of older workers (55-64) increased by about 1.5 percentage point after 5 years that a pension reform has been enacted.

Employment has not increased on average in the group of low-skilled workers, with the employment rate being around 55% over the 2000-2006 period. Given the fact that this labour market segment performs rather badly in comparison to other skill groups (employment rates of medium- and highly-skilled workers stand at around 73% and 84% respectively) many Member States have nevertheless focused their policies in this direction. In particular, there has been a general trend towards reducing the tax burden for low skilled workers. As a result, there has been a drop in the total tax wedge (including social security contributions by employees and employers) for the low-skilled workers of almost 4 percent over the period 2000 to 2006⁶.

Further evidence of ongoing structural improvements in the functioning of labour markets emerges from an analysis of unemployment rates. The rate of unemployment declined from 8.7% in 2005 to 6.9 % in 2007. This is in stark contrast to previous economic cycles when unemployment rates increased sharply and took a long time to decline: it not only contributes to economic growth, but is equally important for equity and welfare considerations as having a job is the single most important factor in avoiding poverty and social exclusion. When only cyclical forces are at work, the reduction in unemployment typically leaves a clear trace in higher wage growth. In the current upturn, wage growth has hardly accelerated, implying also reduction in the structural rate of unemployment. Structural unemployment, captured as the non-accelerating wage rate of unemployment, NAWRU, is estimated to have been reduced from 8.2% in 2005 to 7.4% in 2007. Similar calculations suggest that the reforms between 2001 and 2006 that aimed at increasing the employability of marginally attached people increased employment rates by 0.8 percentage points one year after the reforms were enacted.

---

³ For an encompassing description on EU labour market and wage developments See report "Labour market and wage development in 2006", European Economy no.4, 2007, http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/european_economy/labour_mkt_wage2007_en.htm

⁴ 2007 estimate based on the average of data for the first two quarters.

⁵ Arpaia, A.F. Pierini and P. Braila "Tracking labour market reforms in the European union using the LABREF database" paper presented at the IZA-Fondazione Rodolfo Debenedetti Workshop "Measurement of Labour Market Institutions".

⁶ Based on EuroStat data on single earner without children (EU27 minus CY, EE, MT, LV, SI, BG, RO) and OECD Working paper (2004-5) on 2004 distribution on family types and earning levels for selected countries.

Positively, since mid-2005 productivity growth in the EU has picked up. Labour productivity growth is estimated at 1.4% in EU-27 in 2007, slightly lower than the 1.5% in 2006 but better than the 1.0% recorded in 2005. An additional positive feature of this is that in 2006, rising employment took place in an environment of accelerating productivity growth: this was the first time since 1997 that both employment and labour productivity accelerated in tandem. Indeed, a central policy goal of the Lisbon strategy is higher structural labour productivity growth given the need to close the gap in the productivity performance vis-à-vis the USA that emerged since mid 1990s. For now, however, it is early to assess whether the welcome acceleration in productivity growth is not only due to cyclical factors, but also linked to structural improvements. .

Aggregated data suggest that the trend decline in productivity growth, which has become entrenched since the early 1990s, has come to a halt in the last years. While statistical tests broadly confirm the bottoming out of the decline in trend productivity growth at the start of this decade, evidence of a turning point beyond that date indicating a recent pick-up in trend productivity growth remain weak.

The challenges for the 2nd Lisbon cycle, 2008-10

The Lisbon strategy is now entering a new three year cycle to cover the period 2008 to 2010. Notwithstanding the progress made since 2005, the diagnosis of the underlying structural challenges facing the Union as regards growth and jobs remains valid. As illustrated in Graph 4, large income per-capita gaps remain across countries. In 2007, based on the Commission Autumn forecast figures, the average per capita GDP of the EU27 was 10% below that of EU15 (and 33% below that of the US). For EU15 and euro area countries, the gap is mainly due to lower labour utilisation (i.e. the numbers of hours worked in the economy), whereas lower labour productivity (measured in terms of output per hour) is the main explanatory factor for Member States which joined in 2004 and 2007. The final column in Graph 3 indicates that over the 2005-2007 period, EU10 countries in particular have further narrowed the income gap benefiting from the process of real convergence. However, progress has been mixed, with some larger euro area countries doing less well.

These challenges may indeed become even more pertinent in the coming years as short- and long-term pressures become more explicit. In the short term, based on the Commission autumn forecast, the outlook for 2008-2009 indicates (see Table 1) a slow-down in growth albeit moderate, towards potential rates at around 2.5% per year. The projected slowdown mainly finds its roots in a slower forecasted pace of investment growth, while employment growth is also forecasted to decelerate (even though unemployment rates will continue to decline somewhat). In the longer term, pressures both from demographics and increased international competition are set to strengthen:

- projections indicate that in the coming decades potential GDP growth rates is set to gradually decline and to reach, by 2050, levels of about half of today's⁷. This

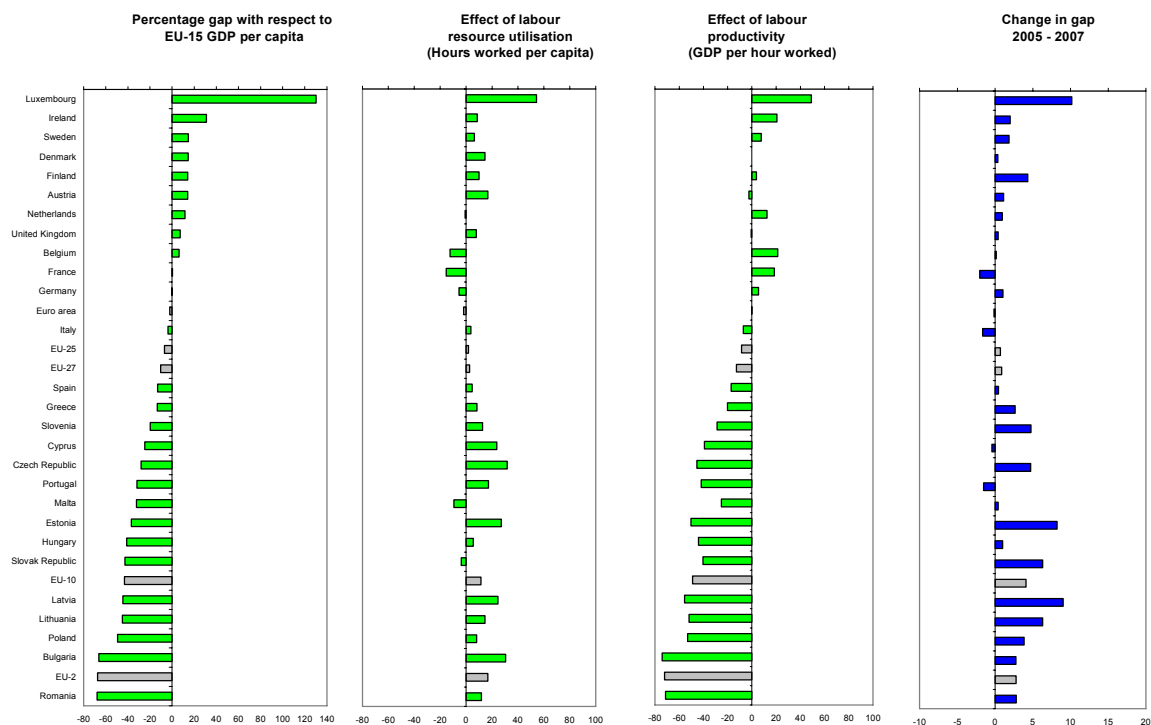
---

⁷ See "Long-term labour productivity and GDP projections for the EU25 Member States: a production function framework", European Economy, Economic Papers, No 253, June 2006, http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/economic_papers/2006/economicpapers253_en.htm

downward trend results from the future negative contributions to growth from the working age population due to demographic factors, leaving labour productivity as the key growth driver. The implication is that reform efforts contributing to an increase in labour productivity rates will become increasingly important over time;

- the trend towards increased competition through globalisation is set to continue. While deeper international trade links is expected to be beneficial for growth and employment in the aggregate, it will nevertheless risk in the short term to increase pressures on certain groups of the labour force and thus require a high degree of adaptability for a successful response⁸.

Graph 3: Overview of the income gap in the EU25 Member States

Note: the gap is measures relative to the average of EU15 Member States

2. ASSESSING PROGRESS WITH REFORMS THAT CONTRIBUTE TO MACROECONOMIC STABILITY

2.1. Securing economic stability for sustainable growth

Macroeconomic stability is a key framework condition for sustainable growth as expressed in Integrated Guideline N°1. Macroeconomic stability is secured by a

⁸ For an extensive analysis of globalisations by the Commission, see 'Rising international economic integration: opportunities and challenges', in the EU Economy: 2005 Review", http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/european_economy/the_eu_economy_review2005_en.htm

sound mix of stability-oriented macro-economic measures and well designed structural reforms in product and factor markets. Monetary policy contributes by pursuing price stability. Sound budgetary positions allow the full and symmetric play of the budgetary stabilisers over the cycle. Fiscal restraint, effective financial supervision and the promotion of competitiveness help to contain external and internal imbalances. Moreover, budgetary and wage restraint limit the risk of domestic demand causing persistently higher inflation, potentially causing swings in real exchange rates and a protracted loss of competitiveness. Against this background, to assess how countries fare, and have made progress, in terms of macro-economic stability and budgetary policies, it is useful to look at budgetary positions, the fiscal stance and the extent to which medium-term budgetary positions provide enough safety margins to allow automatic stabilisers to play freely. Similarly, when looking at possible emerging macroeconomic imbalances it is relevant to examine external balances of countries together with domestic inflationary pressures, wage and labour market developments as well as asset price developments.

Over the 2005-2007 period, the consolidation of public finances has moved forward, even if further consolidation remains a challenge in several countries. The EU27 nominal budget deficit has been reduced from 2.5 % of GDP in 2005 to 1.1 % in 2007. According to the Commission forecast, on a "no policy change assumption", it is expected to remain at this level over the coming two years. The same trend is also reflected in structural budget positions which for 2007 are estimated to be -1.1% of GDP in EU27 and -0.7% of GDP in the euro area. This improvement is mainly driven by a reduction in government expenditures to GDP, although revenues as a share of GDP have also increased. At the start of 2006 twelve countries found themselves in a position of excessive deficit while at the end of 2007 only six countries are still there (CZ, HU, IT, PL, PT, SK). However, the pace of fiscal adjustment seems to have been reduced somewhat in the last year, and the opportunity to use the relatively strong growth conditions to reduce structural deficits by the 0.5% of GDP benchmark in the Stability and Growth Pact have not been fully taken in all Member States (applicable to euro area and ERM II countries). Moreover, a majority of countries still have some way to go to achieve medium-term budgetary positions that allows the budget to play fully its stabilising role⁹.

Headline inflation in EU-27 has hovered just above 2% over the 2005-2007 period. In 2007, favourable energy-price base effects have contributed to reduce inflation. However, core inflation has continued to drift upwards and reached in 2007 levels close to 2%. This confirms on the one hand that a more mature cyclical position of the economy has been reached but on the other hand it also reflects some administrative measures (such as the VAT increase in DE) and strong increases in commodity prices. Service inflation continues to run at a relatively high rate. In the euro area, inflation in 2007 stood at 2%, somewhat lower than in 2006. The inflation differential between the three countries with highest inflation (IE, EL, SI) in the euro area and the three with lowest inflation (F, MT, FI) was 1.7%-points, similar to 2006.

---

⁹ See the report "Public Finances in EMU-2007", European Economy No 3, 2007.

In 2007, five countries are projected to record an external deficit of at least 10% of GDP (LV, LT, EE, BG, RO). These countries display signs of overheating, characterised by excess aggregate demand evidenced by labour shortages, rapid increases in household borrowing, inflationary pressures and very high external imbalances. Among other Member States, EL, ES and PT have in 2007 external deficits between 8 and 10% of GDP; their external deficits owe mainly to structurally poor competitiveness, although robust growth in Greece and Spain is also a factor. In two other countries, HU and SK, the current account deficit was of a similar magnitude in recent years but has been on a declining trend, with the deficit expected to reach between 3 and 4% of GDP in 2007. It should be noted that in a catching-up country, even a widening external deficit need not be a cause for concern if there is a concomitant rise in productive potential in tradable goods and services and thus in the future export earnings generating capacity sufficient to service the external debt. However, to the extent that the widening external deficit reflects unrealistically optimistic expectations regarding future growth reflected in an excessively rapid increase in expenditure relative to income, an attitude of caution is warranted.

2.2. Safe-guarding economic and fiscal sustainability

Europe's ageing population poses a serious challenge to the long-term financial sustainability in EU countries, which is recognised in Integrated Guideline N°2. In the absence of appropriate reforms, this could lead to increasing debt burdens, lower potential output per capita due to the reduction in the working age population, and pressure for significant increases in public spending on pensions and health care. The economic, budgetary and social implications of ageing populations can be addressed by pursuing a three-pronged strategy, that encompasses an appropriate mix of policies to reduce debt at a fast pace, to raise employment rates especially amongst older workers (so that working lives are extended), and to reform pension and health care systems. Reforms to social protection need to be well designed so as to ensure that they are financially viable in the face of the population ageing and uncertain economic developments, while ensuring that social protection systems fulfil their goals in terms of access and adequacy.

In this context, when assessing how Member State's fare and have made progress in this regard it is relevant to look at debt and deficit developments and to what extent there has been consolidation efforts bringing medium-term budgetary positions in line with the medium-term budgetary objectives (MTO) within the Stability and Growth Pact. This should also take into account the projections of age related expenditures, carried out or planned reforms to pension and health care systems and how these are integrated in an overall assessment of budgetary sustainability.

In the EU over the 2005-2007 Lisbon cycle, some progress has been made to ensure sustainable public finances, although progress has been mixed across countries. The debt/GDP ratio has declined in EU27 over the 2005-2007 period, from 63 % of GDP in 2005 to just below 60 % in 2007. In the euro area, the debt ratio has been reduced from 70.4 % of GDP to 66.7% over the same period. The debt ratio both in Greece and Italy remains above 100% of GDP and in Belgium debt is close to 85% of GDP. Taking into account also projections of age related expenditures, a number of countries remains at what can be called high risk (CZ, EL, CY, HU, PT, SI). A number of countries progressed with the implementation of pension reforms. Rather comprehensive measures to reform the pension system have been conducted in recent years in some countries, in particular MT and PT.

Recently, additional measures, albeit at a lower scale, was introduced in some countries including progressing with on-going reforms (BE, DE, PL, UK). In other countries, where reforms are most needed, progress have been limited (EL, IT, CY, HU, SI). Health care measures were on the policy agenda in a number of countries (DE, CY, MT, LV, RO). In particular, in 2005 and 2006 progress has been shown in terms of increasing the participation rates for older workers which had increased by more than 3% over 2005-2006 in several countries (DE, EE, IE, CY, LV, AT, SI, SK, FI).

Overall, budgetary positions have improved since 2005, and there have been reforms to pension and health care systems in some countries. Nonetheless, important risks to the sustainability of public finances remain in many countries, and there is a need to press ahead with reform efforts, not least the effects of ageing on the size of the

working-age population will become more pronounced in the next three-year Lisbon cycle.

2.3. Ensuring that wage developments contribute to stability and growth.

Appropriate wage developments contribute to macro-economic stability and growth, highlighted in Integrated Guideline N°4. Provided that real wage increases are in line with the underlying rate of productivity growth over the medium term, they contribute to stable macroeconomic conditions and an employment friendly policy mix¹⁰. Variation in productivity caused by cyclical factors, or one off changes in the headline rate, should not cause an unsustainable shift in wage growth. In addition, relative wage developments that reflect local or sectoral labour market conditions help adaptability and counteract regional disparities. In this area, when assessing how countries fare and have made progress, it is necessary to examine wages and productivity developments, i.e. what this implies in terms of nominal unit labour costs (NULC) and to assess whether the latter are in line with price stability and competitiveness. It is also useful to look at real unit labour costs (RULC) and how these relate to labour market developments. Moreover, to the extent that regional unemployment is a serious problem, wage developments and measures that improve the adaptability to local conditions is relevant. Overall, the absence of wage pressure in the euro area and EU27 during the economic rebound has been a positive feature over the last few years. Wage moderation in the euro area and EU27 as seen in nominal and real unit labour costs has generally continued to support price stability over the 2005-2007 period, including the last 12 months, despite a tightening labour market and the closing of output gaps. In 2007, the annual growth rate in compensation per employee is forecast at 3.0% in EU27 and 2.5% in the euro area while the increase in labour productivity is 1.4% and 1.1% respectively. This implies that nominal unit labour costs increase by 1.7% in EU27 and 1.4% in the euro area which is somewhat higher than in 2005-2006 but in the aggregate remains in line with price stability objectives. More evidence of wage restraint in the face of stronger international competition is that real unit labour cost decreased by roughly 1% in 2006 and 2007, both in the euro area and in the EU as a whole. However, this may also reflect other structural factors, such as a gradual reallocation of value added towards sectors with a lower share of labour.

However, this overall assessment of favourable aggregate behaviour conceals sizeable differences between countries, with fairly divergent growth rates in nominal unit labour costs contributing to differing patterns in competitiveness and widening current account imbalances among EU members. At Member State level, two aspects warrant further attention:

- The catch-up process has triggered very high nominal wage growth, in excess of relatively high labour productivity, which has led to deteriorating price competitiveness. This is particularly notable in EE, LT, LV, RO and BG (see also see section 3 on macro-economic stability where this is put in the context of external imbalances). Also, real unit labour costs have increased markedly over the last few years in EE, LV, RO and in 2007 in BG. Nevertheless, this has been coupled with above average employment growth and falling unemployment.

---

¹⁰ Provided that they are also consistent with a rate of profitability allowing for productivity, capacity and employment-enhancing investments.

However, in HU increasing unit labour costs have been coupled with weak labour market developments.

- Wages adjust slowly over time to changing cyclical conditions, especially in some countries of the euro area, which means a long-lasting impact of shocks on economic activity. Indeed, the experience with adjustment to shocks in the early years of the euro area calls for flexibility despite a general background of marked wage moderation¹¹. While wage moderation has been supportive of price stability in the aggregate, the continuously high-rates of long-term unemployment and the persistence of regional differences in employment performance suggest that there may be some lack of wage differentiation in some Member States (BE, DE, IT). Progress in terms of wage dispersion that reflects productivity differentials across sectors and regions has only been partial even though in some countries wage bargaining outcomes that better reflect local conditions can be observed. Additional flexibility seems however to have been achieved as regards working time organisation and greater opt-outs from collective agreements (AT, FR, DE, IE, NL, ES).

---

¹¹ See the "EU Economic review: 2006" which investigates how adjustment has been proceeding in the euro area and how the efficiency of adjustment could be improved. European Economy No 6, 2006.

2.4. Policies to make work pay

Policies to improve the financial incentives to work are largely recognised as being a key element of that comprehensive set of measures (macro, micro and employment), which is most needed to raise labour utilisation, and therefore contribute to the general objectives of the Growth and Jobs strategy (see in particular Integrated Guideline N°5). Improving the adaptability and adjustment capacity of economies helps respond to changes in both cyclical economic conditions and longer term trends such as globalisation and technology. In this regard, policies to "make-work pay" are particularly pertinent as they aim to attract more people into the labour market and to make the underlying incentive structure in the tax and benefit systems supportive to employment. This implies modernising tax (direct taxation on labour income and social security contributions paid by employers and employees) and benefit systems (unemployment insurance, in-work benefits, disability and sickness schemes, means-tested benefits and other forms of social assistance), so that they reduce benefit dependency and provide effective incentives to take up jobs, and remain in work, by making work economically attractive and rewarding relative to staying on benefits. Moreover, providing the right incentives to increase employment and hours worked is particularly important to improve labour utilisation, also in the light of budgetary challenges stemming from ageing populations.

Against this background, when assessing how Member States fare and have made progress in this regard, it is useful to look at performance indicators such as labour participation, employment and unemployment rates. Moreover, it is also important to take policy outcomes into account, measured by different tax wedges and marginal effective tax rates that give an indication of the size of unemployment, inactivity and low-wage traps.

In those Member States where employment and participation rates are relatively low (BE, BG, EL, MT, IT, PL, RO), or in those where labour market participation is higher but where generous welfare systems require extensive financing (SE, DK, NL), it is particularly challenging to improve incentives to work and hours worked. In other countries, the incentives to work embedded in their tax and benefit systems appear to be significantly low, as also results from their labour market situation (BE, PL). However, it can be observed that in several Member States a fair wealth of measures has been taken to improve the incentives to work, both as regards reforms in the benefit system, and in particular labour taxation, while in general much less has been done in the field of employment protection legislation.

In the area of unemployment and welfare-related benefits, some countries passed major reforms over the years of this Lisbon cycle (CZ, SE in 2007; BG, FR, SI in 2006; HU, NL in 2005; DE in 2004). In other Member States, policy action has been taken to promote labour market transition from unemployment and inactivity to work through stricter work availability criteria, the use of sanctions for non-compliance with rules, the strengthening of control mechanisms and streamlining the financing for labour market subsidies and income support (GR, NL, PT, SI in 2007). Many reforms that do not appear to directly target the financial incentives to work, such as strengthening the enforcement of rules and tightening up eligibility and work-availability requirements, may in fact well improve the overall incentive structure of the benefit system. However, risks remain of low-wage, unemployment and

inactivity traps for the unskilled and low income earners in a consistent number of Member States.

As regards labour taxes, many Member States have lowered the level of taxation on labour in recent years, either through general tax reductions, mainly focused on cutting the tax-wedge on low income groups (AT, FR, HU, SI, CZ, IT, MT, LT, SE), or by a straight reduction of the tax burden on low incomes (DK, FI, GR, NL, SL), there including extensions of the tax-free range of income or tax credits for low-income earners (LV, SE, FR, GR, IRL, NL, SK). In 2007, measures to this end was taken in FI, SI, BG, IT, CY, GR, LT, LV, IR, MT, NL and the UK. Also, a general trend towards reducing social security contributions for both employers and employees was recorded over recent years, often aimed at boosting labour demand and creating incentives to hire specific target groups (see for instance BE, SE, MT in 2007). Some convergence therefore appears to have taken place, as countries with highest tax rates in 2001 are those that have reduced most over the last years. Nonetheless, tax wedges on low wages remain high in a number of Member States (see in particular BE, DE, FR, AT, SE, HU, PL).

To favour labour attractiveness especially for the lowest earners, i.e. to prevent people from being discouraged to accept work because it could adversely affect their income, a consistent number of Member States have also introduced over recent years various sorts of in-work benefits schemes (BE, FR, PL, AT, CZ, SK, DK, UK). Other countries have taken actions to reduce the use of benefit schemes – either unemployment or disability schemes – as an alternative route for early retirement (see HU in 2007 and UK in 2006). The sickness system was also largely reformed in CZ and SE in 2007 and in the NL in 2006.

Overall, many countries have taken measures that go in the right direction, but the overall impact remains limited in many cases and thus there is a need to further pursue "making work pay" strategies along the principles of flexicurity. A further challenge in this respect is how to lower labour taxes further without endangering fiscal consolidation.

Table 2. Overview of situation in EU Member States on securing economic stability

	Performance				Areas where CSR have been proposed				
	Budget balance	Fiscal stance	Inflation rate	External balance,	2005 NRP	March 2007 Council		Dec. 2007 Comm. Prop.	
	2007	2005-07	2007	2005-07	Key challenge	C	P	C	P
						S	T	S	T
					R	W	R	W	
BE	-0.3	-0.2	1.7	3.1					
BG	3.0	1.1	6.7	-14.3	X			X	
CZ	-3.4	-1.9	3.0	-2.7	X				
DK	4.0	-1.3	1.7	2.4					
DE	0.1	2.4	2.2	5.3		X			X
EE	3.0	1.7	6.2	-11.2					X
IE	0.9	0.2	2.7	-4.0			X		X
EL	-2.9	2.4	2.8	-8.8	X	X		X	X
ES	1.8	0.6	2.6	-7.8			X		X
FR	-2.6	1.0	1.4	-2.0	X	X		X	
IT	-2.3	2.0	1.9	-1.5	X	X		X	
CY	-1.0	2.1	1.8	-5.9*					
LV	0.9	0.6	9.5	-17.8	X	X		X	
LT	-0.9	-0.4	5.7	-9.2	X		X		X
LU	1.2	0.6	2.4	10.9*	X				
HU	-6.4	2.9	7.6	-5.2	X	X		X	
MT	-1.8	0.8	0.7	-3.4					
NL	-0.4	-1.0	1.6	6.9					
AT	-0.8	-0.1	1.9	3.6			X		X
PL	-2.7	1.1	2.3	-2.0	X	X		X	
PT	-3.0	2.8	2.4	-8.3	X	X		X	
RO	-2.7	-1.7	4.5	-10.3	X				X
SI	-0.7	-0.3	3.4	-2.6					
SK	-2.7	-1.9	1.6	-6.7					
FI	4.6	0.7	1.5	5.4					
SE	3.0	0.6	1.6	6.4					
UK	-2.8	0.5	2.4	2.8	X		X		X

Note: CAB: cyclically-adjusted budget balance; Fiscal stance: measured as the change in the structural budget balance over 2005-2007 (a positive figure implies tightness, a negative looseness); CSR: country-specific recommendation; PTW: point to watch

Table 3. Overview of situation in EU Member States on securing long-term sustainability.

	Policy Performance				Areas where CSRs have been proposed				
	Debt ratio	Sustainability gap	Sustainability risk classification	Empl. rate older worker	2005 NRP	March 2007 Council		Dec. 2007 Comm. Prop.	
	2007	2007	2007	2006	Key Challenge	C S R	P T W	C S R	P T W
BE	85	2.7	Medium	32	X		X		X
BG	19	n.a.	-	-	X				X
CZ	30	8.0	High	45	X	X		X	
DK	25	0.3	Low	61	X				
DE	65	3.3	Medium	48	X	X			X
EE	3	-3.2	Low	59					
IE	25	2.4	Medium	53			X		X
EL	94	1.3	High	42	X	X		X	
ES	36	2.8	Medium	44			X		X
FR	64	3.2	Medium	38	X	X		X	
IT	104	3.0	Medium	33	X	X		X	
CY	61	7.0	High	54	X	X		X	
LV	10.	1.2	Low	53					
LT	18	2.4	Low	50					
LU	7	9.3	Medium	33			X		X
HU	66	12.3	High	34	X	X		X	
MT	63	-0.1	Medium	30	X		X		X
NL	47	2.4	Low	48					
AT	60	-0.1	Low	36	X				
PL	47	-1.4	Low	28					
PT	64	8.3	High	50	X				
RO	13	n.a.	-	-					X
SI	26	7.0	High	33		X		X	
SK	31	4.1	Medium	33					
FI	36	-0.7	Low	55	X				
SE	41	-1.5	Low	70					
UK	45	4.2	Medium	57	X		X		

Note: the S2 indicator measures the budget adjustment necessary to ensure sustainability given government debt and projections of age related expenditures. The sustainability risk class takes the S2 indicator into account as well as additional information: source: Public Finances in EMU 2007, European Economy N°. 3, 2007. CSR: country-specific recommendation; PTW: point to watch.

Table 4. Overview of situation in Member States on wage developments and bargaining systems

	Policy Performance			Areas where CSRs have been proposed					
	Nominal Unit Labour Cost 2007	Real Unit Labour Cost 2007	Diversity of regional unemployment	2005 NRP Key Challenge	March 2007 Council		Dec. 2007 Comm. Prop.		
					C S R	P T W	C S R	P T W	
BE	1.1	-1.0	47	*	*		*		
BG	10.5	2.8	47				X		
CZ	2.2	0.1	47	*		*		*	
DK	4.4	2.0	20						
DE	0.8	-1.0	45						
EE	12.7	3.7	34						
IE	3.6	1.5	17						
EL	2.6	-0.4	30						
ES	2.0	-1.0	33						
FR	2.1	0.2	36						
IT	1.3	-1.3	63	*	*		*		
CY	1.1	-1.4	n.a.						
LV	21.0	4.6	23				X		
LT	7.9	0.1	21						
LU	3.3	-0.3	n.a.						
HU	3.0	-2.8	30			*	*		
MT	1.1	-1.4	n.a.						
NL	1.8	0.4	26	X					
AT	0.8	-1.4	41						
PL	4.2	1.3	22	*					
PT	1.1	-1.7	30						
RO	10.2	2.3	42				X		
SI	2.3	-0.5	31						
SK	0.4	-2.1	42	*					
FI	0.8	-1.2	29	X		X			
SE	2.8	0.4	16						
UK	1.7	-1.4	34						

Note: Diversity of regional unemployment is measured by the coefficient of variation of 2005 regional unemployment (source Eurostat). as a benchmark, 44% equals the EU average plus one standard deviation. CSR: country-specific recommendation; PTW: point to watch.* in "policy orientations" column refers to a policy orientation dealing with regional unemployment disparities rather than directly mentioning wages *per se*.

Table 5. Overview of situation in Member States regarding policies for "making work pay".

	Policy Performance				Areas where CSRs have been proposed					
	Participation rate	Unemployment trap	Inactivity trap	Tax wedge	2005 NRP Key Challenge	March 2007 Council		Dec. 2007 Comm. Prop.		
	2006	2005	2005	2006		C S R	P T W	C S R	P T W	
BE	66.5	85	65	49		X	X	X	X	X
BG	64.5	74	n.a.	31						
CZ	70.0	66	56	40	X	X				
DK	80.6	90	88	39	X	X	X		X	
DE	75.0	75	67	47	X	X		X		
EE	72.4	65	48	40*						
IE	71.8	74	74	16	X		X		X	
EL	67.0	62	16	35	X	X		X		
ES	70.9	80	43	36	X					
FR	69.4	82	62	44	X		X		X	
IT	63.0	72	23	41	X				X	
CY	73.0	63	63	19*						
LV	71.3	87	61	42	X					
LT	67.4	80	39	41						
LU	66.6	88	69	31	X					
HU	62.0	55	44	43		X			X	
MT	59.2	59	59	18*	X	X		X		
NL	77.4	83	83	41	X	X		X		
AT	73.7	67	65	44	X	X		X		
PL	63.0	81	58	42	X	X		X		
PT	73.9	81	38	32						
RO	64.1	61	n.a.	42	X					
SI	70.9	93	60	36	X	X		X		
SK	75.0	75	67	36						
FI	75.6	77	74	39	X					
SE	78.8	87	78	46	X		X		X	
UK	75.5	68	68	30						

Note: Unemployment and Inactivity traps are calculated on the basis of marginal effective tax rates. The "tax wedge" is the difference between the costs of a worker earning 67% of the average wage and the amount of net earnings received (* =2005 figure); sources: Eurostat CSR: country-specific recommendation; PTW: point to watch

II. MICRO-ECONOMIC PART

Summary and conclusions

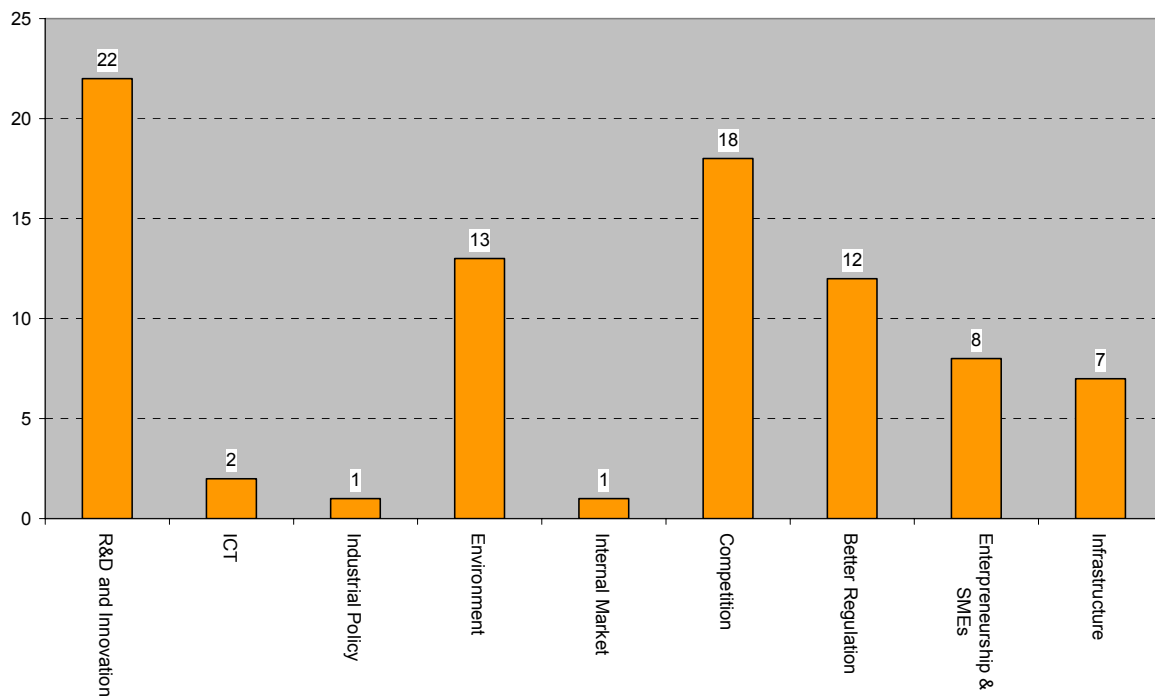
Micro-economic reforms are the heart of the reform efforts of the Member States under the revised Growth and Jobs Strategy. Half of the main challenges, as identified by the Member States themselves in their National Reform Programmes for 2005-2008, are in the micro-economic area. Nearly half of the country specific recommendations and 'points to watch' which the Commission proposed and which the Council adopted in spring 2007, relate to micro-economic reforms (Graph 2).

The key challenges and country specific recommendations in the micro-economic area are strongly concentrated on research and innovation; competition; the regulatory environment and entrepreneurship/SMEs. Despite the focus on several micro-pillar issues, it is important to keep in mind that they form part of an integrated strategy: microeconomic reforms will be deprived of much of their effectiveness if complementary measures are not taken within the macroeconomic and employment pillars.

This chapter takes stock of the reform efforts under the microeconomic pillar of the Growth and Jobs strategy. Section 1 presents some of the theoretical and empirical evidence in support these efforts and Section 3 overviews progress achieved so far in the various policy areas. Section 4 draws some forward looking conclusions. This section shows that significant progress has been made in a number of areas with the implementation of the microeconomic reform agenda. Around half of all Member States have shown a strong policy response in the areas of R&D and ICT, and most others have at least made some progress in these areas. Regarding the aim to unlock the business potential, particularly of SMEs, where concrete objectives have been targeted for end-2007, a clear majority of Member States have shown at least a fairly good or strong policy response. About a third of Member States show a strong policy response with regard to energy and climate change. However, the uneven implementation record across Member States implies that progress overall could still be better. This stock-taking exercise concludes that measures in different policy areas call for a higher degree of policy coordination and integration, in order to maximise positive externalities. This does not apply only to the micro-pillar policies – where an integrated approach to the 'knowledge triangle' of research, innovation and education policies is called for – but also to the reform design across the three pillars of the renewed Lisbon strategy.

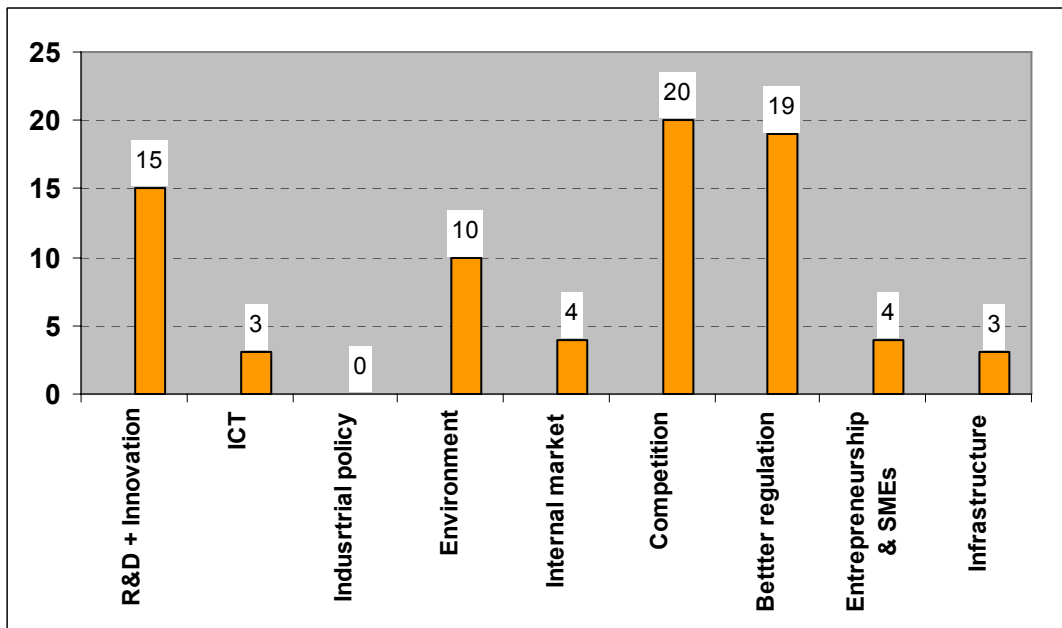

Graph 1. Number of key challenges in the microeconomic pillar in the National Reform Programmes of the Member States

Note: Number of EU27 Member States having identified the issue as a key challenge.

Graph 2. Number of country-specific recommendations and points to watch in the policy areas of the microeconomic micro-pillar

Note: Number of Member States for which the Council made a specific recommendation or raised a 'point to watch'.

1. ECONOMIC EFFECTS OF MICROECONOMIC REFORMS

Raising the long-term economic potential by increasing productivity growth is one of the fundamental objectives of the renewed Lisbon strategy. A large part of the reforms, in pursuit of this objective, are being undertaken in the microeconomic policy pillar of the strategy.

Given what is known about the relationship between microeconomic structural reforms and productivity growth, the present section undertakes a broad assessment of whether the types of reforms engaged by Member States since 2005 are likely to have the desired effects on growth in total factor productivity¹². Some estimates of the size of these effects are presented in a separate staff working paper on spillovers and complementarities in the context of the Lisbon Strategy¹³. However, as the results of productivity-enhancing structural reforms can rarely be captured in the short term and since the measurement of their effects is complex and fraught with both methodological and empirical problems, a note of caution is in order.

Europe's success in achieving sustained economic growth during the post WWII era is associated mainly with capital accumulation and the imitation or adaptation of innovations made elsewhere. Once the catching up process was complete by the 1980s, this strategy was no longer sufficient to boost growth; increasing home-grown innovation had become a necessity. The required transition can be described as moving from the investment-driven phase of economic development to the innovation-driven phase. Which policies are likely to support this transition?

The adoption and use of ICTs are regarded as salient among the factors determining productivity growth. Against this background, detailed analyses have attributed the widening of the gap in productivity growth between the United States and Europe since the mid-1990s mainly to innovations in the ICT sector and their rapid spread across all sectors of the economy. Contrary to the United States, Europe has failed to keep up with regard to both the production and the use of ICT. ICT investment, in order to bring the desired productivity gains, needs to be accompanied by organisational change and the retraining of the workforce.

Many economic studies indicate that there is a significant relationship between market structure, and hence competition, and innovation. In general, competition is found to have a positive effect on innovation¹⁴.

The design of growth-enhancing policies may need to change once countries move closer to the technological frontier. For instance, stringent protection of intellectual property can be more important for productivity growth in countries close to the frontier which are more heavily engaged in innovation rather than imitation.

---

¹² This section draws on the analysis developed in Chapter 2 of the European Competitiveness Report 2007 - SEC(2007) 1444, 31.10.2007.

¹³ Spillovers and complementarities in the context of the Lisbon Growth and Jobs Strategy including economic effects of the Community Lisbon Programme - SEC(2007) 1689.

¹⁴ See OECD - Economic Policy Reforms: "Going for Growth"; of 9th February 2006; by Jean Philippe Cotis; at http://www.oecd.org/PDFFILES/gfg2006_cotis_washington.pdf#search=%22OECD%202006%20Going%20for%20Growth%22

Most empirical evidence suggests a negative relationship between the intensity of regulation and indicators of economic performance such as innovation or productivity. Reducing administrative burdens can boost GDP by freeing resources for more productive uses. This also underlines the importance of structural reforms in the labour market to facilitate the reallocation of production factors.

Studies on the links between regulation and productivity suggest that labour productivity has accelerated since the mid-1990s in lightly-regulated economies while it either grew more slowly or declined in highly-regulated countries. In addition, lower barriers to trade and less regulation appear to have increased the level and rate of productivity growth by stimulating business investment and promoting innovation. Studies on the impact of product market reforms on innovation in the EU find that intensifying competition tends to increase R&D investment, but mainly through increased innovative activity by incumbents rather than by new entrants.

Policy synergies

Claims that labour market reforms and product market reforms are complementary have been corroborated by simulations which indicate clear synergies between product and labour market policies. As an example, increasing skills and R&D raises real wages, which in turn is expected to lead to an increase in participation rates. The reduction of administrative burdens, through lower mark-ups, has synergies with the employment target due to a reduction in equilibrium unemployment. There are also clear synergies between the skills policy and R&D policies: without a sufficient supply of graduates in mathematics, science and technology, additional R&D expenditures will increase wages for these workers but will not impact output substantially.

2. THREE YEARS IN THE NEW REFORM AGENDA: AN ASSESSMENT OF PROGRESS BY POLICY AREA

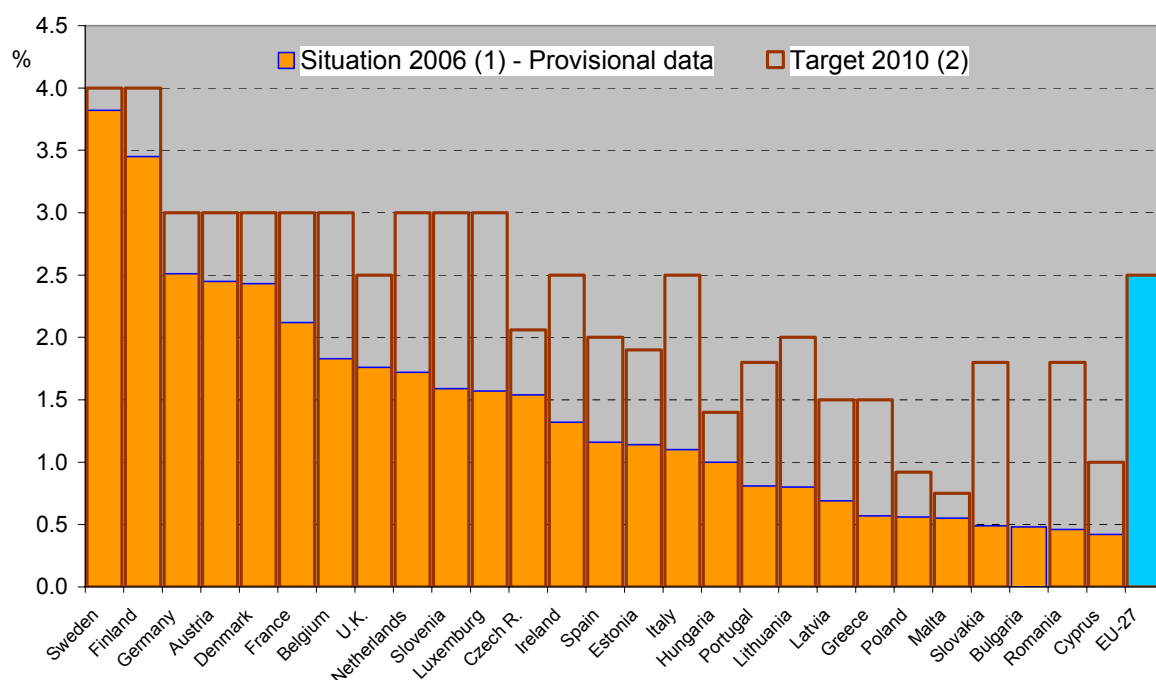
2.1. Knowledge and innovation

2.1.1. Research and innovation

Investment in knowledge (R&D and education) is the basis of innovation and technological progress. Raising the level and effectiveness of expenditure on knowledge is crucial for the EU to make the shift towards a knowledge based society. Following the re-launch of the Lisbon strategy in 2005, all Member States except BG have set national targets for R&D intensity and most of them have developed ambitious R&D and innovation strategies and accompanying measures to increase R&D intensity and the innovative capacity of their economy.

However, progress as concerns EU R&D intensity has so far been unsatisfactory, standing in 2006 at 1.84% GDP, a considerable way off the 3 % R&D target (see graph 3). Moreover, in 2007, France and Greece postponed their 2010 targets whereas Hungary, the Slovak Republic and Poland revised their targets towards lower levels of ambition. Should all Member States achieve their national targets, EU R&D expenditure is now forecasted to be 2.5% of GDP by 2010.

Graph 3: Gross domestic expenditure on R&D (GERD) as % of GDP – 2006 levels¹ (provisional data) & targets

Notes:

(1) IT, LU, PT, UK: 2005.

(2) EL: 2015; FI: 2011; FR: 2012; IE: 2013-GNP; SK: 2015; UK: 2014; EU27 = DG RTD est. for EU26

(3) Member States have been ranked according to the current level of R&D intensity from left to right.

Source: Eurostat, Member States

In general, Member States have followed up on their commitments by announcing increases in government budgets for R&D in nominal terms; however, concurring increases in GDP have led to budgets remaining either stable for many Member States or even slowly decreasing (FR, IT, NL, SK) in % GDP terms. On the other hand, public R&D spending has significantly increased in several Member States (CZ, EE, IE, ES, LT, SL, RO, LU, PT), showing that progress can be made when effectively prioritising R&D investment. Business R&D remains low in the EU and has seen no positive evolution since 2000, clearly indicating that improving the framework conditions for private R&D investments and the leverage of public R&D policy should remain policy priorities.

Tax incentives continue to be a major instrument for governments to stimulate private R&D investment. Over the past years, a clear EU wide shift has taken place in the direction of strengthened fiscal incentives. This trend continued throughout 2007 with a number of Member States (NL, UK, BE, FR, CZ, IE, PT, AT, RO, IT)

further developing their incentive systems while others undertook to evaluate their effectiveness.

In this context, the increasing role of Cohesion Policy in financing R&D can be clearly noticed, especially in some of the new Member States. The effective use of Structural Funds earmarked for research is an important opportunity for many countries that still have a low level of funding.

Assuring adequate levels of human resources will be a critical factor in raising R&D expenditure and is being addressed through measures such as increasing the number of scholarships or making researchers' career prospects more attractive. A recent trend has seen the setting up of programmes aimed at stimulating the recruitment and re-integration of excellent expatriate and foreign researchers. The planned Structural Funds interventions should provide an important contribution to develop the European human potential for research and innovation.

Reforms in R&D policies have up to now been designed almost exclusively from a national perspective. As R&D systems are, however, increasingly interconnected, it is important that national policy makers take explicit account of the European perspective in their national policies, in order to maximise the benefits from synergies and spillovers. This would increase the effectiveness of national systems and would, in the context of the European Research Area initiative, make a significant contribution towards developing the EU's research system as a whole to be a competitive player on the global scene.

However, increasing investments in research is not enough for bolstering the innovative capacity of the economy as around half of innovative firms in the EU do not conduct any formal R&D. At national level, improving science-industry linkages continues to receive significant policy attention. Setting up public-private partnerships to stimulate innovation is the most prominent approach. Measures range from improving the legal framework governing science-industry interaction, to networking, the establishment of technology transfer mechanisms, or the promotion of inter-sector mobility of researchers. Policy focus has recently shifted from traditional 'technology push' -type measures towards a more systemic approach to build innovation support mechanism. However, Member States still give a low priority to demand side issues, such as public procurement, faster commercialisation of innovative ideas and faster growth of innovative start-ups. In particular, better access to domestic and international finance by innovative SMEs remains an important challenge in most EU Member States.

There has been some progress in the EU's innovation strategy. In 2006, the Commission outlined an innovation strategy¹⁵ for the years 2006 to 2008. This strategy is broad-based in that it brings together policies and measures from several different areas, and is complementary to regional and national measures foreseen in the context of the National Reform Programmes of the Lisbon process. On this basis, the December 2006 Competitiveness Council adopted nine strategic priorities for innovation action at EU level. Initiatives so far have covered areas of Intellectual

---

¹⁵ Commission communication "Putting knowledge into practice: A broad-based innovation strategy for Europe" - COM(2006) 502.

Property Rights, standardisation in support of innovation,, public procurement in support of innovation. Joint Technology Initiatives, lead markets, the European Institute of Technology (EIT), clusters, innovation in services and risk capital markets.

2.1.2. *Information Society*

Throughout the first three years of the revised Lisbon agenda, there has been an increasing focus on mainstreaming ICT policies. The most frequent initiatives in the Implementation Reports relate to the spread of eGovernment, broadband and digital skills in education.

Member States have seen e-Government and the use of ICT in administrations as instrumental in improving government efficiency and service delivery. Online public services in the EU are moving rapidly towards the stage where a whole process can be conducted on-line.

Austria has been leading the online public service league. Other top performers are Malta and Slovenia, while Portugal has made major progress since 2006. Businesses are still being better served than citizens, although the gap between the two is closing. In general, Implementation Reports show continued commitment to the development of e-government policy, with increasing attention devoted to one-stop shop government portals in all countries, digital signature, electronic identity cards, and the use of e-government for back-office re-organisation with a view to the modernisation of the public sector. The trend is very strong in the new Member States but also in large countries like Italy which need to catch up with the most advanced Member States.

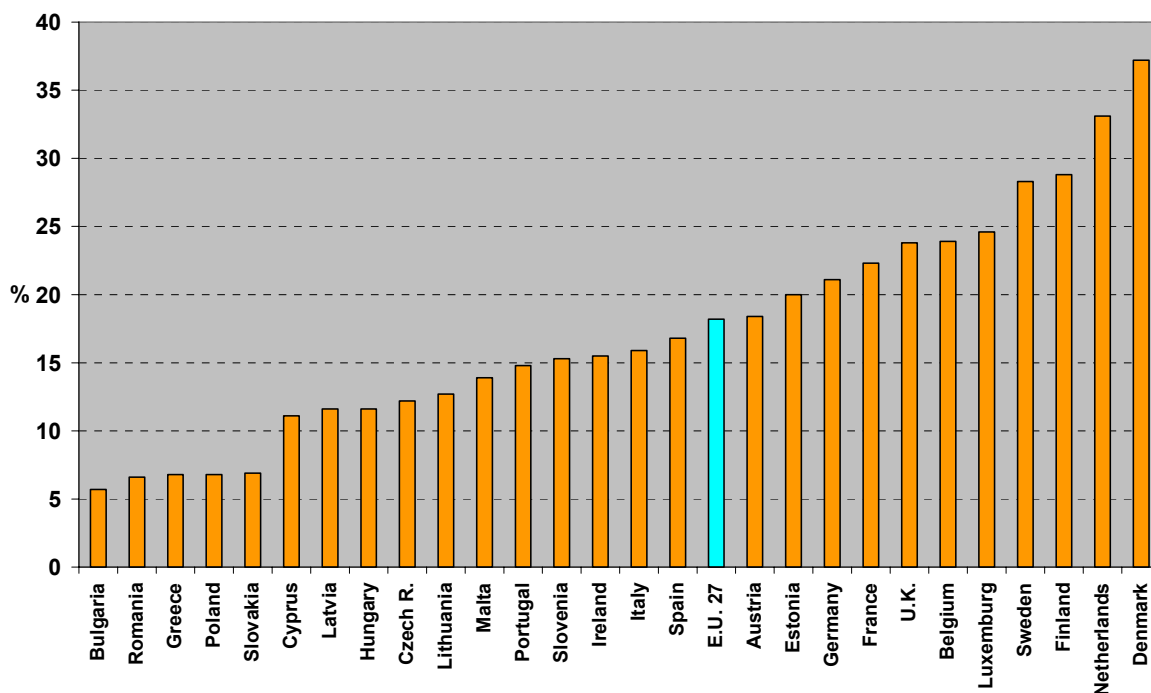
In the area of **broadband**, take-up is progressing fast. The average penetration rate (number of subscribers per population) has increased from 10.5% in July 2005 (EU25) to 18.2% in July 2007 (EU27) (see graph 4 below). Although some European countries are world leaders in terms of broadband access, there is a growing gap between the best and worst performers. The main reasons for this are the lack of infrastructures in some Member States and the need for a more consistent and effective implementation of the existing e-communications regulatory framework.

Most Member States are stimulating take-up through the implementation of the regulatory framework and are extending broadband coverage in rural areas. The most significant gaps can be found in the rural areas of PL, EL, LV, SK but also in IT and DE. Actions in these areas are mostly funded through Cohesion policy programmes (mostly in the new Member States) and the European Agricultural Fund for Rural Development¹⁶ (EAFRD).

---

¹⁶ About one-third of the Rural Development Programs 2007–2013 take on board broadband initiatives.

Graph 4: EU Broadband penetration rate (July 2007)

Source: Communications Committee

In general, there is a need to bring forward more concrete and innovative policies, speeding up action on the interoperability of cross-border eGovernment services, stimulating business take-up and including e-skills strategies in life-long learning and skills policies.

2.1.3. *Industrial competitiveness*

The industrial competitiveness of Europe depends to a great extent on setting the appropriate framework conditions for the entire economy. Therefore, actions undertaken in other policy areas, such as R&D and innovation, reinforce industrial competitiveness in Europe. Yet, industrial competitiveness can require industry specific horizontal and sectoral initiatives.

The majority of Member States addressed industrial competitiveness over the period, notably through measures to increase the technological content of industry, to address the sustainability of industry, to promote sectoral competitiveness and to favour the internationalisation of companies by supporting exports or attracting foreign investments. In 2007 more emphasis was put on investment in environmental technologies.

2.2. Energy and climate change

The Lisbon strategy aims at strengthening the link between sustainable use of resources, environmental protection, climate and energy policies and growth. Many Member States have included environmental sustainability among their key priorities or challenges and report important new policy measures. However, recent analysis shows that tackling climate change, improving resource and energy efficiency, and halting biodiversity loss will remain key challenges for the period until 2011 and more efforts will be needed. Recognising this, new cohesion policy programmes plan a total investment of €50.6 billion under the heading of environmental protection and risk prevention. Further investment of €9.6 billion is planned in the area of energy.

Energy efficiency and conservation is a key issue in reducing greenhouse gas emissions and curbing energy demand. A majority of Member States is reporting progress in this area and outline a number of policy measures already implemented or in the planning stage. In addition, the EU average energy intensity had decreased at 0.4% annually from 2002 to 2005. While the data suggest general room for improvement in this area, notably through gains in energy generation or in buildings, a direct comparison of performance between Member States is hindered by the unique structure of the economy in each Member State. Improvements of performance against sectoral benchmarks are a key requirement for the future.

Renewable energy has an important role in reducing CO₂ emissions, improving sustainability and the security of energy supply as well as creating new job opportunities, in particular in rural areas. According to the most recent data, nine Member States (DE, DK, ES, FI, HU, IE, LU, NL, SE) are on track to meet existing indicative targets for renewable electricity in 2010¹⁷. As a result of support schemes, including feed-in tariffs, the share of wind power and biomass in electricity production has increased significantly in some Member States. The corresponding industries have become world-class, allowing not only an improvement of the energy situation inside the EU but also exporting equipment and know-how.

Also promotion of **eco-innovations and environmental technologies** could have received more attention in the implementation reports. Most of the Member States reporting new, specific measures have already a strong competitive edge in the development and application of environmental technologies such as Sweden, Denmark, Austria, or Finland. Some Member States also report measures under consideration, for example, the expansion of the Environmental Fund in Slovenia for financing high risk investments in environmental technologies. Further promotion of environmental technologies would increase competitiveness in one of the fastest growing markets and has the potential to promote efficiency across all industries and generate new employment.

Some Member States report on measures to halt **biodiversity loss**, taking into account environmental and economic role of ecosystems. These measures include adoption and implementation of national biodiversity strategies, completion of

---

¹⁷ Directive 2001/77/EC.

Natura 2000 network, providing economic incentives to biodiversity protection and rural development policies.

Efforts to break existing trends in **resource use and unsustainable consumption patterns** have generally not been highlighted in the Member States reports. However, some Member States report progress in implementation on green public procurement and resource management (e.g. waste, water and forestry) as well as on internalising the environmental costs through market-based instruments. Nevertheless, the average policy response on internalisation appears weak and slow, with a number of countries lagging behind expectations. Even when internalisation and the "polluter pays" principle are mentioned by Member States as policy priorities, concrete measures are missing in terms of environmental reform initiatives. Positive examples in this area include the environmental tax and fee systems of Denmark, Luxembourg, Netherlands and UK as well as a new environmental tax in Belgium partially offsetting the tax reduction on labour. An environmental tax reform shifting the tax burden from welfare-negative taxes (e.g. on labour) to welfare-positive taxes (e.g. on environmentally damaging activities) can be a win-win option to address both environmental and employment issues, and could be explored further by all Member States. Tax exemptions to promote biofuels, incentives for low emission vehicles, road charging reforms, use of market-based instruments, traffic management and shifts to more environmentally friendly modes of transport by several countries will help reduce external costs from the transport system.

The issue of **climate change** represents a long-term challenge which, if left unaddressed, would bring about major economic costs for the European Union. According to the Stern Report¹⁸ the overall costs and risks of climate change could be as much as 5-20% of global GDP, with the costs of strong and early action to reduce greenhouse gas emissions to avoid the worst impacts of climate change estimated at 1% of global GDP.

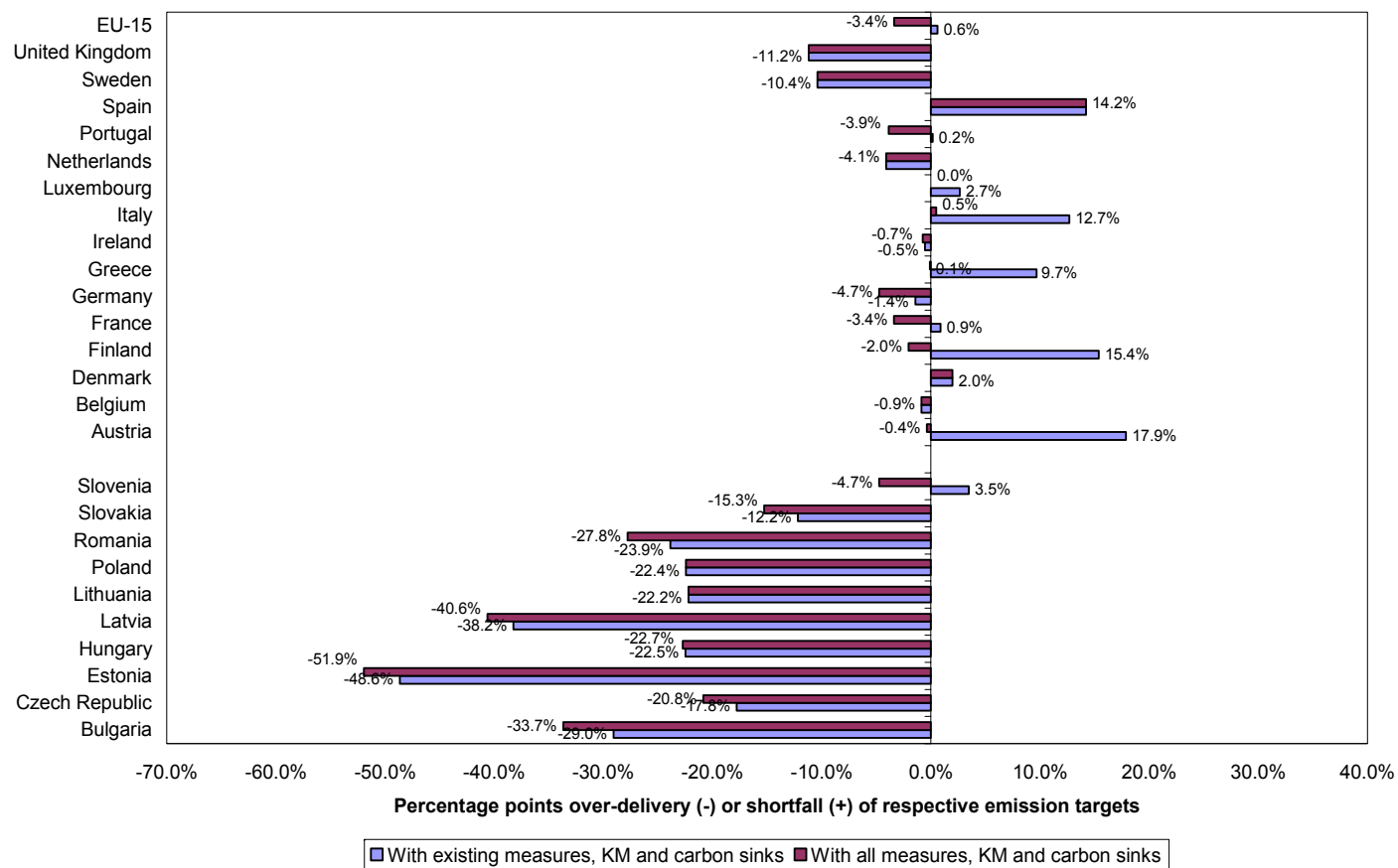
The EU has committed itself early to lead the global combat against climate change. Under the Kyoto Protocol, the European Community (EC) has agreed to reduce its greenhouse gas emissions by 8% by 2008–12, from base year levels. Through the burden sharing agreement this joint target has been distributed to individual Kyoto targets for the EU 15 Member States. All new EU Member States, except for Cyprus and Malta, also have agreed on targets for reducing greenhouse gases. While the EU overall has made progress in reaching the targets set the fight for climate change continues to be a real challenge, involving significant investments and potentially structural changes.

Progress in the implementation of measures against climate change so far is mixed. Several Member States will have to implement additional policies to comply with Kyoto targets (Austria, Finland, France, Greece, Luxembourg, Portugal and Slovenia), while most recent projections indicate that Italy, Spain and Denmark may not meet their targets even with additional policies (Graph 5).

---

¹⁸ Stern (2006).

Graph 5: Relative distance between GHG projections for 2010 and the respective 2010 targets based on ‘existing’ and ‘additional’ domestic policies and measures, the use of Kyoto mechanisms and carbon sinks

Note: A negative sign (-) indicates an overachievement of the Kyoto target while a positive sign (+) a shortfall
 Source: Draft Kyoto progress report 2007 pg. 9 Fig. 5

Several EU-wide common and coordinated policies and measures have been implemented, most notably the EU Emissions Trading Scheme (ETS), the RES-E directive, the directives on the energy performance of buildings and on biofuels, the promotion of co-generation (combined heat and power), and energy taxation. On average 10,800 installations participated in the first two years of the trading scheme (2005 and 2006) emitting approximately 2,020 Mt CO₂/yr. Two thirds of all installations are classified as combustion installations and are responsible for 72% of overall emissions. The assessment process for the second National Allocation Plans (NAP) started in 2006. On average, the proposed caps were reduced by 7% compared to the 2005/2006 verified emissions, which should bring an estimated emission reduction of 2.4% for the EU-27 compared to base year.

For the future, tackling climate change needs a long-term view. The European Council has set ambitious targets for 2020 to reduce greenhouse gas emissions by at least 20% and to increase the share of renewables in energy consumption to 20%. In addition, energy efficiency is to increase by 20% compared to the base trend and the share of biofuels in overall transport petrol and diesel consumption is to reach to 10%. This confirms the EU leadership in internalising the adverse effects of CO₂ emission at the global level. It is essential to reach these targets in a cost-effective way to maintain the competitiveness of the EU economy. Furthermore early action on adaptation to climate change will minimize risks to economic development, health, property, and infrastructure. If managed well, the challenge can create additional opportunities for innovative EU businesses that lead in developing new technologies and strategies.

2.3. Making Europe a more attractive place to invest and work

2.3.1. Internal Market and Competition

Internal Market and competition are complementary policies: the former focuses on the regulatory framework of the Internal Market and its effective implementation while the latter aims to ensure open and competitive markets, thereby enhancing consumer welfare. Since 2005, the policy attention given to these two areas has varied widely across the Member States.

As regards the Internal Market, the Member States in general have not identified concrete policy actions in their National Reform Programmes. Nonetheless, the transposition deficit of Internal Market legislation has improved considerably over the last period in a number of Member States.

As regards competition, the measures were often general in scope and rarely linked to quantitative indicators; often (in particular as regards network industries) references were simply made to the implementation of the existing *acquis*. The second most frequent measures – after network industries – were reforms relating to the enforcement of competition policy.

2.3.1.1. Progress on particular internal market and competition issues

- **Transposition of internal market directives** is mentioned as a specific issue in a number of NRPs but in the majority of cases it is not being dealt with in an operational way. There is however a considerable improvement in a number of

Member States of the transposition deficit over the last two years; but at the same time the number of infringements is increasing, indicating a deteriorating quality of transposition. As a follow up to the 2007 Spring Council conclusions the Member States concerned will need to address the question of how they intend to reduce their deficit to 1% by 2009 at the latest. There is also a need for a more qualitative approach, including by reinforcing the problem solving capacity of Member States in addressing incorrect application of internal market law.

- In spite of their economic importance, only very few NRPs address at present the issue of better functioning of **public procurement** markets. The key challenge is to make sure that Member States comprehensively transpose and implement the new public procurement framework adopted in 2004 in a correct, timely and coherent way.
- Experience so far is largely positive in the field of **competition policy enforcement**. Several Member States have taken measures contained in their NRPs strengthening national enforcement regimes (e.g. extending the powers and resources of national competition authorities) in line with the Modernisation of EC competition law in 2004¹⁹. Also, most if not all Member States and their national competition authorities are engaged in the screening of markets with the aim of removing obstacles to competition (a fact which is reflected in several NRPs). DK has a particularly advanced system in this respect. Rather large divergences in terms of ambition seem to exist. Less emphasis seems to have been put on the actual removal of obstacles identified.

Looking forward, ensuring convergence and uniformity in the application of EC competition rules through the European Competition Network (ECN)²⁰ remains a challenge. In programmes foreseeing immunity from or reduction in fines for undertakings revealing cartels (leniency) convergence is of key importance²¹. The role of national courts in ensuring convergent enforcement of EC competition law should be stressed. Further efforts should be undertaken to accelerate judicial proceedings in competition cases. Member States could in line with the existing case law of the Court²² be encouraged to undertake procedural reforms facilitating antitrust damages actions.

- In its APRs the Commission has attached particular importance to the need for national action to remove unnecessary and disproportionate restrictions on competition in **professional services**. While some Member States are taking positive steps to remove restrictions, in some cases yielding rapid positive effects (IT), significant reforms are still needed on the part of other Member States (reflected in a number of country specific recommendations and points to watch).

---

¹⁹ Regulation No 1/2003.

²⁰ Comprising the Commission and the national competition authorities of the EU Member States.

²¹ See e.g. the ECN Model Leniency Programme. The OECD (see "Hard Core Cartels – Third Report on the Implementation of the 1998 Recommendation") refers to recent research estimating that the average overcharge is somewhere in the 20-30% range (with higher overcharges for international cartels).

²² The case law of the Court of Justice already today obliges Member States to guarantee effective procedures for obtaining damages in case of an antitrust infringement (see e.g. C-295/04 to C-298/04, Manfredi, paragraph 62).

The reforms should focus on the most severe restrictions (e.g. price regulation and unjustified barriers to entry).

- The persistence of barriers to competition combined with the economic significance of this sector justify that professional services remains a priority for the upcoming Lisbon cycle. Indeed, roughly one fifth of cases concerning infringements of competition results reported within the framework of the European Competition Network has related to professional services. Moreover, the Services Directive will oblige Member States to review and to assess the proportionality of their national legislation on requirements affecting inter alia professional service activities (e.g. fixed tariffs, multidisciplinary partnerships, numerus clausus) in addition to ongoing screening by national competition authorities of existing regulation and practices.
- Some NRP contain measures aimed mainly at removing public barriers to market entry and expansion in the **retail sector** (e.g. opening hours). Some measures have already produced positive effects in terms of prices in this area (IE). Given the economic importance of the retail sector (not least as a productivity driver) there would seem to be more scope for action (e.g. zoning laws, planning restrictions). Improving entry to and competition at the retail and distribution levels would also be helpful in ensuring that trade liberalisation agreed to by the EU feeds through to end consumers²³.
- Generally speaking Member States are making progress in shifting **state aid** to horizontal purposes (e.g. environment, R & D) ("better aid") while efforts to reduce the overall aid level has stagnated in recent years ("less aid"). As far as the NRPs are concerned, only a few Member States have included specific measures to reduce State aid or have reported on progress in reducing overall levels and shifting aid towards horizontal objectives²⁴. Important complementary Community level measures under the State Aid Action Plan has been undertaken to promote better aid while reducing burdens on companies and Member States.
- The main challenge ahead is the timely and consistent implementation of the Services Directive, which will contribute to achieving a genuine **Internal Market in services**. By removing legal and administrative barriers to the development of services activities, it will facilitate the freedom of establishment and the freedom to provide cross-border services. The implementation process is a complex and challenging task both for the Member States and the Commission. Close cooperation is required, and the Commission has taken the commitment to provide guidance and to coordinate Member States' efforts until the December 2009 implementation deadline. To ensure that the necessary legislative measures can be adopted in 2009, Member States should aim at completing the screening and assessment of national legislation before end 2008. In parallel, the setting up of

---

²³ See '4. Conclusion – lessons to be drawn from the Irish experience of globalisation. European Economy No 6.

²⁴ The overall level of State aid less agriculture, fisheries and transport stood at € 45 billion for the EU in 2005. There is a slight downwards trend from an annual average of € 52 billion in the period 2001-2003 to an annual average of € 47 billion in the period 2003-2005. There is a clear move towards "better targeted aid" with more than half of Member States now awarding more than 90% of their aid to horizontal objectives.

points of single contact, procedures by electronic means and of an effective system of administrative cooperation will require Member States to make a number of decisions and preparations in 2008.

- The importance of integration of **financial markets** is underlined in a number of NRPs; however in most of the cases without setting out concrete actions. Nevertheless, the transposition of the Financial Services Action Plan measures is well under way, even if the process should be accelerated in some Member States. As explained in the post-FSAP White Paper, the focus has now to be put from adopting new regulation to ensuring correct implementation and effective enforcement of existing measures and to removing remaining barriers to the further integration of financial markets.

2.3.1.2. Network industries

While many Member States address competition in network industries, notably in gas and electricity and electronic communications, from a growth and jobs perspective greater efforts (going beyond existing legal commitments) are needed in many countries in respect of issues such as unbundling (notably in the gas, electricity and rail sectors) as well as the need for clearly mandated and independent regulatory authorities with adequate levels of resources.

The focus on improving the functioning of network industry markets should be sharpened. The importance of network industries from a competitiveness perspective as well as from the point of view of citizens/consumers extends well beyond their 6-8% share of EU value added).

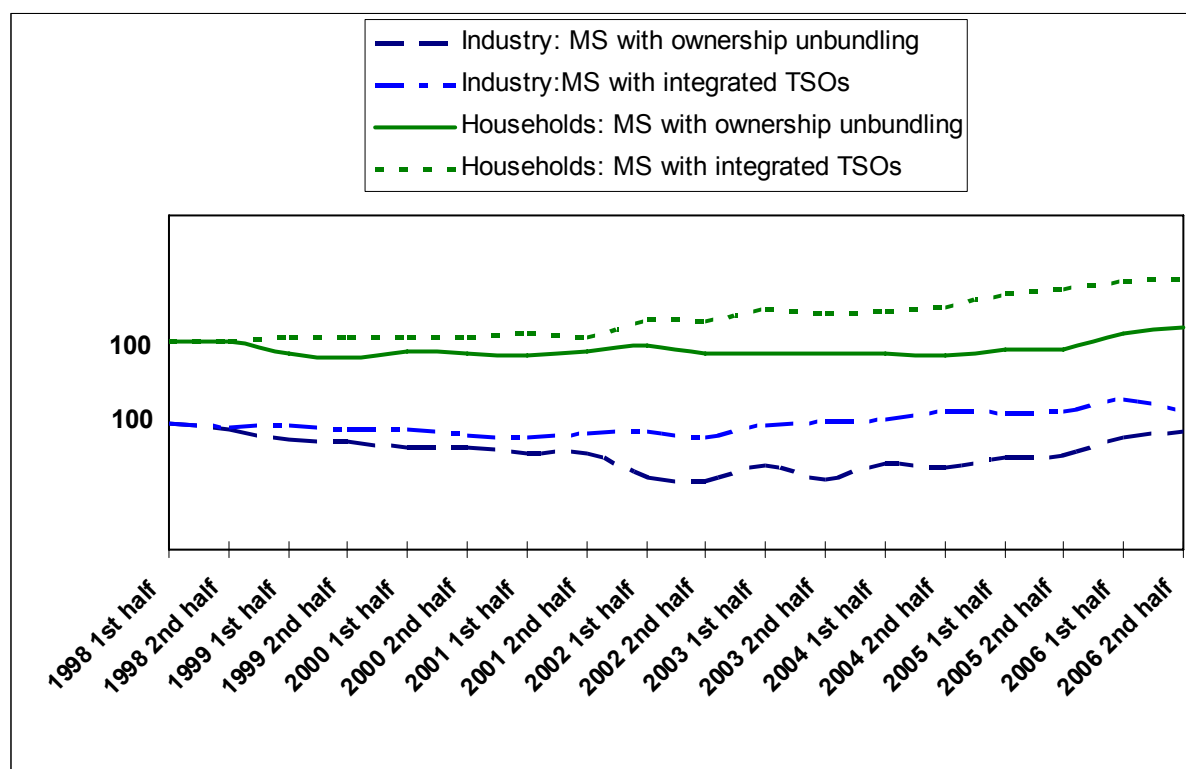
A common key challenge (in particular for gas, electricity, rail and electronic communications) is the need to ensure independent, clearly mandated and well resourced regulators (as well as intensified cooperation between the regulators themselves and with the Commission).

Continuous efforts should be made at finding the optimal balance between sector-specific regulation on the one hand, and general competition and internal market policy principles on the other hand. To the extent that competition intensifies, regulation may be progressively lifted.

Developments in the various network industries are as follows:

- Promoting competition in gas and electricity markets remains a key challenge and concern for most Member States. While it is undeniable some progress in opening up gas and electricity markets has been made in recent years, it is also true that in many Member States a real competitive European market for electricity and gas still needs to develop. Yet, the benefits to consumers and users of an effective liberalisation are clear (see a comparison of price developments between unbundled and integrated transmission system operators (TSOs) in graph 6). High levels of market concentration, vertical foreclosure and lack of transparency continue to characterise gas and electricity markets.

Graph 6: Electricity price evolution in EU-27 for the period 1998-2006 according to ownership structure of TSO

Source: Eurostat, European Commission calculations

The key problems to be addressed are well known (vertical integration and the need for more effective unbundling (preferably ownership unbundling). A particular problem is a tendency for Member States to maintain or impose price regulation.

- Competition in **electronic communications markets** is governed by the regulatory framework adopted in 2002. This is an innovative construction involving harmonisation legislation based on competition policy principles. The experience with the regulatory framework during its first three years of operation is positive. More competition has led to innovation and investment by both new entrants and incumbent operators as well as to significant retail price declines, for example, of around 40% for local fixed telephony costs on average. The independence of the national regulatory authorities both from ownership interests in the sector and from undue political interference, and transposition issues (in particular secondary legislation and amendments of existing laws) remain an issue.
- While competition in the **rail sector** is addressed in some National Reform Programmes, few Member States envisage concrete measures to tackle the key problems limiting competition (such as the insufficient separation between the infrastructure manager and the incumbent rail operator) and to ensure that the rail

regulators are independent and adequately endowed with resources. The major event in terms of Internal Market and competition regulation in the railway sector was the complete market opening for all kinds of rail freight services on the EU railway network on 1 January 2007 according to Directive 2004/51/EC of 30 April 2004 (part of the second railway package). The legal possibility of open access traffic has led to new market entry and the development of competition in rail freight services in a number of Member States. The number of new entrants and their market share has risen, for instance, in Poland, Romania, the Czech Republic and France. Strengthening the power of institutions on which the organisation of the sector depends, i.e. the rail infrastructure manager, the rail regulatory body and the safety authority, will be of crucial importance. On 23 October 2007, the European Parliament and the European Council adopted the 3rd railway package, which includes Community law on market opening for international rail passenger services by 2010, passenger rights in rail transportation and on the certification of train drivers.

- While all Member States have transposed the current directives, only a number of Member States have addressed **postal services** in their National Reform Programmes. Liberalisation has progressed well. Member States have embraced liberalisation as agreed thus far and most of them have taken steps to prepare their postal services sectors for further liberalisation. The actual level of competition in the sector however remains low. Looking ahead, the Commission proposal for liberalisation is expected to be adopted by EP and Council first semester of 2008. Objectives of the proposed action are to achieve an internal market for postal services through the removal of exclusive and special rights in the postal sector, safeguard a common level of universal services for all users in all EU countries and set harmonised principles for the regulation of postal services in an open market environment, with the aim of reducing other obstacles to the functioning of the internal market. The transposition and effective implementation of the directive will be an important challenge.

2.3.2. *Better Regulation*

In general, Member States have expressed their commitment to the key Better Regulations objectives in their National Reform Programmes, while implementation in the daily policy making processes has stalled. Moreover, Better Regulation has been treated as a reform measure rather than as an underlying principle of efficient public administration delivering effective, coherent and less burdensome legislation²⁵. So far, action at national level has been limited to the eventual setting up of better regulation tools, without a real change in regulatory conditions and with limited impact on the business environment. The lack of specific targets, compliance incentives and monitoring and enforcement mechanisms has taken its toll in slowing down the implementation of announced measures as well as the process of cultural change in policy making.

The European Council has invited Member States to set their own national **administrative burdens** reduction targets by 2008 of comparable ambition to the

---

²⁵ BG and RO have not been included in the analysis, as they are at the very beginning of developing their approach to Better Regulation.

target set by the Commission, i.e. a 25% reduction. To this date, ten Member States (AT, DE, DK, EL, ES, IT, NL, SE, SK, UK) have set a 25% national reduction target, while another two Member States (CZ, FR) set a target of 20%. In comparison with last year this is considerable progress as the number of Member States with a quantitative target has doubled. However, there is still a considerable effort to be done in this regard by the end of next year.

The Commission and Member States will be entering a crucial phase next year when first results from the measurement will provide indications of how administrative burdens can actually be reduced. The key step was taken when most Member States opted for the same measurement methodology (standard cost model). Four Member States have so far carried out baseline measurement of administrative burdens (CZ, DK, NL, and UK); while another four are currently conducting them (AT, DE, FR, SE).

However, reduction of administrative burdens is only one of the **regulatory simplification** elements. Despite initial progress in developing systematic simplification programmes, the pace has slowed down with only two Member States advancing in this area in the course of last year (PL and LU). It is worth mentioning that in fourteen Member States (BE, CZ, CY, DK, IE, LU, MT, NL, PL, PT, SE, SI, SK and UK), stakeholders are involved in setting regulatory simplification priorities under existing programmes or ad-hoc measures.

Limited progress has been made in implementing **impact assessment** systems. Rigorous impact assessments analysing economic, social and environmental impacts of new legislative proposals are being carried out by a handful of Member States, (AT, DK, DE, IE, NL and UK). Moreover, only two out of these six Member States make their impact assessments publicly available (DK and UK). Overall, impact assessment quality among Member States varies widely and there is room for substantial improvement. Rather worrying remains the fact that very few institutional structures which would allow for a rigorous implementation of the impact assessment system and its quality control have been created (DE, IE and UK), while promising steps in this direction are being taken (EL, LT and LV).

Regular **consultation of stakeholders** remains the least developed Better Regulation tool in Member States. Even for those Member States which report on a formal obligation incorporated in their law making procedures (AT, BE, CZ, DE, DK, FI, IE, LT, LU, PL, SE, SI and UK), there is still scope for further improvement towards a systematic implementation of clear, consistent and transparent consultation rules across the board. Moreover, the understanding of the contribution that stakeholders could bring into the policy making process substantially differs across the Member States, as evidenced by the differences with regard to the stage in the law making process at which the stakeholders become involved and with regard to the methods used to reach them.

Lastly, progress in developing **Better Regulation strategies** has decelerated, with only one Member State (CZ) developing a strategy in 2007. Some of the originally promising plans have not yet resulted in explicit Better Regulation programmes which would ensure a coherent approach to policy making. This stalemate, in conjunction with the above mentioned lack of progress in the area of impact assessments and legislative simplification, holds back progress in increasing the

efficiency of public administration and in creating favourable regulatory conditions for businesses.

2.3.3. *Entrepreneurship and SMEs*

Overall, the measures and initiatives in the area of SME policies undertaken by Member States since the re-launch of the Lisbon partnership for growth and jobs in 2005 are going in the right direction. Progress has been particularly visible in improving the start-up procedures but also in the integration of the "think small first" principle into the policy-making process. In the area of entrepreneurship education, SME access to public procurement and recruitment of the first employee, policy actions have been initiated in almost all Member States while their results have not yet materialised. Most of the priorities set at the Spring European Council 2006 – start-ups, recruiting the first employee, entrepreneurship education, think small first – need to be seen in a long term perspective, and related policy actions need to be intensified.

Average time and cost to **start up** a private limited company is 12 days and cost is € 485 (see Table 1). This is substantially lower than the 24 days and € 830 for an equivalent company in 2002. Many Member States have established a one-stop-shop or equivalent arrangement even though in some cases they do not cover all types of companies: only 2 out of 3 one stop shop systems offer the possibility to register a private limited company. Member States that fully comply with all three objectives (one-stop-shop, time and cost) are BE, DK, EE, FR, HU, PT, RO, SI and UK. In general registration times have improved and in 13 Member States, it is now possible to register a company within one week. It should be noted, however, that this analysis only looks at the steps to get a company registered. In many countries there are further administrative steps and more time is required before a new SME can start its business operations²⁶.

Table 1: Results of the objectives set by the Spring 2006 Spring Council conclusions - One stop shop to start-up a company (1)				
	Name	Fully operational	Time required to start-up a company	Cost to start-up a company**
Belgium	Guichet agréé d'entreprises	YES	1,5	€ 517
Bulgaria		NO*	12-30	€ 155
Czech Republic	Central Registration Offices (CRO)	NO*	42-56	€ 345 €
Denmark	Danish Commerce and Companies Agency (DCCA)	YES	3	€ 0
Germany	Starter-Center	NO*	6,5	€ 783
Estonia	Notaries	YES	2	€ 190
Ireland	Companies Registration Office (CRO)	NO*	2-5	€ 50
Greece	Directorate of Development at the prefectures (KYE)	NO*	30	€ 1.366
Spain	Ventanilla Única Empresarial (VUE) + PAIT for Ltd.	YES	30-40	€ 617

²⁶ In this context, the timely implementation of the points of single contact foreseen in the Services Directive, to be implemented by end 2009, will also be an important task for Member States.

France	Centres de formalités des entreprises (CFE)	YES	4	€ 84
Italy	“Sportello unico”	YES	4	€ 2.673
Cyprus	OSS at Ministry of Commerce, Industry and Tourism	YES	7	€ 265
Latvia	Register of Enterprises	NO*	4	€ 205
Lithuania	Centre of Registers	YES	6	€ 130-€ 289
Luxembourg	Guichet unique d'entreprises	YES	14	€ 1000
Hungary	County Courts	YES	2-3	€ 392
Malta	Registrar of Companies – Malta Financial Services Authority (MFSA)	NO*	7-10	€ 450
Netherlands	Chambers of Commerce	NO*	3	€ 1.040
Austria	WKO Gründerservice	YES	7-30	€ 400
Poland	Tax Offices	NO*	30	€ 735
Portugal	Enterprise Formality Centres (CFE)	YES	1	€ 300-€ 360
Romania	Counties Trade Registers	YES	3	€ 100-€ 125
Slovenia	VEM	YES	3	€ 250
Slovakia	Trade licence offices, companies register	NO*	14	€ 330
Finland	Trade Register	YES	14	€ 330
Sweden	Företagsregistrering	YES	21	€ 222
United Kingdom	Companies House & Business Link	YES	1	€ 54
AVERAGE			12 days	€ 485
Notes				
(1) All figures on cost and time based on information provided by Member States which have not been fully validated. Calculation methods as described in Commission Staff Working Document SEC(2007)129.				
*NO means that the services offered by the one-stop-shop are not sufficient to consider it a fully functional one-stop-shop.				
**Cost: numbers in bold for countries with cost above the threshold.				

Member States are increasingly integrating the **"think small first"** principle into the policy-making process. While only few have set up a specific body to represent SMEs interests, almost all of them consult SMEs representatives. A number of Member States (for example BE, DK, ET, MT, NL, SE, FI, UK) evaluates or is planning to evaluate the impact of new legislation on SMEs. Examples of specific provisions to alleviate the administrative burden on SMEs go from the simplified conditions for accessing subsidised finance (FR) to longer payment time for VAT (DK) or development of dedicated electronic services (FI). However, further national efforts are needed in the application of this principle in order to meet the specific needs of micro and small enterprises but also to maximise its positive contribution to the target of reducing by 25%, at EU level, the administrative burden by 2012.

Awareness of the need to enhance **entrepreneurship education** at school is constantly increasing in the Member States and in the last couple of years new plans and individual initiatives have been flourishing in this area. However reforms planned in a number of countries are sometimes described in rather generic terms and their implementation in practice will have to be monitored. In a few Member States, entrepreneurship is already a recognised objective of the education systems and is embedded explicitly in national framework curricula (ES, FI, IE, CY, PL, UK) but implementing means (teacher training, teaching materials) still need to be stepped up.

In some cases, elements of entrepreneurship are found horizontally throughout the curriculum, or entrepreneurship forms part of economic subjects (LV). Other Member States are starting to implement or are planning reforms in the same direction. However, Member States where entrepreneurship is well established in the curricula are still a small minority.

Almost all Member States have already taken or are currently introducing measures to raise SMEs' awareness on public tenders and to provide them with easy access to tender information (single electronic access points or electronic procurement, training and counselling, etc.). However, only a handful of Member States report on more specific measures to help SMEs' to participate in **public procurement** (use of prior information notices, dividing contracts into small lots) and only very few have put in place a strategy or specific measures to help SMEs to participate in public procurement (e.g. UK, IT, FR). A study published by the Commission in November 2007²⁷ showed that 42% of the value of public procurement contracts above the EU Directives' thresholds goes to SMEs. This share is smaller than the economic importance of SMEs in the EU, but above the SME quota for federal public procurement in the US (23%).

Since 2005, some limited progress has taken place in the simplification of procedures for recruiting a first employee. Overall, the average number of mandatory external contacts (social security organisations, tax offices, labour offices, etc.) has been reduced from 3 to 2.5 and the average number of procedures (filing forms, etc.) from 3.5 to 3. However, the target of having no more than one public administration point in that process is still far and the situation varies significantly from a Member State to another. Only three Member States (e.g. ES, MT, and PT) have a special one-stop-shop system for recruitment of first employee or one-stop-shops for start-ups that can also take care of recruitment. Several other Member States have procedures that are so simple that only one contact with a public administration is required (e.g. BG, FR, IE, LV, LT, SE). In others, at least the social security registration is organised as a one-stop-shop or one-window-system, i.e. one branch of the social security collects the registration and distributes the information to the other branches (e.g. DE, SK or the UK). BE is a special case where "social secretariats" take care of all employment related procedures for businesses, including the registration of new employees etc. but have to be paid by businesses.

2.3.4. *European infrastructures in the transport sector*

In 2007 the rate of progress towards the key objective of completing the Trans-European transport network has been high. The measures taken jointly by the Member States and the Community in support of the TEN-T and the 30 priority projects in particular, have resulted in an annual investment (EU 27) of € 40 billion, with approximately € 20 billion of this going to priority projects. PP 4, the High-speed railway axis east (section Paris-Bodrecourt) and PP6, the dedicated rail freight Betewe line, were completed during 2007, and PP 2 the High-speed railway axis - Paris-Brussels-Cologne-Amsterdam-London is now almost complete, while

---

²⁷ *Evaluation of SME Access to Public Procurement Markets in the EU*, Final Report by GHK and Technopolis, available at: http://ec.europa.eu/enterprise/entrepreneurship/public_procurement.htm

substantial progress has been made on other projects including PP 3 the High-speed railway axis of south-west Europe - Madrid-Barcelona, Madrid-Valladolid.

Looking to the future, the Community institutions support the introduction of a higher Community co-financing rate, in particular for cross-border projects, for those having a transit function, or those involving the crossing of natural barriers. The Multi-annual Programme will allocate between 80 and 85 % of the TEN-T financial reference amount of € 8,013 million for the period 2007-2013 to projects presenting the highest value to the Community (in particular cross-border projects), to the deployment of the European rail signalling system ERMTS/ETCS and to the development of Intelligent Transportation Systems. In the same period, new cohesion policy programmes plan to invest for the development of railways more than EUR 22 billion and more than EUR 17 billion for the development of TEN-T motorways.

3. IMPLEMENTING PRIORITIES FOR ACTION

The potential contribution of microeconomic structural reforms to the European Union's long-term economic performance through achieving stronger productivity growth is well established in the theoretical and empirical literature. An important part of the task to enhance total factor productivity growth consists of bringing about more propitious framework conditions. Well functioning markets and competition are a key condition for higher R&D spending to translate into innovation and better results in terms of productivity.

The previous section summarises the evidence on the implementation of microeconomic reforms since 2005, drawing on Member States' implementation reports throughout the first cycle of the strategy for Growth and Jobs. It shows that the types of reforms engaged by Member States in the last years have the potential to strengthen Europe's productivity performance and thereby make a key contribution to the objectives of the growth and jobs strategy. Full implementation of the reforms in the microeconomic area remains the most important condition for realising their potential in terms of productivity growth.

The analysis shows that significant progress has been made in a number of areas with the implementation of the microeconomic reform agenda. Around half of all Member States have shown a strong policy response in the areas of R&D and ICT, and most others have at least made some progress in these areas. Regarding the aim to unlock the business potential, particularly of SMEs, where concrete objectives have been targeted for end-2007, a clear majority of Member States have shown at least a fairly good or strong policy response. About a third of Member States show a strong policy response with regard to energy and climate change. However, the uneven implementation record across Member States implies that progress overall could still be better.

There are also important policy areas where overall progress across Member States has been not satisfactory and where significant implementation deficits remain despite the strong performance of some Member States. In the area of R&D, current efforts will probably not be sufficient to reach the established target. In the area of competition policy only few Member States have registered a good policy response, while overall progress has been limited. At the start of a new cycle these

implementation deficits give rise to concern. Member States commitment to the full implementation of their National Reform Programmes is important for the credibility of the strategy overall. It will be important to take any implementation deficits from the first cycle into account when defining the ambition of the National Reform Programmes for the new three-year cycle.

- In the area of R&D, innovation and industrial policy, Member States have given a high priority to the measures to enhance research and innovation. While all Member States have set a target for research spending and despite progress made in many Member States, important implementation gaps remain overall. The slight decline in R&D expenditure in 2006 after broadly stagnating levels in the years before is a sore reminder that one of the flagship objectives of the renewed Lisbon strategy—the 3% R&D expenditure target—may not be reached by 2010. More than insufficient public spending on R&D, this outcome reflects weaknesses in the existing framework conditions and in policy design. Going forward it will therefore be crucial to set up coherent R&D and innovation strategies where they are not yet in place and to address issues such as innovation in services organisational innovation, intellectual property rights, ensuring the availability of qualified researchers, and overcoming skills shortages.
- Regarding ICT, implementation gaps remain regarding the availability of digital content and related policies (IPRs), digital skills requirements, standardisation, next generation networks, and security of electronic payments, privacy, and interoperability.
- The implementation record in the areas of functioning markets and competition policy has been mixed across the Member States. While there is clear progress with transposition of internal market legislation, more attention to the quality of transposition, implementation and enforcement of internal market legislation is needed. More also needs to be done to ensure the good functioning of public procurement markets and, at the Community level, the development of a well balanced framework for intellectual property rights. The integration of financial markets, in particular in the area of retail financial services, has so far remained inadequate.
- State aid and competition in professional services have not been prominent on the Member States' reform agenda. Particular implementation deficits remain in the area of external openness, professional services and some network industries, in particular gas, electricity, and rail. It is telling that the more country-specific recommendations and points to watch have been proposed in the field of competition policy than in any other micro-economic area. This shows that this policy area constitutes a key challenge for most Member States also for the new three-year cycle.
- In the area of Better Regulation, the main progress has been reaching consensus on prioritising this policy area and in creating the necessary tools to serve it. However, implementation has been slow and the objective of embedding Better Regulation in every-day policy making is far from secured. Despite the recent progress, there is a need for more action to achieve the SME start-up targets set by

the 2006 Spring European Council. Improving SMEs' access to finance and mainstreaming of SME issues into other policy areas deserve more attention.

- Implementation of policies to address climate change and sustainable use of resources has been insufficient. Also, more action is needed to improve the interconnections of national energy networks and to integrate the energy markets. In the area of transport policy, interoperability and interconnection of the national networks remain priorities, while not enough has been done to promote the efficient use of infrastructure.

A general conclusion of this stock-taking exercise is the recognition that policy measures in the different policy areas need to be better integrated, so as to maximise their positive externalities. This does not apply only to the micro-pillar policies – where an integrated approach to the ‘knowledge triangle’ of research, innovation and education policies is called for – but also to the reform design across the three pillars of the renewed Lisbon strategy, i.e. the macro-economic, micro-economic and employment policy areas.

In order to ensure continued progress toward bringing about a better productivity performance in the European Union, it will be important that Member States in their National Reform Programmes for the new three-year cycle of the strategy take account of the microeconomic implementation deficits of the first cycle that have been outlined here. R&D and innovation policies as well as enhancing competition, market functioning and sustainable use of resources will remain key challenges in the period ahead both for both most Member States and the European Union as a whole. A sustained effort will be needed to narrow the EU's productivity gap vis-à-vis the global top performers.

III. THE COMMISSION DRAFT OF THE JOINT EMPLOYMENT REPORT 2007/8

Summary and conclusions

The favourable economic environment has left positive traces on the European labour markets. 2006 saw employment-intensive growth for the first time in almost a decade. The last two years have seen the creation of almost 6.5 million new jobs and unemployment has reached the lowest levels in years. Part of this is cyclical but there are good reasons to believe that the European Employment Strategy and the integrated Lisbon strategy are showing results and that structural reform are starting to pay off. One of the most obvious signs of this is the recent decline in structural unemployment.

Despite the relatively favourable labour market outlook a number of serious concerns persist. The most pressing is youth unemployment that continues to be a severe problem in many Member States. Young people have not benefited proportionately from the economic upswing; in 2006 they still remained exposed to unemployment more than twice as much as the overall work force. Today nearly one in six young people in the EU, or almost 7 million, still leave the education system prematurely and there has been virtually no increase in levels of educational attainment.

Further efforts are needed to reach the European employment targets. Moreover, the responsiveness of European labour markets to the challenges of globalisation and ageing remains insufficient. Structural unemployment still remains too high and more needs to be done within comprehensive flexicurity approaches to improve the functioning of European labour markets and to facilitate transitions with the aim of eliminating barriers to employment.

It is very encouraging that about half of the Member States have now developed or are developing comprehensive flexicurity approaches but the performance within the various underlying components is less positive. Labour market segmentation remains a significant problem in many Member States and the focus of the policy response still tends to be more on easing labour market regulation for new entrants and facilitating more contractual diversity than on reforming existing mainstream labour legislation. Reforms of social security systems have tended to be limited to pension reforms. Active labour market policies, although becoming more personalised, have been subject to a decline in expenditures since 2000 both as a share of GDP and per worker. Finally, participation in lifelong learning in the EU barely increased between 2005 and 2006, while it has actually decreased in half of the Member States, and adult training remains unevenly distributed. These figures are disappointing and worrying for the future. A substantial rise in the investments in human capital better targeted towards labour market needs is essential to close the productivity gap with our key global competitors.

Europe must continue labour market reforms for more and better jobs. People not working and in precarious work need special attention. An ageing Europe in an intensely competitive world needs more people working more productively.

1. PROGRESS IN ACHIEVING THE OBJECTIVES OF THE EUROPEAN EMPLOYMENT STRATEGY

1.1. Full Employment

Employment targets

Helped by the strong economic expansion employment growth picked up in 2006 and recorded the strongest increase since the nineties with nearly 4 million jobs being created during the year and the overall employment rate climbing to 64.3%. This employment expansion notably took place in an environment of accelerating productivity growth, not seen in a decade. Progress has been widespread but was in particular driven by a handful of Member States. Labour market performance is projected to continue at least next year and should lead to further progress towards reaching the employment targets.

Despite the positive performance in 2006 Europe remains short of the 2010 employment targets. The current employment rate implies that another 20 million jobs will have to be created by 2010 if the target is to be reached. Forecasts already suggest that another 5.5 million new jobs could be created by 2008²⁸. With sustained efforts, the 2010 overall target of a 70% employment rate becomes closer.

Older workers still represent one of the largest target groups for raising employment. With a current employment rate of 43.5%, (6.5 pp from the 2010 target), there is still significant untapped potential among older workers and their numbers will continue to grow during the coming decades. Regarding gender, the employment rate for women has increased in almost all Member States reaching 57.2 % in 2006, and stands relatively close to the 2010 target of 60 %. With an employment rate of only 50%, people with disabilities also remain a potentially large untapped resource of additional labour supply.

Unemployment dropped significantly from 8.9% in 2005 to 8.2% in 2006 and almost all Member States contributed to this trend. Both women and men benefited as the unemployment rate fell to respectively 9% and 7.6%. A notable indicator of the robustness of the current labour market performance is that the long-term unemployment rate fell for the second year in a row, from 4% to 3.6%.

Youth unemployment remains a severe problem in many Member States. The overall youth unemployment rate did decrease over the last year but this was mainly attributable to significant reductions in a small number of Member States. The unemployment rate amongst young people has actually increased since 2004 in a number of other Member States. So far young people have not benefited enough from the favourable economic environment; they remain more than twice as exposed to unemployment as the overall work force. Finally, many Member States still fall short of the new activation targets. Despite also being a Lisbon priority since 2006, and given the importance of the young generations in addressing the future demographic challenges, these trends remain disappointing.

---

²⁸ European Commission, Economic forecast, Spring 2007.

Structural reforms

There are a number of signs that structural labour market reforms in recent years are having an impact²⁹. The strongest evidence however, is the significant reduction in structural unemployment throughout Europe³⁰. While the period 1997-2003 was characterised by rather stable and high structural unemployment, it has been reduced by about one third since 2004 and is forecast to drop further in 2007. The level, however, is still significantly higher than that of our principal competitors.

Together this points to the existence of significant barriers to employment. European labour markets are not sufficiently responsive to the challenges of globalisation and ageing. More needs to be done to improve their functioning and to facilitate labour market transitions.

1.2. Quality and productivity at work

Productivity

One of the most striking challenges of globalisation is the enhanced requirements for productivity gains in order to ensure sustainable employment growth. Since the eighties, average labour productivity growth in the EU has been decreasing from around 2% a year in the second half of the 1990s, to around 1% between 2001 and 2003. Over the same time frame the US has sustained productivity growth rates of some 2% on average. Since 2003 however, there has been evidence that the decline in productivity growth in Europe is being reversed.

Table 1. GDP, employment and labour productivity growth (annual averages)

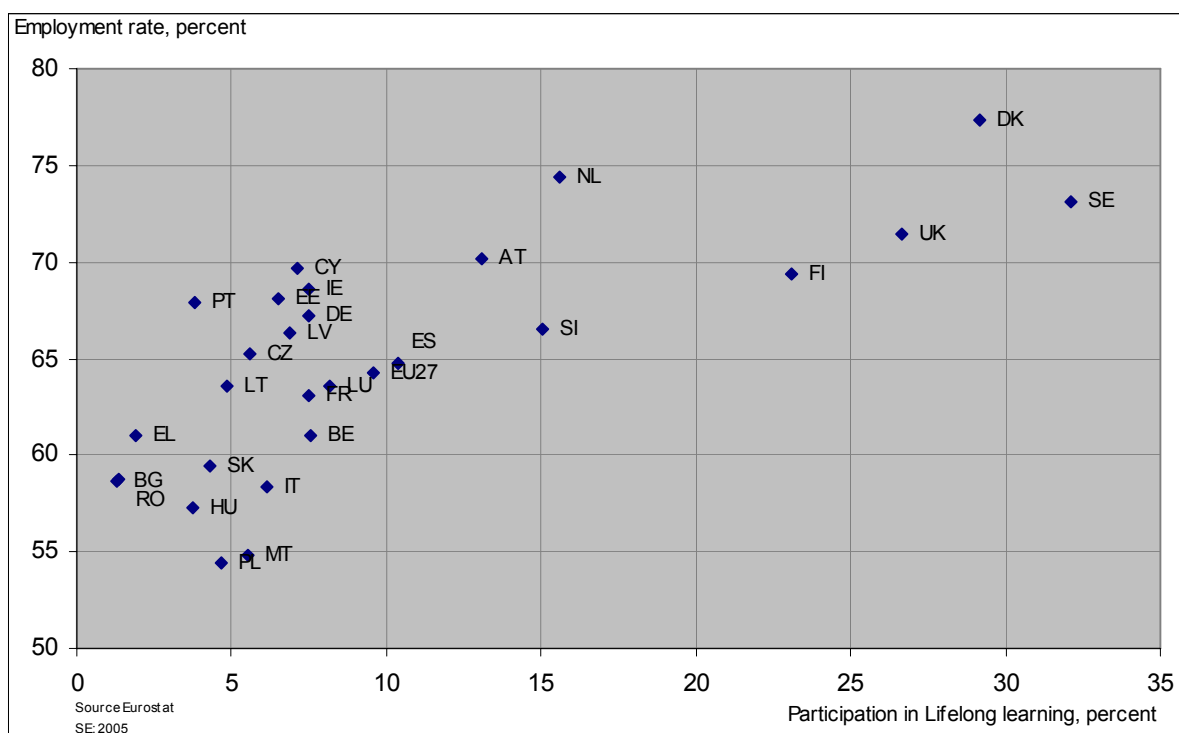
	1997-2000		2001-2003		2004-2006	
	EU27	US	EU27	US	EU27	US
1. GDP	3.1	4.2	1.5	1.6	2.4	3.2
2. Employment	1.1	2.1	0.3	0.0	1.1	1.6
3. Labour Productivity (per worker)	2.2	2.1	1.1	2.0	1.5	2.1
4. Hourly Labour Productivity		2.1	1.6	2.7	1.4	2.3

One important means of improving labour productivity is through investment in human capital, in particular by establishing comprehensive strategies for lifelong learning throughout the life cycle. In this regard, Europe is behind schedule.

²⁹ One of them is the development in wages. In the current economic upturn, there has been no significant pressure on wages which has been typical for cyclical driven expansions.

³⁰ European Commission, AMECO database, DG ECFIN.

Graph 2: Employment rates and participation in lifelong learning 2006

The graph indicates that there may be some correlation between employment rates and participation in lifelong learning. The graph might also indicate that to achieve very high employment rates it is necessary to exceed a certain level of participation in lifelong learning.

Clear progress has been made in recent years on reducing early school leaving, but in 2006, almost 7 million young people still left education prematurely. Progress is too slow in increasing youth educational attainment levels; figures have only improved moderately since 2000. The level of adult participation has remained stable or has even decreased in 20 out of 27 Member States since 2004. Participation levels are particularly low in Southern European countries and in most of the new Member States. The lowest participation rates throughout the EU continue to be those of older workers.

It is imperative that Europe steps up its investments in human capital³¹. Adequate incentives and cost sharing mechanisms for enterprises, public authorities and individuals must be developed.

Quality at work

Progress in the quest to increase quality at work again remains mixed³² and implementation of policies to this aim is limited. In-work poverty still affects 8% of workers in the EU. While 2006 saw some further improvements in youth education

³¹ Currently US and Japan are for example spending twice as much as the EU on tertiary education.

³² For details of the 10 dimensions of quality at work see: Improving quality in work: a review of recent progress - COM(2003) 728, 26.11.2003.

levels there has been limited progress in other elements of quality at work, including in particular the transitions from insecure to secure jobs, and the issue of reducing labour market segmentation, the level of which is currently on the rise in many Member States. Adult participation in lifelong learning, one of the key indicators for quality at work shows stagnating or even declining trends.

1.3. Social and territorial cohesion

Social cohesion is crucial for sustainable employment growth. In 2007 in the framework of the open method of coordination in social protection and social inclusion, Member States have continued focusing their policies on fighting and preventing child poverty and promoting the active inclusion of people furthest from the labour market through an approach combining income support with activation policies.

In spite of the positive economic environment, in most countries there was no reduction of relative poverty and employment rates increases for vulnerable groups have been more limited than those for the labour force in general. In the EU, the percentage of adults and children living in jobless households has remained unchanged since 2000 at nearly 10%. Social protection reforms should in particular improve, where required, the adequacy of social benefits linked to employment activity. This is a pre-condition for a well functioning flexicurity approach.

The favourable economic environment has had significant impact on the magnitude of regional disparities which continued to narrow in 2006, especially as concerns unemployment. It is still characteristic that regional disparities on unemployment are markedly larger than on employment, but the former has been reduced by one third since 2001. Although this trend is observed in most Member States there is a handful recording a strong negative trend in regional disparities.

2. IMPLEMENTING PRIORITIES FOR ACTION

2.1. Attract and retain more people in employment, increase labour supply and modernise social protection systems

Promote a lifecycle approach to work

Still only very few Member States have a comprehensive lifecycle approach to work.

There has been some recent progress in encouraging active ageing strategies especially through restricting eligibility conditions, while compensating for particularly demanding or hazardous jobs, by increasing incentives to work longer for employees and employees (AT, FR, ES, DK), by enhancing work opportunities for older and particularly disabled workers and by improving working conditions while and providing opportunities for skills upgrading and retraining. The current average exit age from the labour market (60.9) still remains well below the 2010 target.

The progress in the field of gender equality has been mixed. The female employment rate has increased strongly but is still under 50% in 4 Member States (EL, IT, MT and PL). Only some countries (AT, CY, FR, EL, IE, LV, MT, PL, SE, SI)

systematically use statistics broken down by sex for reporting on employment. The gender pay gap shows no sign of reduction over the last few years and is still at 15 % overall in the EU. Few countries have taken concrete actions in this field (AT, BE, FI, FR, LU, NL, SE, SK, UK) and no new targets have been set following the Commission Communication on gender pay gap.

Box: Promoting the labour market integration of young people remains a key challenge

Only about half of the Member States have seen an improvement in youth unemployment between 2000 and 2006. There are still 17.5% of young men and 13.2 % of young women leaving school with at most a lower secondary education. Only six Member States have reached the target of no more than 10%.

Despite relatively poor results, increased efforts to fight youth unemployment are reported by many countries. Policy measures are pursued along 4 axes: Firstly, through improved vocational education and training pathways (AT, BE, LU), specific guidance and pathways for at-risk school leavers (BE, FR, DE, LU) and specific contract schemes with a training component (LU). Secondly, through intensified and personalised guidance and job-search support (PT) and creation of employment pathways (MT). Thirdly, through reduction of employers' social security contributions (BE, HU, SE), tax promotion for apprenticeship places (AT, FR), wage support for recruitment of long-term unemployed (DE). Fourthly, through strengthening the conditionality of social or unemployment benefits (CZ) and reduced taxation of students' jobs (FR)

At the 2006 Spring European Council Member States agreed that they should provide a "new start" for the young unemployed within 6 months by 2007 and 4 months by 2010. . According to the most recent EU data, only 15 countries manage to have a timely new start offered to at least two thirds of young unemployed. In a small lead group of countries nearly all young unemployed are offered a new start during their first months of unemployment (AT, FI, SE). Seven countries have reached an 80-90 % coverage (BE, FR, DE, IE, LT, NL, ES) while 4 countries only provide a 70-80% coverage (HU, LV, LU, PT). For the remaining countries no EU data are available.

The issue of reconciliation between work and private life is gaining some impetus in Member States, mostly through the commitment to improve the provision of childcare facilities (AT, DE, EL, LU, NL, PT, UK). However, many Member States are far from reaching the childcare targets and most do not even refer to them in their national strategies.

Ensure inclusive labour markets, enhance work attractiveness, and make work pay for job-seekers, including disadvantaged people, and the inactive

Efforts have increased in integrating people at the margins of the labour market and in an "active inclusion" approach. Low-skilled job seekers are subject to specific activation measures or support for placement from the employment services (UK), while financial incentives are created for employers to hire them (BG, DE) and train them (NL). Some measures aim at providing specific training opportunities, organised either through public employment services or on-the-job (AT, LT, BG, EE,

BE). A number of Member States have taken steps to develop and improve the programmes for basic literacy and numeracy of adults (FR, DK).

Specific training measures and language courses are being offered to migrants (SE, CY, DK, ES, AT, BE) and activation measures coupled with support from the employment services (DK, ES, DE, AT, EE, UK) are specifically aimed at this group. Wage subsidy schemes for employment of migrants and their descendents have been introduced in SE and DK. Some Member States are taking steps to better integrate children of immigrants into the educational system (LU, NL), while others with large shares of immigrants are launching specific programmes for geographic areas where migrants are highly concentrated (FR, UK). In a number of countries, immigration is seen as an important element in answering labour market needs (ES, DK, IE), and some Member States are planning to develop plans to attract highly skilled migrants (NL, CY, DK, LT), and to simplify the procedures for work and residence permits in sectors where there are labour shortages (SE, IE, AT, FI, EE, MT, BE, CY, DK, ES, LU, SI).

Some Member States have increased spending and raised the effectiveness of their active labour market policies (AT), notably by tightening eligibility conditions for unemployment benefits (EL), increasing the effectiveness of job-search assistance (BE, SK), providing targeted training for the unemployed (AT) and introducing "in-work" benefits (SE). Some Member States also subsidize self-employment (DE, LT, EL, SK, LV). An increasing focus is on the individual responsibility of job seekers (BE, MT, NL, SI, LU, UK, SE, DK, HU), with increased conditionality of unemployment benefits, increased monitoring of their job searching activities and in some cases their contracts concluded between job seeker and employment service defining rights and mutual obligations. The local or regional dimension of activation is often emphasized, and many Member States aim at improving the internal cooperation between the different agencies serving job seekers (NL, MT, HU, IE, SK). However, Member States rarely report on the "new start" target for unemployed, nor the activation target for long-term unemployed.

Some countries have lowered tax wedges in order to foster participation rates and job creation either through general tax reductions, mainly focused on cutting the tax-wedge on low income groups (AT, FR, HU, SI, CZ, IT, MT, LT, SE), or by a straight reduction of the tax burden on low incomes (DK, FI, GR, NL, SL). Also, a general trend towards reducing social security contributions for both employers and employees was recorded over recent years (BE, SE, MT).

Financial incentives are being created to increase the readiness of people with a disability to take up work (IE, EE, SK), while subsidies are given to employers to hire disabled people and to adapt their workplace to their needs (NL, SE, PL, IE, SI, AT, BG, LV). Measures are also being taken to establish and develop guaranteed jobs and supported employment opportunities (CZ, DK, ES, SE, SI, DE, LT, SK).

Improve the matching of labour market needs

Adaptation to economic change is stated as a relevant priority for all Member States, although addressed through different tools at the level of the Public Employment Services. Different areas have seen particular investments: training and vocational qualifications (EE, IE, SI); skills upgrades (DK, PT, CY, IE) and involvement of

employers (EL, IT, UK); taxation measures to address disadvantaged social groups (FR, FI); targeted services according to age group, education/qualification levels and greater exposure to the risk of exclusion (PT); extension to a personal assistance scheme and reinforcement of services for people with disabilities (SK); work-life balancing (CY); actions for female and senior workers (LT) or young people (PL, SE); public-private partnerships (BE, IT³³).

However, with very few exceptions (BE, IT in particular), not much progress on trans-national mobility has been achieved across Member States. Conversely, concerning the anticipation of skills needs, several Member States (AT, EL, LT, LV, MT, PT) are building infrastructures to forecast labour market needs and skills shortages.

2.2. Improve the adaptability of workers and enterprises

Promote flexibility combined with employment security and reduce labour market segmentation, having due regard to the role of social partners

Whereas promoting the adaptability of workers and enterprises received little attention in the first year of the new cycle launched in 2005, a careful examination shows that the political prioritisation by the European Council and the wide debate since then on flexicurity has brought about an important turn-around, and increased the awareness of the benefits that flexicurity policies can bring. Flexicurity is now acknowledged throughout the EU as a key approach to make labour markets more responsive to the changes resulting from globalisation, as well as to reduce labour market segmentation.

Box 2: The increasing role of flexicurity

About half of the Member States have now developed or are developing comprehensive flexicurity approaches, and combining efforts on contractual arrangements, lifelong learning, active labour market policies and social security systems. This is a considerable improvement from only a handful in 2006. Various Member States are reporting on their intentions, including initiatives to develop national flexicurity pathways, seeking cooperation with or input from their social partners (for example AT, FI, IE, IT, SI, FR).

On July 23rd 2007, the **Italian** Government signed an agreement with the Social Partners on social protection, employment, competitiveness and sustainable growth. The agreement covers the areas of pensions, social benefits, contractual arrangements, work incentives, labour cost, and training. The agreement includes steps towards a more universal coverage of social protection, independent of the specifics of work contracts. It envisages limiting repetitive fixed term contracts, promoting 'long' part-time contracts and improving protection of workers on on-call contracts.

---

³³ The Italian NRP dedicates a specific section to PES and to the assessment of their reform process over the last 7 years.

Flexicurity measures are being implemented along two lines. On the one hand, measures are being pursued to strengthen flexibility in order to make labour markets more dynamic and responsive to change, both through internal and external flexibility instruments. SI, EL, BG, RO for instance report on how they wish to promote part-time employment. SK, PL, LU, LT, RO introduced tele-working as a new form of work providing more flexibility. In some countries, the regulation of permanent work contracts is allowing for more flexibility. Changes in employment protection legislation (EPL) for workers on open-ended contracts are relatively scarce. In LV, BG, NL, RO, attempts are being made to simplify EPL although political outcomes are sometimes uncertain.

Initiatives are also underway in several countries to extend security. Labour code reviews are quite frequent (AT, BG, CY, CZ, EE, FI, FR, HU, IT, LT, LU, NL, PL, PT, RO, SK, SI, SE) but their character seems to be gradually changing. They are tending to move away from focusing on increased flexibility through the introduction of new types of contracts, and towards a more balanced approach including more security for workers on temporary contracts. MT, SK, HU, NL, CY, IE, IT are improving social protection provisions for workers in part-time or fixed-term contracts. The regulation of temporary agency work is a policy focus in FI, AT, BG. Some countries aim to limit the consecutive use of fixed-term contracts (CZ, FI, IT, NL).

A move from passive to active labour market policies is slowly taking shape (e.g. by increasing job search support, benefit conditionality or by reforming tax and benefit systems to "make work pay"). Transition security for workers on open-ended contracts is not really recognised as an issue. The traditional attitude, concentrating on job security rather than on a broader concept of employment security, is still very much alive though policy efforts are restricted to the management of larger company restructurings. Standardised support for all workers faced with dismissal still remains to be implemented (SE, FI, LU).

Targeting segmentation is also an explicit goal in some countries, with for instance ES creating incentives for employers to transform time-limited contracts into permanent ones. On the whole, however, segmentation of labour markets remains to be addressed, especially for female workers, still affected by low quality jobs and weaker employment and social security. Between 2000 and 2006, the share of workers on temporary contracts in EU27 rose from 12.2% to 14.1%, whereas the share of workers on part time contracts rose from 16.4% to 18.1%. A high level of undeclared labour is another aspect of segmentation (IT, EL, SK, HU, LV, LT, SI, RO, BG). Most countries suffering from high levels of undeclared work are paying attention to this concentrating on reinforcing labour inspectorates or other control or surveillance measures and incentives to legalise labour relations (HU).

Policies aiming to modernise work organisations receive rather little attention in Member States (e.g. FI, IE, SE, LT, and LU). Innovations in working time management are most widespread (DE, LU). Only few countries are developing a comprehensive vision of high quality workplaces, combining greater demands and responsibilities on workers with increased autonomy at work (FI, SE).

Ensure employment-friendly labour cost developments and wage setting mechanisms

Employment-friendly policies should support wage developments in line with productivity in order to achieve high employment and contain inflation. Member States are largely successful in ensuring this balance. Wage flexibility is not widely addressed, although some countries, in cooperation with their social partners, promote wage settlements that reflect productivity differentials at company level. Efforts to reduce non-wage labour costs are widespread, and focus in particular on young people and workers with disabilities.

2.3. Increase investment in human capital through better education and skills

Expand and improve investment in human capital

Investing in human capital to achieve efficient and equitable outcomes is still a challenge in most Member States. Total public expenditure on education as a percentage of GDP increased in the EU between 2000 and 2003 from 4.7% to 5.2%, but then decreased again to 5.1% in 2004. Similarly, progress on private expenditure on educational institutions as a percentage of GDP slowed down in 2004. The European Social Fund (ESF) will invest around 34.3 billion EUR in improving human capital and life-long learning systems in the current programming period.

Most countries have made progress in defining comprehensive lifelong learning strategies covering all systems and levels of education and training. It is essential that those countries that have not yet adopted a lifelong learning strategy do so urgently. All countries have measures addressing the areas for which EU benchmarks have been set: reducing the number of early school leavers, and improving secondary attainment and increasing adult participation in lifelong learning. However, most countries have not set quantitative national targets (BE, DK, EE, EL, ES, FI, FR, HU, IE, LT, LV, MT, NL, PL, PT, RO, SI, SK, RO have) and the modest progress visible since 2000 is not sufficient to reach the EU targets set for 2010.

Every sixth young person (15.3%) aged 18-24 in the EU-27 still leaves school with no more than lower secondary education (male: 17.5%, female: 13.2%) and does not participate in any kind of education and training after this. Progress has so far not been sufficient to reach the EU benchmark of 10% by 2010. Several countries (ES, IT, MT, PT) still had very high levels (above 20%) in 2006 and in some countries performance has actually worsened since 2000 (ES, LU, SE, SK). Similarly, there has been some progress in improving upper secondary attainment levels, but not enough to achieve the objective of at least 85% of 22-years-olds to complete at least upper-secondary education by 2010.

Also adult participation in lifelong learning is no longer on track to achieve the EU benchmark of 12.5% by 2010. In 2006, an average of 9.6% of Europeans aged 25-64 was participating in education and training activities (men: 8.8%, women 10.4%), which is slightly less than in 2005. The participation rate remains lower for inactive and unemployed persons, for older persons, and for persons with low educational attainment. The participation of older workers is still only half of the overall rate and adults with a high level of education are still more than six times as likely to participate in lifelong learning as the low skilled.

A large part of the policy-making is focused on finding ways to encourage employers to invest in training and motivate employees to take part in it. Several Member States also see it as a particular challenge to motivate the less-educated and middle-aged part of the workforce to acquire new skills. Many measures imply financial incentives through tax reduction or grants for employers investing in training (MT, EE, BG, DE, NL, IE, DK, BE, LV), but some countries have also taken initiatives to simplify the conditions for educational leave (AT, LU). The role of agreements among social partners about the implementation of lifelong learning strategies is emphasized and stressed by some Member States (DK, FR, PL, NL).

Adapt education and training systems in response to new competence requirements

There is evidence suggesting that early education is receiving increasing attention in many Member States particularly in establishing the basis for learning throughout life and in facilitating access to education of citizens with a less favourable socio-economic background, and migrants. Some are working on teaching content (DE, DK), quality assessments (ES, LT), building the capacity of pre-primary teachers (CZ) and increasing their numbers (DK, HU, MT, NL, SE, SK, UK). Others are extending compulsory schooling to parts of the pre-primary level (CY, DK, EL, PL). Strengthening pre-primary education is a key measure to improve the efficiency and equity of education and training systems.

National qualifications frameworks in line with the European Qualifications Framework are being developed by the majority of countries (AT, BE, BG, CZ, DE, DK, EE, ES, FI, HR, HU, IT, LT, LU, LV, NL, PT, SI, SK), with a view to facilitating international mobility as well as the transition between different education and training sectors. They are an important means for ensuring flexible learning pathways which are also facilitated by many countries setting up systems for the validation of non-formal and informal learning (AT, BE, CZ, ES, IT, LT, LU, PL, RO, SE, SK, UK). The challenge here is to move from experiment to full application of such systems in national qualifications systems, including in access to higher education

These improvements are running in parallel with a greater focus on learning outcomes in learning programmes and qualifications which increases the relevance of both vocational education and training and higher education for the labour market. Despite renewed emphasis on apprenticeship and work-based learning, further work must be done to improve the quality and attractiveness of vocational education and training.

Little progress is visible in forecasting future skills and qualifications needs, despite the efforts made by some countries to improve their infrastructures (AT, EL, LT, LV, MT, PT). More also needs to be done by Member States to facilitate international mobility. Mobility is still much more widespread in higher education than in vocational education and training.

Given that the quality of teacher education is a prime factor influencing student performance, more attention must also be given to teacher education and training, in particular to continuing teacher training and professional development.

Finally, a number of countries are developing centres of excellence in higher education (DE, EE, EL, FI, UK), but more needs to be done to address education alongside research and knowledge transfer in the context of such initiatives, and to improve university-business cooperation.

IV. THE GENERAL APPROACH USED BY THE EUROPEAN COMMISSION TO ASSESS PROGRESS WITH STRUCTURAL REFORMS

The renewed Lisbon strategy marked a major change in the approach to the co-ordination of structural reforms in the EU. A "partnership approach" between EU and national authorities has been pursued to tackle the implementation gap between reform commitments and concrete actions. Based on 24 Integrated Guidelines, Member States in a bottom up exercise adopted National Reform Programmes covering the period 2005-07 period in which they themselves identified their "key challenges" to raise the growth potential. There is also an annual reporting and peer review process, which led to the adoption of policy recommendations in February 2007 by the Council which pointed to areas where good progress has been made as to areas where reform efforts as lagging. The recommendations were graduated with "country-specific recommendations" (CSRs) addressed to countries on policy areas where little progress was made and "points to watch" on policy areas where only some progress was made.

The main focus of attention within the current Strategic Report is on implementation. While account is taken of overall progress achieved since the re-launch of the Lisbon Strategy in 2005, the assessment mainly considers 2007 with a particular emphasis on tracking Member States' responses to country-specific recommendations (CSRs) or points to watch (PTWs) adopted by the Council in April 2007. The Commission attaches considerable importance is attached to having a robust and transparent framework for assessing progress with structural reforms which is comparable across policy areas and Member States. The main elements of the approach used by the Commission to arrive at its policy recommendations are outlined in the box below.

It should be underlined that given the relatively short period since the re-launch of the Lisbon Strategy, and given the inevitable time lags in adopting reforms and for them to have an impact on the real economy, the assessment essentially remains a tracking exercise which catalogues planned and enacted reform actions. There is only limited scope to evaluate in-depth the significance of reform measures or to quantify their impact on growth and jobs (although this is part achieved via a thematic review exercise on specific policy areas carried out by the Economic Policy Committee and the Employment Committee) Over time, the Commission will strive to enhance the evaluation exercise upgrade so that there are more multi-annual in character, and include a greater reliance on quantitative as well as qualitative analysis that is supported by modelling results.

The Commission services are investing considerable resources in developing robust methodologies for systematically identifying the key policy challenges facing Member States and for evaluating the impact of structural on growth and jobs. Much of this work is being carried out jointly together with national authorities via a Lisbon methodology working group (LIME) attached to the Economic Policy Committee³⁴. Progress has already been made which has supported the assessment in the Strategic Report. In particular, most Member States have attached "streamlined reporting tables" to their National Implementation Reports submitted to the Commission in October 2007: these tables systematically report the relevant reform measures that according to the Member State contribute to the Lisbon process, and offer the

---

³⁴ See European Economy Research letter No 1., April 2007, http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/researchletter_en.htm

potential of greater transparency on structural reform developments in real time. In addition, the Commission has made considerable progress in developing institutional databases that catalogue enacted structural reforms in a comprehensive and comparable manner across Member States. The LABREF database, which records information on enacted labour market reforms, has been backdated to 2000 and is starting to be actively used for analytical and surveillance purposes³⁵. The MICREF database collects similar information on reforms falling under the microeconomic pillar of the Integrated Guidelines.

The approach used by the Commission to assess progress with structural reforms in the Strategic Report

In assessing progress with structural reforms, the European Commission took account of all relevant information at its disposal, including the information contained in the National Implementation reports submitted to the European Commission in 2007 along with the streamlined reporting tables. In broad terms, three considerations were taken into account when arriving at policy conclusions, and in particular whether a CSR or PTW should be issued to a Member States to signal the need for more progress in a specific policy area. They are:

- the ***performance of a Member State in different policy areas***: more weight will be attached to countries where the starting level of performance is poor or lagging. In doing so, relevant policy and performance indicators are considered
- the ***adequacy of the policy response***. This is the core element making use of information on structural reforms gathered from Lisbon missions and the National Implementation Reports. In doing so, the *degree of responsiveness* (whether a policy response has been approved and passed all the necessary legislative/administrative procedures to start being implemented) is considered, the *significance of a policy measure* (e.g. do they address core underlying problems, does the reform imply a significant change relative to existing institutional settings, has an adequate allocation of financial and personnel resources been foreseen to implement the policy, are targets/goals realistic), and the *degree of follow-up* (e.g. whether the design of the policy response foresees monitoring mechanisms);
- the ***relative priority of a policy area in terms of its potential contribution to growth and jobs in the country concerned***. The aim is to have a rounded view on the overall economic policy challenges facing a country, and to concentrate on those policy areas where countries are especially lagging behind the best-performer and which can contribute most to raising growth and jobs. In most instances, the priorities are well defined in the key challenges identified by Member States.

Overall, by looking at performance, policy responses and priorities, a robust and transparent assessment is arrived at which is comparable across policy areas and Member States. Naturally, all other relevant qualitative considerations, including wider political issues, are also taken into account.

³⁵

For access to the LABREF database, follow:

http://ec.europa.eu/economy_finance/indicators/labref_en.htm

The information in LABREF has been used to feed into economic analysis on the impact of labour market reforms, see papers from a Commission conference in March 2007 on tracking and evaluating the impact of labour market reforms in Europe

http://ec.europa.eu/economy_finance/events/2007/events_brussels_1403_en.htm .

V. THE EUROPEAN GROWTH INITIATIVE

The European Action for Growth (or European Growth Initiative³⁶) is an action plan endorsed by the European Council in December 2003. It aims at stimulating the long-term growth potential and the innovative capacity of the European Union by mobilising investment in transport, energy and electronic communication networks, and in research, development and innovation, with a particular focus on growth-enhancing technological areas.

At the European level, the initiative is supported by non-financial measures to improve the regulatory, administrative and financial environment for investment, as well as Community financial support, lending from the European Investment Bank (EIB) and venture capital from the European Investment Fund (EIF)³⁷, and innovative financing tools to mobilise private investment. At the Member States' level, it relies on supporting national actions to promote private investment, and on significantly redirecting public funding towards the areas of the initiative with a special emphasis on infrastructure investments.

In order to focus efforts on key investment projects of European interest, the Commission identified a list of TEN infrastructure projects and R&D technological areas, considered as sufficiently mature to be turned into action in the short run. This process was carried out in close collaboration with the EIB and was based on the explicit intentions of the Member States. The selection criteria included, in addition to project maturity, their trans-frontier dimension, the impact on growth and on innovation in an enlarged EU, and benefits for the environment. The "Quick Start programme" was endorsed by the European Council in December 2003. It was foreseen that the list might be updated, in the framework of the annual cycle for reporting to the Spring European Council, if other projects fulfilled the same criteria³⁸.

The Commission and the EIB were asked to provide a mid-term evaluation of the initiative by the end of 2007, on the basis of the following criteria: (i) effects on growth; (ii) impact on the internal market and cohesion in the enlarged EU; (iii) mobilisation of private sector capital, (iv) acceleration of the implementation of TENs and innovation and R&D projects including environment projects; (v) progress in reducing regulatory barriers; (vi) the impact on the environment and employment."

---

³⁶ This is an extract of the Commission Staff Working Paper "Mid-term review of European Action for Growth - Stocktaking on progress of the implementation of the European Action for Growth" - SEC(2007) 1695, 11.12.2007

³⁷ The European Investment Fund (EIF) is part of the EIB group

³⁸ The 31 Quick Start projects in the area of transport and the 17 projects in the area of energy are key sections of the TEN-T and TEN-E priority projects whilst the 8 projects related to electronic communications and knowledge reflect R&D, innovation and eEurope priorities within the Lisbon strategy for Growth and Jobs.

1. THE IMPROVED FRAMEWORK FOR INVESTMENT – PRELIMINARY RESULTS

1.1. Developments at European level

Almost all legislative measures identified by the Growth Initiative as necessary to improve the conditions for investment have been adopted and have entered into force (e.g. the TEN guidelines and financing rules, the Euro-vignette and cross-border mergers directives). They aim at facilitating investment in large-scale or complex cross-border infrastructure projects, and in research and innovation partnerships.

The Growth Initiative has given some initial impetus to set up new instruments and initiatives coordinating better funding from public sources and encouraging private investment in networks and R&D and innovation (e.g. nominating European coordinators for transport and energy priority projects, establishing Joint Technology Initiatives on nano-electronics and hydrogen and fuel cells).

The areas highlighted by the Initiative have benefited from significant funding over 2000-2006 and from increased budgets for the 2007-2013 period via the TEN-T and TEN-E programmes, the Structural and Cohesion funds, the 6th and 7th research framework programmes and the eTEN and Competitiveness and Innovation Programme.

The EIB has been actively engaged in supporting the Growth Initiative as well as the Lisbon reforms through increased lending facilities, the strengthening and development of financial instruments (e.g. the TEN investment facility), and the provision of technical expertise.

The EIB and the Commission have jointly developed new financial instruments, at least in part as a result of the commitments made in the Growth Initiative (e.g. the Loan Guarantee Instrument for TEN-transport LGTT, the Risk Sharing Finance Facility RSFF and the JEREMIE and JASPERS funds). The Member States look forward to using these new instruments to leverage private investments and improve access to risk capital.

1.2. Developments at national level

20 Member States replied to the Commission information request on the Growth Initiative and related infrastructure investments (Austria, Belgium, Bulgaria, Cyprus, Czech Republic, Denmark, Finland, France, Germany, Greece, Ireland, Italy, Lithuania, Luxembourg, Poland, Portugal, Slovak Republic, Spain, Sweden, and the UK). The information provided is mostly qualitative but gives an insight on the national investment context onto which the Growth Initiative has developed its effects. As public infrastructure spending is commonly included in long-term strategies, it was difficult to analyse the influence of the Growth Initiative with a limited hindsight.

Public investment in transport infrastructure has accelerated in recent years in most Member States.

Investment in energy infrastructure is mainly market-driven. The need to modernise energy infrastructures and to better integrate national networks into the EU market is

prompting investments in most Member States. The promotion of energy efficiency and renewable energies, a new priority in many countries, also steadily necessitates high investment level. Increased demand for mobile communication services enables the private sector to invest in upgrading the networks to provide innovative high speed mobile services.

Investment into ICT networks serving scientific needs presenting important public good characteristics continue to be partly financed by national budget. The Member States have renewed their commitment to develop spatial technologies from which a wealth of applications with commercial or public services purposes will grow. Hydrogen technologies and nanoelectronics have also gained a priority position in the list of projects up for public R&D investment at the national level and national research capacities in these key areas for long term growth and sustainability have been reinforced.

1.3. Progress on the implementation of the Quick Start Projects

The improved enabling framework both at the European and the Member States level including the availability of financing has had significant knock-on effects on the implementation of the Quick Start projects. However, these effects fell significantly short of expectations voiced back in 2003, namely with respect to transport infrastructure projects.

The Quick Start transport projects are sections of the TEN-T large priority projects identified by the TEN Guidelines. They are spread over the entire territory of the EU, including a majority of railway links, some road and waterway links, as well as motorways of the sea, and the Galileo system. Some progress has been made in the implementation of these projects, but the overall picture remains mixed. The new instruments put in place by the TEN-T guidelines and financial regulations have played a role in unlocking some problematic areas. The new financial instruments have just become operational in 2007, so their effects on the implementation of TENs and mobilisation of private investment will be felt in the coming years only.

Progress in completion of electricity connections has remained generally slow, hampering the development of an efficient internal market, as shown in the Commission Communication on the Priority Interconnection Plan adopted in January 2007. This overall assessment applies to the Quick Start projects as well as to other projects of European interest. The main cause for delay is often not the lack of financing but the complexity of coordinating planning and authorisation procedures between several Member States. Conversely, the completion of the Quick Start gas pipelines has proceeded satisfactorily, and none suffers from significant delays.

The substantial financial support mobilised on Quick Start ICT projects from a combination of different sources of funding is one of the actions making tangible the commitment of the EC and the Member States to speed up the delivery and the use of high capacity communication networks. This continued commitment is already living up to its expectations: creating improved access to ICT networks offering new ways of creating and sharing knowledge for work, research and leisure.

For all Quick Start R&D projects, investments decisions proceed according to the initial plans, while a tight integration of funding from different sources is clearly

taking place. The support to Nanoelectronics projects is in line with the original targets of the Initiative. Adequate funding has been made available to set up the next generation laser infrastructures key for Europe's research. Funding hydrogen and fuel cell research at European level is playing, as expected, an important role reinforce coordination between various sources of funding. Finally it is at least partly due to the Growth Initiative if the critical mass of public and private resources (both financial and technological) has been quickly and timely assembled to finalise the design of the GMES satellites and to install a new spatial launch site.

2. THE GROWTH INITIATIVE WITHIN THE LISBON STRATEGY FOR GROWTH AND JOBS

The European Growth Initiative operates on an instrumental level but within the Lisbon Strategy's comprehensive approach.

The measures proposed in the European Growth Initiative are now being brought at full speed by the Lisbon Strategy for Growth and Jobs. To name but a few examples, improving the patent system in Europe, as longed for by the European Growth Initiative, was taken over in 2005 as a key policy issue of the Strategy for Growth and Jobs. The i2010 initiative, a European Information Society for Growth and Employment addresses the challenges also mentioned in the European Growth Initiative, but it is fully developed under the Lisbon Strategy. The European Growth Initiative emphasised the need for updating the rules applied to State aid for R&D and innovation to make them more conducive to investments. The new framework on state aid for R&D and innovation has been adopted under the impetus of the Lisbon Strategy where state aid control is a prominent issue. The Growth Initiative hinted at the need for measures on risk capital investment to improve SMEs' access to finance especially for innovation. These measures have actually been launched under the main thrust of the Lisbon Strategy. In future, the instruments and projects of the Growth Initiative will be merged even further in the Lisbon Strategy, with corresponding repercussions for reporting on progress of implementation.

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 11.12.2007
KOM(2007) 803 endelig
DEL IV

Henstilling med henblik på

RÅDETS HENSTILLING

om ajourføringen i 2008 af de brede retningslinjer for medlemsstaternes og Fællesskabets økonomiske politikker og gennemførelsen af medlemsstaternes beskæftigelsespolitikker

(forelagt af Kommissionen)

BEGRUNDELSE

Lissabon-strategien blev ajourført og fornyet i 2005 med en mærkbar opprioritering af vækst og beskæftigelse. Der blev fastlagt nye forvaltningsstrukturer med en klar ansvarsfordeling mellem Fællesskabet og medlemsstaterne. Som led heri udarbejdede alle 25 medlemsstater treårige nationale reformprogrammer med løsninger på de særlige problemer, som de stod over for.

I sin årlige statusrapport for 2006¹ evaluerede Kommissionen de nationale reformprogrammer, påpegede deres stærke og svage sider og anmodede medlemsstaterne om at foretage de forbedringer, der var nødvendige. Det Europæiske Råd udtrykte i foråret 2006 tilfredshed med denne evaluering og opfordrede medlemsstaterne til at gennemføre deres nationale reformprogrammer med ihærdighed. Det afgrænsede også fire prioriterede områder: øget investering i viden og uddannelse, udnyttelse af erhvervspotentialet, navnlig i små og mellemstore virksomheder, øgede beskæftigelsesmuligheder for særlige grupper og en integreret energipolitik for Europa. På hvert af disse områder vedtog det en række specifikke foranstaltninger, som det opfordrede medlemsstaterne til at gennemføre inden udgangen af 2007.

I oktober 2006 fremlagde medlemsstaterne de første rapporter om gennemførelsen af deres nationale reformprogrammer. På grundlag af disse gennemførelsesrapporter udarbejdede Kommissionen sin årlige statusrapport for 2007². Den indeholdt en detaljeret evaluering af de fremskridt, som var gjort, og tog hensyn til Rådets indsats på udvalgte områder. I lyset af denne evaluering, og efter at Rådet havde opfordret til, at man ved gennemførelsen af den fornyede strategi satsede mere på traktatbaserede instrumenter, besluttede Kommissionen i 2007 at tilbyde medlemsstaterne vejledning i form af specifikke henstillinger for hvert land i henhold til traktatens 99, stk. 2, og artikel 128, stk. 4. Disse henstillinger vandt tilslutning i Det Europæiske Råd, og Rådet vedtog dem den 27. marts 2007.

Strukturreformer kræver fokus og kontinuitet. Eftersom det kun er kort tid siden, at de landespecifikke henstillinger og de prioriterede områder, der kræver særlig opmærksomhed, blev vedtaget, og eftersom det tager tid at gennemføre strukturreformer og se resultaterne af dem, foreslår Kommissionen, at man bibeholder det nuværende sæt henstillinger stort set uændret og blot afstemmer dem i forhold til de fremskridt, der er opnået, siden de blev vedtaget.

Rumænien og Bulgarien blev fuldt integreret i Lissabon-strategien efter deres tiltrædelse af Den Europæiske Union den 1. januar. De har begge fremlagt nationale reformprogrammer. Kommissionens forslag til rådshenstillinger omfatter derfor også de to lande.

---

¹ KOM(2006) 30.

² KOM(2006) 816.

Henstilling med henblik på

RÅDETS HENSTILLING

om ajourføringen i 2008 af de brede retningslinjer for medlemsstaternes og Fællesskabets økonomiske politikker og gennemførelsen af medlemsstaternes beskæftigelsespolitikker

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION -

som henviser til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 99, stk. 2, og artikel 128, stk. 4,

som henviser til henstilling fra Kommissionen,

som henviser til Det Europæiske Råds konklusioner af 8.-9. marts 2007,

som henviser til udtalelse fra Beskæftigelsesudvalget, og

som tager følgende i betragtning:

- (1) Rådet vedtog i juli 2005 en henstilling om de overordnede retningslinjer for medlemsstaternes og Fællesskabets økonomiske politikker (2005-2008)³ og en beslutning om retningslinjer for medlemsstaternes beskæftigelsespolitikker⁴, som tilsammen udgør "de integrerede retningslinjer for vækst og beskæftigelse". Medlemsstaterne blev opfordret til at tage hensyn til de integrerede retningslinjer for vækst og beskæftigelse i deres nationale reformprogrammer.
- (2) Medlemsstaterne indsendte inden udgangen af oktober 2005 deres nationale reformprogrammer, som Kommissionen evaluerede og aflagde beretning om i sit bidrag til Det Europæiske Råds forårsmøde i 2006.
- (3) På forårsmødet i 2006 tog Det Europæiske Råd disse programmer til efterretning og fastlagde fire prioriterede områder (F&U og innovation, erhvervs klima, beskæftigelsesmuligheder og en integreret energipolitik), for hvilke det vedtog et begrænset antal konkrete foranstaltninger, som det opfordrede medlemsstaterne til at få gennemført inden udgangen af 2007.
- (4) I overensstemmelse med konklusionerne fra Det Europæiske Råds forårsmøde i 2006 har medlemsstaterne fremlagt årsrapporter om gennemførelsen af deres nationale reformprogrammer. Disse gennemførelsesrapporter blev analyseret af Kommissionen, der fremlagde sine konklusioner i sin årlige statusrapport for 2007⁵.

---

³ EUT L 205 af 6.8.2005, s. 28.

⁴ EUT L 205 af 6.8.2005, s. 21.

⁵ KOM(2006) 816, Del II.

- (5) På baggrund af denne analyse blev der formuleret en række landespecifikke henstillinger til medlemsstaterne i 2007. For at sikre en kohærent og integreret videreførelse af Lissabon-strategien for vækst og beskæftigelse blev disse henstillinger vedtaget inden for rammerne af én samlet henstilling⁶. Med denne tilgang tilgodeså man den integrerede struktur i de nationale reformprogrammer og gennemførelsesrapporterne samt den nødvendige overensstemmelse mellem retningslinjerne for beskæftigelse og de overordnede retningslinjer for de økonomiske politikker, jf. artikel 99, stk. 2, og artikel 128, stk. 2, sidste punktum.
- (6) Kommissionen analyserede opfølgningen af henstillingerne, således som den kom til udtryk i medlemsstaternes gennemførelsesrapporter for 2007, og fremlagde resultatet af sin analyse heraf i sin strategiske rapport⁷. På grundlag af denne analyse, og i erkendelse af, at det tager tid at gennemføre strukturreformer, foreslås det hermed, at disse retningslinjer stort set bibeholdes og blot afstemmes i forhold til de fremskridt, der er opnået, siden de blev vedtaget i foråret 2007.
- (7) Med henblik på fuld gennemførelse af Lissabon-strategien for vækst og beskæftigelse bør denne henstilling også omfatte specifikke henstillinger til medlemsstaterne i euroområdet.
- (8) For at styrke koordineringen af reformerne og fremme den multilaterale overvågning i Rådet bør medlemsstaternes årlige gennemførelsesrapporter også indeholde handlingsplaner for deres konkrete politiske tiltag i forbindelse med de landespecifikke henstillinger og de prioriterede områder, der kræver opmærksomhed.
- (9) Europa-Parlamentet har vedtaget en beslutning om denne henstilling -

HENSTILLER til medlemsstaterne at træffe foranstaltninger på grundlag af de retningslinjer, der er anført i bilaget, og at rapportere om opfølgningen i deres næste gennemførelsesrapporter inden for rammerne af den fornyede Lissabon-strategi for vækst og beskæftigelse.

Udfærdiget i Bruxelles, den

På Rådets vegne
Formand

---

⁶ KOM(2006) 816.

⁷ KOM(2007) 803.

BILAG

INDHOLDSFORTEGNELSE

BEGRUNDELSE.....	2
RÅDETS HENSTILLING	3
BILAG.....	5
BELGIEN.....	8
BULGARIEN	9
DEN TJEKKISKE REPUBLIK.....	11
DANMARK.....	13
TYSKLAND	14
ESTLAND.....	16
IRLAND.....	17
SPANIEN.....	20
FRANKRIG	21
ITALIEN.....	23
CYPERN.....	25
LETLAND.....	26
LITAUEN.....	27
LUXEMBOURG	28
UNGARN.....	29
MALTA.....	31
NEDERLANDENE.....	32
ØSTRIG.....	33
POLEN.....	34
PORTUGAL.....	36
RUMÆNIEN.....	38
SLOVENIEN.....	40
SLOVAKIET.....	41
FINLAND.....	43

SVERIGE.....	44
DET FORENEDE KONGERIGE	45
MEDLEMSSTATERNE I EURO-OMRÅDET	46

BELGIEN

1. I lyset af Belgiens gennemførelsesrapport for 2007 og Kommissionens evaluering af de fremskridt, der er gjort med gennemførelsen af de vigtigste strukturreformer, og på grundlag af de integrerede retningslinjer for vækst og beskæftigelse kan der drages følgende konklusioner:
2. Belgien har gjort gode fremskridt med gennemførelsen af sit nationale reformprogram i årene 2005-2007. Belgien er nået et stykke videre henimod opfyldelsen af de forpligtelser, der blev fastlagt på Det Europæiske Råds forårsmøde i 2006 inden for de fire prioriterede indsatsområder.
3. Gennemførelsesrapporten viser en vis opfølgning af Rådets henstillinger, men der er stadigvæk behov for flere reformer. Der har været enkelte tiltag på de yderligere områder, der i Rådets konklusioner blev identificeret som områder, der kræver særlig opmærksomhed. Gennemførelsesrapporten beskæftiger sig også med henstillingerne til landene i euro-området.
4. Blandt de stærke sider, der fremgår af Belgiens gennemførelsesrapport for 2007, er den indsats, der er gjort inden for forureningsnedbringelse, og de lovende resultater af ordningen med vejledning og overvågning af ledige.
5. De politikområder i det belgiske nationale reformprogram, der nu kræver en særlig indsats, er: konsolidering af de offentlige finanser og forbedring af arbejdsmarkedets effektivitet. Det anbefales på den baggrund, at Belgien.
  - fortsætter bestræbelserne på at få skatten på arbejde bragt længere ned omkring gennemsnittet i nabolandene, navnlig ved at lempe beskatningen af lavtkvalificeret arbejdskraft og samtidig styrke den finanspolitiske konsolidering
  - forstærker den politiske indsats for at øge effektiviteten på sit arbejdsmarked gennem en bredt anlagt strategi baseret på en sammenhængende tilgang for fleksibilitet og sikkerhed på arbejdsmarkedet, fremmer erhvervsaktivitet, mindsker de regionale skævheder og fremmer deltagelsen i livslang læring.
6. Det vil desuden være vigtigt for Belgien at fokusere på følgende udfordringer: at få gennemført den strategi, der tager sigte på at sikre bæredygtige offentlige finanser på lang sigt, herunder udgiftsstramninger, overskud på statens finanser og vedvarende nedbringelse af statsgælden; hurtigt at sætte mere ind på at styrke konkurrencen på gas- og elmarkederne, bl.a. gennem uafhængig og effektiv regulering og yderligere foranstaltninger i relation til transmissions- og distributionselskaberne; kraftigt at forstærke den indsats, der går ud på at stimulere F&U og innovation, bl.a. ved at øge såvel størrelsen som virkningen af de offentlige udgifter hertil og udvikle en koordineret politik på alle niveauer, og at videreføre bestræbelserne på at få flere ældre og sårbare grupper ud på arbejdsmarkedet, overvåge virkningen af de trufne foranstaltninger og om fornødent iværksætte yderligere aktiveringsforanstaltninger.

BULGARIEN

1. I lyset af Bulgariens gennemførelsesrapport for 2007 og Kommissionens evaluering af Bulgariens nationale reformprogram og på grundlag af de integrerede retningslinjer for vækst og beskæftigelse kan der drages følgende konklusioner:
2. Som helhed lægger det nationale reformprogram vægten på de rette problemer, men der mangler på nogle områder væsentlige, konkrete foranstaltninger, navnlig hvad angår styrkelsen af forvaltningens kapacitet. Desuden mangler det nationale reformprogram foranstaltninger, der tager sigte på hurtigt at få nedbragt bureaukratiet, hvilket kan gøre erhvervsklimaet mere dynamisk og konkurrencedygtigt og samtidig hjælpe med til at bekæmpe korrupsion. I betragtning af de voksende økonomiske uligevægte er det især vigtigt, at Bulgarien sætter skub i gennemførelsen af sit nationale reformprogram for at skabe de nødvendige forudsætninger for bæredygtig vækst og beskæftigelse på mellemlang til lang sigt.
3. Blandt de stærke sider ved det nationale reformprogram kan fremdrages en klar problemanalyse og den rette prioritering og køreplan for reformerne samt et stærkt politisk engagement. Der er taget væsentlige skridt til at få indført en stram overvågning af udviklingen på det højeste politiske plan, og det må ventes at blive et effektivt middel til at sikre en hurtig og effektiv implementering af det nationale reformprogram. Det nationale reformprogram understøttes ydermere af en stram finanspolitik, der udgør et solidt grundlag for en hurtigere gennemførelse af de nødvendige strukturreformer for at sikre væksten på lang sigt.
4. De politikområder i det bulgarske nationale reformprogram, der nu kræver en særlig indsats, og hvor de iværksatte foranstaltningers budgetmæssige virkninger samt de nærmere overvågnings- og evalueringsprocedurer bør fastlægges helt konkret, er: forvaltningens kapacitet, makroøkonomiske uligevægte, bureaukrati og effektiviteten på arbejdsmarkedet. På baggrund heraf anbefales det, at Bulgarien:
  - hurtigst muligt styrker forvaltningens kapacitet, især inden for de vigtigste statsfunktioner, herunder reguleringsmyndigheder og retsvæsen
  - får dæmmet op for det voksende underskud på de løbende poster og inflationspresset, især gennem en stram finanspolitik, der kan føre til en bedre kvalitetsstyring af de offentlige udgifter og fremme løntilbageholdenhed for at holde lønudviklingen nede i takt med produktivitetsudviklingen
  - hurtigt sætte ind over for bureaukrati og få afkortet sagsbehandlingstiden med det formål at forbedre erhvervsklimaet (navnlig for små og mellemstore virksomheder og i relation til nystartede virksomheder), hvilket også vil hjælpe med til at bekæmpe korrupsion
  - gøre en indsats for at øge kvaliteten af arbejdskraftudbuddet og beskæftigelsesgraden ved at forbedre de aktive arbejdsmarkedspolitikkers effektivitet og virkning og reformere uddannelsessystemet yderligere for at øge udbuddet af de kvalifikationer, der er brug for på arbejdsmarkedet, og sætte ind over for problemerne med, at alt for mange forlader skolen for tidligt.

5. Det vil desuden være vigtigt for Bulgarien, at man i den periode, hvor det nationale reformprogram gennemføres, fokuserer på: yderligere foranstaltninger for at sikre bæredygtige offentlige finanser på lang sigt, især med hensyn pensioner, hvor der er risiko for utilstrækkelige midler; skabelse af alle de nødvendige forudsætninger for en effektiv konkurrence i netværksindustriene; formulering af en helhedspolitik for F&U og innovation, der især skal tage sigte på at reformere det offentlige F&U-system og omlægge den offentlige F&U-støtte – der er baseret på et overordnet mål for F&U-indsatsen i 2010 – således at den målrettes til særligt prioriterede områder af betydning for konkurrenceevnen; bekæmpelse af sort arbejde ved at styrke den institutionelle kapacitet til at gennemføre kontrol og forbedre retshåndhævelsen; gennemførelse af strategien for livslang læring og bedre integrering på arbejdsmarkedet.

DEN TJEKKISKE REPUBLIK

1. I lyset af Den Tjekkiske Republiks gennemførelsesrapport for 2007 og Kommissionens evaluering af de fremskridt, der er gjort med gennemførelsen af de vigtigste strukturreformer, samt på grundlag af de integrerede retningslinjer for vækst og beskæftigelse kan der drages følgende konklusioner:
2. Den Tjekkiske Republik har gjort visse fremskridt med gennemførelsen af sit nationale reformprogram i årene 2005-2007. Den Tjekkiske Republik er nået lidt videre henimod opfyldelsen af de konkrete forpligtelser, der blev fastlagt på Det Europæiske Råds forårsmøde på de prioriterede indsatsområder.
3. Af gennemførelsesrapporten fremgår det, at den politiske opfølgning af Rådets henstillinger har været af ret blandet karakter. Der har været en vis opfølgning på de yderligere områder, som ifølge Rådets konklusioner fortjener særlig opmærksomhed.
4. Blandt de stærke sider, som fremgår af Den Tjekkiske Republiks gennemførelsesrapport for 2007, er den konsekvente strategi, der er opstillet med det formål at forbedre lovgivnings- og reguleringsrammerne for erhvervslivet, de reformer, der er iværksat for at gøre det mere attraktivt at arbejde, for at forbedre undervisningsplanerne for grundskolen og ungdomsuddannelserne samt for at øge tilgangen til de videregående uddannelser, og vedtagelsen af en strategi for livslang læring.
5. De politikområder i Den Tjekkiske Republiks nationale reformprogram, der kræver en særlig indsats, er de offentlige finansers bæredygtighed på lang sigt i lyset af den aldrende befolkning, opfyldelsen af forpligtelserne angående offentlige udgifter til F&U og mere effektiv anvendelse af disse midler, større sikkerhed og fleksibilitet på arbejdsmarkedet, lige muligheder i uddannelse og undervisning samt øget deltagelse i livslang læring. På denne baggrund anbefales det, at Den Tjekkiske Republik:
  - omgående gennemfører den bebudede reform af pensionssystemet for at forbedre de offentlige finansers langsigtede bæredygtighed og gennemfører de planlagte reformer i sundhedsvæsenet
  - opfylder målene for offentlige udgifter til F&U og anvender de afsatte midler mere effektivt, bl.a. ved at fremme et bedre samarbejde mellem virksomheder, universiteter og offentlige F&U-institutioner, og afsætter de fornødne menneskelige ressourcer til forskning og udvikling
  - inden for rammerne af en integreret strategi for sikkerhed og fleksibilitet på arbejdsmarkedet sætter ind på at modernisere lønmodtagerbeskyttelsen, bl. a. gennem lovgivning, fremmer et mere effektivt uddannelsessystem med lige muligheder for alle, der bedre tilgodeser behovene på arbejdsmarkedet, tilskynder til at investere i efteruddannelse, bl.a. af ældre og lavtkvalificerede, og øger udbuddet af videregående uddannelser.
6. Det er desuden vigtigt, at Den Tjekkiske Republik i den periode, som det nationale reformprogram dækker, navnlig bestræber sig på: at forbedre beskyttelsen af intellektuel ejendomsret, at øge indsatsen på IKT-området, herunder ved at indføre og overvåge anvendelsen af lovgivning om effektiv e-forvaltning, at forbedre

innovative virksomheders adgang til kapital, navnlig ved at videreudvikle venturekapitalmarkedet, at øge udbuddet af iværksætteruddannelser, at integrere ugunstigt stillede grupper bedre på arbejdsmarkedet, at mindske regionale skævheder, at gøre det lettere at forene arbejdsliv og familieliv, at udligne de kønsbestemte lønforskelle og gennemføre en strategi for aktiv aldring.

DANMARK

1. I lyset af den danske gennemførelsesrapport for 2007 og Kommissionens evaluering af de fremskridt, der er gjort med gennemførelsen af de vigtigste strukturreformer, samt på grundlag af de integrerede retningslinjer for vækst og beskæftigelse kan der drages følgende konklusioner:
2. Danmark har gjort rigtig gode fremskridt med gennemførelsen af sit nationale reformprogram i årene 2005-2007. Danmark er nået et godt stykke videre henimod opfyldelsen af de forpligtelser, der blev fastlagt på Det Europæiske Råds forårsmøde i 2006 på de fire prioriterede indsatsområder.
3. Af gennemførelsesrapporten fremgår det, at der er fulgt godt op på de områder, som Rådet har peget på som områder, der fortjener særlig opmærksomhed.
4. Blandt de stærke sider ved reformprogrammet, der fremgår af den danske gennemførelsesrapport for 2007, er den konsekvente og sammenhængende tilgang til planlægning og gennemførelse af reformer inden for rammer, der skal sikre bæredygtighed i de offentlige finanser på mellemlang og lang sigt, med aktiv inddragelse af alle berørte.
5. Det vil være vigtigt, at Danmark i den periode, som det nationale reformprogram dækker, navnlig fokuserer på: at fortsætte den indsats, der er gjort for at fremme en øget sammenkobling af energinettene for at få el- og gasmarkederne til at fungere bedre, at øge udbuddet af arbejdskraft og arbejdstiden på mellemlang sigt, bl.a. ved at styrke incitamenterne til at arbejde og integrere ældre arbejdstagere samt indvandrere og disses efterkommere bedre på arbejdsmarkedet, at styrke de tiltag, der på en omkostningseffektiv måde sigter mod at forbedre folkeskolen og ungdomsuddannelserne og øge antallet af studerende, der gennemfører en ungdomsuddannelse eller en videregående uddannelse, således at man når de ambitiøse mål, man har sat sig.

TYSKLAND

1. I lyset af Tysklands gennemførelsesrapport for 2007 og Kommissionens evaluering af de fremskridt, der er gjort med gennemførelsen af de vigtigste strukturreformer, og på grundlag af de integrerede retningslinjer for vækst og beskæftigelse kan der drages følgende konklusioner:
2. Tyskland har gjort gode fremskridt med gennemførelsen af sit nationale reformprogram i årene 2005-2007 og er nået et godt stykke videre henimod opfyldelsen af de forpligtelser, der blev fastlagt på Det Europæiske Råds forårsmøde i 2006 på de fire prioriterede indsatsområder.
3. Af gennemførelsesrapporten fremgår det, at der har været en vis opfølgning af Rådets henstillinger. Opfølgningen har været god, hvad angår konsolideringen af de offentlige finanser, mens fremskridtene er mere begrænsede med hensyn til konkurrencen på servicemarkederne og strukturarbejdsløsheden. Der kan konstateres visse resultater på de yderligere områder, Rådet havde peget på som områder, der kræver særlig opmærksomhed. Gennemførelsesrapporten omhandler også de henstillinger, der blev afgivet til landene i euro-området.
4. Blandt de stærke sider, der fremgår af den tyske gennemførelsesrapport for 2007, er: konsolideringen af de offentlige finanser, styrkelsen af den avancerede forskning og innovation, de fremskridt, der er gjort i bekæmpelsen af ungdomsarbejdsløsheden, og den beslutsomme indsats for at øge udbuddet af børnepasningsordninger.
5. De politikområder i det tyske nationale reformprogram, der nu kræver en særlig indsats, er: konkurrencen på servicemarkederne og strukturarbejdsløsheden. På baggrund heraf anbefales det, at Tyskland
  - forbedrer konkurrencen på markederne for tjenesteydelser, bl.a. gennem fortsatte lempelser af den restriktive regulering af mange liberale erhverv, forbedre procedureerne for offentlige indkøb, uden at de nye telemarkeder fritages fra regulering, og indføre en effektiv regulering af bitstrømsadgang på engrosniveau
  - sætter ind mod strukturarbejdsløsheden ved at fastholde den reformkurs, der blev afstukket i det nationale reformprogram, med fokus på at få indsluset de lavtkvalificerede inden for rammerne af en strategi for sikkerhed og fleksibilitet på arbejdsmarkedet, der gør det lettere for dem at forbedre deres kvalifikationer, sideløbende med gennemførelse af den bebudede helhedsreform inden for skatter og sociale ydelser og mere effektiv arbejdsformidling for arbejdsløse bistanmodtagere.
6. I den periode, som det nationale reformprogram dækker, er det desuden vigtigt, at Tyskland navnlig bestræber sig på: at sikre den langsigtede bæredygtighed i de offentlige finanser ved at fastholde den allerede opnåede konsolidering, bl.a. i forbindelse med den igangværende revision af forbundsstatens budgetinstitutioner, og ved nøje at overvåge virkningerne af reformen af sundhedsvæsenet for at holde udgiftsstigningerne i ave og skabe større effektivitet i sundhedssektoren, at forbedre konkurrenceforholdene i jernbanesektoren og i gas- og elnettene, hvor den høje koncentrationsgrad stadigvæk skaber konkurrenceproblemer, at videreføre den administrative centralisering og afkorte den tid, det tager at etablere nye

virksomheder, samt fremme livslang læring og tilskynde til efteruddannelse inden for rammerne af de planlagte foranstaltninger.

ESTLAND

1. I lyset af Estlands gennemførelsesrapport for 2007 og Kommissionens evaluering af de fremskridt, der er gjort med gennemførelsen af de vigtigste strukturreformer, og på grundlag af de integrerede retningslinjer for vækst og beskæftigelse kan der drages følgende konklusioner:
2. Estland har gjort rigtig gode fremskridt med gennemførelsen af sit nationale reformprogram i årene 2005-2007 og er nået et godt stykke videre henimod opfyldelsen af de forpligtelser, der blev fastlagt på Det Europæiske Råds forårsmøde i 2006 på de fire prioriterede indsatsområder.
3. Af gennemførelsesrapporten fremgår det, at der i et vist omfang er fulgt op på de områder, Rådet havde peget på som områder, der kræver særlig opmærksomhed. Der kan konstateres visse fremskridt med hensyn til konkurrencepolitikken, de aktive arbejdsmarkedspolitikker og uddannelsespolitikken. De største resultater ses inden for F&U- og innovationspolitikken. Estland er ikke kommet så langt videre med moderniseringen af arbejdslovgivningen.
4. Blandt de stærke sider ved reformprogrammet, der fremgår af gennemførelsesrapporten, er: fastlæggelsen af en ambitiøs, langsigtet og konsekvent nye F&U- og innovationsstrategi, foranstaltningerne for at lette etablering og finansiering af innovative SMV, den kraftige stigning i beskæftigelsesgraden og de foranstaltninger, der er iværksat for at forbedre de videregående uddannelser og de erhvervsfaglige uddannelser.
5. De politikområder i det estiske nationale reformprogram, der nu kræver en særlig indsats, er: beskæftigelsesområdet, hvor man endnu ikke er nået så langt med moderniseringen af arbejdslovgivningen.
6. I den periode, som det nationale reformprogram dækker, er det vigtigt, at Estland navnlig bestræber sig på: at forbedre den makroøkonomiske stabilitet og dæmme op for inflationen gennem egnede strukturreformer og en målrettet finanspolitik, at intensivere den indsats, der gøres for at få F&U-resultaterne omsat til nyskabende tjenesteydelser og produkter, at tilskynde til tættere samarbejde mellem universiteter og virksomheder, at få iværksat den nye bøderabatordning og styrke retshåndhævelsen på konkurrenceområdet, at styrke de aktive arbejdsmarkedspolitikker og øge udbuddet af faglært arbejdskraft gennem en sammenhængende strategi for livslang læring, der tilgodeser behovene på arbejdsmarkedet, at øge fleksibiliteten på arbejdsmarkedet ved at sætte skub i den presserende modernisering af arbejdsmarkedslovgivningen og fremme mere fleksible arbejdsformer.

IRLAND

1. I lyset af Irlands gennemførelsesrapport for 2007 og Kommissionens evaluering af de fremskridt, der er gjort med gennemførelsen af de vigtigste strukturreformer, og på grundlag af de integrerede retningslinjer for vækst og beskæftigelse kan der drages følgende konklusioner:
2. Irland har gjort rigtig gode fremskridt med gennemførelsen af sit nationale reformprogram i årene 2005-2007 og er nået et godt stykke videre henimod opfyldelsen af de forpligtelser, der blev fastlagt på Det Europæiske Råds forårsmøde i 2006 på de fire prioriterede indsatsområder.
3. Af gennemførelsesrapporten fremgår det, at der er fulgt godt op på de områder, Rådet havde peget på som områder, der kræver særlig opmærksomhed. Gennemførelsesrapporten beskæftiger sig imidlertid ikke specifikt med de henstillinger, der blev afgivet til landene i euro-området.
4. Blandt de stærke sider ved det irske reformprogram og dets gennemførelse er den bredt anlagte og konsekvente strategi, man følger. Gennemførelsesrapporten viser også, hvor stor værdi Lissabon-processen har med dens fokus på prioriteringen og gennemførelsen af konkrete foranstaltninger, og hvor stor en rolle den spiller for bestræbelserne på at klare de udfordringer og udnytte de muligheder, globaliseringen stiller os overfor.
5. I den periode, som det nationale reformprogram dækker, er det vigtigt, at Irland navnlig bestræber sig på: hurtigt at få formuleret konkrete foranstaltninger i relation til reformen af pensionsordningerne, at få fastsat et midtvejsmål for F&U-investeringerne for år 2010, at øge indsatsen for at få flere ud på arbejdsmarkedet og få dem til at blive der længere, bl.a. ved etablering af omfattende børnepasningsinfrastrukturer, at videreudvikle arbejdsmarkedspolitikken og integrationen af indvandrere med særlig vægt på at støtte ældre og lavtuddannede arbejdstagere, samt nøje overvåge udviklingen på boligmarkedet, som kan få indflydelse på de mellemsigtede vækstmuligheder.

Grækenland

1. I lyset af Grækenlands gennemførelsesrapport for 2007 og Kommissionens evaluering af de fremskridt, der er gjort med gennemførelsen af de vigtigste strukturreformer, og på grundlag af de integrerede retningslinjer for vækst og beskæftigelse kan der drages følgende konklusioner:
2. Grækenland har gjort pæne fremskridt med gennemførelsen af sit nationale reformprogram i årene 2005-2007 og er nået et lidt videre henimod opfyldelsen af de forpligtelser, der blev fastlagt på Det Europæiske Råds forårsmøde i 2006 på de fire prioriterede indsatsområder.
3. Af gennemførelsesrapporten fremgår det, at der er taget visse skridt i retning af de henstillinger, Rådet vedtog. Der konstateres en vis opfølgning på de områder, Rådet havde peget på som områder, der kræver særlig opmærksomhed. Gennemførelsesrapporten beskæftiger sig imidlertid ikke specifikt med de henstillinger, der blev afgivet til landene i euro-området.
4. Blandt de stærke sider, der fremgår af den græske gennemførelsesrapport for 2007, er: gode resultater med at få konsolideret de offentlige finanser, fremme beskæftigelsen af kvinder og gennemføre lovgivningen om det indre marked. Der er lovende tegn på, at man er nået videre med at få fastsat en tidsplan for de pensionsreformer, der skal forbedre de offentlige finansers langsigtede bæredygtighed, samt med at fremme erhvervs klimaet.
5. I den periode, som det nationale reformprogram dækker, er det vigtigt, at Grækenland navnlig gør en indsats på følgende områder: langsigtet bæredygtighed i de offentlige finanser, gennemførelse af reformer i den offentlige forvaltning, konsolidering af aktive arbejdsmarkedspolitikker, nedbringelse af den betydelige ungdomsarbejdsløshed, bekæmpelse af sort arbejde og fremskyndelse af reformerne i uddannelsessektoren og inden for livslang læring. På denne baggrund anbefales det, at Grækenland:
  - går videre med konsolideringen af de offentlige finanser og nedbringelsen af statsgælden og hurtigt får sat pensionsreformen i gang med det formål at styrke bæredygtigheden i de offentlige finanser på lang sigt
  - får gennemført reformerne i sin offentlige forvaltning gennem opbygning af en effektiv regulerings-, kontrol- og håndhævelseskapacitet, modernisering af sin personalepolitik og effektiv udnyttelse af strukturfondene
  - inden for rammerne af en integreret tilgang til sikkerhed og fleksibilitet på arbejdsmarkedet sætter ind på at modernisere lønmodtagerbeskyttelsen, bl.a. gennem lovgivning, nedbringe skatten på arbejde, styrke de aktive arbejdsmarkedspolitikker og omdanne sort arbejde til regulære job
  - fremskynder gennemførelsen af reformer i uddannelsessektoren og inden for livslang læring for at forbedre uddannelsesniveaet og sikre, at arbejdsmarkedets behov tilgodeses, og fremmer en lettere overgang til arbejdslivet, navnlig for de unge.

6. I den periode, som det nationale reformprogram dækker, er det desuden vigtigt, at Grækenland navnlig bestræber sig på: at holde inflationen og underskuddet på de løbende poster i ave, at fremskynde indsatsen for at formulere en forsknings- og innovationsstrategi og øge investeringerne i F&U, at forbedre gennemførelsen af direktiverne om det indre marked, at intensivere indsatsen for at opfylde de EMS-mål, der blev opstillet af Det Europæiske Råd på forårsmødet i 2006, at styrke konkurrencen i de liberale erhverv, at beskytte miljøet ved at opprioritere en effektiv forvaltning af affald og spildevand og nedbringe drivhusgasser, at få flere kvinder ud på arbejdsmarkedet og iværksætte en aktiv og sammenhængende strategi for et aktivt ældrelev.

SPANIEN

1. I lyset af Spaniens gennemførelsesrapport for 2007 og Kommissionens evaluering af de fremskridt, der er gjort med gennemførelsen af de vigtigste strukturreformer, og på grundlag af de integrerede retningslinjer for vækst og beskæftigelse kan der drages følgende konklusioner:
2. Spanien har gjort gode fremskridt med gennemførelsen af sit nationale reformprogram i årene 2005-2007 og er nået et godt stykke videre henimod opfyldelsen af de forpligtelser, der blev fastlagt på Det Europæiske Råds forårsmøde i 2006 på tre af de fire prioriterede indsatsområder.
3. Af gennemførelsesrapporten fremgår det, at der er fulgt godt op på de henstillinger, Rådet vedtog. På de andre områder, som Spanien blev opfordret til at fokusere på, har opfølgningen på det makroøkonomiske område været begrænset. Der er sat ind på nogle af de mikroøkonomiske og beskæftigelsespolitiske områder, der fortjener særlig opmærksomhed. Gennemførelsesrapporten beskæftiger sig også specifikt med de henstillinger, der blev givet til landene i euro-området.
4. Blandt de stærke sider, der fremgår af Spaniens gennemførelsesrapport for 2007, er: at statsgælden er blevet nedbragt hurtigere, end hvad der var sat som mål, at man er kommet godt videre med gennemførelsen af F&U- og innovationsplanen, og at man også er kommet et godt stykke videre på vejen mod at nå beskæftigelsesmålet, navnlig for kvinders vedkommende.
5. De politikområder i det spanske reformprogram, der nu kræver en særlig indsats, er: forbedring af konkurrencen på elmarkederne og mindskelse af segmenteringen på arbejdsmarkedet samt øget indsats på uddannelsesområdet. På denne baggrund anbefales det, at Spanien:
  - træffer yderligere foranstaltninger for at øge konkurrencen i energisektoren, navnlig ved at få afskaffet de konkurrencefordrejende prisfastsættelsesmekanismer og forbedre den grænseoverskridende samkøringskapacitet med henblik på at øge forsyningssikkerheden
  - sikrer en effektiv gennemførelse af uddannelsesreformer, også på regionalt plan, for at forhindre, at børn og unge forlader skolerne for tidligt.
6. I den periode, som det nationale reformprogram dækker, er det desuden vigtigt, at Spanien navnlig bestræber sig på: at holde underskuddet på de løbende poster og inflationen i ave og overvåge udviklingen på boligmarkedet, at styrke konkurrencen inden for liberale erhverv og på detailmarkederne, at forbedre de retlige rammer, at gennemføre miljøforanstaltninger, navnlig med reduktion af CO₂-emissionerne, at modernisere beskyttelsen af arbejdstagerne, bl.a. med lovgivning, for at fremme sikkerhed og fleksibilitet på arbejdsmarkedet og modvirke segmentering samt gøre deltidsarbejde mere attraktivt, at øge produktiviteten ved at højne kvalifikationsniveauet og fremme innovation, at integrere indvandrere på arbejdsmarkedet, at øge udbuddet af børnepasningsmulighederne og at gennemføre pensionsreformer og reformer i sundhedsvæsenet med det formål at forbedre de offentlige finansers langsigtede bæredygtighed.

FRANKRIG

1. I lyset af Frankrigs gennemførelsesrapport for 2007 og Kommissionens evaluering af de fremskridt, der er gjort med gennemførelsen af de vigtigste strukturreformer, og på grundlag af de integrerede retningslinjer for vækst og beskæftigelse kan der drages følgende konklusioner:
2. Frankrig har gjort pæne fremskridt med gennemførelsen af sit nationale reformprogram i årene 2005-2007 og er nået lidt videre henimod opfyldelsen af de forpligtelser, der blev fastlagt på Det Europæiske Råds forårsmøde i 2006 på de fire prioriterede indsatsområder.
3. Af gennemførelsesrapporten fremgår det, at der i begrænset omfang er fulgt op på de henstillinger, Rådet afgav til Frankrig. På de andre områder, som ifølge Rådets konklusioner fortjente særlig opmærksomhed, konstateres en vis udvikling, og specielt er der iværksat en omfattende reform, der tager sigte på at fremme og støtte iværksættere og unge virksomheder. Gennemførelsesrapporten beskæftiger sig imidlertid ikke specifikt med de henstillinger, der blev givet til landene i euroområdet.
4. De stærke sider, der fremgår af Frankrigs gennemførelsesrapport, er: reformen af F&U- og innovationsstrategierne, de konkrete resultater af den indsats, der er gjort inden for IKT, og de bebudede omfattende foranstaltninger, der skal få arbejdsmarkedet til at fungere bedre, bl. a. lovgivningsændringer.
5. Gennemførelsesrapporten afspejler en mærkbart ændret strategi, hvori beskæftigelsen indgår som en væksthæmmende faktor i den økonomiske politik. Men det er på nuværende tidspunkt ikke helt klart, i hvilket omfang en styrkelse af konkurrencen indgår i denne politik. Det er vigtigt, at Frankrig sætter mere ind på det budgetpolitiske område for samtidig at få gennemført en samordnet reformstrategi og yderligere konsolidere sine offentlige finanser. Der er behov for en betydelig indsats eller en intensivering af indsatsen for at opnå en konsolidering af statsbudgettet, øge konkurrencen i netværksindustrierne og forbedre effektiviteten på arbejdsmarkedet. På denne baggrund anbefales det, at Frankrig:
  - sikrer bæredygtigheden i sine offentlige finanser, under hensyn til den aldrende befolkning, gennem øget budgetmæssig konsolidering og nedbringelse af gælden og med det formål at opnå balance på statsbudgettet i 2010. Forhandlingerne om pensionsordningerne, der ifølge planerne skal finde sted i 2008, må bygge videre på de resultater, der blev opnået med reformen i 2003
  - skaber bedre konkurrenceforhold i gas- og elsektoren samt inden for godstransport med jernbane
  - inden for rammerne af en integreret strategi for fleksibilitet og sikkerhed på arbejdsmarkedet styrker den livslange læring og moderniserer lønmodtagerbeskyttelsen, bl.a. for at bekæmpe segmenteringen af arbejdsmarkedet i de forskellige typer ansættelsesforhold, og gør det lettere at gå fra tidsbegrænsede ansættelseskontrakter til fast ansættelse.

6. I den periode, som det nationale reformprogram dækker, er det desuden vigtigt, at Frankrig navnlig bestræber sig på: en yderligere styrkelse af konkurrencen i regulerede erhverv og en yderligere forbedring af lovgivningen ved at indføre konsekvensanalyser samt en yderligere indsats for at øge udbuddet af arbejdskraft og sikre, at det kan betale sig at arbejde.

ITALIEN

1. I lyset af Italiens gennemførelsesrapport for 2007 og Kommissionens evaluering af de fremskridt, der er gjort med gennemførelsen af de vigtigste strukturreformer, og på grundlag af de integrerede retningslinjer for vækst og beskæftigelse kan der drages følgende konklusioner:
2. Italien har gjort gode fremskridt med gennemførelsen af sit nationale reformprogram i årene 2005-2007 og er nået lidt videre henimod opfyldelsen af de forpligtelser, der blev fastlagt på Det Europæiske Råds forårsmøde i 2006 på de fire prioriterede indsatsområder.
3. Af gennemførelsesrapporten fremgår det, at der i et vist omfang er fulgt op på Rådets henstillinger. I betragtning af størrelsen af de udfordringer, Italien står overfor, er der behov for omfattende yderligere reformer. På de områder, som ifølge Rådets konklusioner fortjener særlig opmærksomhed, konstateres en vis udvikling. Gennemførelsesrapporten beskæftiger sig også specifikt med de henstillinger, der blev givet til landene i euro-området.
4. Blandt de stærke sider, der fremgår af Italiens gennemførelsesrapport for 2007, er, at man har taget de første skridt til at forbedre erhvervsklimaet, de foranstaltninger, der er iværksat for at styrke konkurrencen i liberale erhverv, inden for finansielle tjenesteydelser og i detailsektoren, de seneste fremskridt, der er gjort med at indhente det forsømte og få gennemført EU-lovgivningen, samt de tiltag, der tager sigte på at modernisere den offentlige sektor via e-forvaltning.
5. De politikområder i det italienske reformprogram, hvor der nu er behov for en særlig indsats, er: bæredygtighed i de offentlige finanser, hvor der er behov for yderligere bestræbelser og for at færdiggøre pensionsreformen, fortsat styrkelse af konkurrencen på vare- og tjenesteydelsesmarkederne og fuld gennemførelse af de bebudede reformer; fortsat bekæmpelse af regionale skævheder i beskæftigelsessektoren, forbedring af uddannelse og livslang læring. På denne baggrund anbefales det, at Italien:
  - målbevidst arbejder videre på at få konsolideret de offentlige finanser, bl.a. ved at holde de primære løbende udgifter i ave, og færdiggør pensionsreformprocessen med henblik på at forbedre de offentlige finansers langsigtede bæredygtighed
  - bygger videre på de resultater, der er opnået med hensyn til at styrke konkurrencen på vare- og tjenesteydelsesmarkederne og målbevidst viderefører de bebudede reformer
  - forbedrer uddannelsernes kvalitet og arbejdsmarkedsrelevans, fremmer livslang læring, bekæmper sort arbejde og sikrer, at arbejdsformidlingen fungerer effektivt inden for rammerne af en strategi for fleksibilitet og sikkerhed på arbejdsmarkedet og med det formål at mindske de regionale skævheder.
6. I den periode, som det nationale reformprogram dækker, er det desuden vigtigt, at Italien især bestræber sig på: en forøgelse af investeringerne og effektiviteten i F&U, hvor der på trods af positive tendenser på visse områder er behov for en større indsats for at nå målet for 2010 og øge effektiviteten i anvendelsen af de offentlige midler,

en øget indsats for at nå målene for CO2-udslip, bedre lovgivning ved at styrke og konsekvent anvende konsekvensanalyser, navnlig for SMV, iværksættelse af infrastrukturforbedringsplaner, øget adgang til børnepasning med det formål at gøre det lettere at forene arbejdsliv og familieliv og få flere kvinder ud på arbejdsmarkedet, og iværksættelse af en sammenhængende, aktiv strategi i relation til den aldrende befolkning med henblik på at få flere ældre i arbejde og sikre tilstrækkelige pensioner.

CYPERN

1. I lyset af Cyperns gennemførelsesrapport for 2007 og Kommissionens evaluering af de fremskridt, der er gjort med gennemførelsen af de vigtigste strukturreformer, og å grundlag af de integrerede retningslinjer for vækst og beskæftigelse kan der drages følgende konklusioner:
2. Cypern har gjort gode fremskridt med gennemførelsen af sit nationale reformprogram i årene 2005-2007 og er nået et godt stykke videre henimod opfyldelsen af de forpligtelser, der blev fastlagt på Det Europæiske Råds forårsmøde i 2006 på de fire prioriterede indsatsområder.
3. Af gennemførelsesrapporten fremgår det, at der er fulgt godt op på Rådets henstillinger. Hvad angår de offentlige financers langsigtede bæredygtighed, er Cypern kommet godt i gang med at få reformeret sundhedsvæsenet, men har kun i begrænset omfang fulgt henstillingerne op hvad angår pensionsreform, fremme af livslang læring og reform af erhvervsuddannelses- og efteruddannelsessystemet. På de yderligere områder, som ifølge Rådets konklusioner fortjener særlig opmærksomhed, konstateres en vis udvikling.
4. De stærke sider, der fremgår af gennemførelsesrapporten, er de fremskridt, der er opnået med konsolideringen af de offentlige finanser, både hvad underskuddet og gælden angår, en ny politik med henblik på at få udviklet et sammenhængende forsknings- og innovationssystem og generelt en positiv udvikling på beskæftigelsesområdet, som understøttes af en bred vifte af aktive arbejdsmarkedsforanstaltninger.
5. De politikområder i det cypriotiske reformprogram, hvor der nu må sættes ind over for svage punkter er: kontrol med de udgifter, der affødes af den aldrende befolkning, implementering af en strategi for livslang læring samt bedre uddannelses- og jobmuligheder for unge. På denne baggrund anbefales det, at Cypern:
  - tager skridt til at gennemføre reformer af pensionssystemet og sundhedsvæsenet og fastsætter en tidsplan for deres gennemførelse for at forbedre den langsigtede bæredygtighed
  - fremmer livslang læring og øger beskæftigelses- og uddannelsesmulighederne for unge ved at reformere alle erhvervsuddannelserne, de almene uddannelser, efteruddannelsessystemerne og lærlinguddannelserne.
6. I den periode, som det nationale reformprogram dækker, er det desuden vigtigt, at Cypern især bestræber sig på : forbedring af konkurrencen inden for liberale erhverv, yderligere stimulering af F&U i den private sektor og indsnævring af de meget store kønsbestemte lønforskelle.

LETLAND

1. I lyset af Letlands gennemførelsesrapport for 2007 og Kommissionens evaluering af de fremskridt, der er gjort med gennemførelsen af de vigtigste strukturreformer, og på grundlag af de integrerede retningslinjer for vækst og beskæftigelse kan der drages følgende konklusioner:
2. Letland har gjort visse fremskridt med gennemførelsen af sit nationale reformprogram i årene 2005-2007 og er nået lidt videre henimod opfyldelsen af de forpligtelser, der blev fastlagt på Det Europæiske Råds forårsmøde i 2006 på de fire prioriterede indsatsområder.
3. Af gennemførelsesrapporten fremgår det, at der har været en vis opfølgning af Rådets henstillinger. På de yderligere områder, som ifølge Rådets konklusioner fortjener særlig opmærksomhed, har opfølgningen været mere blandet.
4. Blandt de stærke sider, der fremgår af gennemførelsesrapporten, er: de første positive skridt på videns- og innovationsområdet, de fremskridt, der er gjort på det erhvervspolitiske område i relation til SMV og iværksættere, styrkelsen af konkurrencetilsynets rolle med hensyn til markedsovervågning og nye tiltag til fremme af effektiv energianvendelse og brug af vedvarende energiformer. Letland har desuden iværksat en række foranstaltninger, der har fået arbejdsmarkedet til at fungere bedre.
5. De politikområder i det lettiske reformprogram, hvor der nu er behov for en særlig indsatsen, er: mere konkrete foranstaltninger til sikring af makroøkonomisk stabilitet og forebyggelse af en overophedning af økonomien, videreudvikling af F&U-strategien for at forbedre prioriteringen og øge den private sektors investeringer og mere effektive foranstaltninger til at øge arbejdskraftudbuddet og forbedre arbejdskraftens kvalifikationer. Det anbefales på den baggrund, at Letland:
  - fører en mere restriktiv finanspolitik med omhyggelig styring af udgifterne og en lønudvikling, der stemmer overens med produktivitetsudviklingen, således at man kan undgå overophedning og mindske risikoen for makroøkonomisk ustabilitet
  - hurtigere får gennemført reformer inden for forsknings- og innovationspolitikken for at landet kan nå de ambitiøse mål, det har sat sig. Det gælder især politikker, der kan fremme partnerskaber mellem forsknings- og uddannelsesinstitutioner og virksomheder
  - inden for rammerne af en integreret strategi for sikkerhed og fleksibilitet på arbejdsmarkedet gør mere for at øge udbuddet af arbejdskraft og øge produktiviteten ved at forbedre den regionale mobilitet, ved at forbedre uddannelsessystemets evne til at opfylde arbejdsmarkedets behov, indføre et system for livslang læring og iværksætte aktive arbejdsmarkedspolitikker.
6. I den periode, som det nationale reformprogram dækker, bør Letland desuden navnlig bestræbe sig på: yderligere forbedringer af de retlige rammer, navnlig gennem en klart bedre lovgivningspolitik, og et øget udbud af børnepasningsmuligheder.

LITAUEN

1. I lyset af Litauens gennemførelsesrapport for 2007 og Kommissionens evaluering af de fremskridt, der er gjort med gennemførelsen af de vigtigste strukturreformer, og på grundlag af de integrerede retningslinjer for vækst og beskæftigelse kan der drages følgende konklusioner:
2. Litauen har gjort gode fremskridt med gennemførelsen af sit nationale reformprogram i årene 2005-2007 og er nået lidt videre henimod opfyldelsen af de forpligtelser, der blev fastlagt på Det Europæiske Råds forårsmøde i 2006 på de fire prioriterede indsatsområder.
3. Af gennemførelsesrapporten fremgår det, at der har været en begrænset opfølgning af Rådets henstillinger. På de yderligere områder, som ifølge Rådets konklusioner fortjener særlig opmærksomhed, har der været en vis opfølgning.
4. Blandt de stærke sider, der fremgår af Litauens gennemførelsesrapport for 2007, er: fastlæggelse af prioriterede områder, hvor F&U-indsatsen skal styrkes, og vedtagelsen af ny erhvervsuddannelseslovgivning.
5. De politikområder i Litauens reformprogram, hvor der nu er behov for en særlig indsats, er: at øge investeringerne i F&U og innovation og sikre en mere effektiv anvendelse af midlerne, at øge arbejdskraftens interne mobilitet, fremme voksnes deltagelse i livslang læring, især de ældres, og reformere uddannelsessystemerne for at sikre uddannelsernes kvalitet og relevans for arbejdsmarkedet. På denne baggrund anbefales det, at Litauen:
  - hurtigere får gennemført strukturreformen inden for sit F&U- og innovationssystem for at sikre en mere effektiv anvendelse af de offentlige midler og bane vej for øgede private investeringer på dette område, herunder også investeringer i innovation inden for traditionelle lavteknologisektorer
  - sætter mere ind på at øge udbuddet af faglært arbejdskraft, med særligt fokus på ældre arbejdstagere, ved at forbedre den regionale mobilitet, reformere uddannelsessystemet for at sikre uddannelsernes kvalitet og arbejdsmarkedsrelevans, og iværksætte den reviderede strategi for livslang læring.
6. I den periode, som det nationale reformprogram dækker, er det desuden vigtigt, at Litauen bestræber sig på: at opnå makroøkonomisk stabilitet og at holde inflationen nede, at øge direkte udenlandske investeringer, at gøre de retlige rammer mere effektive, navnlig gennem forenkling af lovgivningen, at sikre de unge bedre jobmuligheder, udbygge iværksætteruddannelsen, øge børnepasningsmulighederne og forbedre sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen.

LUXEMBOURG

1. I lyset af Luxembourgs gennemførelsesrapport for 2007 og Kommissionens evaluering af de fremskridt, der er gjort med gennemførelsen af de vigtigste strukturreformer, og på grundlag af de integrerede retningslinjer for vækst og beskæftigelse kan der drages følgende konklusioner:
2. Luxembourg har gjort rigtig gode fremskridt med gennemførelsen af sit nationale reformprogram i årene 2005-2007 og er nået lidt videre henimod opfyldelsen af de forpligtelser, der blev fastlagt på Det Europæiske Råds forårsmøde i 2006 på de fire prioriterede indsatsområder.
3. Af gennemførelsesrapporten fremgår, at opfølgningen af Rådets henstillinger har været af ret blandet karakter. Gennemførelsesrapporten beskæftiger sig også specifikt med de henstillinger, der blev afgivet til landene i euro-området.
4. Blandt de stærke sider, der fremgår af Luxembourgs gennemførelsesrapport for 2007, er: de investeringer, der er foretaget i at få økonomien integreret i den internationale kontekst, bestræbelserne på en omfattende lovgivningsforenkling med hovedvægten lagt på erhvervslivets behov, udbygningen af børnepasningsordninger, reformen af erhvervsuddannelserne og indførelsen af nye beskæftigelsesformer.
5. I den periode, som det nationale reformprogram dækker, er det desuden vigtigt, at Luxembourg gør en særlig indsats på følgende områder: hurtigere gennemførelse af foranstaltninger, der sikrer beskæftigelse af flere ældre arbejdstagere, navnlig via reformer, der tilskynder dem til at blive på arbejdsmarkedet, øget indsats for at mindske antallet af unge, der forlader skolen tidligt, og fjerne de kunstige barrierer mellem forskellige uddannelsesformer, omhyggelig overvågning af virkningerne af de nyligt vedtagne foranstaltninger for at få ungdomsarbejdsløsheden nedbragt samt forbedring af erhvervsklimaet ved at gøre mere for at styrke konkurrencen på markederne, forbedre gennemførelsen af EU-lovgivningen og støtte små og mellemstore virksomheder.

UNGARN

1. I lyset af Ungarns gennemførelsesrapport for 2007 og Kommissionens evaluering af de fremskridt, der er gjort med gennemførelsen af de vigtigste strukturreformer, og på grundlag af de integrerede retningslinjer for vækst og beskæftigelse kan der drages følgende konklusioner:
2. Ungarn har gjort begrænsede fremskridt med gennemførelsen af sit nationale reformprogram i årene 2005-2007 og er kun nået lidt videre henimod opfyldelsen af de forpligtelser, der blev fastlagt på Det Europæiske Råds forårsmøde i 2006 på de fire prioriterede indsatsområder.
3. Af gennemførelsesrapporten fremgår det, at opfølgningen af Rådets henstillinger har været af ret blandet karakter. På de andre områder, som ifølge Rådets konklusioner fortjener mere opmærksomhed, har der været en vis opfølgning.
4. Blandt de stærke sider, der fremgår af Ungarns gennemførelsesrapport for 2007, er: de markante forbedringer med hensyn til konsolideringen af de offentlige finanser, flere skridt i retning af strukturreformer, afkortningen af den tid, det tager at etablere nye virksomheder, bestræbelserne på at lempe administrative byrder, indførelsen af yderligere incitamentter til at arbejde og blive på arbejdsmarkedet og den indsats, der er gjort for at få sort arbejde omdannet til regulære job.
5. De politikområder i det ungarske reformprogram, der nu kræver en særlig indsats, er: gennemførelse af den planlagte nedbringelse af det alt for store underskud på statsbudgettet, forbedring af de offentlige finansers bæredygtighed, forbedring af situationen på arbejdsmarkedet, mindskelse af de vedvarende regionale skævheder på arbejdsmarkedet og reformer af uddannelsessystemerne. På denne baggrund anbefales det, at Ungarn:
  - fortsætter med at gennemføre de nødvendige foranstaltninger for at sikre en varig nedbringelse af underskuddet på de offentlige finanser og af gældskvoten ved at gøre en større indsats på udgiftssiden, bl.a. gennem indførelse af en mere detaljeret og omfattende udgiftsstyring
  - fortsætter reformerne i den offentlige forvaltning, sundhedsvæsenet, pensions- og uddannelsessystemerne for at sikre langsigtet bæredygtighed i de offentlige finanser og forbedre den økonomiske effektivitet. Dette bør omfatte skridt til yderligere begrænsning af førtidspensionering, reduktion af antallet af nye invalidepensionsmodtagere og yderligere omstrukturering af sundhedsvæsenet
  - styrker de aktive arbejdsmarkedspolitikker for at forbedre situationen for ugunstigt stillede grupper og mindsker de vedvarende regionale skævheder i beskæftigelsen
  - sikrer alle adgang til uddannelse af høj kvalitet, opgraderer kvalifikationer og i højere grad tilpasser uddannelserne til arbejdsmarkedets behov.
6. I den periode, som det nationale reformprogram dækker, er det desuden vigtigt, at Ungarn navnlig bestræber sig på: at videreføre reformerne af den offentlige forskning og udvikling, sikre en mere effektiv anvendelse af de offentlige midler til F&U og

forbedre koordineringen mellem offentlig og privat F&U, at skære ned på statsstøtte og målrette den bedre, at forbedre de retlige rammer ved at lempe de administrative byrder yderligere og forenkle lovgivningen, at gøre det mere attraktivt at arbejde og blive på arbejdsmarkedet, at gøre det lettere at forene arbejdsliv og privatliv, at tilendebringe den påbegyndte samling af arbejdsformidling og sociale ydelser under ét, at skabe flere regulære job i stedet for sort arbejde og at få ført strategien for livslang læring ud i livet.

MALTA

1. I lyset af Maltas gennemførelsesrapport for 2007 og Kommissionens evaluering af de fremskridt, der er gjort med gennemførelsen af de vigtigste strukturreformer, og på grundlag af de integrerede retningslinjer for vækst og beskæftigelse kan der drages følgende konklusioner:
2. Malta har gjort gode fremskridt med gennemførelsen af sit nationale reformprogram i årene 2005-2007 og er nået et godt stykke videre henimod opfyldelsen af de forpligtelser, der blev fastlagt på Det Europæiske Råds forårsmøde i 2006 på de fire prioriterede indsatsområder.
3. Af gennemførelsesrapporten fremgår det, at opfølgningen af Rådets henstillinger har været ret begrænset. Også på de andre områder, som ifølge Rådets konklusioner fortjener mere opmærksomhed, har opfølgningen været begrænset.
4. Blandt de stærke sider ved Maltas reformprogram og dets gennemførelse er den gode offentlige forvaltningspraksis og de gode resultater, der er opnået med konsolideringen af de offentlige finanser samt med forbedringen af erhvervs klimaet, liberaliseringen på flere markeder (bl.a. havnene), uddannelsesreformerne og den øgede brug af IKT.
5. De politikområder i Maltas reformprogram, hvor der nu er behov for en særlig indsats, er konkurrencepolitikken og de vedvarende problemer på arbejdsmarkedet. På denne baggrund anbefales det, at Malta:
  - styrker konkurrencen, især ved at nedskære statsstøtten og målrette den bedre til horisontale mål samt styrke konkurrencemyndigheden, og fortsætter dereguleringen i de liberale erhverv
  - øger indsatsen for at få flere ud på arbejdsmarkedet, navnlig kvinder og ældre, fortsætter bekæmpelsen af sort arbejde og gør det mere attraktivt at arbejde gennem yderligere ændringer af det sociale bistandssystem.
6. I den periode, som det nationale reformprogram dækker, er det desuden vigtigt, at Malta navnlig bestræber sig på: udbygning og videreførelse af reformtiltagene i sundhedssektoren, yderligere forbedringer af de retlige rammer gennem fortsatte lovgivningsforenklinger, indførelse af systematiske konsekvensevalueringer og administrative forenklinger for nystartede virksomheder, spredning af energiforsyningen, bl.a. ved at fremme en mere effektiv energianvendelse og øget brug af vedvarende energikilder samt ved at få Malta sammenkoblet med Europas energinetværk, fortsættelse af bestræbelserne på at højne uddannelsesniveaut og mindske antallet af børn og unge, der forlader skolen tidligt.

NEDERLANDENE

1. I lyset af Nederlandenes gennemførelsesrapport for 2007 og Kommissionens evaluering af de fremskridt, der er gjort med gennemførelsen af de vigtigste strukturreformer, og på grundlag af de integrerede retningslinjer for vækst og beskæftigelse kan der drages følgende konklusioner:
2. Nederlandene har gjort store fremskridt med gennemførelsen af sit nationale reformprogram i årene 2005-2007 og er nået et godt stykke videre henimod opfyldelsen af de forpligtelser, der blev fastlagt på Det Europæiske Råds forårsmøde i 2006 på de fire prioriterede indsatsområder.
3. Af gennemførelsesrapporten fremgår det, at der har været en vis opfølgning af Rådets henstillinger. På de andre områder, som ifølge Rådets konklusioner fortjener mere opmærksomhed, har opfølgningen været ret begrænset. Gennemførelsesrapporten beskæftiger sig også specifikt med henstillingerne til landene i euro-området.
4. Blandt de stærke sider ved Nederlandenes reformprogram og dets gennemførelse er: den indsats, der er gjort for at mindske de administrative byrder og forbedre erhvervs klimaet, den ambitiøse plan på energi- og klimaområdet og de skridt, der er taget til at forbedre børnepasningsordningerne.
5. Nederlandene bør nu i sit reformprogram koncentrere sig om at øge udbuddet af arbejdskraft. På denne baggrund anbefales det, at Nederlandene:
  - træffer yderligere foranstaltninger til at få flere ud på arbejdsmarkedet, navnlig ældre arbejdstagere, kvinder og ugunstigt stillede grupper.
6. I den periode, som det nationale reformprogram dækker, er det desuden vigtigt, at Nederlandene navnlig prioriterer: en øget indsats for at få forøget den private sektors udgifter til F&U og forhindre en fragmenteret styring af F&U-politikken og indførelse af en sammenhængende strategi for F&U og innovation, der kan fremme et samspil mellem privat og offentlig F&U og tiltrække udenlandske investeringer.

ØSTRIG

1. I lyset af Østrigs gennemførelsesrapport for 2007 og Kommissionens evaluering af de fremskridt, der er gjort med gennemførelsen af de vigtigste strukturreformer, og på grundlag af de integrerede retningslinjer for vækst og beskæftigelse kan der drages følgende konklusioner:
2. Østrig har gjort store fremskridt med gennemførelsen af sit nationale reformprogram i årene 2005-2007 og er nået et godt stykke videre henimod opfyldelsen af de forpligtelser, der blev fastlagt på Det Europæiske Råds forårsmøde i 2006 på de fire prioriterede indsatsområder.
3. Af gennemførelsesrapporten fremgår det, at opfølgningen af Rådets henstillinger har været begrænset. På de andre områder, som ifølge Rådets konklusioner fortjener mere opmærksomhed, er der fulgt op på nogle af henstillingerne. Gennemførelsesrapporten beskæftiger sig også specifikt med henstillingerne til landene i euro-området.
4. Blandt de stærke sider, der fremgår af Østrigs gennemførelsesrapport for 2007, er: gode innovationsfremmende tiltag, bl.a. innovationschecken, øgede midler til F&U i overensstemmelse med målet om de 3 %, etableringen af en klima- og energifond og den vellykkede gennemførelse og udbygning af den østrigske model for sikkerhed og fleksibilitet på arbejdsmarkedet.
5. Østrig skal under det nationale reformprogram navnlig bestræbe sig på at øge udbuddet af arbejdskraft blandt de ældre arbejdstagere og forbedre kvalifikationerne hos ugunstigt stillede unge og sikre dem bedre jobmuligheder. Det anbefales på den baggrund, at Østrig:
  - gør det endnu mere attraktivt for ældre arbejdstagere at fortsætte med at arbejde, navnlig gennem en bredt anlagt strategi for livslang læring med særligt fokus på jobrelateret uddannelse, tilpasning af arbejdsvilkårene og stramning af vilkårene for førtidspension, og forbedrer uddannelsen af sårbare unge.
6. I den periode, som det nationale reformprogram dækker, er det desuden vigtigt, at Østrig navnlig bestræber sig på: styrkelse af konsolideringen af de offentlige finanser med det mål at nå frem til balance på statsbudgettet i 2010, øget konkurrence i servicesektoren, navnlig i de liberale erhverv, styrkelse af iværksætteruddannelserne, indkredsning af yderligere forureningsbekæmpende foranstaltninger, bekæmpelse af de kønsbestemte lønforskelle på arbejdsmarkedet, bl.a. gennem yderligere forbedringer i udbuddet af børnepasningsmuligheder.

POLEN

1. I lyset af Polens gennemførelsesrapport for 2007 og Kommissionens evaluering af de fremskridt, der er gjort med gennemførelsen af de vigtigste strukturreformer, og på grundlag af de integrerede retningslinjer for vækst og beskæftigelse kan der drages følgende konklusioner:
2. Polen har gjort begrænsede fremskridt med gennemførelsen af sit nationale reformprogram i årene 2005-2007 og er kun nået lidt videre henimod opfyldelsen af de forpligtelser, der blev fastlagt på Det Europæiske Råds forårsmøde i 2006 på de fire prioriterede indsatsområder.
3. Af gennemførelsesrapporten fremgår det, at opfølgningen af Rådets henstillinger har været af blandet karakter. På de andre områder, som ifølge Rådets konklusioner fortjener mere opmærksomhed, er der fulgt op på nogle af henstillingerne.
4. Blandt de stærke sider, der fremgår af Polens gennemførelsesrapport for 2007, er: den indsats, der er gjort for at fremme iværksætterånd, de første skridt, der er taget til at få skatten på arbejde ned, opprioriteringen af aktive arbejdsmarkedsforanstaltninger og deres finansiering og den stærke sammenkædning mellem det polske reformprograms hovedmål og EU-finansiering.
5. Der er nu behov for, at Polen koncentrerer sin indsats på følgende områder under sit nationale reformprogram: større engagement i at få konsolideret de offentlige finanser, større indsats for at forbedre lovgivningen og skabe mere åbne markeder i netværksindustrierne, hurtig gennemførelse af F&U-reformerne, øget indsats for at få flere ældre i arbejde, bedre målretning af den aktive arbejdsmarkedspolitik, så den bedre tilgodeser de mest sårbare grupper, og iværksættelse af strategien for livslang læring. Det anbefales på den baggrund, at Polen:
  - styrker konsolideringen af de offentlige finanser og supplerer loftet over det nominelle underskud på statsbudgettet med andre mekanismer, der kan hjælpe med til at styre udgiftsudviklingen
  - forbedrer konkurrenceforholdene i netværksindustrierne, bl.a. gennem en revision af reguleringsmyndighedernes rolle, og målrettet viderefører den igangværende liberalisering af energimarkederne
  - viderefører reformerne i den offentlige forskningssektor for at sætte mere skub i F&U og innovation og skaber bedre rammer for F&U i den private sektor og dermed øger gevinsterne ved udenlandske investeringer
  - med det formål at få udviklet en integreret strategi for sikkerhed og fleksibilitet på arbejdsmarkedet intensiverer den aktive arbejdsmarkedspolitik og øger dens effektivitet, navnlig for ældre arbejdstagere og fattigdomstruede grupper, reviderer ordningerne for sociale ydelser for at gøre det mere attraktivt at arbejde, iværksætter strategien for livslang læring og moderniserer uddannelsessystemerne, så de bedre tilgodeser arbejdsmarkedets behov.
6. I den periode, som det nationale reformprogram dækker, er det desuden vigtigt, at Polen navnlig bestræber sig på: at forbedre transportinfrastrukturen, at fremskynde

virksomhedsregistreringen, at overholde køreplanen for programmerne for e-forvaltning, at forbedre gennemførelsen af lovgivningen om det indre marked og at øge udbuddet af børnepasningstilbud.

PORTUGAL

1. I lyset af Portugals gennemførelsesrapport for 2007 og Kommissionens evaluering af de fremskridt, der er gjort med gennemførelsen af de vigtigste strukturreformer, og på grundlag af de integrerede retningslinjer for vækst og beskæftigelse kan der drages følgende konklusioner:
2. Portugal har gjort gode fremskridt med gennemførelsen af sit nationale reformprogram i årene 2005-2007 og er nået et godt stykke videre henimod opfyldelsen af de forpligtelser, der blev fastlagt på Det Europæiske Råds forårsmøde i 2006 på de fire prioriterede indsatsområder.
3. Af gennemførelsesrapporten fremgår det, at der er fulgt godt op på Rådets henstillinger. På de andre områder, som ifølge Rådets konklusioner fortjener mere opmærksomhed, er der også fulgt op på nogle af henstillingerne. Gennemførelsesrapporten beskæftiger sig også specifikt med henstillingerne til landene i euro-området.
4. Blandt de stærke sider, der fremgår af den portugisiske gennemførelsesrapport for 2007, er: de fremskridt, der er opnået med hensyn til at få rettet op på uligevægte i de offentlige finanser og fremme bæredygtige reformer af den offentlige forvaltning, pensionerne og sundhedsvæsenet, den indsats, der er gjort for at udnytte potentialer i erhvervslivet, og gennemførelsen af teknologiplanen.
5. De politikområder i Portugals reformprogram, hvor der nu er behov for en særlig indsats, er: konsolidering af de offentlige finanser, hvis kvalitet og bæredygtighed bør forbedres, og mere effektiv anvendelse af de offentlige midler til at forøge Portugals vækstpotentiale, fremme af et mere effektivt uddannelsessystem, bl.a. ved at hæve præstationsniveauet og mindske antallet af unge, der forlader skolen tidligt, modernisering af lønmodtagerbeskyttelsen for at dæmme op for segmenteringen af arbejdsmarkedet. På denne baggrund anbefales det, at Portugal:
  - inden for rammerne af den igangværende indsats for at rette op på uligevægte i de offentlige finanser og gennemføre reformer i den offentlige forvaltning sørger for, at de offentlige midler i højere grad anvendes til at støtte det økonomiske vækstpotentiale, samtidig med at den overordnede stramme styring af udgifterne fastholdes
  - gør en større indsats for at gøre uddannelsessystemet mere effektivt, bl.a. ved at forbedre de unges uddannelsesniveau, mindske antallet af unge, der forlader skolen tidligt og udvikle et erhvervsuddannelsessystem, der tilgodeser arbejdsmarkedets behov og er baseret på en national referenceramme for kvalifikationer
  - fortsætter bestræbelserne på at modernisere lønmodtagerbeskyttelsen, bl.a. med lovgivning, der kan modvirke den markante segmentering af arbejdsmarkedet inden for rammerne af en helhedsstrategi for sikkerhed og fleksibilitet på arbejdsmarkedet.
6. I den periode, som det nationale reformprogram dækker, er det desuden vigtigt, at Portugal navnlig bestræber sig på: at opnå en bæredygtig nedbringelse af

underskuddet på de løbende poster, at videreføre teknologiplanen, således at man får udbygget forbindelserne mellem forskning, videregående uddannelser og i højere grad får inddraget den private sektor, at sikre en effektiv konkurrence, navnlig på energimarkedene og inden for finansielle tjenesteydelser, at gå videre med de planlagte forbedringer af lovgivningen, bl.a. med indførelse af konsekvensanalyser, at indhente det forsømte med hensyn til gennemførelse af EU-lovgivning i national ret, at få udformet og iværksat de foranstaltninger, der er nødvendige for at få reduceret drivhusgasser, og at fortsætte med at sætte ind over for de faktorer, der hæmmer den sociale samhørighed.

RUMÆNIEN

1. I lyset af Rumæniens gennemførelsesrapport for 2007 og Kommissionens evaluering af de fremskridt, der er gjort med gennemførelsen af de vigtigste strukturreformer, og på grundlag af de integrerede retningslinjer for vækst og beskæftigelse kan der drages følgende konklusioner:
2. Rumæniens nationale reformprogram fokuserer stort set på de rette problemer. Men på nogle af de kritiske områder, bl.a. i relation til styrkelse af forvaltningens kapacitet og forbedring af erhvervsklimaet, er programmet ikke ambitiøst nok. På andre områder mangler der undertiden oplysninger om foranstaltningernes indhold, køreplanen for dem og midlerne til dem, hvilket gør det vanskeligt at vurdere, om de vil kunne løse de problemer, man har identificeret.
3. Blandt programmets stærke sider er de tiltag, der tager sigte på at få fastlagt udgiftsrammer på mellemlang sigt, nedbragt de ikke-lønbetingede arbejdskraftomkostninger og reformeret forskningsstrukturene.
4. De politikområder i det rumænske reformprogram, hvor der nu er behov for en særlig indsats, er: styrkelse af forvaltningskapaciteten, forebyggelse af overophedning og forbedring af budgetplanlægningen og udgiftsstyringen, mindskelse af bureaukrati, aktivering af arbejdskraftudbuddet og højnelse af kvalifikationsniveauerne. På denne baggrund anbefales det, at Rumænien:
  - hurtigst muligt får udbygget kapaciteten i både centralforvaltningen og de lokale forvaltninger ved at opbygge en effektiv regulerings-, kontrol- og håndhævelseskapacitet
  - undlader at føre en procyklisk finanspolitik for at holde det voksende underskud på de løbende poster og inflationen i ave, holder lønudviklingen nede i takt med produktivitetstigningerne og forbedrer budgetplanlægningen og budgetgennemførelsen såvel som kvaliteten af de offentlige finanser ved at se nærmere på de offentlige udgifters sammensætning og ved at skære ned på statsstøtten og målrette den bedre henimod virkeliggørelse af horisontale mål
  - hurtigt sætter ind på at afkorte administrative procedurer og godkendelsesprocedurer som led i en sammenhængende politik for bedre regulering, der kan bane vej for et bedre erhvervsklima og også hjælpe med til at bekæmpe korruption
  - iværksætter en integreret strategi for at øge beskæftigelsen, højne erhvervsfrekvensen og øge produktiviteten, navnlig ved at fremskynde reformerne af uddannelsessystemet, således at det bedre tilgodeser behovene på arbejdsmarkedet, mindske antallet af unge, der forlader skolen tidligt, øge voksnes deltagelse i uddannelsestiltag og få omdannet subsistenslandbrug og delvis selvforsynende landbrug til bæredygtige arbejdspladser.
5. I den periode, som det nationale reformprogram dækker, er det desuden vigtigt, at Rumænien navnlig bestræber sig på: at videreføre bestræbelserne på at sikre langsigtet bæredygtighed i de offentlige finanser, navnlig i betragtning af den potentielle risiko på pensionsområdet, at sætte mere ind på at modvirke

fragmenteringen af forskningsgrundlaget og samtidig sikre, at de planlagte forhøjelser af de offentlige midler til F&U giver et effektivt afkast ved at holde fast ved den nationale F&U- og innovationsstrategi og løbende overvåge resultaterne af den, at følge en mere integreret strategi for infrastrukturudbygning og IKT-udvikling, at øge indsatsen mod sort arbejde og at forbedre den offentlige arbejdsformidlings effektivitet og geografiske dækning, så den bedre tilgodeser sårbare grupper.

SLOVENIEN

1. I lyset af Sloveniens gennemførelsesrapport for 2007 og Kommissionens evaluering af de fremskridt, der er gjort med gennemførelsen af de vigtigste strukturreformer, og på grundlag af de integrerede retningslinjer for vækst og beskæftigelse kan der drages følgende konklusioner:
2. Slovenien har gjort gode fremskridt med gennemførelsen af sit nationale reformprogram i årene 2005-2007 og er også nået lidt videre henimod opfyldelsen af de forpligtelser, der blev fastlagt på Det Europæiske Råds forårsmøde i 2006.
3. Af gennemførelsesrapporten fremgår det, at der er fulgt på nogle af Rådets henstillinger. På de andre områder, som ifølge Rådets konklusioner fortjener mere opmærksomhed, har der også været vis opfølgning. Gennemførelsesrapporten beskæftiger sig imidlertid ikke specifikt med henstillingerne til landene i euro-området.
4. Blandt de stærke sider, der fremgår af Sloveniens gennemførelsesrapport for 2007, er: at arbejdsmarkedets parter har deltaget i udformningen af alle de vigtige arbejdsmarkedsreformer, at der er gjort meget for at styrke forbindelsen mellem uddannelses- og stipendiesystemet, at den tid, det tager at starte en ny virksomhed, er blevet afkortet og de administrative byrder mindsket. På makroområdet er Sloveniens indtræden i euro-området det vigtigste skridt, der er taget.
5. De politikområder i det slovenske reformprogram, hvor der nu er behov for en særlig indsats, er: fortsættelse af pensionsreformerne og gennemførelse af for et aktivt ældreliv, samt skabelse af større fleksibilitet på arbejdsmarkedet kombineret med en mere individuelt orienteret tilgang i de aktive arbejdsmarkedspolitikker. Det anbefales på den baggrund, at Slovenien:
  - sætter mere ind på at få reformeret pensionssystemet og fremme et aktivt ældreliv med det sigte at øge beskæftigelsesfrekvensen hos ældre arbejdstagere og forbedre den langsigtede bæredygtighed
  - inden for rammerne af en heldhedsstrategi for sikkerhed og fleksibilitet på arbejdsmarkedet fremmer mere fleksible ansættelsesforhold og forbedrer arbejdsformidlingen, navnlig for folk med dårlige beskæftigelsesudsigter, for at modvirke den segmentering af arbejdsmarkedet, der navnlig rammer de unge.
6. I den periode, som det nationale reformprogram dækker, vil det endvidere være vigtigt for Slovenien navnlig at bestræbe sig på: at få formuleret en effektiv forsknings- og innovationsstrategi og sikre, at den føres ud i livet; at styrke konkurrencen i servicesektoren, navnlig inden for detailsektoren, finansielle tjenesteydelser, forsyningsselskaber og liberale erhverv, ikke mindst for derigennem at dæmme op for inflationen; at forbedre gennemførelsen af de foranstaltninger, der tager sigte på en mere effektiv energianvendelse, især med hensyn til CO₂-udslip og de endnu ikke opfyldte Kyoto-mål, og at gennemføre de ambitiøse planer for en bedre sammenhæng mellem uddannelsessystem og arbejdsmarked.

SLOVAKIET

1. I lyset af Slovakiets gennemførelsesrapport for 2007 og Kommissionens evaluering af de fremskridt, der er gjort med gennemførelsen af de vigtigste strukturreformer, og på grundlag af de integrerede retningslinjer for vækst og beskæftigelse kan der drages følgende konklusioner:
2. Slovakiet har gjort visse fremskridt med gennemførelsen af sit nationale reformprogram i årene 2005-2007 og er nået lidt videre henimod opfyldelsen af de forpligtelser, der blev fastlagt på Det Europæiske Råds forårsmøde i 2006 på de fire prioriterede indsatsområder.
3. Af gennemførelsesrapporten fremgår det, at opfølgningen af Rådets henstillinger har været af blandet karakter. Der er behov for flere reformer for at få afsat flere penge til F&U og uddannelse, gennemføre strategierne på det mikroøkonomiske område, sætte ind mod langtidsledigheden og få afsluttet uddannelsesreformerne. På de andre områder, som ifølge Rådets konklusioner fortjener mere opmærksomhed, har opfølgningen også være af blandet karakter.
4. Blandt de stærke sider, der fremgår af Slovakiets gennemførelsesrapport, er: den forventede nedbringelse af underskuddet på de offentlige finanser til under 3 % af BNP i 2007, vedtagelsen af en række strategipapirer inden for F&U og innovation, effektiv energianvendelse og vedvarende energiformer, den delvise centralisering af godkendelsesprocedurerne for nyetablerede virksomheder, revisionen af arbejdsmarkedslovgivningen, vedtagelsen af en strategi for livslang læring og bestræbelserne på at revidere de aktive arbejdsmarkedspolitikker for at få dem bragt i bedre overensstemmelse med udviklingen på arbejdsmarkedet.
5. De politikområder i Slovakiets nationale reformprogram, hvor der nu er behov for en særlig indsats, er: afsætning af flere midler til F&U, innovation og uddannelse, forbedring af de retlige rammer, bekæmpelse af langtidsledighed, tilendebringelse af uddannelsesreformerne og højnelse af uddannelsernes kvalitet, så de bedre tilgodeser arbejdsmarkedets behov. På denne baggrund anbefales det, at Slovakiet:
  - afsætter flere ressourcer til F&U og innovation og får gennemført en sammenhængende F&U- og innovationsstrategi med hovedvægten lagt på en institutionel reform af den offentlige forskningssektor og en væsentlig styrkelse af samarbejdet mellem forskningsinstitutioner og erhvervsliv
  - forbedrer lovgivningsrammerne, bl.a. ved at iværksætte en sammenhængende strategi for bedre lovgivning med såvel konsekvensanalyser som forenklinger af gældende lovgivning
  - inden for rammerne af en helhedsstrategi for sikkerhed og fleksibilitet på arbejdsmarkedet får gennemført en strategi for livslang læring, der tager hensyn til arbejdsmarkedets behov, tilendebringer reformerne af grundskolen, ungdomsuddannelserne og de videregående uddannelser med det formål at få højnet kvalifikationsniveauerne og forbedre beskæftigelsesmulighederne, navnlig for de langtidsledige og sårbare grupper.

6. I den periode, som det nationale reformprogram dækker, er det endvidere vigtigt, at Slovakiet navnlig bestræber sig på: at udbygge sin politik på IKT-området, især hvad angår bredbåndsinfrastrukturen, at fuldføre den administrative centralisering for nystartede virksomheder, at få indført iværksætteruddannelser, at skabe øget konkurrence i energiforsyningen, at sætte ind over for de kønsbestemte løn- og beskæftigelsesforskelle, at udvikle en strategi for et aktivt ældreliv og at skabe nye beskæftigelsesmuligheder for unge.

FINLAND

1. I lyset af Finlands gennemførelsesrapport for 2007 og Kommissionens evaluering af de fremskridt, der er gjort med gennemførelsen af de vigtigste strukturreformer, og på grundlag af de integrerede retningslinjer for vækst og beskæftigelse kan der drages følgende konklusioner:
2. Finland har gjort rigtig gode fremskridt med gennemførelsen af sit nationale reformprogram i årene 2005-2007 og er nået et godt stykke videre henimod opfyldelsen af de forpligtelser, der blev fastlagt på Det Europæiske Råds forårsmøde i 2006 på de fire prioriterede indsatsområder.
3. Af gennemførelsesrapporten fremgår det, at der har været en vis opfølgning af Rådets henstillinger på de andre områder. Gennemførelsesrapporten beskæftiger sig også specifikt med henstillingerne til landene i euro-området.
4. Blandt de stærke sider, der fremgår af den finske gennemførelsesrapport for 2007, er de igangværende reformer for at få det finske innovationssystem til at fungere bedre og den stigning i beskæftigelsesfrekvensen blandt ældre, der har kunnet konstateres.
5. I den periode, som det nationale reformprogram dækker, vil det være vigtigt for Finland navnlig at bestræbe sig på: at videreføre de reformer, der tager sigte på at styrke konkurrence og produktivitet i servicesektoren og bane vej for en nedbringelse af de høje prisniveauer, at gennemføre de planlagte foranstaltninger for at nå Kyoto-målet, at videreføre de reformer, der skal løse flaskehalsproblemerne på arbejdsmarkedet, navnlig for at sætte ind over for den høje strukturarbejdsløshed blandt især lavtkvalificerede, herunder unge, og at tage hensyn til det bidrag, som økonomisk migration kan yde.

SVERIGE

1. I lyset af Sveriges gennemførelsesrapport for 2007 og Kommissionens evaluering af de fremskridt, der er gjort med gennemførelsen af de vigtigste strukturreformer, og på grundlag af de integrerede retningslinjer for vækst og beskæftigelse kan der drages følgende konklusioner:
2. Sverige har gjort rigtig gode fremskridt med gennemførelsen af sit nationale reformprogram i årene 2005-2007 og er nået et rigtig godt stykke videre henimod opfyldelsen af de forpligtelser, der blev fastlagt på Det Europæiske Råds forårsmøde i 2006 på de fire prioriterede indsatsområder.
3. Af gennemførelsesrapporten fremgår, at der er fulgt godt op på de områder, som ifølge Rådet fortjener særlig opmærksomhed.
4. Blandt de stærke sider ved Sveriges gennemførelsesrapport for 2007 er: handlingsplanen for lovgivningsforenkling og tilsagnet om at forbedre konsekvensanalyse-systemet, de gode resultater, der er opnået med hensyn til at øge arbejdskraftudbuddet og få nedbragt ledigheden, resultaterne inden for bæredygtig energianvendelse og forøgelsen af de offentlige investeringer i F&U.
5. Det vil være vigtigt for Sverige at træffe yderligere lovgivningsforanstaltninger til at øge konkurrencen, navnlig i servicesektoren, og at få gennemført og evalueret virkningerne af de nyligt iværksatte reformer, der tager sigte på at gøre det mere attraktivt at arbejde, sætte ind mod ungdomsarbejdsløshed, øge beskæftigelsesfrekvensen hos indvandrere og få personer under sygdomsrelaterede ordninger tilbage på arbejdsmarkedet.

DET FORENEDE KONGERIGE

1. I lyset af Det Forenede Kongeriges gennemførelsesrapport for 2007 og Kommissionens evaluering af de fremskridt, der er gjort med gennemførelsen af de vigtigste strukturreformer, og på grundlag af de integrerede retningslinjer for vækst og beskæftigelse kan der drages følgende konklusioner:
2. Det Forenede Kongerige har gjort betydelige fremskridt med gennemførelsen af sit nationale reformprogram i årene 2005-2007 og er nået et godt stykke videre henimod opfyldelsen af de forpligtelser, der blev fastlagt på Det Europæiske Råds forårsmøde i 2006 på de fire prioriterede indsatsområder.
3. Af gennemførelsesrapporten fremgår det, at der er fulgt godt op på Rådets henstillinger. Også på de andre områder, som ifølge Rådets konklusioner kræver særlig opmærksomhed, har der været en god opfølgning.
4. Blandt de stærke sider, der fremgår af det britiske gennemførelsesprogram for 2007, er: den påtænkte helhedsplan for beskæftigelse og uddannelse, de resultater, der er opnået med hensyn til at få gjort regulerings- og lovgivningsrammerne mere erhvervsvenlige samt de fremsynede energipolitiske planer.
5. De politikområder i det britiske reformprogram, hvor der nu bør gøres en særlig indsats, er: højnelse af kvalifikationsniveauerne med det formål at øge produktiviteten og forbedre beskæftigelsesmulighederne for de dårligst stillede. Det anbefales på den baggrund, at Det Forenede Kongerige:
  - iværksætter de nye planer, der tager sigte på en betragtelig højnelse af kvalifikationsniveauerne, og indfører en helhedsplan for beskæftigelse og uddannelse med det formål at øge produktiviteten og forbedre beskæftigelsesudsigterne for de dårligst stillede.
6. I den periode, som det nationale reformprogram dækker, er det vigtigt, at Det Forenede Kongerige navnlig bestræber sig på: gradvis at øge boligudbuddet, således at det på mellemlang sigt vil kunne dække efterspørgslen, og at sætte ind på at virkeliggøre sit mål på F&U-området ved at sikre, at den nyligt reviderede politik for F&U og innovation gennemføres fuldt ud, og at der især tages bedre hensyn til servicesektorens specifikke behov.

MEDLEMSSTATERNE I EURO-OMRÅDET

1. I lyset af gennemførelsesrapporterne fra medlemsstaterne i euro-området og Kommissionens evaluering af de fremskridt, der er gjort med gennemførelsen af de vigtigste strukturreformer, samt på grundlag af de integrerede retningslinjer for vækst og beskæftigelse kan der drages følgende konklusioner:
2. Af deres gennemførelsesrapporter fremgår det, at medlemsstaterne i euro-området har gjort visse fremskridt med gennemførelsen af de politiske foranstaltninger, der tager sigte på at få euro-området til at fungere bedre.
3. Der er behov for væsentlige yderligere reformer, hvis henstillingerne på det mikroøkonomiske område og beskæftigelsesområdet skal kunne efterkommes. De fremskridt, der har kunnet konstateres i 2007 på det makroøkonomiske område, må nu konsolideres.
4. Blandt de stærke sider, der fremgår af gennemførelsesrapporterne fra medlemsstaterne i euro-området, er: de stedfundne budgettilpasninger i 2007, vedtagelsen af lovgivning, der kan fremme integrationen af finansmarkederne, og lønforhandlingssystemer, der vil virke mere fremmende for lønfleksibilitet i nogle medlemsstater.
5. De politikområder i euro-området, hvor der nu er behov for en særlig indsats, er: bæredygtigheden i de offentlige finanser og deres bidrag til at skabe vækst, konkurrencen på vare- og tjenesteydelsesmarkeder, navnlig i servicesektoren, finansiel integration og konkurrence på finanssektorens detailmarkeder for at lette tilpasninger og nå frem til mere fleksible priser, en passende lønudvikling som helhed og på sektorplan, regionsplan og inden for de forskellige faggrupper, sikkerhed og fleksibilitet på arbejdsmarkedet og en mere mobil arbejdskraft, der kan bane vej for arbejdsmarkedstilpasninger.
6. På denne baggrund anbefales det, at medlemsstaterne i euro-området ud over de landespecifikke henstillinger:
  - viderefører konsolideringen af statsbudgettet henimod de mellemsigtede mål i overensstemmelse med stabilitets- og vækstpagten, hvilket indebærer, at man må tilstræbe en årlig strukturtilpasning på mindst 0,5 % af BNP som benchmark
  - forbedrer kvaliteten af de offentlige finanser ved at revidere de offentlige udgifter og beskatningen, med det formål at fremme produktivitet og innovation og dermed bidrage til økonomisk vækst og bæredygtige offentlige finanser
  - sætter ind med effektive foranstaltninger, der kan styrke konkurrencen, navnlig på servicemarkederne, og gør en større indsats for at fremme en fuld integration af de finansielle markeder og øge konkurrencen på finanssektorens privatkundemarkeder og samtidig styrker stabiliteten og tilsynsordningerne
  - forbedrer fleksibiliteten og sikkerheden på arbejdsmarkedet, bl.a. ved at iværksætte såkaldte "flexicurity"-strategier, skabe bedre overensstemmelse mellem løn- og produktivitetsudvikling og skabe øget mobilitet i arbejdskraften på tværs af landegrænser og faggrænser.

7. For fremtiden vil det også være vigtigt for euro-landene, at de yderligere styrker den offentlige styring for bedre at kunne udnytte de politiske synergivirkninger, der er større i en monetær union, og skaber et øget politisk engagement i reformerne. De retningslinjer angående de offentlige finanser, der blev afstukket på Eurogruppens møde i Berlin i april 2007, er et positivt skridt i den retning, og en tilsvarende tilgang bør anlægges også på andre områder. Euroens rolle i internationale finansielle institutioner og fora bør styrkes som udtryk for dens potentiale som stabilitets- og væksthfaktor i den globale økonomi.

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 11.12.2007
KOM(2007) 803 endelig
DEL V

2007/0813 (CNS)

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL DET EUROPÆISKE RÅD
INTEGREREDE RETNINGSLINJER FOR VÆKST OG BESKÆFTIGELSE
(2008-2010)

med

KOMMISSIONENS HENSTILLING

om de overordnede retningslinjer for medlemsstaternes og Fællesskabets økonomiske politikker (ifølge EF-traktatens artikel 99)

og

Forslag til

RÅDETS BESLUTNING

om retningslinjer for medlemsstaternes beskæftigelsespolitikker (ifølge EF-traktatens artikel 128)

(forelagt af Kommissionen)

INDHOLDSFORTEGNELSE

BEGRUNDELSE.....	3
DEN ØKONOMISKE SITUATION I EU.....	4
Del 1 Kommissionens henstilling om de overordnede retningslinjer for de økonomiske politikker (2008-2010).....	7
KOMMISSIONENS HENSTILLING om de overordnede retningslinjer for medlemsstaternes og Fællesskabets økonomiske politikker.....	7
Afsnit A – Makroøkonomiske politikker for vækst og beskæftigelse	8
A.1 Makroøkonomiske politikker, der skaber grundlag for mere vækst og flere arbejdspladser.....	8
A.2 Sikre et dynamisk, velfungerende euroområde.....	11
Afsnit B - Mikroøkonomiske reformer, der skal øge EU's vækstpotentiale	14
B.1 Viden og innovation – drivkræfter for en bæredygtig vækst.....	14
B.2 EU skal være et mere attraktivt sted at investere og arbejde	19
Del 2 Retningslinjer for beskæftigelsen (2008-2010).....	24
RÅDETS BESLUTNING om retningslinjer for medlemsstaternes beskæftigelsespolitikker (ifølge EF-traktatens artikel 128)	24
Forslag til.....	25
RÅDETS BESLUTNING om retningslinjer for medlemsstaternes beskæftigelsespolitikker	Error! Bookmark not defined.
BILAG.....	27

BEGRUNDELSE

På Det Europæiske Råds forårsmøde i 2005 relancerede stats- og regeringscheferne Lissabonstrategien og satte fokus på vækst og beskæftigelse. De organiserede Lissabonstrategien i treårige cyklusser og lagde vægt ejerskab og ansvarlighed ved klart at skelne mellem de reformer, der skal gennemføres af medlemsstaterne, og dem Fællesskabet skal stå i spidsen for. Som et af instrumenterne til at gennemføre strategien godkendte Rådet en række integrerede retningslinjer baseret på traktatens artikel 99 og 128. Disse retningslinjer skal vejlede medlemsstaterne, når de gennemfører nationale reformer inden for rammerne af deres nationale reformprogrammer (NRP). De integrerede retningslinjer udløber ved udgangen af den første treårige cyklus og skal derfor fornyes for den næste cyklus. Relanceringen af Lissabonstrategien i foråret 2005 bragte EU tilbage på sporet ved at fokusere på bæredygtig vækst og beskæftigelse.

I den første cyklus af den fornyede Lissabonstrategi (2005-2008) har medlemsstaterne fremskyndet gennemførelsen af strukturreformer, dog med forskellig hastighed og intensitet. Opsvinget i den europæiske økonomi kan væsentligst tilskrives konjunkturmæssige faktorer, men Lissabon-reformerne har bidraget til at styrke vækstpotentialet i medlemsstaternes økonomier. De har også bidraget til at gøre den europæiske økonomi mere modstandsdygtig over for eksterne chok, som f.eks. højere energi- og råvarepriser og valutaudsving. En yderligere integration af medlemsstaternes økonomier og en øget synkronisering af konjunkturcyklerne, navnlig i euroområdet, vil gøre det muligt i højere grad at indrette pengepolitikken på medlemsstaternes behov.

Samlet set har strategien derfor bidraget til at øge reformtempoet ved at hjælpe medlemsstaterne med at gennemføre til tider vanskelige men nødvendige ændringer for at klare udfordringerne i forbindelse med globaliseringen. Den nye styring af Lissabonstrategien med vægt på partnerskab mellem EU og medlemsstaterne har vist sin nytte. En uafhængig evaluering af de integrerede retningslinjer konkluderede, at de udgør en samlet og åben ramme, inden for hvilken de væsentligste vækst- og beskæftigelsesrelaterede politikker kan gennemføres. Evalueringen konkluderede også, at de implicerede ønsker at fokusere på gennemførelse, da retningslinjerne fortsat er aktuelle. De integrerede retningslinjer opfylder derfor deres rolle og kræver således ikke revision.

Der skal imidlertid fortsat arbejdes på at forberede EU og medlemsstaterne på globaliseringen og styrke grundlaget for økonomisk fremgang på mellemlang til lang sigt. Samtidig skal der holdes trit med de hurtigt skiftende samfundsforhold (længere arbejdsliv, stadig flere forskellige familiestrukturer, nye mobilitetsmønstre og diversitet). EU skal i højere grad tilpasse de eksisterende politikker og instrumenter, men også bygge på nye politikker, som f.eks. Den Europæiske Fond for Tilpasning til Globaliseringen, for i højere grad at takle den forståelige bekymring hos dem, der påvirkes negativt af ændringerne i handelsmønstre og de økonomiske og samfundsmæssige ændringer. Målet om at gøre EU til et dynamisk, konkurrencedygtigt og videnbaseret samfund har fortsat højeste prioritet. Inden for disse rammer skal der lægges større vægt på den sociale dimension, flexicurity-politikker, energi- og klimaændringer og uddannelse og kompetencer som faktorer, der kan modernisere de europæiske markeder, fremme innovation og give nye muligheder for borgerne i et videnssamfund. Lissabonstrategien fører de forskellige politikområder sammen og tilbyder en bredere vision for, hvordan EU og medlemsstaterne kan arbejde tæt sammen for at takle de komplekse problemer, som EU i dag står overfor. Den fælles målsætning i den næste cyklus bør være i fuldt omfang at bruge Lissabon-instrumenterne, herunder de landespecifikke

henstillinger, som Rådet vedtog i 2007 i tilknytning til de integrerede retningslinjer, for at fremskynde en konkret gennemførelse af de reformer, der endnu ikke er gennemført.

De integrerede retningslinjer for perioden 2008-2010 fremlægges i et samlet dokument i to dele:

Del 1 – De overordnede retningslinjer for økonomiske politikker

Afsnit A omhandler det bidrag, som makroøkonomiske politikker kan yde i den forbindelse. Afsnit B fokuserer på de foranstaltninger og politikker, som EU og medlemsstaterne skal gennemføre for at gøre EU til et attraktivt sted at investere og arbejde og for at øge viden og innovation med henblik på vækst.

Del 2 – Beskæftigelsesretningslinjerne: Denne del af de integrerede retningslinjer indeholder et forslag til Rådets beslutning om beskæftigelsesretningslinjerne. Europa-Parlamentet, Det Europæiske Sociale og Økonomiske Udvalg og Regionsudvalget vil blive hørt i medfør af traktatens artikel 128.

For medlemsstaterne er både den økonomiske politik og beskæftigelsespolitikken et spørgsmål af fælles interesse (artikel 99 og 126). Med henblik på multilateral overvågning og for at styrke koordineringen af den økonomiske politik og beskæftigelsespolitikken rapporterer medlemsstaterne de foranstaltninger, der er truffet i medfør af retningslinjerne i de nationale reformprogrammer (og årlige gennemførelsesrapporter). Hvis det på grundlag af disse rapporter fastslås, at en medlemsstats økonomiske politik og beskæftigelsespolitik ikke er i overensstemmelse med de integrerede retningslinjer, kan Rådet ifølge artikel 99 og 128 rette henstillinger til den pågældende medlemsstat.

DEN ØKONOMISKE SITUATION I EU

Den økonomiske situation har været gunstig siden 2005, da Lissabon-strategien for vækst og beskæftigelse blev relanceret, selv om de seneste måneder har været præget af stigende nedadgående risici. Væksten steg på grund af stigende indenlandsk efterspørgsel til næsten 3 % i 2007, således at EU nu er bedre i stand til at klare negative eksterne chok. Den seneste finansielle uro og opbremsningen i den amerikanske økonomi har imidlertid i høj grad øget risikoen for en faldende tendens og udsigterne for 2008-2009 tyder på faldende vækst. Strammere finansielle betingelser vil dæmpe væksten i investeringer, navnlig investeringer i byggeri, samtidig med at de gode resultater på arbejdsmarkedet vil støtte væksten i det private forbrug. Det seneste opsving i økonomien kan væsentligst tilskrives konjunkturmæssige faktorer, men der er visse tegn på strukturelle faktorer, der hænger sammen med de reformer, medlemsstaterne har gennemført. Der kan især konstateres strukturelle forbedringer på arbejdsmarkedet, idet ledigheden er faldet til under 7 %, og beskæftigelsesgraden nærmer sig 65 % med de største stigninger hos kvinder og ældre arbejdstagere. Siden midten af 2005 har produktiviteten i EU været stigende, og selv om produktivetsforbedringerne væsentligst kan tilskrives konjunkturmæssige faktorer, ser det ud til, at den hidtidige faldende væksttrend for produktiviteten er bremset. Det er opmuntrende, at der for første gang i ti år på en gang kan konstateres jobskabelse og produktivetsforbedringer.

Uanset den gunstige udvikling de seneste år kræver den seneste internationale turbulens, at der gennemføres foranstaltninger for at gøre økonomien mere fleksibel og udnytte det eksisterende råderum til at forbedre arbejdskraftanvendelsen og produktiviteten. I nogle lande ser reformtempoet desværre ud til at være aftaget. EU's beskæftigelsesgrad er fortsat lav i

forhold til vores konkurrenter. Endvidere er ledigheden, navnlig langtidsledigheden og ungdomsledigheden, fortsat alt for høj. Mange produktionsvirksomheder har været tilstrækkelig produktive til at modstå den internationale konkurrence, mens produktivitetsvæksten i flere servicesektorer er gået i stå. Hvad angår fremtiden, vil de økonomiske og budgetmæssige virkninger af befolkningsaldringen snart være mærkbare, idet babyboom-generation i mange lande nærmer sig pensionsalderen. Det er derfor vigtigt hurtigere at nedbringe den offentlige gæld og modernisere pensions- og sundhedssystemerne. En udfordring, som er blevet mere aktuell i den seneste tid, er det finansielle systems evne til at klare chok, som dem vi har set i 2007. Gennemsigtighed på de finansielle markeder, effektive konkurrenceregler og en hensigtsmæssig regulering og overvågning vil fortsat have afgørende betydning for både tilliden og resultaterne. Det samme gælder en lønudvikling støttet af arbejdsmarkedets parter, der er forenelig med vækst i beskæftigelsen og makroøkonomisk stabilitet.

EU har nu mulighed for at fortsætte og endda fremskynde strukturreformerne. Udfordringen går ud på ikke at slække på opmærksomheden og fortsætte indsatsen for at opveje de strukturmæssige svagheder, der fortsat bremser jobskabelse, innovation og tekniske fremskridt, og som begrænser EU's evne til at reagere på internationale chok. Samtidig er der behov for at fortsætte makroøkonomiske politikker, der kan sikre stabilitet, holde inflationspresset nede og nedbringe det offentlige underskud.

INTEGREREDE RETNINGSLINJER FOR VÆKST OG BESKÆFTIGELSE (2008-2010)

Makroøkonomiske retningslinjer

- (1) At sikre økonomisk stabilitet med henblik på bæredygtig vækst
- (2) At sikre den økonomiske og finanspolitiske holdbarhed som grundlag for øget beskæftigelse
- (3) At fremme en vækst- og beskæftigelsesorienteret samt effektiv ressourceallokering
- (4) At sikre, at lønudviklingen bidrager til makroøkonomisk stabilitet og vækst
- (5) At fremme større sammenhæng mellem makroøkonomiske politikker, strukturpolitikker og beskæftigelsespolitikker
- (6) At bidrage til en dynamisk og velfungerende ØMU

Mikroøkonomiske retningslinjer

- (7) At øge og forbedre investeringerne i F&U, navnlig fra det private erhvervsliv
- (8) At fremme alle former for innovation
- (9) At lette spredning og effektiv anvendelse af informations- og kommunikationsteknologi og udvikle et bredt favnende og inkluderende informationssamfund
- (10) At styrke det europæiske industrielle grundlags konkurrencefordele
- (11) At tilskynde til bæredygtig ressourceanvendelse og styrke synergierne mellem miljøbeskyttelse og vækst
- (12) At udbygge og uddybe det indre marked
- (13) At sikre åbne og konkurrenceprægede markeder i og uden for Europa og høste fordelene ved globaliseringen

- (14) At skabe et mere konkurrencedygtigt erhvervsklima og tilskynde til privat initiativ gennem bedre regulering
- (15) At fremme en mere iværksætterorienteret kultur og skabe et miljø, der støtter SMV'er
- (16) At udvide, forbedre og sammenkoble infrastrukturene i Europa og færdiggøre prioriterede grænseoverskridende projekter.

Beskæftigelsesretningslinjer

- (17) At gennemføre beskæftigelsespolitikker, der sigter mod fuld beskæftigelse, bedre kvalitet og produktivitet i arbejdet og styrket social og territorial samhørighed
- (18) At anlægge en livscyklustilgang til arbejde
- (19) At sikre rummelige arbejdsmarkeder, gøre det mere attraktivt at arbejde og sikre, at det betaler sig at arbejde for de jobsøgende, herunder dårligt stillede og ikke-erhvervsaktive
- (20) At forbedre matchningen af arbejdsmarkedsbehovene
- (21) At skabe større fleksibilitet kombineret med sikkerhed i beskæftigelsen og begrænse segmenteringen af arbejdsmarkedet, samtidig med at arbejdsmarkedsparternes roller respekteres
- (22) At sikre en beskæftigelsesfremmende udvikling af arbejdskraftomkostninger og lønfastsættelsesmekanismer
- (23) At øge og forbedre investeringer i menneskelig kapital
- (24) At tilpasse uddannelsessystemerne til de nye kompetencekrav.

*

*   *

Derfor vil Kommissionen:

- anbefale følgende overordnede retningslinjer for medlemsstaternes og Fællesskabets økonomiske politikker i medfør af EF-traktatens artikel 99, stk. 2, og
- foreslå følgende beslutning fra Rådet om retningslinjer for medlemsstaternes beskæftigelsespolitikker i medfør af EF-traktatens artikel 128, stk. 2.

Del 1

Kommissionens henstilling om de overordnede retningslinjer for de økonomiske politikker (2008-2010)

KOMMISSIONENS HENSTILLING

om de overordnede retningslinjer for medlemsstaternes og Fællesskabets økonomiske politikker

Afsnit A – Makroøkonomiske politikker for vækst og beskæftigelse

A.1 Makroøkonomiske politikker, der skaber grundlag for mere vækst og flere arbejdspladser

At sikre økonomisk stabilitet for at øge beskæftigelses- og vækstpotentialet

Da den makroøkonomiske stabilitet sikres af et sundt mix af forskellige økonomiske politikker, vil sikring af stabilitet kræve både makroøkonomiske foranstaltninger og strukturreformer på produkt-, arbejds- og kapitalmarkederne. Pengepolitikken kan bidrage hertil, hvis den fokuserer på prisstabilitet og samtidig, uden at slække på målsætningen, understøtter andre generelle vækst- og beskæftigelsesorienterede økonomiske politikker. For nye medlemsstater er det vigtigt, at penge- og valutapolitikken bidrager til at opnå konvergens. Valutakursordningerne er en vigtig del af den overordnede ramme for den økonomiske politik og pengepolitikken og bør være orienteret mod opnåelse af en real og holdbar nominal konvergens. Deltagelse i ERM II på et passende tidspunkt efter tiltrædelsen vil være en hjælp i disse bestræbelser.

Hvis der opnås en sund budgetstilling, vil de automatiske budgetstabilisatorer kunne virke fuldt ud og symmetrisk i konjunkturcyklen med henblik på at stabilisere produktionstilvæksten omkring potentialet. For de medlemsstater, der allerede har opnået en sund budgetstilling, er udfordringen nu at fastholde denne stilling. For de øvrige medlemsstaters vedkommende er det vigtigt, at de træffer alle de korrigerende foranstaltninger, der er nødvendige for at nå deres mellemfristede budgetmål, især hvis de økonomiske forhold forbedres, og at de undgår procykliske politikker og opnår en situation, hvor der er tilstrækkelig plads til, at de automatiske stabilisatorer kan virke fuldt ud i konjunkturførløbet inden den næste økonomiske nedgang. Der bør sikres en finanspolitisk regulering på 0,5 % af BNP som benchmark (mere ved gunstige konjunkturer) i euroområdet og i ERM II-medlemsstaterne. I overensstemmelse med 2005-reformen af stabilitets- og vækstpagten er de mellemfristede budgetmål for de enkelte medlemsstater differentierede for at tage hensyn til de forskellige økonomiske og budgetmæssige stillinger og udviklinger samt den finanspolitiske risiko for de offentlige finansers holdbarhed, også i lyset af fremtidige demografiske ændringer. I overensstemmelse med rapporten om en reform af stabilitets- og vækstpagten, som Det Europæiske Råd godkendte den 22. marts 2005, kan en indførelse eller styrkelse af nationale budgetregler og institutioner, herunder overvågningsmekanismer, bidrage til at supplere pagten og støtte opnåelse af målene.

Det er en yderligere makroøkonomisk udfordring for nogle medlemsstater at operere i en situation, hvor de skal indhente et alvorligt efterslæb, der i forskellig grad ledsages af underskud på betalingsbalancen, hurtig kreditudvidelse og en udvikling af det finansielle system. En restriktiv finanspolitik, effektiv finansiel overvågning og en bedre konkurrenceevne er vigtige faktorer for at dæmme op for eksterne og interne ubalancer. En forsigtig finanspolitik er vigtig for at holde underskuddet på betalingsbalancen på et niveau, der sikrer sund ekstern finansiering. En restriktiv finanspolitik kan også begrænse risikoen for en kraftigt stigende indenlandsk efterspørgsel, der kan give vedvarende højere inflation og medføre makrofinansielle risici, der kan betyde udsving i de reelle valutakurser og et langvarigt tab af konkurrenceevne.

Retningslinje 1. At sikre økonomisk stabilitet med henblik på bæredygtig vækst.

1. Medlemsstaterne bør i overensstemmelse med stabilitets- og vækstpagten overholde deres mellemfristede budgetmål. Så længe dette mål ikke er nået, bør de træffe alle de korrigerende foranstaltninger, der er nødvendige for at nå det. Medlemsstaterne bør undgå procykliske finanspolitikker. Endvidere skal de medlemsstater, der har uforholdsmæssigt store underskud, træffe virkningsfulde foranstaltninger for at sikre en hurtig korrektion af de uforholdsmæssigt store underskud.

2. Medlemsstater med et underskud på de løbende poster, som risikerer at blive uholdbart, bør forsøge at korrigere underskuddet ved at gennemføre strukturreformer, fremme den eksterne konkurrenceevne og eventuelt bidrage til at korrigere underskuddet via deres finanspolitik. Se også den integrerede retningslinje "At bidrage til en dynamisk og velfungerende ØMU" (nr. 6).

Sikring af den økonomiske og finansielle bæredygtighed som grundlag for øget beskæftigelse

EU's aldrende befolkning giver alvorlige problemer for økonomiens langsigtede bæredygtighed i form af øget gældsbyrde, lavere potentiel produktion pr. capita på grund af færre personer i den arbejdsdygtige alder og vanskeligheder med at finansiere pensions-, socialsikrings- og sundhedssystemerne. Som det fremgår af Kommissionens holdbarhedsrapport, risikerer EU som helhed at opleve et betydeligt holdbarhedsgab. Risikoen i den henseende er særdeles høj i nogle medlemsstater og mellemstor i andre.

Medlemsstaterne bør afhjælpe de økonomiske virkninger af aldringen ved - som led i den veletablerede trestrengede strategi til imødegåelse af aldringens budgetmæssige virkninger - at reducere gælden i et tilfredsstillende tempo og skabe incitament, der kan hæve beskæftigelsesgraden og øge arbejdskraftudbuddet, således at virkningen af det fremtidige fald i antallet af personer i den arbejdsdygtige alder udlignes. I den henseende er det nødvendigt med en yderligere budgetkonsolidering ud over de allerede opnåede resultater, således at alle medlemsstaterne kan nå de mellemfristede målsætninger. Det er også vigtigt at modernisere de sociale beskyttelsessystemer for at sikre, at de er finansielt holdbare ved at give personer i den arbejdsdygtige alder incitament til at blive på arbejdsmarkedet og samtidig sikre, at systemerne opfylder deres mål om tilgængelighed og effektivitet. Foranstaltninger til forebyggelse og fremme af den offentlige sundhed skal bidrage til at fremme sundhedstilstanden og sikre bæredygtige sundhedssystemer. Navnlig kan et bedre samspil mellem de sociale beskyttelsessystemer og arbejdsmarkedet fjerne forvriddinger og tilskynde folk til at blive længere på arbejdsmarkedet set på baggrund af en øget forventet levetid.

Retningslinje 2. At sikre den økonomiske og finanspolitiske holdbarhed som grundlag for øget beskæftigelse.

Medlemsstaterne bør i lyset af de forventede udgifter som følge af den aldrende befolkning

1. sørge for, at den offentlige gæld nedbringes i et tilfredsstillende tempo, så de offentlige finanser styrkes

2. reformere og styrke pensions-, socialsikrings- og sundhedssystemerne for at sikre, at de er finansielt bæredygtige og socialt hensigtsmæssige og tilgængelige

3. træffe foranstaltninger, der kan øge arbejdsmarkedsdeltagelsen og arbejdskraftudbuddet, især hvad angår kvinder, unge og ældre arbejdstagere, samt fremme en livscyklustilgang til arbejde for at øge antallet af udførte arbejdstimer.

Se også den integrerede retningslinje "At anlægge en livscyklustilgang til arbejde" (nr. 18 samt nr. 4, 19 og 21).

Fremme af en vækst- og beskæftigelsesorienteret samt effektiv ressourceallokering

Veludformede skatte- og udgiftssystemer, der fremmer en effektiv ressourceallokering, er nødvendige, hvis den offentlige sektor i fuldt omfang skal kunne bidrage til vækst og beskæftigelse, uden at det skader målene om økonomisk stabilitet og bæredygtighed. Det kan opnås ved at kanalisere udgifterne til væksthæmmende områder som forskning og udvikling (F&U), fysisk infrastruktur, miljøvenlige teknologier, menneskelig kapital og viden. Medlemsstaterne kan også bidrage til at kontrollere andre udgiftsområder ved at benytte udgiftsregler og resultatbudgettering og ved at indføre vurderingsmekanismer, der kan sikre, at de enkelte reformforanstaltninger og overordnede reformpakker er veludformede. En nøgleprioritet for EU's økonomi er at sikre, at skattestrukturene og samspillet med overførselssystemerne fremmer en højere vækst gennem højere beskæftigelse og investeringer.

Retningslinje 3. At fremme en vækst- og beskæftigelsesorienteret samt effektiv ressourceallokering.

Medlemsstaterne bør, uden at det berører retningslinjerne om økonomisk stabilitet og bæredygtighed, ændre den offentlige udgiftsstruktur og styrke væksthæmmende områder i overensstemmelse med Lissabon-strategien, tilpasse skattestrukturene, så de styrker vækspotentialet, sikre, at der indføres mekanismer, der gør det muligt at vurdere forholdet mellem de offentlige udgifter og gennemførelsen af de politiske målsætninger, og sikre reformpakkernes overordnede sammenhæng.

Se også den integrerede retningslinje "At tilskynde til bæredygtig ressourceanvendelse og styrke synergierne mellem miljøbeskyttelse og vækst" (nr. 11).

Sikre, at lønudviklingen bidrager til vækst og stabilitet og supplerer strukturreformerne

Lønudviklingen kan bidrage til stabile makroøkonomiske forhold og til et beskæftigelsesfremmende policy-mix. Det kræver, at reallønstigningerne er i overensstemmelse med den underliggende produktivitetsvækst på mellemlang sigt og er forenelige med en rentabilitet, der giver mulighed for produktivets-, kapacitets- og beskæftigelsesfremmende investeringer. Det kræver, at midlertidige faktorer såsom variationer i produktiviteten forårsaget af cykliske faktorer eller punktuelle stigninger i den samlede inflationsrate ikke medfører en uholdbar tendens i lønvæksten, og at lønudviklingen afspejler lokale arbejdsmarkedsforhold. I lande med faldende markedsandele skal reallønstigningerne holdes under produktivitetsstigningen for at genoprette konkurrenceevnen. Disse problemstillinger må indgå i den løbende dialog og informationsudveksling mellem de pengepolitiske og finanspolitiske myndigheder og arbejdsmarkedets parter via den makroøkonomiske dialog.

Retningslinje 4. At sikre, at lønudviklingen bidrager til makroøkonomisk stabilitet og vækst.

For at øge omstillingsevnen bør medlemsstaterne sørge for de rette rammebetingelser for lønforhandlingssystemerne med fuld respekt for arbejdsmarkedets parter med henblik på at fremme en udvikling i de nominelle løn- og arbejdskraftomkostninger, der er forenelig med prisstabilitet og produktivitetstendensen på mellemlang sigt, under hensyntagen til forskelle i kvalifikationer og lokale arbejdsmarkedsforhold.

Se også den integrerede retningslinje "At sikre en beskæftigelsesfremmende udvikling af arbejdskraftomkostninger og lønfastsættelsesmekanismer" (nr. 22).

Større sammenhæng mellem den makroøkonomiske politik, strukturpolitikken og beskæftigelsespolitikken

Formålet med sunde makroøkonomiske politikker er at skabe betingelser, der er fremmende for jobskabelse og vækst. Strukture reformer, der er i overensstemmelse med sunde budgetstillinger på kort og mellemlang sigt, er af væsentlig betydning for øget produktivitet og beskæftigelse på mellemlang sigt og fører således til fuld udnyttelse og styrkelse af vækstpotentialet. De bidrager også til finanspolitisk holdbarhed, makroøkonomisk stabilitet og modstandskraft over for chok. Samtidig er passende makroøkonomiske politikker vigtige for at drage fuld fordel af strukture reformerne med hensyn til vækst og beskæftigelse. Et vigtigt træk i medlemsstaternes overordnede økonomiske strategi er at sikre, at de har et sammenhængende sæt af strukturpolitikker, der understøtter de makroøkonomiske rammer, og omvendt. Markedsreformerne skal især forbedre økonomiernes generelle omstillings- og tilpasningsevne over for ændringer i de konjunkturbetingede økonomiske forhold og også over for mere langsigtede tendenser som globalisering og teknologi. Derfor er reformer af skatte- overførselssystemerne vigtige, så det kan betale sig at arbejde, og der ikke er incitamenter til ikke at deltage på arbejdsmarkedet.

Retningslinje 5. At fremme større sammenhæng mellem makroøkonomiske politikker, strukturpolitikker og beskæftigelsespolitikker.

Medlemsstaterne bør gennemføre reformer på arbejds- og produktmarkederne, der både øger vækstpotentialet og støtter de makroøkonomiske rammer ved at øge fleksibiliteten, faktormobiliteten og tilpasningsevnen på arbejds- og produktmarkederne som svar på globalisering, teknologiske fremskridt, efterspørgselsændringer og konjunkturbetingede ændringer. Medlemsstaterne bør navnlig: sætte yderligere gang i reformer af skatte- og overførselssystemer for at forbedre incitamenterne og gøre det økonomisk interessant at arbejde, øge arbejdsmarkedernes tilpasningsevne ved at kombinere fleksibilitet og sikkerhed og forbedre beskæftigelsesegnetheden gennem investeringer i menneskelig kapital.

Se også den integrerede retningslinje "At skabe større fleksibilitet kombineret med sikkerhed i beskæftigelsen og begrænse segmenteringen af arbejdsmarkedet samtidig med at arbejdsmarkedsparternes rolle respekteres" (nr. 21, nr. 19).

A.2 Sikre et dynamisk, velfungerende euroområde

Siden oprettelsen af euroområdet for ti år siden har euroen sikret økonomisk stabilitet i landene i euroområdet og skånet dem for valutauro. Dæmpet vækst og vedvarende forskelle i vækst og inflation rejser spørgsmål om, hvorvidt den interne tilpasning i euroområdet

fungerer smidigt, og antyder, at den økonomiske politik og forvaltningsstrukturerne endnu ikke er tilpasset i et omfang, der gør det muligt at drage fuld nytte af den monetære union. Da landene i euroområdet ikke længere kan føre den penge- og valutapolitik, de måtte ønske, er yderligere reformer af afgørende betydning for at udvikle andre mekanismer til at hjælpe økonomierne med at klare økonomiske chok og konkurrencemæssige udfordringer.

Policy-mixet i euroområdet skal støtte økonomisk vækst og samtidig sikre den langsigtede holdbarhed og stabilitet. I den nuværende situation er det vigtigt, at policy-mixet understøtter tilliden hos forbrugere og investorer, hvilket også indebærer en forpligtelse til at sikre stabilitet på mellemlang sigt. Budgetpolitikken skal sikre en budgetstilling, der støtter prisstabilitet og dels tager højde for behovet for at forberede sig på virkningen af befolkningens aldring, dels sikrer en sammensætning af de offentlige udgifter og indtægter, der fremmer økonomisk vækst. Medlemsstaterne i euroområdet har forpligtet sig til at fremskynde tilpasningen, således at de fleste vil nå deres mellemfristede målsætninger i 2008 eller 2009, og alle bør sigte mod 2010 som seneste frist. Da den offentlige sektor spiller en stor rolle i den økonomiske aktivitet i euroområdet, har kvaliteten af de offentlige finanser en betydelig indflydelse på de økonomiske resultater. Det er derfor afgørende, at midlerne bruges på en vækstfremmende måde, og at forvridninger som følge af finansieringen af de offentlige aktiviteter nedbringes til et minimum. Omfattende strukturreformer vil give euroområdet mulighed for at hæve sit vækstpotentiale over tid og sikre, at en stærkere vækst ikke medfører en risiko for højere inflation. Reforme, der fører til en bedre tilpasning af arbejdsmarkedene, mere konkurrence på produktmarkedene og stærkere integration af finansmarkedene ledsaget af vækst- og stabilitetsorienterede makroøkonomiske politikker, er særdeles vigtige for medlemsstaterne i euroområdet, da de har stor betydning for deres evne til at tilpasse sig chok.

For at euroområdet skal kunne bidrage til international økonomisk stabilitet og bedre kunne repræsentere sine økonomiske interesser, er det afgørende, at det spiller sin rolle fuldt ud i det internationale monetære og økonomiske samarbejde. Udpegelsen i 2005 af en formand for eurogruppen for en toårig periode har eksempelvis gjort euroområdets repræsentation udadtil mere stabil, men der skal træffes yderligere foranstaltninger for at forbedre repræsentationen udadtil, så euroområdet kan indtage en ledende strategisk rolle i udviklingen af det globale økonomiske system, der står i et rimeligt forhold til dets økonomiske vægt.

De afsmittende effekter er meget kraftige og behovet for en fælles dagsorden særdeles stærkt i euroområdet. Fælles valuta og fælles pengepolitik giver koordineringen en ekstra dimension, der kan styrke euroområdets rolle ved at fremme vækst og beskæftigelse i hele EU. Kommissionen vil fremlægge en samlet oversigt over ØMU'en for at markere dens ti års fødselsdag med ideer til, hvordan politikker, koordinering og styring kan gøre euroområdet så effektivt som muligt.

Retningslinje 6. At bidrage til en dynamisk og velfungerende ØMU. Medlemsstaterne i euroområdet skal sikre en bedre koordinering af deres økonomiske politik og budgetpolitik. De skal navnlig:

1. være særlig opmærksomme på de offentlige finansers finansielle holdbarhed i fuld overensstemmelse med stabilitets- og vækstpagten
2. bidrage til et policy-mix, der støtter et økonomisk opsving og er foreneligt med prisstabilitet og derved øger tilliden hos erhvervslivet og forbrugerne på kort sigt, men som samtidig er foreneligt med en langsigtet bæredygtig vækst

3. presse på med strukturreformer, der kan forbedre euroområdet vækstpotentiale på lang sigt og forbedre produktiviteten, konkurrenceevnen og den økonomiske tilpasning til asymmetriske chok under særlig hensyntagen til beskæftigelsespolitikken og

4. sikre, at euroområdets indflydelse i det globale økonomiske system står i et rimeligt forhold til dets økonomiske vægt.

Afsnit B - Mikroøkonomiske reformer, der skal øge EU's vækstpotentiale

Strukturreformer er vigtige, hvis EU's vækstpotentiale skal øges, og den makroøkonomiske stabilitet støttes, da sådanne reformer øger den europæiske økonomis effektivitet og tilpasningsevne. Produktivetsforbedringer opnås ved konkurrence, investeringer og innovation. At øge Europas vækstpotentiale kræver fremskridt, både hvad angår jobskabelse og produktivetsvækst. EU har i over ti år haltet bagefter USA's produktivetsvækst, men siden midten af 2005 er produktivetsstigningen i EU taget til. At bevare denne forbedring er en stor udfordring for EU, især i lyset af den aldrende befolkning. Alene befolkningens aldring forventes næsten at halvere det nuværende vækstpotentiale. Det er således helt afgørende fortsat at forbedre produktiviteten og øge antallet af udførte arbejdstimer, hvis levestandarden skal opretholdes og øges fremover, og der skal sikres et højt socialt beskyttelsesniveau.

B.1 Viden og innovation – drivkræfter for en bæredygtig vækst

Viden, der indhentes gennem investeringer i F&U, innovation, uddannelse og livslang læring, er vigtige drivkræfter for langsigtet vækst. Politikker, der sigter mod at øge investeringer i viden og styrke innovationskapaciteten i EU's økonomi, er selve kernen i Lissabon-strategien for vækst og beskæftigelse. Derfor er de nationale og regionale programmer for perioden 2007-2013 i stigende grad rettet mod investeringer på disse områder i overensstemmelse med Lissabon-målene.

Øge og forbedre investeringerne i F&U med henblik på at etablere et europæisk videnrum

Et højt F&U-niveau er afgørende for EU's fremtidige konkurrenceevne. F&U påvirker økonomisk vækst på mange måder: for det første kan F&U medvirke til at skabe nye markeder eller produktionsprocesser; for det andet kan F&U føre til en løbende forbedring af allerede eksisterende produkter og produktionsprocesser; og for det tredje forøger F&U et lands evne til at indarbejde nye teknologier.

EU bruger for øjeblikket omkring 1,85 % af BNP på F&U (fra under 0,5 % til over 4 % af BNP i de forskellige medlemsstater). Udgifterne til F&U er faldet en smule siden 2000. Desuden finansieres kun omkring 55 % af forskningsudgifterne i EU af erhvervslivet. Det lave niveau for private F&U-investeringer er én af hovedårsagerne til innovationskløften mellem EU og USA. Det er nødvendigt at gøre hurtigere fremskridt med at oprette det europæiske forskningsrum og opfylde det fælles EU-mål om at øge forskningsinvesteringerne til 3 % af BNP. Medlemsstaterne opfordres til inden for rammerne af deres nationale reformprogrammer og årlige statusrapporter at gøre rede for deres F&U-udgiftsmål for 2010 og deres foranstaltninger til at nå disse mål og lægge særlig vægt på den europæiske dimension i deres nationale F&U-politikker. Den største udfordring er at få indført rammevilkår, instrumenter og incitamenter for at få virksomhederne til at investere mere i forskning.

De offentlige forskningsbevillinger skal bruges mere effektivt, og forbindelserne mellem den offentlige forskning og den private sektor skal forbedres. Ekspertisecentre og -netværk bør udbygges, de offentlige støtteordninger bør anvendes bedre for at øge den private sektors innovation, og det bør i højere grad sikres, at de offentlige investeringer får en løftestangseffekt, og at forskningsinstitutionernes og universiteternes administration moderniseres. Det er også vigtigt at sikre, at virksomhederne opererer i et konkurrencepræget

miljø, da konkurrence er et vigtigt incitament for private investeringer i innovation. Der må endvidere gøres en stor indsats for at øge antallet af kvalificerede forskere, der arbejder i Europa, især ved at få flere studerende ind på de naturvidenskabelige, tekniske og ingeniørvenskabelige fag, udvide forskernes karrieremuligheder og den transnationale og tværfaglige mobilitet og fjerne hindringerne for forskeres og studerendes mobilitet. Den internationale dimension af F&U bør styrkes med hensyn til fælles finansiering, udvikling af en mere kritisk masse på EU-plan inden for kritiske områder, der kræver betydelige midler, og fjernelse af hindringer for forskeres og studerendes mobilitet.

Retningslinje 7. At øge og forbedre investeringerne i F&U, navnlig fra det private erhvervsliv. I den henseende bekræftes det overordnede mål på 3 % af BNP i 2010 med en passende fordeling mellem private og offentlige investeringer, således at medlemsstaterne fastsætter specifikke mellemliggende niveauer. Medlemsstaterne bør endvidere udvikle en vifte af foranstaltninger, der er egnede til at fremme F&U, navnlig erhvervslivets F&U, ved:

1. at forbedre rammevilkårene og sørge for, at virksomhederne opererer i et tilstrækkeligt konkurrencepræget og attraktivt miljø
2. at sikre mere effektive og virkningsfulde offentlige investeringer i F&U og udvikle offentlig-private partnerskaber (OPP)
3. at udbygge og styrke ekspertisecentre på medlemsstaternes uddannelses- og forskningsinstitutioner og om nødvendigt skabe nye, samt forbedre samarbejde og teknologioverførsel mellem offentlige forskningsinstitutioner og private virksomheder
4. at videreudvikle og gøre bedre brug af incitamenter, der kan virke som løftestang for privat F&U
5. at modernisere forvaltningen af forskningsinstitutioner og universiteter
6. at sikre et tilstrækkeligt antal kvalificerede forskere ved at få flere studerende ind på de naturvidenskabelige, tekniske og ingeniørvenskabelige fag og fremme karrieremulighederne og den europæiske, internationale og tværfaglige mobilitet for F&U-specialister.

Fremme af innovation

Dynamikken i europæisk økonomi er afhængig af dens innovationsevne. Der skal være de rette økonomiske rammevilkår for innovation. Det indebærer velfungerende finans- og produktmarkeder samt en effektiv og overkommelig håndhævelse af intellektuelle ejendomsrettigheder. Innovationer bliver ofte indført på markedet af nye virksomheder, som kan have meget svært ved at opnå finansiering. Derfor vil foranstaltninger, som tager sigte på oprettelse af innovative virksomheder og deres vækst, herunder bedre adgang til finansiering, kunne fremme innovativ virksomhed. Teknologispredning og politikker med henblik på en bedre integration af nationale innovations- og uddannelsessystemer kan fremmes gennem udvikling af innovationscentre og -netværk samt tjenester til innovationsstøtte rettet mod SMV'er. Overførsel af viden gennem forskermobilitet, udenlandske direkte investeringer eller importeret teknologi er særlig fordelagtig for tilbagestående lande og regioner. Det er også afgørende yderligere at styrke integrationen af videntrekanten – F&U, uddannelse og innovation.

EU's bredt baserede innovationsstrategi omhandler derfor intellektuelle ejendomsrettigheder, standardisering, anvendelse af offentlige udbud til at fremme innovation, fælles

teknologiinitiativer, styrkelse af innovation på højteknologimarkeder, samarbejde mellem højere læreanstalter, forskningsinstitutioner og erhvervsliv, fremme af innovation på regionalt niveau, innovation inden for tjenesteydelser og ikke-teknologisk innovation samt en forbedring af virksomhedernes adgang til risikovillig kapital.

Det er nu absolut nødvendigt at indføre et ensartet og økonomisk overkommeligt EU-patent, oprette en EU-dækkende domstolsordning for tvister i patentsager og lette håndhævelsen af intellektuelle ejendomsrettigheder i det indre marked.

Retningslinje 8. At fremme alle former for innovation. Medlemsstaterne bør fokusere på:

1. bedre tjenester til innovationsstøtte, navnlig til spredning og teknologioverførsel
2. oprettelse og videreudvikling af innovationscentre, netværk og virksomhedskuvøser, der samler universiteter, forskningsinstitutioner og virksomheder, både på regionalt og lokalt plan, og bidrager til at slå bro over teknologikløften mellem regionerne
3. incitamentter til tværnational videnoverførsel, herunder gennem udenlandske direkte investeringer
4. tilskyndelse til offentlige indkøb af innovative produkter og tjenester
5. bedre adgang til national og international finansiering
6. effektive og overkommelige midler til at håndhæve intellektuelle ejendomsrettigheder.

Spredning af informations- og kommunikationsteknologi (ikt) i overensstemmelse med målene og tiltagene i i2010-initiativet er ligeledes en vigtig vej til at forbedre produktiviteten og dermed den økonomiske vækst. EU har ikke været i stand til at høste det fulde udbytte af informations- og kommunikationsteknologier (ikt), navnlig på grund af den fortsatte underinvestering i ikt, organisationsinnovation og kompetenceopbygning på dette område. En bredere og mere effektiv anvendelse af ikt og indførelse af et fuldt integreret indre marked for elektroniske kommunikationstjenester er afgørende for de europæiske virksomheders fremtidige konkurrenceevne. Det er også vigtigt at nedbringe og forebygge fragmentering af det "indre e-marked", ved at medlemsstaterne indfører kompatible e-tjenester.

Retningslinje 9. At lette spredning og effektiv anvendelse af ikt og udvikle et bredt favnende og inkluderende informationssamfund. Medlemsstaterne bør:

1. tilskynde til udstrakt brug af ikt i offentlige forvaltninger, SMV'er og husholdninger
2. fastsætte den nødvendige ramme for de dermed forbundne ændringer i arbejdstilrettelæggelsen
3. fremme en stærk europæisk industri inden for ik-nøgleområder
4. tilskynde til udvikling af stærke ikt- og indholdsindustrier samt velfungerende markeder
5. sikre netværks- og informationssikkerhed samt konvergens og interoperabilitet med henblik på at skabe et informationsrum uden grænser

6. tilskynde til udbredelse af bredbåndsnet, bl.a. i de utilstrækkeligt dækkede områder, med henblik på udvikling af videnøkonomien.

Se også den integrerede retningslinje "At skabe større fleksibilitet kombineret med sikkerhed i beskæftigelsen og begrænse segmenteringen af arbejdsmarkedet samtidig med at arbejdsmarkedsparternes rolle respekteres" (nr. 21).

Styrkelse af det europæiske industrielle grundlags konkurrencefordele

Et stærkt industrielt grundlag har afgørende betydning for EU's økonomi. EU's konkurrenceevne afhænger af økonomiens evne til at orientere aktiviteter mod sektorer med høj produktivitet. En tilgang, hvor innovation, beskæftigelse, regionale eller andre politikker indgår, bidrager til at styrke EU's industrielle grundlag.

For at styrke og bevare sin økonomiske og teknologiske førerstilling skal EU øge sin evne til at udvikle og markedsføre nye teknologier, herunder ikt og miljøteknologier. De synergier, der opstår, når medlemsstaterne i fællesskab tager udfordringer op på europæisk plan i forbindelse med forskning, regulering og finansiering, fordi de har svært ved at takle markedssvigt hver for sig, bør analyseres og udnyttes. EU har endnu ikke været i stand til at udnytte sit teknologiske potentiale fuldt ud. Ved at samle særlig fremragende forskning i Europa og udvikle offentlig-private partnerskaber og samarbejde mellem medlemsstaterne, når det er mere fordelagtigt for samfundet end for den private sektor, vil man kunne udnytte dette potentiale bedre.

Retningslinje 10. At styrke det europæiske industrielle grundlags konkurrencefordele.

EU har brug for en solid industristruktur på hele sit område. En moderne og aktiv industripolitik, der er nødvendig, forudsætter, at det industrielle grundlags konkurrencefordele styrkes, bl.a. gennem attraktive rammevilkår for både produktion og tjenesteydelser, samtidig med at det sikres, at indsatsen koordineres på nationalt, transnationalt og europæisk plan. Medlemsstaterne bør:

1. først identificere merværdien og konkurrenceparametrene i de industrielle nøglesektorer og takle de udfordringer, der følger af globaliseringen
2. også fokusere på udviklingen af nye teknologier og markeder
  - a) dette indebærer især en forpligtelse til at fremme nye teknologiinitiativer baseret på offentlig-private partnerskaber og samarbejde mellem medlemsstaterne, der kan hjælpe med at takle egentlige markedssvigt
  - b) det indebærer også oprettelse og udvikling af netværk af regionale eller lokale klynger i hele EU med større inddragelse af SMV'er.

Se også den integrerede retningslinje "At forbedre matchningen af arbejdsmarkedsbehovene" (nr. 20).

Fremme af en bæredygtig ressourceanvendelse

Hvis EU fortsat skal gøre fremskridt, skal der tages fat på en række ressource- og miljømæssige udfordringer, som ellers vil bremse væksten fremover. Den seneste udvikling har understreget, hvor vigtig energieffektivitet er, og hvor vigtigt det er at gøre den europæiske økonomi mindre sårbar over for svingninger i oliepriserne. Det er nødvendigt med

en samlet tilgang til klima- og energipolitikken for at øge forsynings sikkerheden, sikre en konkurrencedygtig EU-økonomi og rimelige energipriser samt bekæmpe klimaforandringer. Både medlemsstaterne og EU skal bidrage til at nå EU's mål om, at drivhusgasemissionerne senest i 2020 skal være nedbragt med mindst 20 %, at vedvarende energi skal udgøre 20 % af energiforbruget, og at energieffektiviteten skal være øget med 20 %. Medlemsstaterne bør fortsat bekæmpe klimaændringer for at undgå, at den globale temperatur stiger med mere end 2°C i forhold til det førindustrielle niveau, samtidig med at Kyoto-målene gennemføres på en omkostningseffektiv måde. Medlemsstaterne bør engagere sig i at standse tabet af biodiversitet inden 2010, navnlig ved at indarbejde et sådant krav i andre politikker, i betragtning af biodiversitetens betydning for visse økonomiske sektorer. I den forbindelse spiller brugen af markedsbaserede instrumenter en nøglerolle for at få priserne til bedre at afspejle miljødelæggelse og samfundsmæssige omkostninger. Fremme af udvikling og brug af miljøvenlige teknologier, flere grønne offentlige indkøb, under særlig hensyntagen til SMV'er, og fjernelse af tilskud, der har negative miljøvirkninger, samt andre politikinstrumenter kan forbedre de innovative resultater og øge deres bidrag til en bæredygtig udvikling. EU-virksomhederne er for eksempel blandt de førende i verden med hensyn til at udvikle nye vedvarende energiteknologier. I en situation, hvor der er et konstant opadgående pres på energipriserne, og der bliver stadig flere trusler mod klimaet, er det vigtigt at presse på for at forbedre energieffektiviteten som et bidrag til såvel vækst som bæredygtig udvikling.

Retningslinje 11. At tilskynde til en bæredygtig ressourceanvendelse og styrke synergierne mellem miljøbeskyttelse og vækst. Medlemsstaterne bør:

1. prioritere energieffektivitet og kraftvarmeproduktion, udvikling af bæredygtige, herunder vedvarende, energikilder og hurtig udbredelse af miljøvenlige og miljøeffektive teknologier, a) dels inden for det indre marked, navnlig på transport- og energiområdet, bl.a. for at gøre den europæiske økonomi mindre sårbar over for udsving i oliepriserne, b) dels over for resten af verden som en sektor med et betydeligt eksportpotentiale

2. fremme udviklingen af midler til internalisering af eksterne miljøomkostninger og afkobling af økonomisk vækst fra miljødelæggelser. Gennemførelsen af disse prioriteter bør være i overensstemmelse med gældende fællesskabslovgivning og med de tiltag og instrumenter, der foreslås i handlingsplanen for miljøteknologier (ETAP), bl.a. ved a) anvendelse af markedsbaserede instrumenter, b) risikofonde og F&U-midler, c) fremme af bæredygtige produktions- og forbrugsmønstre, herunder flere grønne offentlige indkøb, d) særlig hensyntagen til SMV'er og e) en reform af tilskud, der har betydelige negative miljøvirkninger og er uforenelige med en bæredygtig udvikling, med henblik på deres gradvise fjernelse

3. forfølge målet om at standse tabet af biodiversitet inden 2010, navnlig ved at indarbejde et sådant krav i andre politikker, i betragtning af biodiversitetens betydning for visse økonomiske sektorer

4. fortsat bekæmpe klimaændringer og samtidig gennemføre Kyoto-målene på en omkostningseffektiv måde, navnlig i forhold til SMV'er.

Se også den integrerede retningslinje "At fremme en vækst- og beskæftigelsesorienteret samt effektiv ressourceallokering" (nr. 3).

B.2 EU skal være et mere attraktivt sted at investere og arbejde

Den Europæiske Unions tiltrækningskraft som investeringssted afhænger blandt andet af, hvor store og åbne dens markeder er, af reguleringssituationen og af arbejdsstyrkens og infrastrukturens kvalitet.

Udbygning og udvikling af det indre marked

Det indre marked for varer er forholdsvis velintegreret, men markedet for tjenesteydelser er fortsat både i retlig henseende og i praksis temmelig opsplittet. En proaktiv gennemførelse af servicedirektivet vil være et vigtigt skridt mod et indre marked for tjenesteydelser. Fjernelse af hindringer for tværnationale aktiviteter ved at lette de administrative byrder vil bidrage til at frigøre det uudnyttede potentiale i den europæiske tjenestesektor. Endelig vil en fuld integration af de finansielle markeder bidrage til at øge produktionen og beskæftigelsen gennem en mere effektiv kapitalallokering og bedre vilkår for virksomhedsfinansiering.

En bedre gennemførelse af direktiverne vedrørende det indre marked bør være en prioritet for at drage fuld fordel af et fælles europæisk marked. Desuden bliver direktiverne ofte hverken gennemført eller anvendt korrekt, hvilket ses af de mange overtrædelsesprocedurer, der bliver indledt af Kommissionen. Medlemsstaterne bliver nødt til at samarbejde mere positivt indbyrdes og med Kommissionen for at sikre, at de giver borgere og erhvervsliv det fulde udbytte af lovgivningen om det indre marked. For eksempel er der meget, der kan forbedres i den praksis, der benyttes ved offentlige indkøb. Forbedringerne bør udmønte sig i, at en større del af de offentlige indkøb bliver sendt i udbud. Desuden vil flere åbne udbud give betydelige budgetbesparelser for medlemsstaterne.

Retningslinje 12. At udbygge og uddybe det indre marked. Medlemsstaterne bør:

1. accelerere gennemførelsen af direktiverne om det indre marked
2. prioritere en strengere og bedre håndhævelse af lovgivningen om det indre marked
3. fjerne de tilbageværende hindringer for grænseoverskridende aktiviteter
4. anvende EU's regler om offentlige indkøb effektivt
5. fremme et fuldt funktionsdygtigt indre marked for tjenesteydelser, samtidig med at den europæiske sociale model bibeholdes
6. fremskynde integrationen af de finansielle markeder gennem en konsekvent og sammenhængende gennemførelse og håndhævelse af handlingsplanen for finansielle tjenesteydelser.

Se også den integrerede retningslinje "At forbedre matchningen af arbejdsmarkedsbehovene" (nr. 20).

Sikring af åbne og konkurrencedygtige markeder i og uden for EU

Et åbent globalt handelssystem har afgørende betydning for EU. Hvad angår handel og investeringer, har EU en førerstilling på verdensplan, og den åbne økonomi betyder billigere produktionsfaktorer, lavere forbrugerpriser, et konkurrenceincitament for erhvervslivet og nye investeringer. Samtidig er det vigtigt, at EU bruger sin indflydelse i internationale

forhandlinger til at opnå åbenhed hos andre. EU vil derfor fortsat bestræbe sig på at fjerne hindringer for handel og investeringer og slå hårdt ned på illoyal adfærd inden for handel og investeringer og på konkurrenceforvridning.

Konkurrencepolitikken har i høj grad bidraget til at sikre lige vilkår for virksomheder i EU. Den kan også bruges til at overveje de bredere rammer for markedsregulering, som kan give bedre konkurrencevilkår for virksomhederne. De europæiske markeder kan åbnes yderligere for konkurrence, hvis det generelle statsstøtteniveau nedsættes. Sådanne bestræbelser skal ledsages af en omlægning af anden statsstøtte til fordel for visse horisontale mål. Revisionen af statsstøttereglerne har gjort dette lettere.

Strukturreformer, der gør det lettere at komme ind på markedet, er særligt konkurrencefremmende. Det vil især betyde noget på markeder, der tidligere var beskyttet mod konkurrence på grund af konkurrencebegrænsende adfærd, monopoler eller overregulering (f.eks. kan tilladelser, licenser, mindstekapitalkrav, retlige hindringer, butikkers åbningstider, regulerede priser osv. hindre udviklingen af effektiv konkurrence) eller på grund af handelsbeskyttelse.

Desuden vil gennemførelsen af vedtagne foranstaltninger med henblik på at åbne netværksindustriene for konkurrence (inden for elektricitet og gas, transport, telekommunikation og posttjenester) kunne betyde lavere priser generelt og større valgmuligheder, samtidig med at der sikres levering af tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse til alle borgere. Konkurrence- og reguleringsmyndighederne må sørge for, at der er konkurrence på de liberaliserede markeder. Samtidig skal der sikres et tilfredsstillende udbud af tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse af høj kvalitet og til overkommelige priser.

Stærke forbrugere, der foretager oplyste valg, vil være hurtigere til at belønne effektive operatører. Der skal gøres en indsats for at forbedre håndhævelsen af forbrugerlovgivning, der både giver forbrugerne et ansvar og åbner det indre marked for mere intens konkurrence på detailniveau.

Åbenhed udadtil for handel og investeringer ved at øge både eksporten og importen er en væsentlig ansporing til vækst og beskæftigelse og kan styrke gennemførelsen af strukturreformer. Et åbent og stærkt system af regler for verdenshandelen er af afgørende betydning for den europæiske økonomi. En vellykket afslutning på en ambitiøs og afbalanceret aftale inden for rammerne af Doha-runden samt indgåelse af bilaterale og regionale frihandelsaftaler vil yderligere åbne markederne for handel og investeringer og således bidrage til at øge den potentielle vækst.

Retningslinje 13. At sikre åbne og konkurrenceprægede markeder i og uden for Europa og høste fordelene ved globaliseringen. Medlemsstaterne bør prioritere:

1. fjernelse af reguleringsmæssige hindringer, handelshindringer og andre hindringer, der på urimelig vis hindrer konkurrence
2. en mere effektiv håndhævelse af konkurrencepolitikken
3. en selektiv markeds- og regelscreening fra konkurrence- og tilsynsmyndighedernes side for at identificere og fjerne hindringer for konkurrence og markedsadgang
4. nedbringelse af konkurrenceforvridende statsstøtte

5. omlægning af støtten i overensstemmelse med fællesskabsrammerne, så den rettes mod visse horisontale mål, som f.eks. forskning, innovation og optimering af de menneskelige ressourcer samt veldefinerede markedssvigt

6. fremme af åbenhed udadtil, også i en multilateral sammenhæng

7. fuld gennemførelse af de foranstaltninger, der er vedtaget for at åbne netværksindustrierne for konkurrence, men henblik på at sikre en effektiv konkurrence på de integrerede europæiske markeder. Samtidig har effektive tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse en væsentlig rolle at spille i en konkurrencepræget og dynamisk økonomi.

Forbedring af den europæiske og nationale regulering

Markedsregulering er vigtig, hvis der skal skabes et miljø, hvor der kan handles til konkurrencedygtige priser. Regulering er også med til at korrigere for markedssvigt og beskytte markedsdeltagere. Den samlede virkning af lovgivning og regulering kan imidlertid medføre væsentlige økonomiske omkostninger. Det er derfor vigtigt, at lovgivningen er velgennemtænkt og afvejet og løbende bliver revideret. Kvaliteten af de europæiske og nationale retlige rammer er en fælles forpligtelse og et delt ansvar mellem EU og medlemsstaterne.

En bedre lovgivningskultur er ved at få stærkere fodfæste i EU. I Kommissionens tilgang til bedre lovgivning bliver den økonomiske, sociale og miljømæssige virkning af ny eller revideret lovgivning vurderet nøje for at identificere potentielle kompromisløsninger og synergier mellem forskellige politikmål. Desuden bliver det undersøgt, om eksisterende lovgivning kan forenkles, herunder også hvad angår administrative byrder, og lovgivningens indvirkning på konkurrenceevnen bliver vurderet. Endelig er der vedtaget en fælles fremgangsmåde til måling af de administrative omkostninger ved ny og eksisterende lovgivning, og der er opstillet et ambitiøst mål om i 2012 at have nedsat den byrde, der følger af EU-lovgivningen og de nationale gennemførelsesbestemmelser, med 25 %.

Medlemsstaterne bør være lige så ambitiøse, når det gælder om at lette de administrative byrder som følge af lovgivning på alle niveauer. Generelt bør medlemsstaterne vedtage en omfattende og bedre lovgivningsstrategi, herunder hensigtsmæssige institutionelle strukturer, overvågningsværktøjer og ressourcer. Medlemsstaterne bør systematisk vurdere omkostninger og fordele ved lovgivningsinitiativer og revisioner. De bør forbedre kvaliteten af lovgivningen, samtidig med at de fastholder deres mål, og forenkler eksisterende lovgivning. De bør foretage brede høringer om omkostninger og fordele ved deres lovgivningsinitiativer, især hvis der er tale om afvejninger mellem forskellige politikmål. Medlemsstaterne bør også sikre, at relevante alternativer til lovgivning fuldt ud tages i betragtning. Det er især vigtigt for små og mellemstore virksomheder, der normalt kun har begrænsede ressourcer til at håndtere de lovkra, de bliver pålagt af både fællesskabslovgivning og national lovgivning. Der skal derfor være særlig opmærksomhed om, hvorvidt SMV helt eller delvis kan fritages fra de administrative byrder.

Retningslinje 14. At skabe et mere konkurrencedygtigt erhvervmiljø og tilskynde til privat initiativ gennem bedre regulering. Medlemsstaterne bør:

1. mindske den administrative byrde for virksomhederne, især SMV'er og nyetablerede virksomheder

2. forbedre kvaliteten af deres eksisterende og nye love og regler, men samtidig fastholde deres mål ved en systematisk og stringent vurdering af de økonomiske, sociale (herunder sundhedsmæssige) og miljømæssige virkninger, idet de tager hensyn til og gør fremskridt med målingen af den administrative byrde i forbindelse med regulering samt virkningen på konkurrenceevnen, også i relation til håndhævelsen

3. tilskynde virksomhederne til at udvikle deres sociale ansvar.

EU bliver nødt til at gøre noget mere effektivt ved iværksætterånden, og det er nødvendigt med flere nye virksomheder, der er villige til at gå i gang med kreative eller innovative risikobetonede aktiviteter. Der må tilskyndes til, at der i alle former for uddannelse, både almen og faglig, indgår iværksætterkultur og formidles relevante kompetencer. Iværksætterdimensionen bør integreres i den livslange læringsproces lige fra skolen. Det anbefales at oprette partnerskaber med virksomheder. Andre måder til at fremme oprettelse af virksomheder og deres vækst er at forbedre adgangen til finansiering og styrke de økonomiske incitamer. Dette kan omfatte skattesystemer, der belønner succes, nedbringelse af indirekte lønomkostninger og reduktion af de administrative byrder for nyetablerede virksomheder, navnlig ved tilbud om relevant hjælp til virksomhederne (især til unge iværksættere) og indførelse af etstedsordninger (one-stop-shop). Der skal lægges særlig vægt på at gøre virksomhedsoverdragelse lettere og forbedre rednings- og omstrukturingsprocedurer, især ved hjælp af mere effektive konkurslove. Gennemførelsen af de forslag, der vil indgå i den kommende "lov om små virksomheder" for EU, vil bidrage til at frigøre vækst- og jobpotentialet i SMV.

Retningslinje 15. At fremme en mere iværksætterorienteret kultur og skabe et miljø, der støtter SMV'er. Medlemsstaterne bør:

1. forbedre adgangen til finansiering for at fremme SMV'ernes oprettelse og vækst, især ved mikrolån og andre former for risikovillig kapital

2. styrke de økonomiske incitamer, bl.a. ved at forenkle skattesystemerne og nedbringe de indirekte lønomkostninger

3. styrke SMV'ers innovative potentiale

4. sørge for relevante støttetjenester, f.eks. indførelse af etstedordninger og fremme af nationale støttenetværk for virksomheder for at fremme deres oprettelse og vækst i overensstemmelse med chartret om små virksomheder. Endvidere bør medlemsstaterne styrke uddannelse i iværksætterkultur for SMV'er. Medlemsstaterne bør ligeledes lette virksomhedsoverdragelse, om nødvendigt modernisere konkurslovene og forbedre rednings- og omstrukturingsprocedurerne.

Se også den integrerede retningslinje "At fremme en vækst- og beskæftigelsesorienteret samt effektiv ressourceallokering" (nr. 3) og "At fremme alle former for innovation" (nr. 8 og nr. 23 og 24).

Udbygning og forbedring af europæisk infrastruktur

En moderne infrastruktur er en vigtig faktor, der har betydning for, hvor attraktive steder er. Den sikrer mobilitet for personer, varer og tjenesteydelser i hele EU. Moderne transport-, energi- og elektroniske kommunikationsinfrastrukturer er vigtige elementer i Lissabonstrategien. Hvis transportomkostningerne reduceres og markederne udvides, vil man med

sammenkoblede og driftskompatible transeuropæiske net kunne fremme international handel og stimulere det indre markeds dynamik. Desuden vil den igangværende liberalisering af de europæiske netværksindustrier fremme konkurrence og generere effektivitetsforbedringer i disse sektorer.

Hvad angår fremtidige investeringer i europæisk infrastruktur må gennemførelsen af de 30 prioriterede transportprojekter, som Europa-Parlamentet og Rådet har anført i retningslinjerne for det transeuropæiske net (TEN), og afslutningen af de grænseoverskridende "quick-start"-projekter for transport, vedvarende energi og bredbåndskommunikation og forskning (anført i det europæiske vækstinitiativ og gennemførelsen af andre transportprojekter støttet af Samhørighedsfonden), betragtes som en prioritet. Problemerne med flaskehalse inden for infrastrukturene skal også løses. Hensigtsmæssige prissætningssystemer for infrastrukturer kan bidrage til en effektiv brug af infrastruktur og udvikling af en bæredygtig balance mellem transportformerne.

Retningslinje 16. At udvide, forbedre og sammenkoble infrastrukturen i Europa og færdiggøre prioriterede grænseoverskridende projekter med det særlige formål at opnå større integration af de nationale markeder i et udvidet EU. Medlemsstaterne bør:

1. udvikle de nødvendige betingelser for ressourceeffektive transport-, energi- og ikt-infrastrukturer – først og fremmest infrastrukturer, der indgår i det transeuropæiske net (TEN) - ved at supplere fællesskabsmekanismerne, især i transnationale områder og i randområder, hvilket er en væsentlig forudsætning for, at netværksindustrierne med succes kan åbnes for konkurrence

2. overveje udvikling af offentlig-private partnerskaber

3. overveje passende prissætningssystemer for infrastrukturene for at sikre effektiv brug af infrastrukturer og udvikling af en bæredygtig balance mellem transportformerne med vægt på teknologiskift og innovation og hensyntagen til miljøomkostninger og virkning på væksten.

Se også den integrerede retningslinje "At lette spredning og effektiv anvendelse af informations- og kommunikationsteknologi og udvikle et bredt favnende og inkluderende informationssamfund" (nr. 9).

Del 2

Retningslinjer for beskæftigelsen (2008-2010)

Forslag til

RÅDETS BESLUTNING

**om retningslinjer for medlemsstaternes beskæftigelsespolitikker
(ifølge EF-traktatens artikel 128)**

Forslag til

RÅDETS BESLUTNING

om retningslinjer for medlemsstaternes beskæftigelsespolitikker (ifølge EF-traktatens artikel 128)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR -

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 128, stk. 2,

under henvisning til forslag fra Kommissionen¹,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet²,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg³,

under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget⁴,

under henvisning til udtalelse fra Beskæftigelsesudvalget, og

ud fra følgende betragtninger:

1. Reformen af Lissabon-strategien i 2005 satte fokus på vækst og beskæftigelse. Retningslinjerne for beskæftigelsen i den europæiske beskæftigelsesstrategi og de overordnede retningslinjer for de økonomiske politikker er vedtaget som en samlet pakke⁵, hvor den europæiske beskæftigelsesstrategi er det vigtigste middel til gennemførelse af beskæftigelses- og arbejdsmarkedsmålsætningerne i Lissabon-strategien.
2. Gennemgangen af medlemsstaternes nationale reformprogrammer i Kommissionens årlige statusrapport og i udkastet til en fælles beskæftigelsesrapport viser, at medlemsstaterne på følgende prioriterede områder fortsat skal gøre en indsats for:
  - at få flere personer i beskæftigelse og holde dem på arbejdsmarkedet, øge arbejdskraftudbuddet og modernisere de sociale beskyttelsessystemer
  - at forbedre arbejdstageres og virksomheders omstillingsevne
  - at øge investeringerne i menneskelig kapital gennem bedre uddannelse og kompetenceopbygning.

---

¹ EUT C ... af ..., s. ...

² EUT C ... af ..., s. ...

³ EUT C ... af ..., s. ...

⁴ EUT C ... af ..., s. ...

⁵ EUT L 205 af 6.8.2005, s. 21(retningslinjer for beskæftigelsen) og s. 28 (overordnede retningslinjer for de økonomiske politikker).

3. På baggrund af både Kommissionens gennemgang af de nationale reformprogrammer og Det Europæiske Råds konklusioner bør der være fokus på en effektiv og rettidig gennemførelse med særlig vægt på de vedtagne kvantitative mål og benchmarks i overensstemmelse med Det Europæiske Råds konklusioner.
4. Retningslinjerne for beskæftigelsen gælder for tre år, og i de mellemliggende år indtil 2010 bør opdateringen være stærkt begrænset.
5. Medlemsstaterne bør tage højde for retningslinjerne for beskæftigelsen, når de planlægger anvendelsen af fællesskabsmidler, navnlig fra Den Europæiske Socialfond.
6. Da der er tale om en integreret pakke af retningslinjer, bør medlemsstaterne fuldt ud gennemføre de overordnede retningslinjer for de økonomiske politikker -

VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING:

Artikel 1

Retningslinjerne for medlemsstaternes beskæftigelsespolitikker, der er anført i bilaget, vedtages hermed.

Artikel 2

Medlemsstaterne skal tage hensyn til retningslinjerne i deres beskæftigelsespolitikker, og der skal rapporteres herom i de nationale reformprogrammer.

Artikel 3

Denne beslutning er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles,

*På Rådets vegne
Formand*

BILAG

Retningslinjer for medlemsstaternes beskæftigelsespolitikker: fremme af den europæiske sociale model

Medlemsstaterne skal i samarbejde med arbejdsmarkedets parter gennemføre deres politikker med henblik på at opfylde nedenstående mål og handlingsprioriteter, således at flere og bedre arbejdspladser kan fremme et rummeligt arbejdsmarked. I overensstemmelse med Lissabonstrategien og under hensyntagen til de fælles sociale mål skal medlemsstaternes politikker på en afbalanceret måde fremme:

- *Fuld beskæftigelse:* For at understøtte økonomisk vækst og styrke den sociale samhørighed er det afgørende at opnå fuld beskæftigelse og nedbringe ledigheden og antallet af ikke-erhvervsaktive ved at øge udbud og efterspørgsel efter arbejdskraft gennem indførelse af en integreret strategi baseret på flexicurity. Det kræver politikker, som samtidigt omhandler arbejdsmarkedernes fleksibilitet, arbejdets tilrettelæggelse og forholdet mellem arbejdsgiver og arbejdstager samt beskæftigelsessikkerhed og social sikkerhed.
- *Højere kvalitet og produktivitet i arbejdet:* En indsats for at øge beskæftigelsesgraden skal ledsages af foranstaltninger, der tager sigte på at gøre arbejdet mere attraktivt, forbedre arbejdspladserne, øge produktiviteten, nedbringe segmenteringen af arbejdsmarkedet og nedsætte antallet af fattige arbejdstagere. Synergier mellem kvalitet på arbejdet, produktivitet og beskæftigelse skal udnyttes fuldt ud.
- *Styrket social og territorial samhørighed:* Der skal en målrettet indsats til for at fremme social inklusion, bekæmpe fattigdom – navnlig børnefattigdom - forhindre udstødelse fra arbejdsmarkedet og støtte integration af dårligt stillede på arbejdsmarkedet samt mindske regionale forskelle med hensyn til beskæftigelse, ledighed og arbejdsproduktivitet, især i tilbagestående regioner. Det er nødvendigt med en styrket interaktion med den åbne koordinationsmetode med hensyn til social beskyttelse og social inklusion.

Fremskridt forudsætter lige muligheder og bekæmpelse af diskrimination. Der bør lægges vægt på kønsmainstreaming og fremme af ligestilling i alle foranstaltninger. Der bør også lægges særlig vægt på markant at nedbringe alle kønsrelaterede forskelle på arbejdsmarkedet i overensstemmelse med den europæiske ligestillingspagt. Dette vil hjælpe medlemsstaterne med at takle den demografiske udfordring. Som led i en ny generationsoverskridende tilgang bør man være særlig opmærksom på situationen for de unge, gennemførelse af den europæiske ungdomspagt og bedre adgang til beskæftigelse i hele arbejdslivet. Der bør lægges særlig vægt på en mærkbar nedbringelse af beskæftigelsesgab mellem dårligt stillede, herunder handicappede, og befolkningen i almindelighed og mellem tredjelandstatsborgere og EU-borgere i overensstemmelse med de nationale mål.

Medlemsstaterne bør arbejde for en aktiv social integration af alle ved at øge erhvervsfrekvensen og bekæmpe fattigdom og udelukkelse af de mest marginaliserede personer og grupper i samfundet.

Medlemsstaterne bør, når de gennemfører foranstaltninger, sikre en god forvaltning af beskæftigelses- og socialpolitikkerne og sikre, at de positive udviklinger på det økonomiske,

arbejdsmæssige og sociale område gensidigt styrker hinanden. De bør etablere et bredt partnerskab for forandring ved fuldt ud at inddrage parlamentariske instanser og berørte aktører, også på regionalt og lokalt niveau, og civilsamfundets organisationer. De europæiske og nationale arbejdsmarkedsparter bør spille en central rolle. En række mål og benchmarks, der er opstillet på EU-niveau inden for rammerne af den europæiske beskæftigelsesstrategi som led i retningslinjerne fra 2003, bør fortsat følges op med indikatorer og resultattavler. Medlemsstaterne opfordres endvidere til at overvåge den sociale virkning af reformer og definere deres egne forpligtelser og mål under hensyntagen til ovennævnte mål og benchmarks og de landespecifikke henstillinger, der er vedtaget på EU-niveau.

God forvaltning kræver også en mere effektiv allokering af administrative og finansielle ressourcer. Efter aftale med Kommissionen bør medlemsstaterne benytte midlerne fra strukturfondene, især Den Europæiske Socialfond, til gennemførelse af den europæiske beskæftigelsesstrategi og EU's sociale målsætninger og rapportere om de tiltag, de iværksætter. Opmærksomheden bør især rettes mod en styrkelse af den institutionelle og administrative kapacitet i medlemsstaterne.

Retningslinje 17. At gennemføre beskæftigelsespolitikker, der sigter mod fuld beskæftigelse, bedre kvalitet og produktivitet i arbejdet og styrket social og territorial samhørighed.

Politikkerne skal bidrage til at opnå en gennemsnitlig beskæftigelsesgrad for Den Europæiske Union på samlet 70 %, på mindst 60 % for kvinder og på 50 % for ældre arbejdstagere (aldersgruppen 55-64 år) senest i 2010 og nedbringe ledigheden og antallet af ikke-erhvervsaktive. Medlemsstaterne skal fastsætte nationale mål for beskæftigelsesfrekvensen.

For at nå disse mål bør indsatsen koncentreres om følgende prioriterede områder:

- få flere personer i beskæftigelse og holde dem på arbejdsmarkedet, øge arbejdsudbuddet og modernisere de sociale beskyttelsessystemer
  - forbedre arbejdstagernes og virksomhedernes tilpasningsevne
  - øge investeringerne i menneskelige kapital gennem bedre uddannelser og kompetencer
- 1. Få flere personer i beskæftigelse og holde dem på arbejdsmarkedet, øge arbejdsudbuddet og modernisere de sociale beskyttelsessystemer**

En øget beskæftigelsesgrad er det mest effektive middel til at generere økonomisk vækst og fremme socialt rummelige økonomier, samtidig med at der sørges for et sikkerhedsnet for dem, der ikke er i stand til at arbejde. At anlægge en livscyklustilgang til arbejde og modernisere de sociale beskyttelsessystemer, så de har tilstrækkelige midler, er finansielt holdbare og kan reagere på ændrede behov i samfundet, er blevet endnu vigtigere på grund af det forventede fald i antallet af personer i den erhvervsaktive alder. Der skal være særlig opmærksomhed om at løse det vedvarende beskæftigelsesgab mellem mænd og kvinder og yderligere fremme beskæftigelsesgraden for ældre arbejdstagere og unge som led i den nye generationsoverskridende tilgang samt fremme aktiv integration af de mest marginaliserede på arbejdsmarkedet. Der skal også gøres en ekstra indsats for at forbedre de unges situation på arbejdsmarkedet og i væsentlig grad nedbringe ungdomsarbejdsløsheden, som i gennemsnit er dobbelt så høj som den samlede ledighed.

Der må skabes sådanne vilkår, at det bliver lettere at gøre fremskridt i en beskæftigelsessammenhæng, uanset om der er tale om det første job, tilbagevenden til arbejdet efter orlov eller et ønske om at forlænge arbejdslivet. Kvaliteten i arbejdet, herunder løn og andre goder, arbejdsvilkår, adgang til livslang læring og karriereudsigter er af afgørende betydning for en flexicurity-tilgang, ligesom også støtte og incitament fra de sociale beskyttelsessystemer. For at fremme en livscyklustilgang til arbejde og gøre det nemmere at forene arbejde og familieliv er det nødvendigt at føre politikker, der sikrer børnepasning. At sikre pasning af mindst 90 % af børn fra 3 år til alderen for obligatorisk skolestart og mindst 33 % af børn under 3 år inden 2010 er nyttige benchmarks. Stigningen i den gennemsnitlige beskæftigelsesgrad for forældre, navnlig eneforsørgere, kræver foranstaltninger, der støtter familierne. Medlemsstaterne bør navnlig tage hensyn til de særlige behov for eneforsørgere og familier med mange børn. For at forlænge arbejdslivet vil den faktiske gennemsnitlige alder for tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet skulle øges med fem år på EU-niveau inden 2010 (sammenlignet med 59,9 i 2001). Medlemsstaterne bør også vedtage foranstaltninger for sundhedsbeskyttelse, forebyggelse og fremme af sund livsstil for at nedbringe sygdomsbyrden, øge arbejdsproduktiviteten og forlænge arbejdslivet.

Gennemførelsen af den europæiske ungdomspagt kan også være et bidrag til en livscyklustilgang til arbejde, f.eks. ved at lette overgangen fra uddannelse til arbejdsmarked.

Retningslinje 18. At fremme en livscyklustilgang til arbejde gennem:

- en fornyet indsats for at åbne veje til beskæftigelse for unge mennesker og nedbringe ungdomsarbejdsløsheden som nævnt i den europæiske ungdomspagt
- en målrettet indsats for at øge kvinders deltagelse på arbejdsmarkedet og fjerne kønsforskelle, hvad angår beskæftigelse, ledighed og løn
- en bedre balance mellem arbejde og privatliv og tilbud om børnepasning og pleje af andre pårørende til overkommelige priser
- støtte til aktiv aldring, herunder hensigtsmæssige arbejdsbetingelser, bedre (arbejdsrelateret) sundhedstilstand og passende incitament til at arbejde og undgå tidlig tilbagetrækning.
- moderne sociale beskyttelsessystemer, herunder pensioner og sundhedssystemer, som er socialt afbalancerede, finansielt holdbare, og som kan reagere på ændrede behov og støtte erhvervsdeltagelse og et længere arbejdsliv.

Se også den integrerede retningslinje "At sikre økonomisk og finanspolitisk holdbarhed som grundlag for øget beskæftigelse" (nr. 2).

Aktive integrationspolitikker kan øge udbuddet af arbejdskraft og styrke samfundets sammenhængskraft og er særdeles egnede til at styrke den sociale og arbejdsmarkedsrelaterede integration af de mest udsatte. Enhver, der bliver arbejdsløs, skal tilbydes en ny start inden for en rimelig tidsfrist. Hvis der er tale om unge mennesker, bør denne frist være kort, f.eks. være nedbragt til højst fire måneder inden 2010; for voksne højst tolv måneder. Politikker, der tager sigte på aktive arbejdsmarkedsforanstaltninger for langtidsledige, bør fortsættes under hensyntagen til benchmark for erhvervsfrekvensen på 25 % i 2010. Aktivering bør tage form af uddannelse, efteruddannelse, praktik, et job eller en anden beskæftigelsesrelevant foranstaltning, eventuelt kombineret med løbende hjælp til jobsøgning. Hvis erhvervsfrekvensen skal øges og social udstødelse bekæmpes, er det vigtigt

at lette adgangen til beskæftigelse for jobsøgende, at forebygge ledighed og sørge for, at dem, der bliver ledige, fortsat har nær tilknytning til arbejdsmarkedet og bevarer deres beskæftigelsesegnethed. Dette er også i overensstemmelse med flexicurity-tilgangen. Det kræver, at hindringerne for adgang til arbejdsmarkedet fjernes, ved at der ydes hjælp til effektiv jobsøgning, at det bliver lettere at få adgang til uddannelse og andre aktive arbejdsmarkedsforanstaltninger, at der sikres adgang til grundlæggende tjenester til overkommelige priser, og at alle har et passende minimum af midler til rådighed. Denne tilgang bør samtidig sikre, at det kan betale sig at arbejde for alle, og at fælderne i forbindelse med arbejdsløshed, fattigdom og marginalisering fjernes. Der må udvises særlig opmærksomhed for at få dårligt stillede ind på arbejdsmarkedet, herunder lavtuddannede arbejdstagere, blandt andet ved at udbygge de sociale ydelser og det sociale system og udvikle ny beskæftigelsespotentialer for at dække kollektive behov. At bekæmpe diskrimination, fremme adgangen til beskæftigelse for handicappede og integrere indvandrere og mindretal er af særlig stor betydning.

Retningslinje 19. At sikre rummelige arbejdsmarkeder, gøre det mere attraktivt at arbejde og sikre, at det for jobsøgende, herunder dårligt stillede og ikke-erhvervsaktive, betaler sig at arbejde gennem

- aktive og forebyggende arbejdsmarkedsforanstaltninger, herunder identifikation af behov på et tidligt tidspunkt, jobsøgningsbistand, vejledning og træning som led i personlige handlingsplaner, de nødvendige sociale instanser, der skal støtte marginaliserede personers integration på arbejdsmarkedet og medvirke til at udrydde fattigdom
- løbende revision af de positive og negative incitamenter, der følger af skatte- og overførselssystemer, herunder forvaltning af og betingelser for ydelser samt en markant nedsættelse af høje marginale effektive skattesatser, navnlig for lavindkomstgruppen, samtidig med at der sikres et tilstrækkeligt højt socialt beskyttelsesniveau
- udvikling af nye beskæftigelsespotentialer inden for tjenesteydelser til borgere og virksomheder, navnlig på lokalt plan.

For at flere skal kunne finde bedre arbejde, er det også nødvendigt at styrke arbejdsmarkedsinfrastrukturen på nationalt plan og på EU-plan, blandt andet gennem EURES-netværket, således at man bedre kan foregribe og afhjælpe eventuelle misforhold. Bedre muligheder for at skifte arbejde og for at komme i beskæftigelse er vigtige elementer i en flexicurity-strategi, og politikker til fremme af mobilitet og matching af arbejdsmarkedsbehovene bør fremmes. Jobsøgende i hele EU skal kunne søge alle ledige stillinger, som offentliggøres af medlemsstaternes arbejdsformidlinger. Arbejdstagermobilitet inden for EU må sikres i fuldt omfang inden for rammerne af traktaterne. Også det ekstra udbud af arbejdskraft, der stammer fra indvandring fra tredjelande, kræver fuld opmærksomhed på de nationale arbejdsmarkeder.

Retningslinje 20. At forbedre matchningen af arbejdsmarkedsbehovene gennem.

- modernisering og styrkelse af arbejdsmarkedsinstitutionerne, f.eks. arbejdsformidlingstjenester, for at sikre større åbenhed om beskæftigelses- og uddannelsesmuligheder på nationalt og europæisk niveau
- fjerne hindringer for arbejdstagernes mobilitet i EU inden for rammerne af traktaterne

- bedre foregribelse af kvalifikationsbehov, mangler og flaskehalse på arbejdsmarkedet
- passende forvaltning af økonomisk migration.

2. Forbedring af arbejdstagernes og virksomhedernes tilpasningsevne

EU skal forbedre sin evne til at foregribe, udløse og takle økonomisk og social forandring. Det kræver beskæftigelsesfremmende arbejdsomkostninger, moderne former for arbejdstilrettelæggelse og velfungerende arbejdsmarkeder, der tillader mere fleksibilitet kombineret med sikkerhed i beskæftigelsen for at imødekomme både virksomheders og arbejdstageres behov. Det vil også kunne bidrage til at forhindre, at der opstår segmenterede arbejdsmarkeder, og nedbringe omfanget af sort arbejde. For at klare disse udfordringer er det nødvendigt med en integreret flexicurity-tilgang, der dækker kontraktlige bestemmelser, livslang læring, en aktiv arbejdsmarkedspolitik og sociale sikringsystemer (se også retningslinjer 18, 19 og 23).

I en stadig mere globaliseret økonomi, hvor nye markeder dukker op, og der hele tiden indføres nye teknologier, har både virksomheder og arbejdstagere behov og mulighed for at tilpasse sig. Disse strukturelle forandringer er generelt set fremmende for vækst og beskæftigelse, men de bringer også ændringer med sig, som er til skade for visse arbejdstagere og virksomheder. Virksomhederne skal være mere fleksible, hvis de skal kunne reagere på pludselige ændringer i efterspørgslen, tilpasse sig nye teknologier og hele tiden forny sig for fortsat at være konkurrencedygtige. De skal også reagere på den stigende efterspørgsel efter kvalitet i arbejdet, der har at gøre med arbejdstagernes personlige præferencer og familiemæssige forhold, og de skal kunne klare en aldrende arbejdsstyrke og færre yngre ansatte. For arbejdstagerne bliver arbejdslivet mere og mere komplekst, efterhånden som arbejdsmønstrene bliver mere forskelligartede og uregelmæssige, og de skal gennem flere og flere omstillinger hele livet igennem. Med økonomier, der ændrer sig hurtigt, skal arbejdstagerne være parate til og have mulighed for livslang læring for at kunne klare nye måder at arbejde på, herunder den stigende anvendelse af informations- og kommunikationsteknologier (ikt) og ændringer i deres arbejdsstatus med deraf følgende risiko for midlertidige indkomsttab, der skal opvejes gennem hensigtsmæssige og moderne sociale beskyttelsessystemer.

Medlemsstaterne skal finde deres egen vej baseret på de fælles principper, Rådet har vedtaget. Flexicurity omfatter fire nøglekomponenter, der skal tages højde for: fleksible og sikre kontrakter takket være en moderne arbejdsmarkedslovgivning, kollektive aftaler og arbejdstilrettelæggelse, helhedsstrategier for livslang læring for at sikre, at arbejdstagerne, navnlig de mest sårbare, bevarer deres tilpasnings- og beskæftigelsesegnethed, effektive, aktive arbejdsmarkedspolitikker, som hjælper med at klare hurtige forandringer, forkorter ledighedsperioderne og letter jobskifte, moderne sociale sikringsystemer, der garanterer en passende indkomst, fremmer beskæftigelse og mobilitet på arbejdsmarkedet (hvilket forudsætter en bred dækning for de sociale sikringsystemer, arbejdsløshedsunderstøttelse, pensioner og sundhedssystemer, der gør det lettere at kombinere arbejde med private og familiemæssige forhold, f.eks. børnepasning). Det er også nødvendigt med geografisk mobilitet for at give jobmuligheder mere bredt og i hele EU.

Retningslinje 21. At skabe større fleksibilitet kombineret med sikkerhed i beskæftigelsen og begrænse segmenteringen af arbejdsmarkedet, samtidig med at arbejdsmarkedsparternes roller respekteres, gennem:

- vedtagelse af beskæftigelseslovgivning med eventuel revision af de forskellige aftale- og arbejdstidsordninger

- håndtering af problemerne med sort arbejde

- bedre foregribelse og positiv styring af forandring, herunder økonomisk omstrukturering, især forandringer som følge af åbning af markederne, for at mindske de sociale omkostninger og gøre det lettere at omstille sig

- fremme og udbredelse af innovative og smidige former for arbejdstilrettelæggelse for at forbedre kvaliteten i arbejdet og arbejdsproduktiviteten, herunder sundhed og sikkerhed

- støtte til ændring af erhvervmæssig status, herunder uddannelse, selvstændig virksomhed, virksomhedsoprettelse og geografisk mobilitet

Se også integreret retningslinje ”At fremme større sammenhæng mellem makroøkonomiske politikker, strukturpolitikker og beskæftigelsespolitikker” (nr. 5).

For at maksimere jobskabelse, bevare konkurrenceevnen og bidrage til de almindelige økonomiske rammer bør den overordnede lønudvikling være på linje med produktivitetstigningen i konjunkturcyklen og afspejle arbejdsmarkedssituationen. Lønforskellene mellem mænd og kvinder bør nedbringes. Der bør især sættes ind over for det lave lønniveau i de særlige kvindeerhverv og -sektorer og over for de faktorer, der fører til lønnedgang i de erhverv og sektorer, der oplever en stærk tilgang af kvinder. Det kan også være nødvendigt at forsøge at reducere de indirekte lønomkostninger og revidere skattekenen for at fremme jobskabelse, især for lavtlønnede.

Retningslinje 22. At sikre en beskæftigelsesfremmende udvikling af arbejdskraftomkostninger og lønfastsættelsesmekanismer.

- tilskyndelse af arbejdsmarkedets parter til inden for deres eget ansvarsområde at opstille de rette rammer for lønftalesystemer, som afspejler produktivitet- og arbejdsmarkedsudfordringer på alle relevante niveauer, og hvormed der undgås kønsbestemte lønforskelle

- revision af de indirekte lønomkostningers indvirkning på beskæftigelsen og eventuelt tilpasning af deres struktur og niveau, især for at reducere lavtlønnedes skattebyrde.

Se også integreret retningslinje ”At sikre, at lønudviklingen bidrager til makroøkonomisk stabilitet og vækst” (nr. 4).

3. Øge investeringerne i menneskelig kapital gennem bedre uddannelse og kompetencer

EU's investeringer i menneskelig kapital skal øges og gøres mere effektive. Der er alt for mange mennesker, der ikke kommer ind på arbejdsmarkedet, fordi de mangler kvalifikationer eller ikke har de rette kompetencer. For at fremme adgangen til beskæftigelse for mænd og kvinder uanset alder, og øge produktivetsniveauet og kvaliteten i arbejdet har EU brug for større og mere effektive investeringer i menneskelig kapital og livslang læring i overensstemmelse med flexicurity-tilgangen til gavn for enkeltpersoner, virksomheder, økonomien og samfundet.

Videnbaserede og servicebaserede økonomier kræver andre kvalifikationer end det traditionelle erhvervsliv; kvalifikationer, som også hele tiden skal opdateres i forbindelse med teknologiske ændringer og innovationer. Hvis arbejdstagerne skal kunne blive i arbejde og komme videre og være parat til nye og ændrede arbejdsmarkeder, skal de løbende opkvalificeres. Virksomhedernes produktivitet afhænger af, om de kan bygge på og fastholde en arbejdsstyrke, der kan tilpasse sig forandringer. Staten må sørge for, at uddannelsesniveaut forbedres, og at unge udstyres med de nødvendige nøglekompetencer, sådan som det er anført i den europæiske ungdomspagt. For at forbedre beskæftigelsesudsigterne for de unge bør EU arbejde for, at gennemsnitlig højst 10 % af eleverne forlader skolen tidligt, og at mindst 85 % af unge på 22 år har en uddannelse på gymnasieniveau i 2010. Politikken bør også tage sigte på at øge EU's gennemsnit for deltagelse i livslang læring til mindst 12,5 % af de voksne erhvervsaktive (25-64-årige). Alle parter må mobiliseres, så der kan udvikles en egentlig kultur med livslang læring, der starter på de tidlige alderstrin. For at opnå en væsentlig forøgelse af de offentlige og private investeringer i menneskelig kapital per capita og sikre disse investeringers kvalitet og effektivitet er det vigtigt at sørge for, at omkostninger og ansvar bliver rimeligt og gennemskueligt fordelt mellem alle aktører og forbedre det empiriske grundlag for uddannelsespolitikken. Medlemsstaterne bør i højere grad udnytte strukturfondene og Den Europæiske Investeringsbank til investeringer i almen og faglig uddannelse. For at nå disse mål skal medlemsstaterne forpligte sig til at gennemføre sammenhængende og omfattende strategier for livslang læring.

Retningslinje 23. At øge og forbedre investeringer i menneskelig kapital gennem

- integrerede uddannelses- og erhvervsuddannelsespolitikker og en indsats for betydelig lettere adgang til erhvervsfaglig grunduddannelse, ungdomsuddannelse og højere uddannelse, herunder lærlinguddannelse og iværksætteruddannelse
- betydelig reduktion af antallet af elever, der forlader skolen tidligt
- effektive strategier til livslang læring, der er åbne for alle, i skoler, virksomheder, offentlige myndigheder og husholdninger i henhold til de på europæisk plan indgåede aftaler, herunder passende incitament og omkostningsdeling med henblik på at øge deltagelsen i efter- og videreuddannelse gennem hele livet, især for lavtuddannede og ældre arbejdstagere.

Se også integreret retningslinje "at øge og forbedre investeringerne i F&U, navnlig fra det private erhvervsliv" (nr. 7).

Det er ikke nok at sætte ambitiøse mål og få alle aktører til at øge investeringsniveauet. For at der i praksis kan opnås en balance mellem udbud og efterspørgsel, skal tilbuddene om livslang læring være overkommelige i pris, de skal være tilgængelige og kunne tilpasses ændrede behov. Det er nødvendigt at tilpasse uddannelsessystemerne og øge deres kapacitet, hvis deres arbejdsmarkedsrelevans og deres evne til at reagere på behovene i en videnbaseret økonomi og et videnbaseret samfund samt deres effektivitet og rimelighed skal forbedres. Ikt kan bruges til at forbedre adgangen til læring og i højere grad skræddersy læringen til arbejdstagernes og arbejdsgivernes behov. Det er ligeledes nødvendigt med større mobilitet, både hvad angår arbejde og læring, hvis der skal være bredere adgang til jobmuligheder i hele EU. De tilbageværende hindringer for mobilitet på det europæiske arbejdsmarked skal fjernes, navnlig hindringer, der vedrører anerkendelse og gennemsigtighed af kvalifikationer og kompetencer, bl.a. ved at indføre en europæisk referenceramme for kvalifikationer. Det er vigtigt, at der bliver gjort brug af de vedtagne europæiske instrumenter og referencer for at

støtte reformer af de nationale uddannelsessystemer som nævnt i arbejdsprogrammet "Uddannelse og erhvervsuddannelse 2010".

Retningslinje 24. At tilpasse uddannelsessystemerne til nye kompetencekrav gennem:

- bedre, attraktive og åbne uddannelsessystemer med høje kvalitetsstandarder, udvidelse af udbuddet af uddannelsesmuligheder og sikring af fleksible læringsforløb samt bedre muligheder for mobilitet for studerende og personer under uddannelse
- lettere og mere diversificeret adgang for alle til uddannelse og viden gennem tilrettelæggelse af arbejdstiden, tjenesteydelser til støtte for familierne, erhvervsvejledning og, når det er relevant, nye former for omkostningsdeling
- takling af nye beskæftigelsesbehov, nøglekompetencer og fremtidige kvalifikationskrav gennem en bedre definition og gennemskelighed af kvalifikationer, anerkendelse heraf og godkendelse af ikke-formaliseret og uformel læring.